

การศึกษาเพื่อการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ กรณีศึกษาเพื่อต่อต้านคอร์รัปชั่นระหว่างภาครัฐและ
ภาคเอกชน



เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ : ศิลปะจินตทัศน์

ธันวาคม 2558

การศึกษาเพื่อการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ กรณีศึกษาเพื่อต่อต้านคอร์รัปชันระหว่างภาครัฐและ
ภาคเอกชน



เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ : ศิลปะจินตทัศน์

ธันวาคม 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาเพื่อการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ กรณีศึกษาเพื่อต่อต้านคอร์รัปชันระหว่างภาครัฐและ
ภาคเอกชน



เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ : ศิลปะจินตทัศน์

ธันวาคม 2558

จักรี ประธานเกียรติ. (2559). การศึกษาเพื่อการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ กรณีศึกษาเพื่อต่อต้าน
คอร์รัปชัน ระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนปริญญาโท ศปม. (ทัศนศิลป์ : ศิลปะจินตทัศน์).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม:
รองศาสตราจารย์ สมศักดิ์ ชวาลาวัณย์.

จากการศึกษาเพื่อการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ กรณีศึกษาเพื่อต่อต้านคอร์รัปชันระหว่าง
ภาครัฐและภาคเอกชน เป็นงานวิจัยที่มีจุดมุ่งหมายในการศึกษาถึงความสำคัญของปัญหาและแนวทาง
ในการใช้ผลงานศิลปะเพื่อเป็นเครื่องมือในการสร้างจิตสำนึกและต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทย
ซึ่งเกิดจากภาครัฐและภาคเอกชนซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ ปัญหาการคอร์รัปชันได้สร้างความ
เสียหายต่อประเทศชาติ คุณภาพชีวิตของประชาชน สร้างความเสียหายต่อสิทธิประโยชน์ต่างๆ ที่ประชาชน
ควรจะได้รับจากสินค้าและบริการ การทุจริตคอร์รัปชัน เกิดขึ้นจากหลายสาเหตุ เริ่มต้นจากการให้
สินบนจำนวนน้อยเพื่อแลกกับความสะดวกจากบริการของภาครัฐ ความต้องการลดขั้นตอนที่ซับซ้อน
ของกระบวนการของราชการในการทำธุรกิจหรือขอใบอนุญาตต่างๆ จนถึงการเห็นช่องทางในการ
แสวงหาผลประโยชน์จากการโครงการจัดซื้อจัดจ้างหรือโครงการสาธารณะต่างๆของรัฐ ซึ่งการกระทำ
ทุจริตส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ของรัฐและนักธุรกิจเอกชน

ผู้วิจัยนำเสนอเรื่องราวของการทุจริตคอร์รัปชัน ผ่านการศึกษาทฤษฎีทางศิลปะที่เกี่ยวข้อง
ในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil Painting) ศิลปะเซอร์เรียลลิสม์
(Surrealism) เพื่อใช้ผลงานศิลปะเป็นสื่อกลางในการบอกเล่าเรื่องราวการทุจริตคอร์รัปชัน และใช้
ผลงานศิลปะเป็นเครื่องมือในการต่อต้านและบรรเทาปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน รวมถึงการสร้าง
จิตสำนึกให้ผู้ชมผลงานให้ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทย

THE STUDY AND CREATION IN CONTEXT OF ANTI-CORRUPTION BETWEEN
GOVERNMENT SECTOR AND PRIVATE SECTOR



AN ABSTRACT
BY
JACKIE PRATHANKIAT

Presented in Partial Fulfillment of Requirements for the
Master of Fine Art and Applied Art Degree in Visual Art
at Srinakharinwirot University

December 2015

Jackie Prathankiat. (2015). *The Study and Creation in Context of Anti-Corruption Between Government Sector and Private Sector*. Master thesis, M.F.A. (Visual Art). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof. Somsak Chawalawan.

According to the study for the creation of visual art, the case study about the anti-corruption between government sector and private sector is the research which aims to investigate the important problems and methods of employing art as a tool for cultivating the awareness of anti-corruption. The corruption occurring in both government and private sector is a significant problem that causes the great damages to the nation, people's quality of life, and advantages that people should derive from appropriate goods and services. The corruption is caused by various reasons. It begins from a small amount of bribes in exchange for the convenience of government services, or cutting across the complexity of the process of government involving business transactions or licenses. These behaviors probably conduce to the corruption towards procurement or public projects of the government. This depravity mainly occurs through the cooperation between government officials and businessmen.

Researcher presents an issue of corruption through the study regarding the art theory which involves with the creation of surrealism oil paintings. The paintings are used as a medium in order to convey the matter of corruption. Similarly, these paintings are used as a tool for opposing and mitigating corruption problem, including cultivating the awareness of the audience about the importance of the corruption issue in Thailand.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาเพื่อการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ กรณีศึกษาเพื่อต่อต้านคอร์รัปชันระหว่างภาครัฐและ

ภาคเอกชน

ของ

จักรี ประธานเกียรติ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ : ศิลปะจินตทัศน์

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. ดุษฎี โยเหลา)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2558

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ สมศักดิ์ ขวาลาววัฒน์)

(อาจารย์ ดร. เด่นพงษ์ วงศาโรจน์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ กมล เผ่าสวัสดิ์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ สมศักดิ์ ขวาลาววัฒน์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ประสบความสำเร็จได้ด้วยดีเพราะผู้วิจัยได้รับการสนับสนุน และความกรุณาอย่างยิ่งจะคณะกรรมการ รองศาสตราจารย์สมศักดิ์ ขวาลาวัณย์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และประธานหลักสูตร ที่ให้คำปรึกษาแนะนำในการทำวิจัย รองศาสตราจารย์กมล เผ่าสวัสดิ์ ดร.ถนอม ชามักดี อาจารย์สุพจน์ ศิริวิชนีกร ดร .เด่นพงษ์ วงศาโรจน์ ดร .อัยนา ภูยัทธานนท์ และ ดร.พิศรวัส ภูทอง ที่คอยชี้แนะ ให้แนวคิด และให้แนวทางใหม่ๆ ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขปริญญานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ ดร .ถนอม ชามักดี อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้สรรหาอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญทางด้านสาขาวิชาต่างๆ มาเป็นอาจารย์ป ระจำวิชาของหลักสูตรศิลปะจินตทัศน์ ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ฐเนศ วงศ์ยานนาวา ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษม เพ็ญภินันท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์บัณฑิต จันทรโรจนกิจ และรองศาสตราจารย์สมสรร วงษ์อยู่น้อย ที่ได้สละเวลา เพื่อให้ความรู้ แนวคิดและทฤษฎีทางปรัชญาต่างๆ ขอขอบคุณ อาจารย์สุพจน์ ศิริวิชนีกร ที่ได้เป็นทั้งพี่ และเพื่อน ได้ให้คำปรึกษาและวิพากษ์ผลงานด้วยความสัตย์จริงมาโดยตลอด และขอขอบคุณ อาจารย์ประจำสาขาศิลปะจินตทัศน์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกๆ ท่านที่ได้ ให้ความรู้และ ประสพการณ์ทางด้านวิชาการและการสร้างสรรค์ตลอดมา

ขอขอบคุณ คุณพ่อทรงชัย คุณแม่พูนศรี ประธานเกียรติ ที่ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจ ให้คำปรึกษาทางด้านต่างๆ ขอขอบคุณครอบครัวประธานเกียรติ ภรรยาและธิดา ที่อดทน เข้าใจและให้ กำลังใจตลอดระยะเวลาของการศึกษานี้

จักรี ประธานเกียรติ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
กรอบแนวความคิดในการวิจัย	6
นิยามคำศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทย	9
ความหมายของการทุจริตคอร์รัปชัน	9
ประเภทของการทุจริตคอร์รัปชัน	10
กลยุทธ์และวิธีการทุจริตคอร์รัปชัน	15
สาเหตุของการทุจริตคอร์รัปชัน	17
ความเสียหายที่เกิดจากการทุจริตคอร์รัปชัน	21
แนวทางในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน	23
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ	29
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ ความงามและสุนทรียศาสตร์	29
ทฤษฎีทางความคิด จินตนาการและการสร้างสรรค์งานศิลปะ	32
ทฤษฎีสัญวิทยาและภาพแทนความในงานศิลปะ	34
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ศิลปะแนวทางเซอร์เรียลลิสม์	39
ทฤษฎีศิลปะแนวทางเซอร์เรียลลิสม์	39
ลัทธิเซอร์เรียลลิสม์	39
ศิลปินและผลงานที่สำคัญของลัทธิเซอร์เรียลลิสม์	42
ฮีโรนีมัส บอสช์ (Hieronymus Bosch)	46
ประวัติความเป็นมาของศิลปิน	46
ผลงานที่สำคัญของศิลปิน	47

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
แนวคิดและวิธีการสร้างงาน.....	51
รีเน มากริตต์ (Rene Magritte).....	51
ประวัติความเป็นมาของศิลปิน.....	51
ผลงานที่สำคัญของศิลปิน.....	52
แนวคิดและวิธีการสร้างงาน.....	57
ฟริดา คาห์โล (Frida Kahlo).....	58
ประวัติความเป็นมาของศิลปิน.....	58
ผลงานที่สำคัญของศิลปิน.....	59
แนวคิดและวิธีการสร้างงาน.....	65
การสร้างแบบสอบถาม.....	66
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	72
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	77
ศึกษาข้อมูลและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ.....	77
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	78
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	78
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล.....	85
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	86
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	88
ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลที่เข้าชมงานนิทรรศการศิลปะ ประกอบด้วย เพศ อายุ และ ระดับการศึกษา และผลการประเมินด้านสถานที่ ในการจัดแสดงผลการงานศิลปะ (Exhibition).....	89
ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลผลงานชิ้นที่ 1 คอรัปชั่น หมายเลข 1.....	92
ส่วนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลผลงานชิ้นที่ 2 คอรัปชั่น หมายเลข 2.....	97

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ)	
ส่วนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลผลงานชิ้นที่ 3 คอรัปชั่น หมายเลข 3	102
ส่วนที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูลผลงานชิ้นที่ 4 คอรัปชั่น หมายเลข 4	107
ส่วนที่ 6 วิเคราะห์ข้อมูลผลงานชิ้นที่ 5 คอรัปชั่น หมายเลข 5	112
5. สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	118
ความมุ่งหมายของการวิจัย	118
ขอบเขตของการวิจัย	118
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	119
การเก็บรวบรวมข้อมูล	120
การวิเคราะห์ข้อมูล	120
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	121
อภิปรายผล	129
ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย	141
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	142
บรรณานุกรม	143
ภาคผนวก	150
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	151
ภาคผนวก ข แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ชมงานศิลปะ	153
ภาคผนวก ค ภาพร่างผลงานและภาพกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ	158
ภาคผนวก ง ภาพผลงานจิตรกรรมสีน้ำมัน คอรัปชั่น หมายเลข 1-5	163
ภาคผนวก จ ภาพนิทรรศการแสดงผลงานศิลปะ	167
ประวัติย่อผู้วิจัย	169

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 วิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลที่เข้าชมงานนิทรรศการศิลปะประกอบด้วย เพศ อายุ และ ระดับการศึกษา และผลการประเมินด้านสถานที่ในการจัดแสดงผลการงานศิลปะ (Exhibition) โดยใช้สถิติพรรณนาแสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน.....	89
2 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบประเมินความคิดเห็นที่มีต่อสถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะ (Exhibition) กลุ่มตัวอย่าง 83 คน (n=83).....	91
3 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบประเมินความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 1 คอรัปชั่น หมายเลข 1 กลุ่มตัวอย่าง 83 คน (n=83).....	94
4 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบประเมินความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 2 คอรัปชั่น หมายเลข 2 กลุ่มตัวอย่าง 83 คน (n=83).....	99
5 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบประเมินความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 3 คอรัปชั่น หมายเลข 3 กลุ่มตัวอย่าง 83 คน (n=83).....	104
6 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบประเมินความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 4 คอรัปชั่น หมายเลข 4 กลุ่มตัวอย่าง 83 คน (n=83).....	109
7 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบประเมินความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 5 คอรัปชั่น หมายเลข 5 กลุ่มตัวอย่าง 83 คน (n=83).....	114

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	6
2 The Persistence of Memory.....	42
3 The Red Tower.....	43
4 Celebes.....	44
5 The Birthday.....	45
6 The Garden of Earthly Delights.....	47
7 Adoration of the Magi.....	48
8 Ecce Homo.....	50
9 The Threatened Assassin.....	52
10 Attempting the Impossible.....	53
11 La Clairvoyance.....	54
12 Elective Affinities.....	55
13 Homage to Mack Sennett.....	56
14 The Broken Column.....	59
15 Henry Ford Hospital.....	60
16 The Two Fridas.....	61
17 My Nurse and I.....	62
18 Self Portrait with Necklace of Thrones.....	63
19 The Wounded Table.....	64
20 ภาพร่าง “คอรัปชั่น หมายเลข 1”.....	79
21 ภาพร่าง “คอรัปชั่น หมายเลข 2”.....	80
22 ภาพร่าง “คอรัปชั่น หมายเลข 3”.....	81
23 ภาพร่าง “คอรัปชั่น หมายเลข 4”.....	82
24 ภาพร่าง “คอรัปชั่น หมายเลข 5”.....	83
25 ภาพที่ 1 “คอรัปชั่น หมายเลข 1”.....	92
26 ภาพที่ 2 “คอรัปชั่น หมายเลข 2”.....	97
27 ภาพที่ 3 “คอรัปชั่น หมายเลข 3”.....	102
28 ภาพที่ 4 “คอรัปชั่น หมายเลข 4”.....	107
29 ภาพที่ 5 “คอรัปชั่น หมายเลข 5”.....	112

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันมีปัญหามากมายที่เกิดขึ้นในสังคม เราได้รับรู้หรือประสบกับปัญหาเหล่านั้นด้วยตนเองหรือได้รับรู้จากข่าวสารต่างๆ ทุกวัน หนึ่งในปัญหาที่สำคัญคือ ปัญหาการทุจริต คอร์รัปชัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อตัวเรา และประชาชนทุกคนในประเทศไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม ส่งผลเสียต่อการพัฒนาบ้านเมืองให้มีความเจริญก้าวหน้า การใช้เงินภาษีของประชาชนโดยสิ้นเปลือง การยกยอกหรือโกง จากการบริหารจัดการโครงการต่างๆ ของรัฐโดยความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ส่งผลกระทบในด้านลบต่อคุณภาพสินค้า บริการ และคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกคน

ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุดของประเทศไทยที่ทุกคนต้องเผชิญอยู่ทุกวันนี้ ปัญหาคอร์รัปชัน ส่งผลกระทบเลวร้ายต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง คุณธรรมและจริยธรรมของประชาชนทุกคนใน ประเทศ สภาพสังคมที่ต้องดิ้นรนเอาตัวรอด ปัญหาความยากจน หนี้สิน การอยากได้อะไรก็มีการนับถือคนรั่วรวย การนิยมพวกพ้องระบบอุปถัมภ์ ความสัมพันธ์ในเชิงผลประโยชน์ ย่อมเป็นแรงจูงใจในการแสวงหาเงินทอง การแข่งขันทั้งภาคธุรกิจ เอกชน ภาครัฐ ข้าราชการและนักการเมืองที่มีความเข้มข้นเพื่อช่วงชิงผลประโยชน์ จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ทั้งประชาชนทั่วไป นักธุรกิจ ข้าราชการและนักการเมืองต้องแสวงหาช่องทางลัดในการตัดวงผลประโยชน์เหล่านั้นในทางมิชอบ

การคอร์รัปชันได้แพร่ขยายเข้าไปสู่สถาบันและองค์กร กลายเป็นประเพณีปฏิบัติโดยเฉพาะบางองค์กรซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับพ่อค้า นักธุรกิจ และประชาชน เกิดเป็นระบบนายหน้าหรือที่รับติดต่อกับองค์กรเหล่านั้นแทนประชาชน เกิดการกินหัวคิว การติดสินบน การส่งส่วย การฮั้วการประมูล ซึ่งส่วนมากการคอร์รัปชันในระดับสถาบันนี้จะทำกันเป็นทีม มีการแบ่งหน้าที่และผลประโยชน์กันอย่าง เป็นขบวนการ แต่ที่อันตรายที่สุดคือการคอร์รัปชันในรูปของระบบ ซึ่งมักจะเป็นการร่วมมือกันของฝ่าย การเมืองกับข้าราชการประจำด้วยการสร้างกลไกอย่างซับซ้อน เป็นการโกงในระดับชาติโดยนักการเมือง ที่ทำหน้าที่บริหารประเทศ การคอร์รัปชันได้ฝังรากลึกลงในสังคมไทย จนคนทั่วไปเห็นเป็นเรื่องปกติ และยินยอมที่จะเสียเงินเพื่อซื้อความสะดวก สิทธิพิเศษ หรือตัดความรำคาญ แม้กระทั่งเกิดความคิด ประเทททินตามน้ำ หรือคนโกงแต่ ทำงานเก่งดีกว่าคนซื่อ สัตย์ที่ทำงานไม่เป็น ซึ่งการกระทำและ ความคิดเหล่านี้ ทำให้สังคมไทยกลายเป็นสังคมคอร์รัปชันเกือบจะสมบูรณ์แบบ

ปัจจุบันการคอร์รัปชันในประเทศไทยได้มีการพัฒนารูปแบบและวิธีการในการหลีกเลี่ยง ความผิดและยากต่อการตรวจสอบซึ่งเป็นการร่วมมือกันระหว่างนักธุรกิจ นักการเมือง นักวิชาการ นักกฎหมายและข้าราชการ ในการคิดค้นวิธีการเปลี่ยนจากผิดให้เป็นถูกโดยอาศัยช่องโหว่ทางกฎหมาย

และการตีความกฎระเบียบต่างๆ การสร้างนโยบายหรือการออกกฎหมายเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องของตนเอง การโกงกินที่ไม่มีหลักฐาน ซึ่งยากแก่การตรวจสอบเอาผิดผู้กระทำได้ การคอร์รัปชันรูปแบบนี้สร้างความเสียหายให้กับประเทศเป็นอย่างมาก ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประเทศไทยต่อนานาประเทศอย่างรุนแรง

ประเทศและประชาชนคนไทยเสียหายอย่างมากต่อการคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นจากภาครัฐและเอกชน ไม่ว่าจะเป็นระหว่างข้าราชการกับนักการเมือง ข้าราชการกับองค์กรธุรกิจเอกชน นักการเมืองกับองค์กรธุรกิจเอกชน หรือระหว่างองค์กรธุรกิจเอกชนด้วยกันเอง ซึ่งการทุจริตคอร์รัปชันนี้ทำให้ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือของประเทศเป็นอย่างมากองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ได้จัดอันดับคอร์รัปชันโลก ประจำปี 2556 หรือดัชนีวัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันประจำปี 2556 พบว่าประเทศไทยได้ที่ 102 (35 คะแนน จากคะแนนเต็มร้อย) จากการจัดอันดับทั้งหมด 177 ประเทศทั่วโลก (transparency.org. 2556: ออนไลน์)

จรี วิจิตรวาทการ เลขาธิการมูลนิธิองค์การเพื่อความโปร่งใสในประเทศไทย (Transparency Thailand) เปิดเผยผลการจัดอันดับดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันประจำปี พ.ศ. 2556 พบว่าประเทศไทยได้ 35 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน อยู่อันดับที่ 102 จากการจัดอันดับทั้งหมด 177 ประเทศทั่วโลก เท่ากับ ประเทศเอกวาดอร์ มอลโดวา และปานามา และอยู่อันดับที่ 16 จาก 28 ประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ผลคะแนนภาพลักษณ์คอร์รัปชันประจำปีนี้ ปรากฏว่าร้อยละ 70 ของจำนวนประเทศที่นำมาจัดอันดับสอบตกหรือมีคะแนนต่ำกว่าครึ่งหนึ่งมีเพียง 54 ประเทศเท่านั้นที่สอบผ่านหรือได้คะแนนเกิน 50 คะแนนจากคะแนนเต็ม 100 คะแนน โดยประเทศเดนมาร์ก และนิวซีแลนด์สามารถครองแชมป์อันดับหนึ่ง (91 คะแนนจาก 100 คะแนน) ส่วนอันดับสุดท้ายที่ได้คะแนนต่ำที่สุด ได้แก่ อัฟกานิสถาน เกาหลีเหนือ และโซมาเลีย (8 คะแนนจาก 100 คะแนน) และประเทศซีเรีย เป็นประเทศที่มีคะแนนลดลงจากปีที่แล้วอย่างมาก ส่วนในกลุ่มประเทศอาเซียน มีเพียง 3 ประเทศเท่านั้นที่ได้คะแนนเกินครึ่ง ได้แก่ สิงคโปร์ (86 คะแนน) บรูไน (60 คะแนน) และมาเลเซีย (50 คะแนน) ส่วนประเทศอื่นๆ รวมทั้งประเทศไทยยังคงมีคะแนนต่ำกว่าครึ่ง และเป็นที่น่าสังเกตว่าประเทศลาว และประเทศพม่า แม้จะมีคะแนนค่อนข้างต่ำแต่ก็ดีขึ้นกว่าปีที่แล้วอย่างเห็นได้ชัด (transparency-thailand.org. 2556: ออนไลน์)

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาประเทศไทยได้พยายามแก้ไขปัญหาคอรัปชันโดยได้กำหนดปัญหาคอรัปชัน อยู่ในแนวนโยบายแห่งรัฐหรือมีการกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาคอรัปชัน อยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับต่างๆ ถึงกระนั้นการแก้ไขปัญหาคอรัปชันก็ยังไม่เกิดผลสำเร็จเป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง ความพยายามในการแก้ปัญหาคอรัปชันเหล่านี้ซึ่งมีมาตรการหลักๆ ในการแก้ปัญหา ซึ่งอาจจะกล่าวโดยสังเขปได้ดังนี้ คือ

1. มาตรการทางด้านสวัสดิ์ ได้แก่ การควบคุมทางการเมือง ตัวอย่างเช่น การควบคุมผ่านกระบวนการตรวจสอบโดยรัฐสภา และการใช้องค์กร หรือหน่วยงานภายใต้การกำกับของรัฐสภา เป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน, ทางการบริหาร ตัวอย่างเช่น การปรับปรุงกฎหมายต่างๆ เพื่ออุดช่องว่างหรือบัญญัติกฎหมายใหม่ๆ ขึ้นมาบังคับใช้เพื่อป้องกันมิให้กฎหมายเหล่านั้นถูกนำไปใช้เป็นช่องทางในการคอร์รัปชันได้ และการควบคุมทางด้านนี้ก็ได้ครอบคลุมถึงการปรับปรุง หรือปฏิรูปประสิทธิภาพของหน่วยงานราชการที่มีอยู่ หรือจัดตั้งหน่วยงานราชการต่างๆ ขึ้นมาใหม่เพื่อใช้ในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการคอร์รัปชันอีกด้วย และมาตรการทางด้านนี้ประการสุดท้ายคือ การควบคุมโดยสาธารณะ ตัวอย่างเช่น การสนับสนุนให้กลุ่มองค์กรต่างๆ นอกภาครัฐ หรือองค์กรภาคประชาชนกลุ่มต่างๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ เป็นต้น

2. มาตรการทางอัติวิสัย ได้แก่ การใช้กระบวนการเรียนรู้ ถ่ายทอด และปลูกฝังค่านิยม , คุณธรรม, จริยธรรม และแนวคิด วิธีการในการเข้ามีส่วนร่วมในการต่อต้านการคอร์รัปชันให้กับกลุ่มบุคคลต่างๆ ทั้งในส่วนของนักการเมือง, ข้าราชการ, นักธุรกิจ และในส่วนของประชาชนโดยใช้สถาบันต่างๆ ในสังคม เช่น สื่อสารมวลชนช่องทางต่างๆ บ้าน วัด โรงเรียน เป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน (<http://kpi2.kpi.ac.th>. 2546: ออนไลน์)

จากข้อมูลทีกล่าวมาข้างต้นทำให้ประมวลปัญหาได้ว่า ปัญหาการคอร์รัปชันในสังคมไทยซึ่งเกิดจากการกระทำร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนเป็นสิ่งที่ทำให้ประเทศชาติเสียหายอย่างมาก ซึ่งส่งผลกระทบต่อการประชาชนทุกคนในประเทศ การให้ความรู้แก่ประชาชนและการแก้ปัญหาควรทำไปพร้อมๆ กัน ทั้งทางด้านการบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดคอร์รัปชันและการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมและให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันกับประชาชนในประเทศ การใช้สื่อ สร้างสรรค์ ทางศิลปะ แนวทาง เหนือจริง เซอร์เรียลลิสม์ (Surrealism) ซึ่งเป็นแนวทางที่ผู้วิจัยสามารถใช้จินตนาการในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะได้อย่างอิสระ และได้ใช้ผลงานศิลปะแนวทางเหนือจริง ทำหน้าที่เป็นภาพสะท้อนปัญหาการคอร์รัปชันในสังคมไทย เป็นการนำเสนอและเป็นการให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกให้ กับประชาชน ซึ่งเป็นหนึ่งในหลายๆ ช่องทางที่จะช่วยบรรเทาปัญหาการคอร์รัปชันในประเทศไทยได้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาถึงปัญหา ผลกระทบ ผลเสียและแนวทางในการบรรเทาปัญหาการคอร์รัปชัน
2. เพื่อศึกษาถึงรูปแบบและแนวทางในการสร้างสรรค์ศิลปะแนวทาง เซอร์เรียลลิสม์

(Surrealism) และศึกษาแนวทางการสร้างสรรค์งานของศิลปิน 3 คน คือ

2.1 ฮีโรนีมัส บอสช์ (Hieronymus Bosch)

2.2 รีเน มากริตต์ (Rene Magritte)

2.3 ฟรีดา คาห์โล (Frida Kahlo)

3. เพื่อนำข้อมูลจากการศึกษามาสร้างสรรคงานศิลปะเรื่องปัญหาการคอร์รัปชันและนำเสนอต่อสาธารณชนเพื่อให้ได้รับรู้ถึงความสำคัญของปัญหาและใช้ผลงานศิลปะเป็นเครื่องมือในการบรรเทาปัญหาการคอร์รัปชัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและทราบถึงความสำคัญของปัญหาการคอร์รัปชันและนำเสนอต่อสาธารณะ
2. เพื่อใช้งานศิลปะเป็นสื่อในการบรรเทาปัญหาการคอร์รัปชัน
3. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อสังคมและบุคคลทั่วไปให้เข้าใจถึงปัญหาและผลกระทบรวมถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชันที่มีต่อสังคมไทย

ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ จึงได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาเอกสารงานวิชาการ ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการคอร์รัปชันในประเทศไทย
2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้คือ อาจารย์ นิสิต นักศึกษา บุคลากรของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ รวมถึงบุคคลทั่วไปที่สามารถเข้าชมงานนิทรรศการศิลปะได้
3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้คือ อาจารย์ นิสิต นักศึกษา บุคลากรของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ รวมถึงบุคคลทั่วไปที่เข้าชมงานนิทรรศการศิลปะ เพื่อเป็นผู้เลือกประเมินผลงานแบบสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Haphazard or Accidental Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น คือภาพผลงานศิลปะที่สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อเป็นภาพสะท้อนปัญหาการคอร์รัปชันของสังคมไทยที่ประกอบด้วย

- 1.1 อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน กระดาษวาดเขียน เฟรมผ้าใบ พร้อมเขียน ดินสอ ปากกา โปรแกรมโฟโตช็อป (Photoshop) และสีน้ำมัน
- 1.2 การออกแบบด้วยดินสอ ปากกา และโปรแกรมโฟโตช็อป

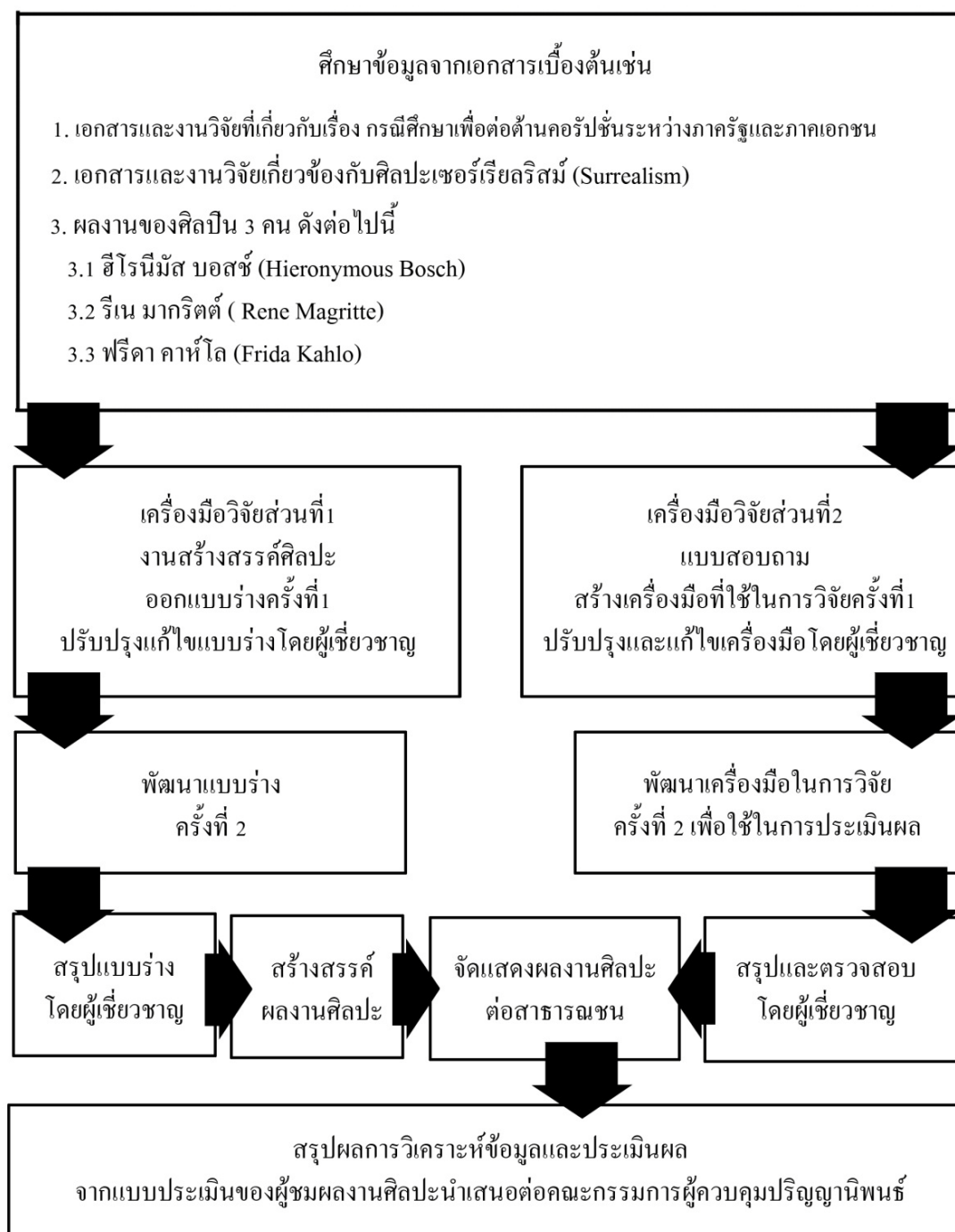
1.3 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน วาดภาพร่างผลงาน เมื่อได้ภาพร่างและสีที่ต้องการแล้ว นำมาวาดบนเฟรมผ้าใบพร้อมเขียนและลงสีน้ำมันตามแบบร่าง เพื่อแสดงนิทรรศการต่อไป

2. ตัวแปรตาม คือคุณค่าทางศิลปะ คุณค่าทางความงามของงานศิลปะชิ้นนั้นๆ ที่ให้ความรู้สึก และสื่อความหมายทำให้ผู้ที่เข้าชมนิทรรศการศิลปะได้รับรู้ถึงปัญหาเรื่องการคอร์รัปชันในสังคมไทย และเมื่อผู้ชมนิทรรศการได้รับรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว ปัญหาดังกล่าวอาจได้รับการบรรเทาให้ลดน้อยลง ไปจากสังคมไทย

ข้อตกลงเบื้องต้น

การศึกษาเพื่อการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ กรณีศึกษาเรื่องการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เป็นการศึกษาขององค์ความรู้เรื่องปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันและศึกษา ความรู้ทางทฤษฎีศิลป์และผลงานศิลปะผลงานรูปแบบ ศิลปะเซอร์เรียลลิสม์ เพื่อนำแนวคิดของศิลปิน เหล่านี้มา สร้างเป็นผลงานศิลปะ เป็นเครื่องมือให้ผู้ดูได้เห็นและตระหนักถึงปัญหาคอรัปชันใน สังคมไทย การวิจัยครั้งนี้ข้าพเจ้าได้ใช้ข้อมูลจาก ตำรา บทความทางวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การคอรัปชัน ทางภาคทฤษฎีที่ ปรากฏ ในเอกสารสิ่งพิมพ์ อินเทอร์เน็ตและงานวิจัยและนำมา วิเคราะห์เพื่อสร้างเป็นภาพร่างเหมือนจริงจำนวน 20 ชิ้น โดยมีขนาดต่างกัน แล้วนำมาให้ ผู้เชี่ยวชาญเลือกสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง(Purposive Sampling) จากภาพร่างเหมือนจริงให้เหลือ 5 ภาพ แล้วนำมาสร้างเป็นผลงานจริง เป็นผลงานสร้างสรรค์เทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมัน ขนาด 100 x 120 ซม. จำนวน 1 ชิ้น ขนาด 110 x 130 ซม. จำนวน 4 ชิ้น

กรอบแนวความคิดในการวิจัย



ภาพประกอบ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

นิยามคำศัพท์เฉพาะ

คอร์รัปชัน หมายถึง การประพฤติผิดต่อกฎหมายและจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐ เป็นการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ เช่น การรับส่วย การรับสินบน การแสวงหาผลประโยชน์จากสาธารณะโดยมิชอบ เป็นการกระทำที่สร้างความเสียหายหลายรูปแบบ เช่น เงิน ทรัพย์สิน ผลประโยชน์ โอกาสของรัฐ ประชาชน คุณธรรมและจริยธรรม ทำให้เกิดความเดือดร้อนและความไม่ยุติธรรมในสังคม

ภาครัฐ หมายถึง ข้าราชการหรือหน่วยงานราชการ เจ้าหน้าที่พนักงานของรัฐ นักการเมืองระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

ภาคเอกชน หมายถึง ประชาชนทั่วไป นักธุรกิจ บริษัทเอกชนและองค์กรธุรกิจเอกชน

ศิลปะเซอร์เรียลลิสม์ (Surrealism) หมายถึง รูปแบบงานศิลปะที่มีแนวคิดในเรื่องของการแสดงออกของจิตใต้สำนึกอย่างอิสระ ปราศจากการควบคุมของเหตุผล อยู่เหนือความเป็นจริง มีจินตนาการ ความฝันและอารมณ์ เพื่อบรรลุความจริงอันสูงสุดอันเกิดจากการผสมผสานของจินตนาการ ความฝันกับความจริงแห่งโลกภายนอก



บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทย
 - 1.1 ความหมายของการทุจริตคอร์รัปชัน
 - 1.2 ประเภทของการทุจริตคอร์รัปชัน
 - 1.3 กลยุทธ์และวิธีการทุจริตคอร์รัปชัน
 - 1.4 สาเหตุของการทุจริตคอร์รัปชัน
 - 1.5 ความเสียหายที่เกิดจากการทุจริตคอร์รัปชัน
 - 1.6 แนวทางในการป้องกันและปราบปรามทุจริตคอร์รัปชัน
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ
 - 2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ ความงามและสุนทรียศาสตร์
 - 2.2 ทฤษฎีทางความคิด จินตนาการและการสร้างสรรค์งานศิลปะ
 - 2.3 ทฤษฎีสัญวิทยาและภาพแทนความในงานศิลปะ
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ศิลปะแนวทางเซอร์เรียลลิสม์
 - 3.1 ทฤษฎีศิลปะแนวทางเซอร์เรียลลิสม์
 - 3.1.1 ประวัติความเป็นมาของศิลปะแนวทางเซอร์เรียลลิสม์
 - 3.1.2 ศิลปินและผลงานที่สำคัญของศิลปะแนวทางเซอร์เรียลลิสม์
 - 3.2 ฮีโรนีมัส บอสช์ (Hieronymus Bosch)
 - 3.2.1 ประวัติความเป็นมาของศิลปิน
 - 3.2.2 ผลงานของศิลปิน
 - 3.2.3 แนวคิดและวิธีการสร้างผลงาน
 - 3.3 รีเน มากริตต์ (Rene Magritte)
 - 3.3.1 ประวัติความเป็นมาของศิลปิน
 - 3.3.2 ผลงานของศิลปิน
 - 3.3.3 แนวคิดและวิธีการสร้างผลงาน
 - 3.4 ฟรีดา คาห์โล (Frida Kahlo)
 - 3.4.1 ประวัติความเป็นมาของศิลปิน

3.4.2 ผลงานของศิลปิน

3.4.3 แนวคิดและวิธีการสร้างผลงาน

4. การสร้างแบบสอบถาม

5. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทย

1.1 ความหมายของการทุจริตคอร์รัปชัน

การศึกษาและทำความเข้าใจในปัญหาเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันนั้นจำเป็นต้องเข้าใจความหมายของคำนี้ก่อนคำว่า “ทุจริตคอร์รัปชัน” ประกอบด้วยคำ 2 คำผสมกันทั้ง 2 คำนี้มีความหมายที่ใกล้เคียงกันจึงมักจะถูกใช้ร่วมกันเสมอโดยที่คำว่า “ทุจริต” และ “คอร์รัปชัน” มีความหมายหลากหลายดังต่อไปนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ได้ให้ความหมายของคำว่า “ทุจริต” คือความประพฤติชั่วทางกาย โกง เช่น ทุจริตในการสอบ, คดโกง, ฉ้อโกง เช่น ทุจริตในหน้าที่ ไม่ซื่อตรง เช่น คนทุจริต (ราชบัณฑิตยสถาน. 2525: 403)

พจนานุกรมของราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายว่า “คอร์รัปชัน” หมายถึง การใช้อำนาจรัฐบังหลวง การเบียดบังเอาโดยอำนาจหน้าที่ราชการ และได้ให้ความหมายของคำว่า “ใช้อำนาจรัฐบังหลวง” หมายถึง การรีดนาทาเร้น และการเบียดบังทรัพย์สินของหลวงมาเป็นของตน ฉะนั้นการคอร์รัปชันตามพจนานุกรมไทยมีความหมายกว้างมาก กล่าวคือ หมายถึงการใช้อำนาจรัฐบังหลวงตลอดจนรีดไถโดยการที่เจ้าหน้าที่พนักงานเรียกและรับสินบนจากราษฎร

การคอร์รัปชันมีความหมายค่อนข้างกว้างขวางและแตกต่างกันออกไปตามความหมายของแต่ละประเทศ แต่ละสังคมหรือวัฒนธรรม แต่หากพิจารณาจาก Black's Law Dictionary ได้ให้ความหมายว่า เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและเป็นการกระทำที่ชั่วช้า เจตนาที่จะหลีกเลี่ยงกฎหมาย รวมทั้งเป็นการกระทำที่ขัดต่อตำแหน่งหน้าที่และสิทธิของผู้อื่น นอกจากนี้ ยังหมายรวมถึงการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ โดยการรับหรือยอมรับผลประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น

ดังนั้น การที่เจ้าหน้าที่กระทำการเรียกรับ หรือยอมรับสินบน หรือใช้ตำแหน่งทำการทุจริตหรือเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อผลประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น โดยการละเมิดหรืออาศัยตำแหน่งหน้าที่ในทางราชการ เพื่อก่อให้เกิดรายได้เป็นของตน รวมถึงการใช้หน้าที่พนักงานช่วยเหลือญาติพี่น้องพวกพ้องของตนให้ได้รับตำแหน่งหน้าที่ราชการ แม้จะไม่ได้รับสินบนก็จัดว่าเป็นการทุจริตเช่นกัน (ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์. 2549: 117-118)

คอร์รัปชันในความหมายขององค์การสหประชาชาตินั้นไม่ใช่แค่พฤติกรรมแต่เป็นปรากฏการณ์ (Phenomenon) ในทางสังคม การเมืองและเศรษฐศาสตร์ ที่เป็นปัญหาสำคัญและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั่วโลก (UNODC. 2009) และองค์การระหว่างประเทศด้านความโปร่งใส Transparency International (TI) ให้นิยามคำคอร์รัปชันคือ การใช้อำนาจที่ได้รับความไว้วางใจในทางที่ผิด (Abuse of Entrusted Power) เพื่อประโยชน์ส่วนบุคคลซึ่งใช้ได้ทั้งภาครัฐและเอกชน (วารสารกฎหมาย 2556: 2-1)

จากนิยามและความหมายที่กล่าวมาข้างต้น พอที่จะเข้าใจ ถึงความหมายของคำว่า “ทุจริตคอร์รัปชัน” มีความหมายที่กว้างว่า เป็นการประพฤติผิดต่อกฎหมายและจริยธรรม เป็นการกระทำผิดที่สามารถเกิดขึ้นได้ทั้งในรูปของความเสียหาย หลายรูปแบบ เช่น เงิน ทรัพย์สินของทางราชการหรือองค์กรเอกชน ผลประโยชน์ และโอกาสของรัฐและประชาชน การปิดกั้นโอกาสที่มีผลทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนจากการกระทำนั้นๆ การได้มาซึ่งเงิน ทรัพย์สิน การรับสินบน ส่วยอันมิชอบ การแสวงหาผลประโยชน์จากสาธารณะโดยมิชอบ การได้มาซึ่ง โอกาสหรือการตัด โอกาสของผู้อื่น การได้มาซึ่ง ตำแหน่งหน้าที่อันมิชอบ การทำให้เกิดความเสียหาย ซึ่งมีผลทำให้ประเทศชาติ หน่วยงาน หรือองค์กร และประชาชนเดือดร้อนจากการกระทำทุจริตนั้นๆ ซึ่งการกระทำทุจริตคอร์รัปชันนั้นส่งผลให้เกิดความไม่ยุติธรรมในสังคม ประเทศชาติและประชาชนเสียหายอย่างมาก

1.2 ประเภทของการทุจริตคอร์รัปชัน

การกระทำทุจริตคอร์รัปชันมีหลายประเภท ซึ่งแต่ละประเภทมีการกระทำผิดในรูปแบบที่แตกต่างกัน ผาสุก พงษ์ไพจิตร ได้กล่าวไว้ในบทความ “คอร์รัปชันสองรูปแบบ” ว่าการทุจริตคอร์รัปชันมีหลายรูปแบบแต่ที่สำคัญมีอยู่ 2 ประเภท คือ

ประเภทแรก คือ ภาษีคอร์รัปชัน ซึ่งนักการเมืองและข้าราชการเก็บจากพ่อค้า นักธุรกิจ และประชาชน ในรูปของค่าคอมมิชชั่นและส่วยต่างๆ นอกจากนี้ยังมีการรั่วไหลของเงินงบประมาณแบบอื่นๆ

ประเภทที่สอง มีความซับซ้อนมากกว่าประเภทแรก เพราะว่าเป็นการคอร์รัปชันที่เกิดจากการทับซ้อนของผลประโยชน์ หรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์สาธารณะและผลประโยชน์ส่วนบุคคล ที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า Conflict of Interest ที่เห็นกันเสมอๆ คือรายได้ซึ่งนักการเมืองและพรรคพวก ได้รับการจากการตั้งราคาสินค้าหรือบริการซึ่งพวกเขาทำการผลิตให้อยู่ในราคาสูง เนื่องจากเป็นธุรกิจผูกขาดหรือกึ่งผูกขาด ทำให้กลุ่มธุรกิจเหล่านั้นสามารถสร้างเงินกำไรต่างๆที่ทำให้สามารถหาผลประโยชน์จากประชาชน มิชอบและประชาชนต้องเป็นผู้แบกรับค่าใช้จ่ายเหล่านั้น (ผาสุก พงษ์ไพจิตร. 2546: 161-162)

สังคิต พิริยะรังสรรค์ ได้นำเสนอไว้ว่าการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยนั้นมี 15 ลักษณะ ดังนี้

1. การแสวงหาค่าเช่าทางเศรษฐกิจ เช่น การผูกขาดการให้สัมปทานและการเรียกเก็บส่วนแบ่งอย่างผิดกฎหมายโดยการสร้างความขาดแคลนเทียม เช่น ปัญหาการขาดแคลนน้ำตาล
2. การฉกฉวยทรัพยากรของรัฐมาเป็นของครอบครัวและอาชกระที่โดยการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ
3. การมีผลประโยชน์ทับซ้อน สถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีผลประโยชน์เสียส่วนตัว และผลดังกล่าวมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ หรือการกระทำหน้าที่โดยขาดความเที่ยงธรรม
4. การใช้สิทธิพลทางการเมืองหาผลประโยชน์จากตลาดหลักทรัพย์ (ปั่นราคาหุ้นของตัวเอง)
5. ปกปิดการบริหารงานที่ไม่ถูกต้อง การปิดบังและให้การเท็จ
6. การใช้นโยบาย กฎหมาย กฎเกณฑ์ ข้อบังคับต่างๆ อย่างมีอคติและลำเอียง
7. การใช้สิทธิพลทางการค้าแสดงบทบาทเป็นนายหน้าหรือมีผลประโยชน์ทับซ้อนจากการค้าต่างตอบแทน เช่น การแลกเปลี่ยนสินค้าเกษตรกับประเทศคู่ค้า
8. การใช้ทรัพยากรของรัฐไปในทางมิชอบ การปลอมแปลงเอกสาร การฉ้อฉล การใช้กองทุนของรัฐ เพื่อไปหาผลประโยชน์ทางการเมือง
9. ไม่กระทำการตามหน้าที่ แต่ใช้ลัทธิพรรคพวกแทน เช่น การฮั้วประมูล
10. การให้และการรับสินบน การขู่ข่มขู่บังคับและการให้สิ่งล่อใจ
11. การยอมรับของขวัญที่ไม่ถูกต้อง เช่น เชื้อของของขวัญมูลค่าสูงและสินบนมูลค่าสูง
12. ผู้บริหารประเทศทำตัวเป็นผู้อุปถัมภ์รายใหญ่ของประเทศโดยการใช้นโยบายประชานิยม
13. ใช้อำนาจของตำรวจ ทหาร และข้าราชการในทางที่ผิด
14. ทุจริตการเลือกตั้ง ทั้งการซื้อเสียง และการทุจริตด้วยวิธีต่าง ๆ
15. การบริจาดเพื่อช่วยเหลือการรณรงค์ที่ผิดกฎหมาย เช่น การบริจาดให้แก่นักการเมือง และพรรคการเมืองรัฐบาล เพื่อที่จะมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐบาล (สังคิต พิริยะรังสรรค์. 2549. คอร์รัปชันที่ “คุณทักษิณ” ไม่เคยรู้จัก. ออนไลน์)

ปัจจุบันได้มีการคอร์รัปชันรูปแบบใหม่ที่มีความซับซ้อน สร้างความเสียหายต่อประเทศชาติ และยากต่อการเอาผิดผู้กระทำความผิดมาลงโทษ คอร์รัปชันรูปแบบใหม่ที่เพิ่งเกิดได้ไม่นานมานี้และสร้างความเสียหาย อย่างมาก นี้คือ “คอร์รัปชันเชิงนโยบาย” (Policy Corruption) ได้ถูกกล่าวถึงในสังคมไทย อย่างกว้างขวาง และได้มีนักวิชาการหลายท่านได้พยายามให้ความหมายและกำหนดนิยามลักษณะของการคอร์รัปชันชนิดนี้ไว้อยู่บ้างก็ตาม อาทิเช่น รศ.ดร.สุชุม นวลสกุล ได้ให้ความหมาย และอธิบายถึงลักษณะของการคอร์รัปชันเชิงนโยบายไว้ว่าเป็นการใช้นโยบายเป็นเครื่องมือ ในการแสวงหา

ผลประโยชน์โดยวิธีที่แยบยล หากดูผิวเผินจะเสมือนการสนองประโยชน์เพื่อส่วนรวม แต่เบื้องลึกที่แท้จริงแฝงประโยชน์เพื่อพวกพ้องและตัวเองอยู่ด้วย โดยเป็นการทุจริตที่ไม่มีใบเสร็จ" เป็นการกระทำโดยอาศัยความฉลาด อาจใช้ "ช่องโหว่ของกฎหมาย" มาตีความดำเนินการจากผิดให้เป็นถูก อาจระบุว่าเป็นนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจประเทศเพื่อประโยชน์ประชาชน แต่พวกพ้องก็ได้ประโยชน์

สถาพร เจริญธรรม ได้กล่าวถึงความเห็นของ รศ.ดร.สมชาย ภคภาสวณิช ซึ่งให้ทรรศนะเกี่ยวกับ "คอร์รัปชันเชิงนโยบาย" เอาไว้ว่าหมายถึง

การดำเนินมาตรการต่างๆ เพื่อเป็นการเอื้อประโยชน์ให้กับกลุ่มใด กลุ่มหนึ่งโดยอาศัยช่องโหว่ของกฎหมาย หรือการตีความใช้กฎระเบียบต่างๆ ให้ผิดเป็นถูก เป็น "การกระทำมิชอบภายใต้กฎหมาย" หรือมองได้ในแง่ "มิชอบเชิงจริยธรรม" เป็นการดำเนินการต่างๆ ภายใต้การเปิดช่องของกฎหมายสร้างผิดให้เป็นถูก หรือตีความกฎหมายให้สับสนคลาดเคลื่อน ข้อเสียของการเกิดประเด็นนี้ขึ้นมาก็คือจะไปกระทบกับหลักกฎหมายที่ถูกต้อง กระทบต่อผลประโยชน์โดยรวมและขัดต่อหลักธรรมาภิบาลที่ดี (สถาพร เจริญธรรม. 2546: ออนไลน์)

ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ ได้ให้ความเห็นในเรื่องของการทุจริตคอร์รัปชันว่า มีลักษณะที่หลากหลายและแตกต่างกันขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมของระบบการเมืองการปกครอง ระบบเศรษฐกิจ ระบบสังคมของประเทศนั้น ตลอดทั้งโอกาสหรือสถานการณ์ของการคอร์รัปชัน การเข้าถึงข้อมูลและการตระหนักถึงการควบคุมการคอร์รัปชันของประชาชนในประเทศซึ่งเราสามารถจำแนกรูปแบบของการคอร์รัปชันอย่างกว้างๆ ออกได้ดังต่อไปนี้คือ

1. การคอร์รัปชันขนาดใหญ่ (Grand Corruption) หมายถึง การคอร์รัปชันที่โดยทั่วไปแล้วมีขนาดของวงเงินจำนวนมาก
2. การคอร์รัปชันขนาดเล็ก (Petty Corruption) หมายถึง การคอร์รัปชันที่มีขนาดเล็กๆ น้อย หรือมีวงเงินรวมน้อย
3. การคอร์รัปชันในเชิงของการบริหารหรือปฏิบัติการ (Administrative Corruption) หมายถึง การคอร์รัปชันที่เกิดจากลักษณะการปฏิบัติ การบังคับใช้ระเบียบ การปฏิบัติงานอื่นๆ โดยทั่วไปไป
4. การคอร์รัปชันเชิงนโยบาย (Policy Corruption) หมายถึง การคอร์รัปชันที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบต่างๆ ในเชิงโครงสร้าง ทั้งทางด้านนโยบาย การดำเนินการ หรือการบริหารงาน โดยมีการใช้อำนาจกำหนดของกฎหมายมารองรับ

ส่วนในแง่ของลักษณะของการคอร์รัปชันนั้น อาจมีได้หลายลักษณะ ในแต่ละลักษณะอาจเกิดขึ้นพร้อมๆ กันหรือแยกจากกันก็ได้ ลักษณะของพฤติกรรมของการคอร์รัปชันมาจากระบบพวกพ้อง (Cronyism) การลอบบี้ (Lobbying) การติดสินบน (Bribery) การเกื้อหนุน (Nepotism) และการแสวงหาส่วนเกินทางเศรษฐกิจ (Rent seeking) ซึ่งในจำนวนลักษณะทั้งหลายเหล่านี้ลักษณะการติดสินบนจะ

ปรากฏมากที่สุดอันดับแรก ลักษณะอื่นๆ ที่พบรองลงมามักจะเป็นการเกื้อหนุนญาติมิตรหรือระบบพวกพ้อง การฉ้อฉล (Fraud) และการยักยอกทรัพย์สินของทางราชการหรือรัฐ (Embezzlement) (ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์. 2549: 136-137)

คณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้พิจารณาสอบสวนและศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน วุฒิสภาได้จัดแบ่งกรณีการทุจริตต่างๆ ออกเป็น 5 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. การทุจริตเชิงนโยบาย

การทุจริตเชิงนโยบายหมายถึงการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบทั้งในรูปตัวเงินและมีตัวเงิน จากโครงการ กิจกรรม กิจการของรัฐที่มีการกำหนดนโยบายภาครัฐเรื่องนั้นไว้ล่วงหน้า นโยบายภาครัฐที่กำหนดขึ้นมักถูกวางแผนไว้โดยฝ่ายบริหารผู้มีอำนาจ โดยได้รับความร่วมมือจากข้าราชการระดับสูง และกลุ่มธุรกิจนายทุนร่วมกันทำให้การรับผลประโยชน์โดยมิชอบนั้นบรรลุผลอันเป็นการเสียหายต่อประเทศชาติและประชาชน (คณะกรรมการการวิสามัญฯ พิจารณาสอบสวนและศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการทุจริต วุฒิสภา. 2549: 18)

2. การทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

การทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หมายถึง การใช้อำนาจและหน้าที่ในความรับผิดชอบของตนในฐานะข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจหรือเจ้าหน้าที่อื่นๆ ของรัฐ เอื้อประโยชน์ให้กับตนเอง บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง และให้หมายความรวมถึงการกระทำที่ก่อให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบในทางทรัพย์สินหรือสิทธิประโยชน์ใดๆ แก่ผู้อื่น (คณะกรรมการการวิสามัญฯ พิจารณาสอบสวนและศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการทุจริต วุฒิสภา. 2549: 57)

3. การทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง

การทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างในวงราชการ หมายถึง การกระทำผิดระเบียบ จะกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ หรือกระทำโดยมีเจตนาทุจริตหรือกระทำโดยปราศจากอำนาจ หรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่ รวมทั้งมีพฤติกรรมที่เอื้ออำนวยแก่ผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานให้มีการขัดขวางการแข่งขันราคากันอย่างเป็นธรรม ย่อมถือว่าเป็นการกระทำที่ผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการหรือตามกฎหมายเฉพาะส่วนของราชการนั้น (คณะกรรมการการวิสามัญฯ พิจารณาสอบสวนและศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการทุจริต วุฒิสภา. 2549: 98)

4. การทุจริตในการให้สัมปทาน

“สัมปทาน” หมายถึง การที่รัฐอนุญาตให้เอกชนจัดทำบริการสาธารณะ หรือจัดทำประโยชน์เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติภายในระยะเวลาและเงื่อนไขที่รัฐกำหนดการทุจริตในการให้สัมปทาน หมายถึง การแสวงหาหรือการเอื้อประโยชน์โดยมิชอบจากโครงการหรือกิจการของรัฐ ซึ่งรัฐได้อนุญาตให้หรือมอบให้เอกชนจัดทำ หรือดำเนินการแทนในลักษณะสัมปทาน ไม่ว่าจะอยู่ในขั้นตอนกระบวนการใดทั้งหมดหรือบางส่วน (คณะกรรมการการวิสามัญฯ พิจารณาสอบสวนและศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการทุจริต วุฒิสภา. 2549: 151-152)

5. การทุจริตโดยทำลายระบบตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

นักการเมือง ข้าราชการ ผู้มีอิทธิพล และบุคคลที่มีสายสัมพันธ์กับคนในรัฐบาล พยายามที่จะสกัดกั้นการตรวจสอบทุกรูปแบบ ทั้งใช้อำนาจเงินตรา อำนาจรัฐ และอำนาจมืด เข้ามาทำลายกระบวนการที่จะมาตรวจสอบการใช้อำนาจของตนเอง หรือพวกพ้อง วิธีการ คือ การเข้าไปแทรกแซงในขั้นตอนการสรรหาบุคคลเข้าสู่องค์กรตรวจสอบ เพื่อให้กรรมการสรรหาเลือกผู้ที่จะให้ประโยชน์แก่ตนเองหรือพวกพ้องเข้าไปทำหน้าที่ในองค์กรต่างๆ หรือทำให้การสรรหาหรือการได้มาของบุคคลเหล่านั้นเกิดปัญหา เพื่อหยุดยั้งหรือชะลอการทำหน้าที่ในการตรวจสอบหรือทำให้การทำหน้าที่ต้องสะดุดลง การกระทำดังกล่าวจัดได้ว่าเป็นการทุจริตในการทำลายระบบตรวจสอบ (คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาสอบสวนและศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการทุจริต วุฒิสภา. 2549: 177-178)

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การทุจริตคอร์รัปชัน มีการกระทำในทุกรูปแบบสุดแต่ผู้กระทำผิดจะสรรหาวิธีได้ ไม่ว่าจะเป็นการกระทำผิดขนาดเล็ก เริ่มจากการจ่ายค่าน้ำร้อน น้ำชา การให้ของขวัญต่างๆ เป็นสินน้ำใจเพื่อแลกความสะดวกในการติดต่อกับงานราชการหรือขออนุญาตต่างๆ จากทางราชการ ซึ่งเกิดขึ้นจากประชาชนและนักธุรกิจทั่วไป การให้ส่วยจากธุรกิจที่ผิดกฎหมายจ่ายให้กับตำรวจ ทหาร จนถึงข้าราชการทุกระดับในหน่วยงาน องค์กรธุรกิจเอกชนในทุกระดับ นักวิชาการ นักกฎหมาย นักการเมืองตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงประเทศ ซึ่งเราจะเห็นได้ว่าผลประโยชน์ไม่ว่าในระดับน้อยหรือมาก ไปจนถึงจำนวนอันมหาศาลซึ่งคุ้มค่าต่อการกระทำผิดและเสี่ยงต่อการถูกลงโทษทางกฎหมายก็ตาม แต่เพียงพอที่จะเป็นสิ่งล่อใจให้เกิดการทุจริต คอร์รัปชันทั้งภาคเอกชนและภาครัฐได้ซึ่งพอจะแบ่งได้ 3 ประเภท ได้แก่

1. คอร์รัปชันในระดับประชาชน ซึ่งมีความเสียหายไม่มาก เช่นการซื้อความสะดวกในการติดต่อกับงานราชการ หรือการซื้อความสะดวกในการขออนุญาตดำเนินการโครงการต่างๆ
2. คอร์รัปชันในระดับภาคเอกชนกับรัฐ ที่สร้างความเสียหายในจำนวนมาก เช่นการประมูลโครงการใหญ่ หรือการจัดซื้อจัดจ้างโครงการจากภาครัฐโดยให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินโครงการและเสนอราคา คอร์รัปชันประเภทนี้ทำให้ประเทศขาดความน่าเชื่อถือในการลงทุนจากบริษัทต่างชาติเพราะขาดความเชื่อมั่นในความโปร่งใสในการแข่งขัน

3. คอร์รัปชันในระดับนโยบาย “คอร์รัปชันเชิงนโยบาย” (Policy Corruption) ซึ่งสร้างความเสียหายต่อประเทศชาติซึ่งลงลึกถึงระบบโครงสร้างของประเทศ สร้างความเสียหายเป็นจำนวนมากและยาวนาน ทำให้ประเทศขาดความน่าเชื่อถือจากต่างชาติในระดับรัฐบาลและระดับองค์กรธุรกิจต่างๆ ทำให้ประเทศไม่สามารถพัฒนาแข่งขันกับประเทศอื่นได้ คอร์รัปชันชนิดนี้เกิดขึ้นจากความร่วมมือของบุคคลหลายฝ่าย เช่น ข้าราชการระดับสูง นักวิชาการที่มีความรู้ความสามารถ นักกฎหมาย นักการเมือง ร่วมมือกันใช้เครื่องมือทางกฎหมายสร้างควม มชอบธรรม ให้กับตนเองและพวกพ้อง

โดยการกำหนดนโยบายของประเทศไปในทิศทางที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและพวก โดยยากต่อঞ্চักุม และลงโทษทางกฎหมายรวมถึงการแทรกแซงอำนาจการตรวจสอบการทุจริตโดยหน่วยงานของรัฐและองค์กรอิสระอีกด้วย

1.3 กลยุทธ์และวิธีการทุจริตคอร์รัปชัน

กลยุทธ์การคอร์รัปชันมีอยู่หลายวิธีการและปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัยถึงแม้นโยบายปราบคอร์รัปชันจะเป็นนโยบายสำคัญตลอดมาทุกยุคทุกสมัยมีความพยายามในการสร้างกระบวนการป้องกันและปราบปรามรวมทั้งจัดสรรทรัพยากรไม่น้อยเพื่อการนี้ แต่ข้อเท็จจริงกลับมีการคอร์รัปชันมากขึ้นและกว้างขวางขึ้น ทั้งนี้เพราะทั้งผู้ให้และรับสินบนมีการพัฒนากลยุทธ์ต่างๆ มากขึ้นและลึกซึ้งขึ้นยิ่งกว่าเดิม ในที่นี้จะวิเคราะห์ถึงกลยุทธ์กว้างๆ 3 ประการ ที่ใช้กันแพร่หลายในปัจจุบันบรรจง พงษ์พานิช ได้ให้ความเห็นไว้ดังนี้

1. ได้กระจุก-เสียกระจาย กลยุทธ์แรกคือใช้หลักการที่ว่า เมื่อไม่มีผู้รู้สึกเสียหายย่อมไม่มีผู้ร้องเรียน และมีแรงจูงใจในการป้องกันปราบปรามน้อยการทุจริตที่กระจายต้นทุนความเสียหายไปได้ทั่ว เช่น ทุจริตจากงบประมาณลงทุนหรือจัดซื้อจากส่วนกลาง ภาระจะกระจายสู่ประชาชนทุกคน จนไม่รู้ถึงถึงความเสียหายร้ายแรงอื่นๆ นักทุจริตที่เชี่ยวชาญ ยังสามารถประยุกต์วิธี “แจกกระจุก” เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจและโอกาสในการทุจริต เช่น การจ่ายเงินซื้อตำแหน่ง ซื้อเสียง การที่ภาคเอกชนจ่ายเงินสนับสนุนนักการเมืองที่มีโอกาสสร้างช่องทางธุรกิจให้ตน ตลอดจนการที่นักการเมืองสามารถใช้อิทธิพลเบียดเบียนงบประมาณจากภาคส่วนอื่นมาพัฒนาท้องถิ่นตนจนเกินสมควร

2. ได้วันนี้ เสียวันหน้า ซึ่งนำมาจากหลักเกณฑ์ที่ว่า การทุจริตที่ไม่ส่งผลเสียในทันทีย่อมมีโอกาสที่จะถูกต่อต้าน หรือถูกตรวจสอบ ป้องกันปราบปรามได้น้อยกว่า เช่น การลงทุนขนาดใหญ่ในภาครัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ที่มีการตัดค่าเสื่อมราคาระยะยาว สามารถกล่าวอ้างคาดคะเนถึงความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจและสังคม โดยยากที่จะพิสูจน์ผลในระยะสั้น โดยผลักภาระต้นทุนความเสียหายให้แก่ผู้เสียภาษีในอนาคตผ่านกระบวนการหนี้สาธารณะ หรือให้แก่ผู้ใช้บริ การในอนาคตผ่านโครงสร้างการผูกขาดของรัฐและรัฐวิสาหกิจ ในบางครั้ง สามารถจ้างผู้เชี่ยวชาญมาช่วยยืนยันข้อมูลในการศึกษาความเป็นไปได้ เพื่อผลักดันโครงการที่ไม่มีความคุ้มค่าแท้จริง ตัวอย่างเช่น การลงทุนในโครงการขนส่งสาธารณะ ที่มีการคาดคะเนว่าจะมีผู้ใช้บริการวันละหลายหมื่นคน ในขณะที่เมื่อแล้วเสร็จมีผู้ใช้บริการจริงวันละไม่กี่พันคน แล้วก็ไม่มีการตรวจสอบย้อนหลัง

3. การกำเนิดของกลไกตัวแทน ตัวกลาง ผู้ประสานงานการทุจริต ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะและเป็นการถาวร สามารถปรับตัวสนองความต้องการในการคอร์รัปชันให้แก่ทุกชั่วอำนาจการเมืองได้อย่างทั่วถึง จะเห็นได้ว่า ถึงจะมีการเปลี่ยนชั่วอำนาจในทางการเมืองในปัจจุบันก็ไม่ค่อยมีความจำเป็นในการรื้อถอนกระบวนการคอร์รัปชันแล้วจัดตั้ง ใหม่ เอเจนต์ก็ยังคงเป็นเจ้าเดิม ห้างหุ้นส่วนจำกัดเดิม

ข้าราชการรายเดิม หน่วยธุรกิจถาวรประเภทนี้เกิดขึ้นจำนวนมากและเป็นปัญหาค่าเช่าทางเศรษฐกิจที่รุนแรง เพราะใช้ทรัพยากรจำนวนมาก โดยไม่ได้สร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นเลย แต่เอาส่วนแบ่งค่าตอบแทนในสัดส่วนที่สูง (บรรยง พงษ์พานิช . 2555: มายาคติ คอรัปชั่น อนาคตประเทศไทย – ปัญหาและทางออก. ออนไลน์)

ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ ได้ให้ความเห็นถึงตัวแบบทฤษฎีที่ใช้อธิบายปรากฏการณ์หรือสาเหตุของการคอรัปชั่นไว้ ดังนี้คือ

1. Proprietary Theory of State

เป็นแนวคิดที่อธิบายว่า การคอรัปชั่นเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากผู้ปกครอง (Ruling Class) และพรรคพวก ที่ต้องการแสวงหาผลประโยชน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจและธุรกิจ โดยการเข้ามำกำหนดกฎเกณฑ์และระเบียบ ตลอดจนผลักดันกฎหมายขึ้นมาเพื่อสร้างส่วนเกินทางเศรษฐกิจ (Rent Creating) จากนั้นก็แสวงหาส่วนเกินทางเศรษฐกิจ (Rent Seeking) ในรูปแบบที่หลากหลาย

2. Principal – Agent Problem

เป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงโครงสร้างแรงจูงใจ (Incentive Structure) ที่ผู้บังคับการได้กำหนดหรือมอบหมายให้ตัวแทนของตนไปดำเนินการ ให้ตัวแทนนั้นไปทำงานแทนตนได้อย่างมีประสิทธิภาพและสนองความต้องการหรือจุดมุ่งหมายของผู้บังคับการ โครงสร้างแรงจูงใจของผู้บังคับการนั้นอาจจำแนกได้เป็น 2 รูปแบบ คือ 1. โครงสร้างแรงจูงใจที่เป็นบวกหรือได้ผลประโยชน์จากการกระทำ (Carrot) และ 2. โครงสร้างแรงจูงใจที่เป็นลบหรือเสียผลประโยชน์จากการกระทำ (Stick)

3. Rent Seeking

เป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงการกระทำ กิจกรรม หรือวิธีการต่างๆ ที่จะพยายามคงสภาพสร้างขึ้นหรือถ่ายโอนสิทธิของรากฐานของส่วนเกินทางเศรษฐกิจหรือค่าเช่าที่เป็นผลตอบแทนที่สูงกว่าปกติในแต่ละประเภท นอกจากนี้ทฤษฎียังบอกอีกว่า การแสวงหาส่วนเกินนี้ อาจอยู่ในรูปแบบที่ถูกกฎหมายหรือผิดกฎหมายก็ได้ เช่น การลอบบี้ทางการเมือง การให้สินบน ซึ่งลักษณะต่างๆ เหล่านี้เป็นการแทรกแซงตลาดโดยรัฐบาลหรือผู้มีตำแหน่งหน้าที่ในรัฐบาลเป็นการสร้างหรือบิดเบือนผลผลิตหรือระดับราคาหรือกลไกการทำงานของระบบตลาด การได้มาซึ่งผลประโยชน์นี้ ผู้ที่ได้รับผลตอบแทนก็จะพยายามรักษาสภาพดังกล่าวไว้ให้นานที่สุดด้วยวิธีการต่างๆ เรื่อยไป

4. Conflict of Interests

เป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งกันของผลประโยชน์ระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งลักษณะความขัดแย้งของผลประโยชน์นี้อาจจะเป็นผลประโยชน์ที่มีมูลค่าเป็นตัวเงิน หรือไม่เป็นตัวเงินก็ได้และปรากฏในรูปแบบที่ไม่ผิดกฎหมายเกิดขึ้นได้กับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดๆ ก็ได้ เช่น พนักงานบริษัทเอกชน หรือผู้บริหารที่มีผลประโยชน์ส่วนตัวมากเพียงพอที่จะมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผล

กระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม ประเภทของผลประโยชน์ทับซ้อนที่สำคัญ ได้แก่ การรับผลประโยชน์ต่างๆ (Accepting Benefits) การทำธุรกิจกับตัวเองหรือเป็นคู่สัญญา (Self-dealing or Contracts) การทำงานหลังออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะหรือหลังเกษียณ (Post-employment) การทำงานพิเศษ (Outside Employment or Moonlighting) การรับรู้ข้อมูลภายใน (Inside Information) การใช้สมบัติของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว (Using your employer's property for private advantage) การนำโครงสร้างสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ทางการเมือง (Pork-barrelling) (ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์. 2549: 139-140)

จากข้อมูลเบื้องต้นพอสรุปได้ว่า ในการกระทำทุจริตคอร์รัปชัน นั้นมีช่องทางและวิธีการทำความผิดหลายรูปแบบ เช่น การยกยอกทรัพย์สินของราชการหรือเอกชน การตกแต่งบัญชีในรูปแบบต่างๆ เช่น บัญชีรายรับ รายจ่าย จัดซื้อจัดจ้าง การติดสินบนข้าราชการและนักการเมือง การหลบเลี่ยงภาษีเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อธุรกิจส่วนตัว การหลบเลี่ยงภาษีจากการซื้อขายหุ้นต่างๆ การร่วมมือระหว่างข้าราชการกับนักธุรกิจเอกชนในการทำให้รัฐเสียหายทั้งเงินและโอกาสในการพัฒนาประเทศ กลยุทธ์ที่มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้น มีการสร้างเครื่องมือเพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับตนเองและพวกพ้องเบี่ยงผิดให้เป็นถูก การแก้กฎระเบียบหรือแม้กระทั่งการแก้กฎหมายเพื่อการกระทำผิดกฎหมายและทำให้การตรวจสอบและเอาผิดเป็นไปได้อย่างยากและใช้เวลานาน กลยุทธ์ของการทุจริตคอร์รัปชันมีการปรับเปลี่ยนให้ทันสมัยและแนบเนียนโดยที่ประชาชนทั่วไปแทบจะรู้สึกถึงผลกระทบต่อนาน

1.4 สาเหตุของการทุจริตคอร์รัปชัน

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีสาเหตุและองค์ประกอบหลายประการที่ทำให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทยดังที่จะได้กล่าวดังต่อไปนี้

จากรูวรรณ สุขุมาลพงษ์ ได้กล่าวถึง เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2547) กล่าวว่าองค์ประกอบที่ทำให้ระบบทุจริตคอร์รัปชันมีโครงสร้างรากฐานอันแข็งแกร่งและดำรงอยู่ในปัจจุบันมีสาเหตุมาจากองค์ประกอบดังนี้

1. ระบบการเมืองและระบบราชการมีเกราะกำบังที่แน่นหนา
2. ภาคประชาชนขาดความเข้มแข็งและขาดผู้นำในการต่อต้าน
3. ค่านิยมที่เป็นอุปสรรคฝังรากลึกในสังคม ค่านิยมของคนในสังคมที่เป็นเหตุให้เกิดพฤติกรรมคอร์รัปชัน เช่น ค่านิยมในสังคมอุปถัมภ์
4. การขาดจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม ซึ่งปัจจุบันคนในสังคมยังขาดอุดมการณ์และขาดจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม

ทั้งนี้ นักวิชาการได้อธิบายถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดการคอร์รัปชันแตกต่างกันออกไป เช่น สาเหตุที่ทำให้เกิดการคอร์รัปชันในภาครัฐ เพราะภาครัฐมีอำนาจจัดสรรสิ่งที่คนอื่นต้องการและกระบวนการตัดสินใจของภาครัฐจะใช้เวลานานเปลืองและผลลัพธ์ที่ออกมาก็ไม่แน่นอน ทำให้เกิดสภาพไม่สมดุล

ระหว่างสิ่งที่ประชาชนอยากได้กับสิ่งที่ประชาชนได้รับจริง จึงเกิดความพยายามทำให้ผลของการตัดสินใจเป็นไปตามที่ต้องการ การเอาชนะอุปสรรคนี้จึงต้องอาศัยอิทธิพลการเมืองและการคอร์รัปชัน ซึ่งเป็นการลดขั้นตอนและทำลายความชอบธรรมของการะบวนการที่มีอยู่ (จารุวรรณ สุขุมาลพงษ์. 2556: 2-9)

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว นักวิชาการทางด้านการเมืองการปกครองได้กล่าวถึงมูลเหตุสำคัญของการคอร์รัปชันดังนี้

จากแนวความคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยของผู้ทรงคุณวุฒิและหน่วยงานจำนวนมากที่พอจะสรุปถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดการคอร์รัปชันได้ 2 ประการคือ สาเหตุเกิดขึ้นจากภายในตัวบุคคลของผู้กระทำ และจากสภาพแวดล้อมภายนอกหรือสิ่งแวดล้อม

ในด้านสาเหตุที่เกิดขึ้นจากภายในของผู้กระทำ สุทธิ อากาศฤกษ์ (2524) อดีตเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ป. กล่าวถึงสาเหตุที่เกิดคอร์รัปชันว่า ทางด้านตัวผู้กระทำเองจะต้องได้ร่ำรวยหรือใคร่ครวญถึงองค์ประกอบต่างๆ 4 ประการคือ โอกาส สิ่งจูงใจ การเสี่ยงภัย และความซื่อสัตย์

1. โอกาส โดยสัญชาตญาณของมนุษย์ทุกคนจะต้องมีความกลัวและความระแวงนานาประการ การกระทำใดก็ตามปกติจะไม่กระทำจนกว่าจะมั่นใจ หรือเชื่อใจว่ามีช่องว่างที่จะกระทำได้ ในกรณีคอร์รัปชันก็เช่นเดียวกัน ตามปกติจะไม่กระทำการคอร์รัปชันจนกว่าจะมีช่องโอกาสที่ตนเชื่อว่า เมื่อกระทำลงไปแล้วจะไม่ถูกจับได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าหากผู้กระทำอยู่ในตำแหน่งที่มีความรับผิดชอบซึ่งเปิดโอกาสให้คอร์รัปชันได้กว้างขวาง ประกอบกับความง่ายที่จะทำ การคอร์รัปชันก็จะมีโอกาสได้มากขึ้น

2. สิ่งจูงใจ เมื่อมีโอกาสแล้วก็ต้องพิจารณาต่อไปว่ามีสิ่งจูงใจหรือไม่อย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งขนาดของผลประโยชน์ที่จะได้รับ หรือขนาดของผลประโยชน์ที่จะสูญเสียไป เมื่อกระทำการคอร์รัปชัน

3. การเสี่ยงภัย ต้องพิจารณาต่อไปว่า หากกระทำไปแล้วผลที่ได้รับจะคุ้มค่าหรือไม่ หากกรณีถูกตรวจพบถูกจับได้

4. ความซื่อสัตย์ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ หากข้าราชการ พนักงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐมีความซื่อสัตย์แล้ว ถึงแม้จะมีโอกาสน้อยก็ย่อมจะไม่พึงปรารถนากระทำการคอร์รัปชันเป็นแน่ และนับว่าความซื่อสัตย์เป็นตัวสกัดกั้นกิเลสมิให้ปรารถนาผลประโยชน์อื่นๆ ที่มีขอบ สำหรับผู้ที่ไม่ซื่อสัตย์สุจริตแล้วเป็นเรื่องที่ป้องกันและปราบปรามได้ยาก

ส่วนในด้านสาเหตุมาจาก ภายนอกหรือสิ่งแวดล้อม กมล สกลเดชา (2525) ได้อธิบายว่ามีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับมูลเหตุภายใน ทั้งเรื่องโอกาส สิ่งจูงใจ และความซื่อสัตย์สุจริต โดยอาจจะสรุปได้ 8 ประการ ดังนี้

1. ด้านเศรษฐกิจและการครองชีพ
2. ด้านการเมือง
3. ด้านสังคม
4. การบริหารงานของรัฐที่ขาดประสิทธิภาพ
5. จากกฎหมายหรือระเบียบมีช่องว่างหรือข้อบกพร่อง
6. จากการมีตำแหน่งหน้าที่ที่เอื้ออำนวยต่อการกระทำผิด
7. จากการตกอยู่ภายใต้อิทธิพลภาวะสิ่งแวดล้อมและอิทธิพลของผู้ทุจริต
8. จากหลายสาเหตุผสมกัน (พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2544: ออนไลน์)

นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ ประธานกรรมการ.ป.ช. ได้ให้ทัศนะว่าการทุจริตประพฤติมิชอบ การคอร์รัปชัน ประกอบด้วยปัญหาหลัก 3 ประการ ประการแรก คือ ปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และทัศนคติ ประการที่สอง คือ ปัญหาการแทรกแซงทางด้านการเมือง และประการที่สาม คือ ปัญหาความยากจน

ปัญหาประการแรก : การทุจริตที่เกิดจากปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและทัศนคติที่แตกต่างกัน

การที่สังคมไทยเป็นสังคม อุปถัมภ์ ในอดีตเกิดจากความเอื้ออาทรการมีน้ำใจจากการช่วยเหลือกันซึ่งนับเป็นเรื่องดี แต่ปัจจุบัน คำว่าอำนาจอุปถัมภ์ได้เปลี่ยนความหมายเป็นเรื่องของการเอาวัดเอาเปรียบ การอาศัยอำนาจเบียดเบียนความเห็น การใช้อิทธิพล ในตำแหน่งเพื่อประโยชน์ของตัวเอง ลักษณะเหล่านี้ทำให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันตั้งแต่เรื่องเล็กๆ น้อยๆ ด้วยความเคยชิน จนถึงเรื่องในโครงการใหญ่ ที่ทำความเสียหายและส่งผลกระทบอย่างมากมายกับสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ นับเป็นปัญหาที่จะต้องให้ยุทธศาสตร์เข้าไปดำเนินการแก้ไขและป้องกันอย่างเร่งด่วน

ปัญหาประการที่สอง : การแทรกแซงทางด้านการเมือง

เป็นที่ยอมรับว่าปัญหาการแทรกแซงทางด้านการเมือง ไม่ว่าจะเป็นการชี้นำการทำงานของข้าราชการที่ใจแข็งไม่พอ ต้องการผลประโยชน์ต่อตำแหน่งหน้าที่ ด้วยการทำสิ่งที่ผิด กระทำการทุจริต ในลักษณะผลประโยชน์ต่างตอบแทนซึ่งกันและกันซึ่งปัญหาด้านนี้นับว่ามีมากพอสมควร

ปัญหาประการที่สาม : การทุจริตที่เกิดจากปัญหาพื้นฐานคือ ความยากจน

ความยากจนทำให้คนต้องดิ้นรนและกระทำการทุจริตต่างๆ แม้จะไม่เสมอไปก็ตามบางที่คนที่ไม่ยากจนและมีอันจะกิน แต่ไม่ซำบซึ่งกับคำว่า “พอ” ก็ยังกระทำการทุจริตอยู่เป็นอุปนิสัย ดังนั้นการแก้ไขเรื่องการทุจริตจะต้องปรับแก้อุปนิสัยของคนเราด้านคุณธรรมและจริยธรรม เช่น ของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางด้านการเมือง ข้าราชการ พนักงานและลูกจ้างอื่นๆ ของรัฐ เพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ดังเช่นที่ระบุในรัฐธรรมนูญปี 2550 ในลักษณะที่ว่า อะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำโดยที่หน่วยงานต่างๆ ก็ต้องไปทำมาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรมรองรับกันเอง (ปานเทพ กล้าณรงค์ราญ, 2551: 17)

ศิริวรรณ มนอัคระผดุง ได้ให้ความเห็นถึงสาเหตุของการทุจริตการคอร์รัปชันได้ผ่องจากสื่อในสังคมไทยมาตั้งแต่อดีต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปกครองในรูปแบบสมบูรณาญาสิทธิราช ที่สร้างความสัมพันธ์เชิงอำนาจสังคมแนวดิ่งระหว่างผู้ปกครองและผู้ถูกปกครอง (Vertical Relations) มีการเชื้อเพื่อเชื้อประโยชน์ จุนเจือกันในวงญาติ (Nepotism) และพวกพ้อง (Patronage) ที่เป็นสาเหตุหลักของการเกิดปัญหาการคอร์รัปชันของไทยในอดีต อย่างไรก็ตามการดำรงอยู่ของการคอร์รัปชันในปัจจุบันมีพัฒนาการมาเป็นลำดับ และสาเหตุการคอร์รัปชันที่พบในสังคมจำแนกได้ 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านเศรษฐกิจและการครองชีพ ได้แก่ ขอบประมาณรายจ่ายของรัฐเป็นสิ่งล่อใจ ประชาชนซื้อความสะดวกจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐมีรายได้ไม่เพียงพอเมื่อเทียบกับรายจ่าย
2. ด้านระบบบริหารราชการ ได้แก่ ผู้บังคับบัญชาบกพร่องไม่กำกับดูแลให้เป็นไปตามระเบียบวินัยทำให้เกิดการทุจริตและการขาดดุลแห่งอำนาจในการบริหารราชการส่วนกลางส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ทำให้การควบคุมดูแลไม่ทั่วถึง เกิดการทุจริตในวงราชการได้ง่าย รวมทั้งการเกรงใจและเกรงกลัวผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์ไม่ศึกษาและปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ
3. ด้านสังคมวัฒนธรรมและศีลธรรม ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของรัฐขาดคุณธรรม เจ้าหน้าที่ของรัฐชั้นผู้ใหญ่คอร์รัปชันแล้วไม่ถูกจับจึงเป็นตัวอย่างให้เจ้าหน้าที่ของรัฐชั้นผู้น้อยทำตาม สังคมไทยเน้นวัตถุนิยมมากกว่า ความดีงาม ศีลธรรม เงินคือสิ่งที่เป็นคุณค่าของสังคม เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้จ่ายฟุ่มเฟือยทางด้านอุปโภค บริโภค จึงต้องดิ้นรนด้วยวิธีการคอร์รัปชัน
4. ด้านกฎหมายและวิธีพิจารณา ได้แก่ การลงโทษทางวินัยมีความยุ่งยากในการหาพยานหลักฐาน เพราะมีระเบียบขั้นตอนมากมายในการสอบสวน การพิสูจน์การทุจริต ต้องมีหลักฐานอย่างชัดเจน ซึ่งยากแก่การพิสูจน์ ทั้งนี้ การคอร์รัปชันจะเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับโครงการพัฒนาขนาดใหญ่เช่น โครงการก่อสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ได้แก่ เขื่อน ท่าอากาศยาน ถนนหลวง ทางรถไฟ หรือระบบการคมนาคมและการขนส่งต่างๆ เป็นต้น (ศิริวรรณ มนอัคระผดุง. 2555: 5-6)

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นทำให้ทราบถึงสาเหตุที่ทำให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลตัดสินใจในการกระทำการทุจริตคอร์รัปชันมีหลายประการไม่ว่าจะเป็นความยากจน ความต้องการที่จะอยู่รอดทางสังคมที่มีการแข่งขันสูง การดิ้นรนเอาตัวรอดของแต่ละครอบครัว การขาดคุณธรรมและจริยธรรม ความโลภ ความเห็นแก่ได้ ความไม่พอ สภาพการแข่งขันทางธุรกิจที่เข้มข้น การไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย ความไม่ศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมาย อำนาจของเงินที่สามารถซื้อทุกอย่าง ความต้องการยศถาบรรดาศักดิ์ การต้องการอำนาจและการผูกขาดในอำนาจทางการเมือง ปัจจัยเหล่านี้ไม่ว่าจะเป็นการกระทำผิดที่มีผลเสียหายน้อยหรือมาก ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่มิอิทธิพลจะเป็นสาเหตุของการการกระทำทุจริตคอร์รัปชันทั้งสิ้น

1.5 ความเสียหายที่เกิดจากการทุจริตคอร์รัปชัน

ความเสียหายที่ประเทศชาติอันเกิดจากการทุจริตคอร์รัปชัน ที่เราได้รับรู้และเกิดการฟ้องร้อง อื้อฉาวขึ้นมานั้นเป็นเพียงส่วนน้อยของการทุจริตที่เกิดขึ้นจริง แต่ยังเชื่อว่ายังมีอีกหลายโครงการที่เรา ไม่อาจรับรู้ถึงความผิดเหล่านั้น

คดีที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชัน ที่จัดอยู่ในข่าย อภิมหาโครงการ นั้นมีอยู่หลายคดีที่ได้ตัดสินใจไปแล้วและมีอีกหลายคดีที่อยู่ในระหว่างการฟ้องร้องเอาความผิดกับผู้กระทำ หรืออยู่ในขั้นตอนรวบรวม พยานหลักฐานเพื่อที่จะฟ้องร้องผู้กระทำการทุจริต ซึ่งคดีอภิมหาโครงการเหล่านี้สร้างความเสียหายต่อประเทศชาติทั้งส่วนของ เงินจำนวนมหาศาลและในส่วนของภาพลักษณ์ความน่าเชื่อถือของประเทศที่เสียหายอย่างมาก โดยตัวอย่างคดีการทุจริตเหล่านี้ เช่น

1. การทางพิเศษกับค่าไถ่ 6,200 ล้าน เส้นทางด่วนบางนา – บางประกง
2. โครงการบำบัดน้ำเสียคลองด่าน จังหวัดสมุทรปราการ
3. โครงการห้วยดอนไถ่ กองสลากกับค่าไถ่ 3,000 ล้านบาท
4. โทรศัพท์สาธารณะผ่านดาวเทียมกับค่าไถ่ 20,000 ล้านบาท
5. เรือชุดกรมเจ้าท่า 2,000 ล้านบาท (วันวิ รุ่งแสง. 2546: 172-196)

ประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์ และคณะ ได้ศึกษาและพบว่ายังมีคดีการทุจริตคอร์รัปชัน นักการเมือง ข้าราชการ พนักงานของรัฐและนักธุรกิจอีกหลายคดีที่อยู่ในระหว่างการฟ้องร้อง ดำเนินการหรือสอบพยานหลักฐานเพื่อตั้งข้อกล่าวหา พบว่ามีคดีการทุจริตที่สำคัญและอยู่ในความสนใจของสังคม

จากผลการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) เข้ามาทำงานตรวจสอบปัญหาทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดจากรัฐบาลพรรคเพื่อไทย ภายใต้การนำของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี จนถึงวันหมดวาระวันที่30 มิถุนายน 2551 เป็นเวลา 1 ปี 9 เดือน พอที่จะกล่าวโดยสังเขป ดังนี้

1.1 คดีคุณหญิงพจมาน ชินวัตร นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ และนางกาญจนาภรณ์พชรพิน กระทำความผิดทางอาญามีเจตนาร่วมกันกระทำความผิดเพื่อหลีกเลี่ยงภาษี การโอนหุ้นบริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ตามมาตรา 37 แห่งประมวลรัษฎากร

1.2 คดีกรณีกล่าวหา พต.ท. ทักษิณ ชินวัตร และภริยา ทุจริตในการซื้อที่ดินถนนรัชดาภิเษก จากกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน มูลค่า 772 ล้านบาท

1.3 คดีกรณีโครงการออกสลากพิเศษ แบบเลขท้าย 3 ตัว และ 2 ตัว

1.4 คดีกรณีโครงการจัดซื้อกล้วยพารา90 ล้านต้น

1.5 คดีกรณีให้รัฐบาลสหภาพพม่า กู้เงินจากธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) วงเงิน 4,000 ล้านบาท เพื่อซื้อสินค้าบริษัทชินแซทเทลไลท์ในเครือครอบครัวชิน

1.6 คดีกรณีจัดซื้อจัดจ้างปรับเปลี่ยนสายพานลำเลียงกระเป๋าสัมภาระ ผู้โดยสารและ
เครื่องตรวจสอบวัตถุระเบิดซีทีเอ็กซ์ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

1.7 คดีกรณีธนาคารกรุงไทยปล่อยสินเชื่อ 9,900 ล้านบาทให้กับบริษัทในเครือกฤษดาตามหานคร
(ประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์; และคณะ. 2551: 82-86)

สำนักงาน ป.ป.ช. โดย งามพรรณ เวชชาชีวะ ได้จัดทำหนังสือ “เปิดแฟ้ม 10 คดีทุจริต
บทเรียนราคาแพงของคนไทย” ได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับคดีความการทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทย
โดยกล่าวถึงคดีที่สำคัญอยู่หลายคดีและมีคดีที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญและ
กระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกๆ คนโดยตรง โดยมีคดีความผิดและศาลตัดสินแล้วดังต่อไปนี้

คดีทุจริตราคากลางยพ.ศ. 2541 กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งศาลพิพากษาให้นายรักเกียรติ สุขธนะ
มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 149 (เจ้าหน้าที่รัฐเรียกรับสินบน) และมาตรา 157
(ปฏิบัติหน้าที่มิชอบจนก่อให้เกิดความเสียหาย) โดยลำดับดังนี้

- ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ออกประกาศยกเลิกราคากลางของยา
ตามบัญชียาหลักแห่งชาติ และไม่ได้ประกาศใช้ฉบับใหม่แทนฉบับที่ถูกยกเลิก ส่งผลให้เกิดการทุจริต
จัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ในราคาสูงเกินความจริงเพราะไม่มีเพดานราคากำกับ

- ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเรียกรับเงินจำนวน 5,000,000 บาท
จากเจ้าหน้าที่ของบริษัทจำหน่ายยาและเวชภัณฑ์ เป็นการตอบแทนโดยมิชอบ

องค์คณะผู้พิพากษามีมติเป็นเอกฉันท์ลงโทษสถานหนัก เมื่อพิเคราะห์พฤติการณ์ทั้งปวง
พิพากษาให้ลงโทษจำคุก 15 ปี ส่วนคดีรื้อรอยผิดปกตินั้น ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมืองมีคำพิพากษาให้ทรัพย์สินจำนวน 23,880,000 บาทตกเป็นของแผ่นดินงามพรรณ เวชชาชีวะ
2558: 35)

จากข้อมูลข้างต้นทำให้ทราบความเสียหายที่การทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นจากการกระทำของ
ผู้ที่มีอำนาจทั้ง ข้าราชการนักการเมือง นักธุรกิจในทุกระดับนั้นและสามารถเกิดขึ้นได้กับทุกองค์กรของ
ภาครัฐ ทำให้เงินภาษีอากรที่รัฐเก็บจากประชาชนเพื่อการพัฒนาประเทศและพัฒนาคุณภาพชีวิต
ด้านการศึกษาด้านสาธารณสุข ด้านความปลอดภัย และการเสริมสร้างความรู้ความสามารถให้กับ
ประชาชนในประเทศ ถูกโกงไปด้วยวิธีการอันแยบยล ประเทศชาติขาดโอกาสในการแข่งขันกับนานา
ประเทศ ขาดความน่าเชื่อถือจากต่างชาติ ทั้งในระดับประเทศและองค์กรธุรกิจและการลงทุนต่างๆ
ทำให้ระบบเศรษฐกิจและระบบโครงสร้างทางสังคมไม่เจริญเท่าที่ควรจะเป็นทำให้เกิดการฟิการทาง
สังคม ก็คือประชาชนขาดโอกาส สิทธิประโยชน์สวัสดิการและบริการที่มีคุณภาพที่ควรจะได้รับจากรัฐ
บุคคลากรและประชาชนของประเทศได้รับความไม่ยุติธรรม ขาดโอกาสในการพัฒนาตัวเองเพื่อให้
โอกาสและความรู้ความสามารถในการแข่งขันกับต่างชาติได้

1.6 แนวทางในการป้องกันและปราบปรามทุจริตคอร์รัปชัน

การหาแนวทางในการป้องกันและปราบปรามการคอร์รัปชันได้กระทำอย่างต่อเนื่องในทุก
รัฐบาล แต่เนื่องจากผลประโยชน์อันมหาศาลของการคอร์รัปชันทำให้การป้องกันและปราบปราม
เป็นไปได้ยากและปัญหาส่วนใหญ่ก็เกิดขึ้นจากการกระทำของผู้ที่มีอำนาจในการบริหารประเทศเสียเอง
จึงทำให้ การป้องกันและปราบปรามยังไม่เกิดผลสมฤทธิ์เท่าที่ควร นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ
ได้ให้ทัศนะคติในงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตไว้ดังนี้

เรื่องการป้องกัน คือ การปลูกจิตสำนึก การสร้างทัศนคติ และค่านิยมที่ถูกต้องในเรื่องของ
ความซื่อสัตย์สุจริต แม้ว่าการส่งเสริมคนดีให้ปรากฏแก่สังคม ดูเหมือนจะเป็นเรื่องของนามธรรม เราจึง
จำเป็นต้องพยายามทำเป็นรูปธรรมบ่อยๆ และอย่างต่อเนื่อง

ที่สำคัญที่สุด คือ การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็น
หลักประการหนึ่งในการจัดทำยุทธศาสตร์ของชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพราะ
เป็นหลักปรัชญาในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง สำหรับความพอประมาณ ไม่โลภมากจนก่อให้เกิดความ
เสียหายแก่ตัวเอง และแก่ผู้อื่น ทั้งยังเป็นหลักในการดำเนินการด้วยความรู้ มีคุณธรรมและไม่ประมาท

คนเราถ้ามีความ “พอ” ในการกระทำทุกเรื่องโดยยึดความดีและหลักธรรมทางพุทธศาสนา
เป็นมาตรฐาน อาทิ ความพอในด้านคำพูด หรือ “สัมมาทิฐิ” ดังนั้น ถ้าเราทำได้อย่างนี้ตามหลัก
เศรษฐกิจ พอเพียงทุกคนก็จะอยู่เป็นสุข ทั้งกาย ทั้งใจ และก็ไม่ได้เบียดเบียนคนอื่น ไม่ก่อให้เกิดการ
“ทุจริต” ในด้านต่างๆ

ส่วนการปลูกฝังค่านิยมในเรื่องของความซื่อสัตย์สุจริต นับเป็นภารกิจหลักสำคัญอีกประการ
หนึ่งของการป้องกัน ที่ทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันให้เกิดขึ้นทุกระดับ เฉพาะอย่างยิ่ง ในระดับของเยาวชน
นักเรียน นักศึกษา โดยต้องทำให้ทุกคนตระหนักได้ว่า ความเก่ง ความรวย อย่างเดียวไม่พอ แต่ต้อง
ประกอบด้วยความดี และความซื่อสัตย์สุจริต คนที่ซื่อสัตย์สุจริตไม่ใช่คนที่ถูกเอาเปรียบ และคนที่
ทุจริตไม่ใช่คนเก่งหรือคนที่ไม่ถูกเอาเปรียบ ดังนั้นทุกภาคส่วนต้องช่วยกันส่งเสริมคนดี ยกย่องคนดี
ให้ปรากฏ ให้เป็นแบบอย่าง และไม่ให้การยอมรับคนไม่ดี ไม่ให้คนไม่ดีมีบทบาท และมีอำนาจ ต้อง
ร่วมกันให้มีการกดดันทางสังคม (Social Pressure) หรือจนถึงขั้นการต่อต้าน คือ การลงโทษทางสังคม
(Social Sanction)

เรื่องการของการปราบปราม นั้น ทาง ป.ป.ช. ต้องทำในระดับที่เข้มแข็ง เพราะว่าเป็นมาตรการที่
เกิดขึ้นภายหลังการกระทำผิดแล้วคือ การดำเนินการกับผู้กระทำผิดตามกฎหมายต่างๆ ที่ได้ให้อำนาจ
กับคณะกรรมการ ป.ป.ช. เช่น อำนาจในการไต่สวน และรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ เพื่อที่จะนำผู้
กระทำความผิดมาลงโทษ ซึ่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2552 มี 4 ประการสำคัญ ได้แก่

ประการที่ 1 ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการถอดถอน(Impeachment) ผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ระดับสูงออกจากตำแหน่ง

ประการที่ 2 ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการในคดีอาญากับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้

ประการที่ 3 ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการทางอาญากับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ประการที่ 4 ป.ป.ช. มีอำนาจในการร้องขอให้ทรัพย์สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีพฤติกรรม “ร่ำรวยผิดปกติ” ตกเป็นของแผ่นดิน

สรุปแล้ว ป.ป.ช. มีบทบาทและภารกิจหรือมีอำนาจหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการตามกฎหมาย และแน่นอนที่สุด คณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็จะต้องยึดหลักสุจริต ความเที่ยงธรรมและความถูกต้องเป็นที่ตั้ง และในขั้นตอนการไต่สวนก็จะเปิดโอกาสให้ผู้ที่ถูกกล่าวหาได้ต่อสู้ แก้อรรถาธิบายอย่างเต็มที่ตามตัวบทกฎหมาย (ปานเทพ กล้านรงค์ 2551: 17-19)

กล้านรงค์ จันทิก ได้ให้แนวคิดในเรื่องของการป้องกันและปราบปรามทุจริต ถือว่าเป็นภารกิจของคนทั้งชาติ เป็นภารกิจที่ต้องช่วยกัน สิ่งสำคัญ คือ ภาคประชาชนต้องเข้ามามีบทบาทที่สำคัญยิ่งในเรื่องของการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ จะหวังพึ่งองค์กรอิสระ หรือหวังพึ่งฝ่ายบริหาร หรือหวังพึ่งฝ่ายนิติบัญญัติอย่างเดียวไม่ได้ ภาคประชาชนต้องมีส่วนร่วมด้วยและสิ่งที่ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้มี 4 ประการ คือ

1. ประชาชนจะต้องสร้างจิตสำนึกว่าเราจะต้องทำดี เราจะต้องไม่สนับสนุนการทุจริต คือจะต้องสร้างจริยธรรมในใจของตัวเอง จริยะ คือความประพฤติสิ่งที่ควรประพฤติ ธรรมะ เราพูดคำว่าธรรม คือ หลักธรรมของพระพุทธเจ้า ซึ่งหมายถึงความดี ความถูกต้อง ความยุติธรรม ฉะนั้น จริยธรรมคือการประพฤติด้วยความดี ประพฤติด้วยความถูกต้อง ประพฤติด้วยความยุติธรรม ถ้าทุกคนมีจริยธรรม คนทั้งชาติมีจริยธรรม ไม่ว่าจะเป็นประชาชน ไม่ว่าจะเป็นข้าราชการ ก็จะทำให้บ้านเมืองดีขึ้น ดังนั้นประชาชนต้องไม่มีส่วนสนับสนุนในการทุจริต ถึงแม้ว่าการทุจริตนั้นจะทำให้ตัวเองได้รับผลประโยชน์

2. ประชาชนจะต้องสร้างความกดดันทางสังคม คนทำไม่ดี คนที่ได้ตำแหน่งมาโดยไม่ถูกต้อง เราต้องสร้างความกดดันให้เขารู้สึกว่าสิ่งที่เขาได้มาโดยไม่ถูกต้องนั้นสังคมไม่ยอมรับ วิธีการสร้างความกดดันในสังคมนั้น ไม่ได้หมายความว่าต้องไปขับไล่เขา แต่เราแสดงให้เห็นว่าเขา ไม่อยากคบค้าสมาคม เราแสดงให้เห็นว่าเขารู้กันว่าเขาได้ทรัพย์สินมาจากไหน ไม่ดีอย่างไร นี่เป็นสิ่งที่สำคัญเรายื่นข้อของอยู่และเราเห็นเขาเดินมา เราอาจจะเดินหนี แสดงให้เห็น ถ้าทุกคนแสดงอย่างนี้ ความกดดันทางสังคมจะเกิดขึ้น คนที่จะกระทำความชั่วจะไม่กล้า เพราะความกดดันทางสังคมเกิดขึ้น

3. ประชาชนต้องช่วยกันเป็นหูเป็นตา ดูแลทรัพย์สินงบประมาณ ซึ่งเป็นของเราเอง ต้องช่วยกันสอดส่องดูแล สายตาของหน่วยตรวจสอบนั้นอาจจะมีไม่กี่ร้อยคู่ แต่หากเป็นสายตาของประชาชนทั้งหมด เจ็ดสิบบ้านล้านคู่ จะดูแลได้อย่างทั่วถึง ดังนั้นเราจึงต้องช่วยกันดูแล

4. ประชาชนต้องช่วยกันเปลี่ยนทัศนคติค่านิยม ซึ่งเดิมมนุษย์จะเป็นผู้ที่รักสงบ ไม่อยากจะยุ่งอะไรกับใคร เปลี่ยนทัศนคติค่านิยมใหม่ที่เราจะต้องลุกขึ้นยืนหยัดและถ้าเราเห็นอะไรที่ไม่ถูกต้อง เราจะไม่ยอม (กล้านรงค์ จันทิก. 2551: 23-24)

วันเพ็ญ สุรฤกษ์ ได้กล่าวถึงแนวความคิดของอดีตนายกรัฐมนตรี นายอานันท์ ปันยารชุน ซึ่งได้ให้ข้อคิดว่ากลยุทธสำคัญ ในการช่วยลดปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน หรือแก้ไขปัญหานี้มีแนวทางอยู่ 4 ประการ คือ

ประการแรก ต้องเริ่มจากการสั่งสอนอบรมเด็กให้รู้จักว่าอะไรผิด อะไรถูกสั่งสอนให้เด็กมีศีลธรรม คุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามแต่คุณลักษณะเหล่านี้เป็นนามธรรม สอนไม่ได้จากการอ่านหนังสืออย่างเดียว หรือไม่ใช่เป็นเพียงบทเรียนเรื่องคุณธรรมหรือบทเรียนเรื่องศีลธรรม แต่ต้องได้เรียนรู้จากการปฏิบัติเป็นแบบอย่างทั้งที่บ้านหรือตั้งแต่ในครอบครัว โรงเรียน มหาวิทยาลัย และที่ทำงาน

ประการที่สอง ต้องปรับโครงสร้างเงินเดือนเงินช่วยค่าครองชีพ ให้ข้าราชการผู้น้อยอยู่ได้ ไม่ใช่ให้อยู่อย่างฟุ้งา แต่ให้อยู่อย่างพอเพียง เพราะถ้าทำงานแล้วไม่ได้ผลตอบแทนในระดับที่สมควร เมื่อเทียบกับภาคเอกชนที่น่าเป็นห่วงคือการที่จะปรับโครงสร้างเงินเดือนนี้รัฐจะต้องใช้เงินจำนวนมาก

ประการที่สาม ต้องปรับปรุงคุณภาพข้าราชการควบคู่ไปกับการปรับโครงสร้างเงินเดือน แต่กรณีนี้อาจต้องลดจำนวนข้าราชการ ซึ่งจะกระทบกระเทือนชีวิตของผู้น้อยจำนวนมาก จึงต้องมีวิธีการไม่ใช่เพิ่มเงินเดือนและเพิ่มงบประมาณขึ้นมาระดับหนึ่งเพียงอย่างเดียว

ประการที่สี่ ต้องมีกระบวนการอื่นร่วมช่วยด้วยที่จะต้องใช้ระยะยาว 5 ปีถึง 10 ปีโดยเฉพาะการมีสวัสดิการระดับชาติ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการศึกษา การรักษาพยาบาล ที่พักอาศัย คือเรื่องของปัจจัย 4 รวมถึงวิธีการอื่นๆ ที่รัฐทำเองหรือเป็นความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนบางกรณีรัฐอาจจะเข้าไปจ่ายค่าเล่าเรียนให้เลย คือการให้เรียนโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย การรักษาพยาบาลตามโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค สิ่งสำคัญที่สุดที่รัฐต้องร่วมกับทุกภาคส่วน คือ ต้องพยายามสร้างระบบคุณธรรมที่จะช่วยลดการฉ้อราษฎร์บังหลวงที่ไม่เคยหมดไปจากสังคมไทยเช่นเดียวกับสังคมโลกโดยทั่วไป (วันเพ็ญ สุรฤกษ์. 2551: 9-10)

อย่างไรก็ตาม การคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นในประเทศใดก็ตาม ก็ล้วนส่งผลกระทบต่อสภาพทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศนั้น อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งโดยทั่วไปเราสามารถจะเข้าใจและอธิบายถึง ปรากฏการณ์ ของการคอร์รัปชันอันได้จากสมการของ คลิทการ์ด (Klitgaard. 1998) ตามความสัมพันธ์ของสมการดังนี้

$$C (\text{corruption}) = M (\text{monopoly}) + D (\text{discretion}) - A (\text{accountability})$$

$$\text{การคอร์รัปชัน} = \text{การผูกขาด} + \text{การใช้ดุลพินิจ} - \text{ความรับผิดชอบ}$$

ซึ่งความสัมพันธ์ของสมการอย่างง่ายนี้สามารถอธิบายได้ว่า การคอร์รัปชันเกิดจากอำนาจในการผูกขาดและการใช้ดุลพินิจโดยไร้ความรับผิดชอบและจากสมการความสัมพันธ์ของสมการพื้นฐานนี้ เราสามารถจะนำเอามาประยุกต์ใช้เพื่อการแก้หรือลดปัญหาของการคอร์รัปชันในประเทศต่างๆ ได้ โดยการควบคุมอำนาจในการผูกขาด ลดการใช้ดุลพินิจ โดยการประชาสัมพันธ์และให้การรับรู้ถึงระเบียบข้อปฏิบัติ ตลอดจนข้อกฎหมาย อย่างโปร่งใส ขณะเดียวกันก็เพิ่มความรับผิดชอบโดยการสร้างระบบมาตรฐานและกำหนดวิธี ปฏิบัติที่สอดคล้องอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นไปได้หรือไม่อย่างไรก็ขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาล งบประมาณ องค์ประกอบของสังคม รวมถึงองค์กรหรือสถาบันที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนตระหนักในปัญหาการคอร์รัปชันของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในรัฐชาตินั้น (ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์. 2549: 136)

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้ทำการศึกษาถึงสถานการณ์การทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทยและได้ทำการเสนอแนวคิดในการแก้ไขปัญหาในประเด็นเรื่องกำหนดนโยบายในระดับชาติ การประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและพัฒนากลไกการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ดังนี้

1. การกำหนดนโยบายในระดับชาติ

การกำหนดนโยบายในระดับชาติที่เอื้อต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริต มีแนวทางการดำเนินการดังนี้

1.1 การกระจายอำนาจ

ระบบการปกครองการบริหารภาครัฐที่รวมอำนาจมากเกินไป โครงสร้างระบบที่เอื้อต่อการคอร์รัปชันนี้ ต้องแก้ไขด้วยการลดกระจายอำนาจการกำกับอำนาจการปกครอง และสนับสนุนระบบการเมืองและรัฐบาลที่เน้นการมีส่วนร่วม กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ให้มีกรรมการ และป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด รวมทั้งเสริมสร้างหน่วยงานให้โปร่งใส พร้อมรับการตรวจสอบจากทุกภาคส่วน

1.2 ส่งเสริมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน

การเข้าถึงข้อมูลของประชาชนเป็นกระบวนการสำคัญในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐ โดยทำให้ประชาชนและสื่อมวลชนมีอิสระในการรับรู้และส่งข่าวสารสาธารณะโดยเฉพาะข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน

1.3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

การปราบปรามการทุจริตอย่างยั่งยืนต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากประชาชนเสริมสร้างศักยภาพของประชาชนในการติดตามการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับทั้งในรูปแบบองค์กรวิชาชีพ หรือตามสาขาอาชีพ หรือรูปแบบอื่น

1.4 ส่งเสริมการสร้างทัศนคติและค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต

สังคมไทยมีค่านิยมที่เป็นอุปสรรคในการต่อต้านการทุจริต และขาดการปลูกจิตสำนึก และส่งเสริมในค่านิยมที่ซื่อสัตย์สุจริตอย่างต่อเนื่อง จึงควรมีการสร้างจิตสำนึกที่ดีในสังคม ปลูกฝัง ค่านิยมเชิดชูคนดีและต่อต้านผู้กระทำความผิด

1.5 สร้างความอิสระแก่องค์กรป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ควรสร้างความเป็นอิสระให้แก่องค์กรที่มีหน้าที่และส่วนร่วมในการตรวจสอบตาม รัฐธรรมนูญต่างๆ โดยให้ไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพล อำนาจ สินบน หรือความหวาดกลัวใดๆ จากฝ่าย การเมือง มีองค์กกรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ให้สามารถป้องกันการและปราบปรามการทุจริตให้ทัดเทียม ต่างประเทศ

2. ประสานความร่วมมือทุกภาคส่วน

บูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนและกระตุ้นให้เกิดกระแสต่อต้านทุจริต

2.1 ส่งเสริมความร่วมมือในการปลูกจิตสำนึกต่อต้านการทุจริตกับทุกภาคส่วน

สร้างภูมิคุ้มกันทางค่านิยมแก่ประชาชนมิให้ยอมรับพฤติกรรมการใช้อำนาจผูกขาด ผลประโยชน์ที่ไม่เป็นธรรมต่อสังคมส่วนรวม จำ เป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างภาคราชการ ครอบครัวยุทธศาสตร์สถาบันทางศาสนา โรงเรียน ในการปลูกจิตสำนึกเด็ก เยาวชน ประชาชน เสริมสร้าง ทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต

2.2 พัฒนาการรวมกลุ่มเป็นองค์กรทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของภาคประชาชน

สร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกันที่เข้มแข็ง กำหนดนโยบาย วางแผน ตรวจสอบ และ ถ่วงดุลอำนาจรัฐ โดยส่งเสริมประสิทธิภาพของเครือข่าย สร้างขวัญและกำลังใจ จัดสรรงบประมาณ สนับสนุนการดำเนินโครงการ ตลอดจนกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินการเพื่อนำข้อมูลมาใช้ ประโยชน์ต่อไป

2.3 ประสานความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ

สร้างความเข้มแข็งให้องค์กรต่อต้านทุจริตของไทยให้มีมาตรฐานการ ปฏิบัติงาน ที่มี คุณภาพทัดเทียมประเทศที่ประสบความสำเร็จในการต่อต้านทุจริต จำเป็นต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูล องค์ความรู้ และบุคลากร เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และข้อมูลการทุจริต เพื่อให้ได้ความรู้ใหม่ และขยายโลกทัศน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

3. การเสริมสร้างกลไกป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พัฒนากลไกที่เอื้อต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

3.1 เสริมสร้างตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจ

ส่งเสริมความโปร่งใสตามหลักการตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจเป็นการป้องกันมิให้องค์กรใดใช้อำนาจมากเกินไปให้แต่ละองค์กรมีอำนาจถ่วงดุลกันกำหนดให้มีหน่วยงานตรวจสอบภายในของหน่วยงานทุกหน่วย และควรเพิ่มประสิทธิภาพแก่ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบให้เป็นหน่วยงานที่ทรงอำนาจ นอกจากนี้ยังควรเสริมสร้างความแข็งแกร่งแก่หน่วยงานตรวจสอบภายนอก เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานภายในของหน่วยงานแต่ละหน่วยอย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 ปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ

ภาครัฐจำเป็นต้องปรับปรุงระเบียบให้สามารถนำไปใช้ได้มีประสิทธิภาพต้องแก้ไขกฎหมายให้ทันสมัย ลดอำนาจการควบคุมที่ไม่จำเป็น ระบบทางการที่เน้นการกำกับควบคุมธุรกิจและระบบตลาด ต้องปฏิรูปกฎระเบียบเพื่อเสริมสิทธิเสรีภาพ นำไปสู่ระบบสังคมที่ส่งเสริมเศรษฐกิจเปิดและสิทธิเสรีภาพที่อยู่รวมกันอย่างสันติ ควรปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารงานบุคคลให้โปร่งใส ตลอดจนกำหนดกฎ ระเบียบที่สามารถบังคับใช้กับหน่วยงานรัฐ องค์การมหาชนและองค์กรอิสระ รวมทั้งบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดและดำเนินการทางกฎหมายได้อย่างเท่าเทียมโดยไม่เลือกปฏิบัติ

3.3 พัฒนาเครื่องมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พัฒนาเครื่องมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ไม่ให้กลุ่มชนใด พรรคใดใช้อำนาจผูกขาดและแทรกแซงการบริหารอย่างไม่เป็นธรรม เสริมสร้างประสิทธิภาพในการตรวจสอบอุดช่องโหว่ของการทุจริตโดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการตรวจสอบการทุจริต

3.4 การพัฒนาบุคลากรและการสร้างองค์ความรู้ในการต่อต้านการทุจริต

พัฒนาบุคลากรและการสร้างองค์ความรู้ในการต่อต้านการทุจริต สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ค่าตอบแทนที่เหมาะสม การปรับระบบสรรหาบุคลากรให้เหมาะสม สอดรับกับหลักความจำเป็นต่อการบรรลุจุดประสงค์ขององค์กร (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. 2551: 62-67)

จากข้อมูลที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยสามารถประมวลแนวทางการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันได้ว่า การแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชันจำเป็นที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยมีมาตรการแบ่งออกเป็นหลายส่วน ดังนี้

1. มาตรการในการสร้างจิตสำนึกและจริยธรรมความซื่อสัตย์ของคนในชาติ การให้ความรู้ การเข้าถึงข้อมูล การให้รู้ถึงผลได้เสียของการทุจริต การส่งเสริมคนดีในสังคม สิ่งเหล่านี้จะเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการต่อต้านการกระทำทุจริตคอร์รัปชันของประเทศได้

2. มาตรการทางปราบปรามโดยใช้กฎหมาย ผู้กระทำความผิดต้องถูกพิพากษาความจริงและถูกลงโทษตามกฎหมายอย่างเด็ดขาดและยุติธรรม ผู้ที่มีอำนาจในการใช้กฎหมายจะต้องไม่ละเลยหรือเกรงกลัวอำนาจอิทธิพลใดๆ เพราะยึดถือความถูกต้องทางกฎหมายเป็นหลักปฏิบัติโดยชอบธรรม

3. มาตรการทางการป้องกันการกระทำทุจริตที่จะเกิดขึ้นการปรับปรุงกฎหมายที่เป็นเครื่องมือของการตรวจสอบให้มีความทันสมัยและรัดกุม มีหน่วยงานในการตรวจสอบ การทุจริตที่เป็นอิสระสามารถทำงานตรวจสอบได้อย่างเต็มความสามารถโดยไม่ต้องเกรงกลัวอำนาจของนักการเมืองหรือข้าราชการและไม่ยึดติดกับผลประโยชน์ใดๆ ทั้งจากรัฐและเอกชน

4. มาตรการทางสังคม คือการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชน ทั้งการศึกษา รายได้ ความเป็นอยู่และสวัสดิการต่างๆ ให้ดีขึ้น เมื่อประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ความคิดในการกระทำทุจริตในสังคมโดยรวมก็จะลดลง เพราะว่าทุกคนมีความอึดความพอใจในสถานะของตนเอง

5. มาตรการการป้องกันการแทรกแซงอำนาจการตรวจสอบ การทุจริต ซึ่งข้าราชการ นักการเมือง นักธุรกิจมีการแทรกแซงการตรวจสอบ เช่น การขัดขวางกระบวนการตรวจสอบ ขัดขวางกระบวนการสรรหาหน่วยงานตรวจสอบ หรือส่งคนของตนเองเข้ามาเป็นผู้ตรวจสอบการทุจริต

การที่จะแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันต้องช่วยกันทุกภาคส่วนของประเทศ ซึ่งอาจจะมีความยากลำบากและใช้เวลานานเพื่อให้ประสบผลสำเร็จ แต่เราในฐานะประชาชนคนไทยควรมีจิตสำนึกที่ดีและร่วมมือกันในการรักษาผลประโยชน์ของตนเองและของชาติและทำให้ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันให้ลดลง และมีปริมาณน้อยเหมือนกับประเทศอื่นๆ ที่สามารถทำสำเร็จมาแล้ว

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ

2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ ความงามและสุนทรียศาสตร์

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจำเป็นที่จะต้องศึกษาทฤษฎีทางความงามและสุนทรียศาสตร์ให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ การศึกษาทฤษฎีเพื่อให้รู้ถึงที่มาและทำความเข้าใจในหลักเหตุผลของความงามและสุนทรียศาสตร์ การทำความเข้าใจองค์ประกอบต่างๆ ของความงามจะช่วยส่งผลให้ศิลปินสามารถนำความรู้เหล่านั้นมาใช้ในผลงานของตนเองได้

กัจจกร สุนพงษ์ศรี ได้กล่าวถึงงานศิลปะที่แสดงออกมามีสุนทรียภาพออกมา มีลักษณะเป็นนามธรรมเช่น ความพึงพอใจในเชิงสุนทรียภาพ (Aesthetic Pleasure) ความแปลก สะดุดตา ความงาม ความไพเราะหรือความงามดูจในจินตนาการ (Picturesque) ความน่าทึ่ง ประเสริฐ บริสุทธิ์ (Sublime) ที่ปรากฏในศิลปะทุกสาขา และจากธรรมชาติที่สามารถรับรู้ได้

ศิลปะธาตุ (Art Elements) ได้แก่ ผลของส่วนปัจจัยต่างๆ ที่เป็นปฐมมูลของศิลปะ เป็นโครงสร้างของงาน (The Structure of Art) ทุกสาขา เป็นวิธีและแนวทางสร้างงานเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายสูงสุด เป็นหลักในการใช้ตรวจสอบผลงานและนำมาปฏิบัติตามทฤษฎีของศิลปะแต่ละสาขา ศิลปะธาตุจึงมีลักษณะเป็นนามธรรมที่สำคัญให้มีสุนทรีภาพขึ้น ซึ่งสามารถจำแนกดังต่อไปนี้

1. ภาวะบรรสาน หรือความประสานกลมกลืน (Harmony) ความกลมกลืนของเสียง สี หรืออื่นๆ สร้างสภาวะของจิตเกิดความรู้สึกที่ไม่ขัดหูขัดตา เช่น นำเอาทัศนธาตุ (Visual Art Elements) ต่างๆ มาใช้ เส้น สี แสงเงา ปริมาตร มาจัดวางได้อย่างพอเหมาะพอดี ความกลมกลืนมีหลายอย่างเช่น ความประสานกลม กลืนด้วยเส้น (Line Harmony) รูปร่าง (Shape, Form Harmony) ทิศทาง (Direction Harmony) ขนาด (Size Harmony) สี (Color Harmony) น้ำหนักเข้ม-อ่อน (Value or Chiaroscuro Harmony)
2. ภาวะแนบแน่น หรือคงเส้นคงวา (Consistent) คล้ายกับภาวะประสานกลมกลืน โดยเน้นความสอดคล้องและสมดุลขององค์ประกอบ เช่น โครงสร้าง (Structure) ลีลา (Rhythm) กระบวนแบบ (Style) เนื้อหา (Content) น้ำหนักอ่อนแก่ของแสงเงาทางทัศนศิลป์ (Tone)
3. ดุลยภาพ (Balance) คือลักษณะสมมาตร (Symmetry) และ อสมมาตร (Asymmetry) คือ เอนเอียงไปด้านใดด้านหนึ่ง เป็นวิธีการสร้างสมดุล กับเป็นเรื่องของความรู้สึกในผลงาน
4. การแสดงออก (Expression) คือการแสดงความรู้สึก ความปรารถนา ความคิด ความหมาย เป็นเรื่องเกี่ยวกับอารมณ์และความรู้สึกที่มีของงานศิลปะ
5. พลังดึงดูด (Attractive) คือ ดึงดูด ขวนตาชวนใจ สวยงาม เช่น เสื้อหรือสิ่งใดย่อมมีพลังดึงดูดให้ความรู้สึก น่ากลัว น่าเกรงขาม สง่างาม เป็นต้น ผลงานบางชิ้นมีพลังดึงดูดคนให้ชวนมอง ในทางปรัชญาศิลป์ถือว่ามีความค่าเฉพาะตัวแต่อาจจะไม่ใช่ผลงานชิ้นเลิศก็ได้ ยังไม่นับเป็นศิลปะธาตุ
6. การเน้น (Emphasis, Emphasize) เป็นเทคนิคในการสร้างศิลปะธาตุในงานศิลปะทุกสาขา การเน้นในเส้น สี รูปทรง รูปลักษณ์ ขนาด หรือการเน้นด้วยความเข้มของสี แสง
7. สไตล์ (Style) หรือกระบวนแบบ การแสดงออกถึงลักษณะพิเศษของงานศิลปะ ของชาติ ยุคสมัย หรือสกุลช่างหรือเฉพาะบุคคล
8. จังหวะลีลา (Rhythm) นับเป็นศิลปะธาตุที่สำคัญของศิลปะทุกสาขา ท่วงทำนองไพเราะ การให้จังหวะหนักเบา สีอ่อนแก่ เส้นสีประสานกันอย่างงดงาม
9. เจตนา (Intention) เป็นการตัดสินใจในสิ่งต่างๆ หรือการกระทำต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวของ จุดมุ่งหมายและเจตนารมณ์ ถึงแม้จะไม่ใช้ศิลปะธาตุโดยตรง ในทางปรัชญาศิลป์ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็น ในการวิพากษ์วิจารณ์ศิลป์ เจตนาเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความต้องการของศิลปิน รวมไปถึงความบริสุทธิ์ใจ หรือแสวงทำ

10. การแปลความหมาย(Interpretation) หมายถึงการเข้าใจและรู้สึกอย่างแจ่มชัด ที่ประจักษ์ในผลงานศิลปะ ถ้าหากไม่มีความเข้าใจ แปลความหมายถูกหรือผิด อาจทำให้ความหมายของงานศิลปะนั้นคลาดเคลื่อน (กำจร สุนพงษ์ศรี. 2556: 145-152)

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ศิลปินต้องทำความเข้าใจถึงความสำคัญของศิลปะธาตุ (Art Elements) และสามารถนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง เพื่อให้ผลงานศิลปะตอบสนองต่อความมุ่งหมายของศิลปะและสามารถสื่อสารกับคนดูได้

การที่จะทำความเข้าใจและซาบซึ้งในงานศิลปะนั้นต้องใช้เวลา หมายถึงต้องมีเวลามากหรือเห็นมากและเมื่อเห็นแล้วต้องนำมาคิดด้วย อารี สุทธิพันธุ์ ได้ลำดับขั้นตอนในการทำความเข้าใจงานศิลปะที่ได้ดังนี้

1. ขั้นแรก เกี่ยวกับความเพลิดเพลิน(Enjoy) ในการดูหรือชื่นชม เราจะต้องรู้สึกว่าจะสนุกสนานเพลิดเพลินกับการชมศิลปะแขนงนั้นๆ
2. ขั้นที่สอง เกี่ยวกับความชอบและความสนใจ (Like and Interest) หลังจากเพลิดเพลินกับ งานศิลปกรรมนั้นๆ แล้ว จะต้องตามมาด้วยว่า ทำด้วยอะไร ทำอย่างไร ฯลฯ ซึ่งนับว่าเป็นการเจริญงอกงามขั้นที่สอง
3. ขั้นที่สาม เกี่ยวกับความเข้าใจ (Understanding) เมื่อสนใจและชอบแล้วควรศึกษาอย่างละเอียดว่าอะไรเป็นเหตุ อะไรเป็นผล ทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้
4. ขั้นที่สี่ เกี่ยวกับความชื่นชม (Appreciation) ซึ่งเป็นขั้นผลรวมตามลำดับขั้นตอนต่างๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว การนิยมชื่นชมทางศิลปะต้องการเวลาในการดู และทำความเข้าใจ (อารี สุทธิพันธุ์. 2535: 22)

การสร้างงานศิลปะเป็นการถ่ายทอดประสบการณ์ของแต่ละบุคคล หรือเป็นเรื่องส่วนตัว เป็นความรู้ที่บุคคลผู้นั้นรับรู้ความสามารถ ความสนใจตามความรู้สึกของตน แต่ละคนมีความสามารถในการแสดงออกและชื่นชมเฉพาะตน และไม่จำเป็น ที่จะต้องคิดว่าประสบการณ์ทางศิลปะของเราจะต้องเหมือนหรือคล้ายตามบุคคลอื่นเสมอไป อาจจะมีบางส่วนที่คล้ายกันหรือเข้าใจร่วมกันได้ ประสบการณ์ทางศิลปะทุกแขนง เป็นผลรวมของความสามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกให้เป็นรูปทางได้ ให้ผู้ดูผู้พบเห็นสามารถเข้าใจร่วมกันได้ มีปฏิกริยาตอบสนองต่างกัน หรือเหมือนกัน ชอบหรือไม่ชอบ เป็นผลของประสาทสัมผัสและประสบการณ์ หรือพื้นฐานของแต่ละบุคคลโดยตรง (อารี สุทธิพันธุ์. 2535: 77-78)

จากทฤษฎีการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่ได้กล่าวมาข้างต้น ทำให้ทราบถึงกระบวนการคิด และสิ่งที่สำคัญหลายๆอย่าง que ศิลปินต้องทำความเข้าใจและสามารถนำมาใช้ในงานศิลปะของตนเองได้ ในการสร้างสรรคงานของศิลปินแต่ละคนก็จะมีวิธีคิดและวิธีการทำงานที่แตกต่างกันออกไป หลักการทางสุนทรียภาพและความงาม ที่ศิลปินได้นำมาใช้นั้นก็มีความแตกต่างกันและอาจจะใช้แค่บางหลักการ

เท่านั้นในการสร้างผลงานแต่ละชิ้น ศิลปะเป็นสื่อที่แสดงออกทางความคิดของศิลปินและแสดงออกทางความงามซึ่งมีความหลากหลาย ผู้ชมมีสิทธิที่จะคิดและตีความผลงานตามความเข้าใจของตนเอง ซึ่งเป็นผลดีและเป็นการเปิดทางให้ศิลปินและศิลปะแนวใหม่ได้มีพื้นที่ในการแสดงความคิดได้ตลอดเวลา

2.2 ทฤษฎีทางความคิด จินตนาการและการสร้างสรรค์งานศิลปะ

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ศิลปินจำเป็นที่จะต้องมีและใช้จินตนาการและความคิดเป็นอย่างมากในการทำงาน การศึกษาทฤษฎีทางความคิดและจินตนาการจะช่วยส่งผลให้ศิลปินฝึกฝนตนเองและทำความเข้าใจกับระบบความคิดของตนเองอย่างถ่องแท้

จินตนาการ (Imagination) จินตภาพ (Image) และความคิดสร้างสรรค์ (Creative) มีส่วนสำคัญอย่างมากในการสร้างสรรค์สิ่งต่างๆในโลก มนุษย์ใช้จินตนาการในการประดิษฐ์ สร้างนวัตกรรมใหม่ แก้ปัญหาต่างๆ ที่พบโดยเริ่มจากจินตนาการ งานศิลปะก็เช่นกัน ศิลปินที่จะสร้างงานศิลปะจะต้องเริ่มจากการมีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ก่อน ดังนั้นเราควรจะศึกษาให้รู้ถึงความหมายของคำเหล่านี้

จินตนาการ เป็นบ่อเกิดสำคัญของสุนทรียภาพ และเป็นหัวใจของปรัชญาศิลปะ จินตนาการได้สร้างให้เกิดจินตภาพ ซึ่งเป็นภาพแห่งความคิด เป็นมโนภาพ (Concept) ที่มาจากการได้ยิน ได้เห็น ได้สัมผัส มีผลต่อการรับรู้ของจิต และได้แสดงออกในรูปของจินตนาการ

ทฤษฎีนิยมจินตนาการ Imaginationalism Theory เน้นคุณค่างานศิลปะทางด้านจินตนาการ (Fantasy) มีลักษณะตรงกันข้ามกับทฤษฎีเลียนแบบ ทฤษฎีนี้ให้ค่าของความเป็นศิลปะที่การแสดงของมนุษย์โดยตรง ศิลปะไม่ได้เป็นการลอกเลียนแบบสิ่งใดทั้งสิ้น มันเป็นผลที่เกิดจากจินตนาการของมนุษย์โดยตรง เกณฑ์ของทฤษฎีนี้อยู่ที่การแสดงออกและจินตนาการ (Creative & Imagination) ทฤษฎีนิยมจินตนาการ เป็นการแสดงแนวคิดในการสร้างสรรค์ศิลปะโดยเน้นความคิดหรือจินตนาการ งานศิลปะแนวนี้นั้นในเรื่องของการจินตนาการหรือบางทีก็เป็นลักษณะของโลกของ จิตใต้สำนึก ที่บ่อยครั้งที่ศิลปินอธิบายผลงานด้วยวัตถุที่มีลักษณะเหมือนจริงแต่สร้างความไม่ปกติของความสัมพันธ์กันทางวัตถุ ตัวอย่างของงานศิลปะในรูปแบบนี้ได้แก่งานประเพณีลัทธิเหนือจริง (Surrealism) (facstaff.swu.ac.th. 2556: online)

ในทางปรัชญาศิลปะ จินตนาการแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ จินตภาพทางสมอง (Image Mental) เกิดจากความฝัน หรือความจำ มักมีลักษณะเป็นเชิงภาพมายา อาจเป็นจริงหรือคิดฝันก็ได้ และจินตภาพในความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thought) เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์งานศิลปะ นอกจากนี้ คำว่า Image ยังมีความหมายถึงภาพลักษณ์ หมายถึงลักษณะหรือท่าทีของบุคคล หรือขององค์กรที่ปรากฏแก่ตา หรือความรู้สึกนึกคิดของสาธารณชน เช่น ภาพลักษณ์ของนักการเมือง ส่วนอีก

ความหมายหนึ่งคือ จินตภาพ หมายถึงภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจหรือข้อคิด หรือผลงานศิลปะที่เร้าประสาทสัมผัส และสร้างภาพในจิตหรือข้อคิดให้เกิดขึ้น หรือหากเป็นศิลปะแนวนามธรรม จินตภาพต้องเร้าประสาทสัมผัสอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทุกอย่าง หรืออาจนึกเห็นไปได้โดยอาศัยพุทธิปัญญา (กำจร สุนพงษ์ศรี. 2556: 160-161)

ความคิดสร้างสรรค์ นับเป็นอีกหนึ่งองค์ประกอบนอกเหนือจาก จินตนาการ ที่มีความสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ อารี สุทธิพันธ์ ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1. ความคิดสร้างสรรค์ทางความคิด (Creative in Think) ได้แก่การรู้จักคิดค้นแตกต่างไปจากเดิม คิดประดิษฐ์สิ่งคิดขึ้นเป็นความรู้ เป็นประโยชน์ต่อสังคมตามความพอใจ อาจเป็นสิ่งเร้าบางอย่างจากสภาพสิ่งแวดล้อมแล้วนำไปคิดปรับปรุงเปลี่ยนแปลงใหม่
2. ความคิดสร้างสรรค์ทางประโยชน์ใช้สอย (Creative in Functioning) ได้แก่การมองเห็นประโยชน์ของสิ่งหนึ่งทำให้ใช้ประโยชน์ ต่างไปจากหน้าที่ที่สิ่งนั้นมีประโยชน์อยู่ เช่น ประโยชน์ของอิฐสำหรับก่อผนัง ถ้าเจาน้ำ อาอิฐมาขัดทาน้ำมันบางแล้วนำไปใช้ ทับกระดาษ แสดงว่าผู้นั้นมีความคิดสร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์
3. ความคิดสร้างสรรค์ทางความงาม (Creative in Beauty) ได้แก่การรู้จักสร้างความงามใหม่แตกต่างที่เราพบเห็นอยู่ทุกวัน จะเป็นไปตามความเชื่อของสังคม จะสะท้อน หรือนำสิ่งใหม่ก็ตาม ถือว่าเป็นการสร้างสรรค์ความงามขึ้นใหม่ (อารี สุทธิพันธ์. 2535: 29)

จากความหมายของจินตนาการและทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ มีส่วนสำคัญที่เกิดจากสมองและประสบการณ์ส่วนบุคคล ซึ่งมีส่วนสำคัญทำให้บุคคลนั้นๆ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์มากขึ้นเพียงใด สมองถือเป็นส่วนสำคัญในการทำให้อุณหภูมิความคิดสร้างสรรค์ สมองแบ่งหน้าที่กันทำงาน สามารถคิดได้หลายทาง และคิดได้หลายมิติ ประสบการณ์ของแต่ละบุคคลก็เป็นอีกส่วนหนึ่งที่สำคัญในกระบวนการความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การใช้จินตนาการในการวิเคราะห์ปัญหาและแก้ปัญหาต่างๆ อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ที่ผ่านมาในชีวิต หรือเป็นความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์สามารถที่จะเรียนรู้และฝึกฝนได้ แต่ละบุคคลมีความคิดสร้างสรรค์อยู่ในตัวเอง อยู่ที่ว่าใครจะสามารถศึกษา ฝึกฝน และนำออกมาใช้ได้เต็มศักยภาพของตนเองหรือไม่ จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์มีส่วนสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ศิลปินสามารถสร้างสรรค์ผลงานออกมาจากความรู้และประสบการณ์ของตนเอง เป็นการสร้างสรรค์ใหม่ ผลงานรูปแบบใหม่ๆ ที่ใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหา ออกมาเป็นผลงานที่มีความแปลกใหม่ได้

2.3 ทฤษฎีสัญวิทยาและภาพแทนความในงานศิลปะ

สัญวิทยา (Semiology) เป็นการศึกษาความเป็นเหตุผล ที่มาของสิ่งที่เห็นและเกิดขึ้นในสังคมรอบตัวเรา การศึกษาทฤษฎีสัญวิทยา จะช่วยให้ศิลปินมีความเข้าใจในสังคมรอบตัวและสามารถนำความเข้าใจเหล่านั้นมาสร้างสรรค์เป็นผลงานในแนวทางของตนเองได้

ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร ได้กล่าวถึงและอธิบายความหมายของทฤษฎีสัญวิทยา ไว้ดังนี้

สัญณะ คืออะไร เฟอ์ดินัน เดอ โซซูร์ (Ferdinand de Saussure) กล่าวว่า สัญณะในฐานะที่เป็นหน่วยพื้นฐานที่สุดของภาษาคือระบบของความสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อนที่เชื่อมโยงระหว่างรูปสัญณะหรือตัวสือ/ตัวหมาย (Signifier) กับ 2. ความหมายสัญณะหรือความคิดที่รูปสัญณะต้องการจะสื่อ (Signified) และสองส่วนนี้ประกอบกันขึ้นเป็นสัญณะ ชาติอย่างหนึ่งอย่างใดไปไม่ได้ ตัวอย่างเช่นเสียงที่เปล่งออกมาในรูปของคำว่า “ม้า” หรือตัวสะกดคำว่า “ม้า” ในภาษาไทย หรือ “Horse” ในภาษาอังกฤษคือ รูปสัญณะหรือตัวสือ/ตัวหมาย (Signifier) ที่จะนำไปสู่ความคิดเกี่ยวกับสัตว์ที่เรียกว่า “ม้า” (Signified) ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างรูปสัญณะกับความหมายสัญณะเป็นเรื่องของการกำหนดให้เป็น มากกว่าเป็นไปโดยธรรมชาติกล่าวคือทั้งคู่ไม่มีอะไรเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันโดยตรง ยกเว้นถูกทำให้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันโดยระบบของภาษา พยัญชนะ “ม” ในภาษาไทยก็ได้หมายถึงร่างกายของสัตว์ที่เรียกว่า “ม้า” สระ “า” ก็ได้หมายถึงหางม้า ดังนั้นเสียงที่เปล่งออกมาว่า “ม้า” หรือตัวสะกดคำว่า “ม้า” หรือ “Horse” ก็ตาม ไม่มีส่วนใด เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันโดยตรงกับความคิดเกี่ยวกับสัตว์ที่เรียกว่า “ม้า” เลย ความสัมพันธ์หรือความเชื่อมโยงระหว่างรูปสัญณะกับความหมายสัญณะ เป็นเรื่องของกฎเกณฑ์ชุดหนึ่งกำหนดให้เป็นอยู่อย่างที่เป็นอยู่

ความสัมพันธ์ระหว่างรูปสัญณะหรือตัวสือ/ตัวหมาย กับความหมายสัญณะมีมากกว่าเรื่องของการกำหนดให้เป็น (Arbitrary) อย่างในกรณีของสัญณะ เช่นหากความสัมพันธ์ระหว่างรูปสัญณะกับความหมายสัญณะเป็นเรื่องของความคล้ายคลึงกัน (Resemblance) ก็จะเรียกว่า “ภาพเหมือน” (Icon) เช่น ภาพถ่าย ภาพวาดของคนซึ่งคล้ายคลึงกับตัวจริง เป็นเรื่องของความคล้ายคลึงมากกว่าเรื่องของ กฎเกณฑ์สังคม หรือถ้าหากความสัมพันธ์ระหว่างรูปสัญณะกับความหมายสัญณะเป็นแบบสาเหตุ-ผลลัพธ์ (Causal Relation) ก็เรียกว่า “ดรรชนี” (Index) เช่นควันเป็นดรรชนีของไฟ เมฆเป็นดรรชนีของฝน และถ้าความสัมพันธ์ระหว่างรูปสัญณะกับความหมายสัญณะเป็นเรื่องของการเป็นตัวแทน (Representation) และสังคมในวงกว้างยอมรับ ก็เรียกว่า “สัญลักษณ์” (Symbol) เช่น รถยนต์ยี่ห้อเมอร์เซเดส-เบนซ์ในสังคมไทย ถือว่าเป็นสัญลักษณ์ของความร่ำรวย ทั้งๆ ที่มีรถยนต์ยี่ห้ออื่นที่ราคาแพงกว่าเบนซ์ก็ตาม ในนัยนี้สัญลักษณ์จึงเป็นสัญณะ (Sign) ที่ได้รับการยอมรับให้เป็นตัวแทน ถูกสังคมเลือกให้เป็นตัวแทนของสิ่งนั้นๆ เช่น ตราชูเป็นสัญลักษณ์ของความยุติธรรม จะใช้อย่างอื่นมาแทนก็ไม่ได้ เพราะจะไม่ได้รับการยอมรับ (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. 2555: 20-21)

สัญวิทยา (Semiology) หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า สัญศาสตร์ (Semiotics) เป็นวิชาการแขนงที่ศึกษากระบวนการสื่อความหมาย โดยพิจารณาธรรมชาติของหน่วยสื่อความหมายและขั้นตอนการทำงานของมัน เพื่อทำความเข้าใจว่าความหมายถูกสื่อออกมาได้อย่างไร สำหรับแนวที่โรลองด์ บาร์ตส์ใช้วิเคราะห์ จัดอยู่ในแนวทางของสัญวิทยาเชิงโครงสร้าง (Structural semiology) ซึ่งเสนอว่า หน่วยสื่อความหมาย แต่ละหน่วยมิได้มีตัวตนอยู่ได้โดยลำพังโดดๆ แต่อาศัยความสัมพันธ์โยงใยระหว่างกัน ซึ่งประกอบเป็นโครงสร้างขององค์รวม จึงทำให้แต่ละหน่วยมีค่าสื่อความหมายขึ้นมาได้ ดังนั้นกระบวนการสื่อความหมายจึงอิงอยู่กับเครือข่ายความสัมพันธ์กันเองของหน่วยทั้งหมด

ตามหลักการพื้นฐานของสัญวิทยา มายาคติมีลักษณะเหมือนภาษาหรือกระบวนการสื่อความหมายประเภทอื่นๆ เช่น สัญญาณจราจร กล่าวคือ สิ่งเหล่านี้ทำหน้าที่ของมันโดยอาศัยหน่วยสื่อความหมาย ซึ่งในภาษาศาสตร์เรียกว่า สัญญะ (Sign) สัญญะประกอบขึ้นด้วยสิ่งที่รับรู้ได้ด้วยประสาทสัมผัส (รูปสัญญะ หรือ Signifier) กับสิ่งที่เข้าใจได้ว่าเป็นความหมายที่สื่อออกมา (ความหมายสัญญะหรือ Signified) ในกรณีของภาษา สัญญะก็คือ ถ้อยคำ ซึ่งมีรูปสัญญะเป็นเสียงหรือตัวเขียน และความหมายสัญญะก็คือคอนเซ็ปต์ที่เราเข้าใจจากถ้อยคำนั้น ส่วนสัญญาณจราจรก็ใช้เครื่องหมายแผ่นป้าย ดวงไฟ ฯลฯ เป็นรูปสัญญะ เพื่อสื่อความหมายให้ผู้ขับขี่รถยนต์เข้าใจถึงพฤติกรรมที่จะต้องกระทำ (โรลองด์ บาร์ตส์. 1957)

จากการศึกษาบทความ Semiotics and Visual Representation แปลและขยายความโดย เกกิง พัฒโนภาสซึ่งมีความสำคัญอย่างมากในงานวิจัยครั้งนี้ได้กล่าวถึงนิยามของสัญศาสตร์ไว้ดังนี้

1. สัญศาสตร์ (Semiotics) เป็นศาสตร์ว่าด้วยความหมาย เป็นการศึกษาว่า “สิ่งแทนความ (Representation) อาจก่อให้เกิดความหมายได้อย่างไร เป็นการศึกษากระบวนการที่ทำให้เรา “เข้าใจความหมาย” ของสิ่งใดๆ (Comprehend Meanings) หรือกระบวนการที่เรา “ให้ความหมาย” แก่สิ่งใดๆ (Attribute Meanings) หากพิจารณาสัญศาสตร์อย่างสัมพันธ์กับ ภาพ (Visual Images) หรือขยายกรอบการพิจารณาออกไปถึง ทัศนธรรม (Visual Culture) และวัตถุธรรม (Material Culture) สัญศาสตร์หมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับระบบสัญลักษณ์ (Symbolism) สัญศาสตร์ เสนอกระบวนการวิเคราะห์ ที่ท้าทายกระบวนการคิดเก่าๆ อย่าง ธรรมชาตินิยม (Naturalism) และ สัจนิยม (Realism) รวมทั้งเจตจำนง (Intentionality) การวิเคราะห์สัญศาสตร์ช่วยให้เราตระหนักถึงความสัมพันธ์อันหลากหลายระหว่างตัวเรา กับ “สิ่งแทนความ” (Object) ด้วยเหตุนี้เอง เราจึงอาจเข้าใจได้ว่า ความหมายของภาพใดๆ หรือ วัตถุใดๆ ย่อมมีพลวัต (คือมีการเปลี่ยนแปลงเลื่อนไหลของความหมายอย่างไม่หยุดนิ่ง) อาจกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า เราไม่อาจเข้าใจ “ความหมายอ้างอิง” (Significance) ของภาพหรือวัตถุใดๆ ได้จากกระบวนการสื่อสารทางเดียว แต่เราจำเป็นต้องเข้าใจภาพหรือวัตถุใดๆ จากปฏิสัมพันธ์อันซับซ้อนระหว่าง ผู้รับสารกับภาพหรือวัตถุและปัจจัยอื่นๆ เช่น วัฒนธรรมหรือสังคม

2. สัญศาสตร์ในนิยาม ด้วยศัพท์ทางสัญศาสตร์ คือ เป็นศาสตร์ที่ศึกษา สัญณะ (Sign) และการอ้างอิงความหมาย (Signifying practices) สัญณะ หมายถึง สิ่งใดๆ (คำ/ภาพ/วัตถุ ฯลฯ) ที่อ้างอิงความหมายถึงสิ่งอื่น สัญศาสตร์ศึกษาว่าการอ้างอิงความหมายที่ปรากฏอยู่รอบๆ ตัวเราได้รับผลกระทบจากกรอบสังคม (Social Convention) ที่ฝังรากลึกอยู่แล้วในสังคมอย่างไรบ้าง นั่นคือ สัญศาสตร์แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่าง สัญณะ กับความหมายซึ่งสังคม “สอน” ให้เรารู้เกี่ยวกับสัญญะนั้นๆ (และสัญศาสตร์ถือว่าความหมายเป็นสิ่งแปลกปลอม) เช่น สัญณะ “ไม้กางเขน” ซึ่งโดยสภาวะแล้วคือ เส้นตรงสองเส้นไขว้กันเป็นมุมฉาก แต่ทันทีที่เห็นรูปไม้กางเขน ชาวคริสต์ก็นึกถึง ศาสนาคริสต์และ พระเยซูคริสต์โดยอัตโนมัติ นี่แสดงว่าภาพไม้กางเขน มีสภาพเป็นสัญญณะ และความหมายของสัญญณะเป็นผลจากกรอบทางสังคมนั้นคือ สัญศาสตร์เชื่อว่าสัญญณะใดๆ ไม่จำเป็นต้องมีความหมายใดๆ ในตัวของมันเองและความหมายของสัญญณะย่อมไม่ผูกติดกับสัญญณะที่มีสภาพเป็นคำ/วัตถุ/ภาพ) แต่ความหมายของสัญญณะขึ้นอยู่กับบริบท เช่น ตราสัญลักษณ์ อาจมีความหมายแตกต่างกันอย่างสุดขั้ว เมื่อตรานั้นปรากฏในต่างกาลและเทศะ

3. การอ้างอิงความหมาย (Signifying Practices) เป็นการพิจารณาว่า “เกิดความหมายขึ้นได้อย่างไร” มากกว่า “เกิดความหมายอะไร” พอตส์ (Potts 1996,21) บัญญัติศัพท์เฉพาะสำหรับเรียกกรอบทางสังคม (Social Convention) ซึ่งเชื่อมโยงสัญญณะเข้ากับความหมาย ว่า “รหัสสนัย” (Code) ตัวอย่างเช่น ไม้กางเขนมีรหัสสนัยในศาสนาคริสต์ความหมายของไม้กางเขนไม่ได้เกิดขึ้นมาพร้อมกับภาพของไม้กางเขนหรือพร้อมกับวัตถุที่ใช้ทำไม้กางเขน ความหมายอ้างอิง (Significance) ที่คนเรากำหนดให้แก่ภาพหรือวัตถุใดๆ เป็นเสมือน “เนื้องอก” ที่ยื่นเกินออกมาจากความเป็นจริงหรือ “เนื้อแท้” ของภาพหรือวัตถุนั้นนี้หมายความว่าภาพหรือวัตถุใดๆ อาจทำหน้าที่เป็นสัญญณะ และความหมายที่คนเรากำหนดให้สัญญณะย่อมสัมพันธ์กับความคิดอันเป็นผลจากวัฒนธรรมที่เราได้เรียนรู้มาก่อนหน้านี้ไม่ว่าจะโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ตาม พอตส์ (1996: 20) เชื่อว่ากรอบทางสังคมไม่เพียงเชื่อมภาพและวัตถุเข้ากับความหมาย แต่กรอบทางวัฒนธรรม (Cultural convention) ยังกระตุ้นให้เกิดความหมายอีกด้วย เป็นไปได้หรือไม่ ที่เราจะควบคุม “การหมายรู้” (Recognition) ของเราต่อภาพหรือวัตถุใดๆ? เป็นไปได้หรือไม่ ที่เราจะเลือก “ไม่ยอมหมายรู้” ภาพหรือวัตถุบางอย่าง? (เถลิง พัฒโนภาษ. 2551: 36-38)

การใช้ ภาพแทนความ ในงานศิลปะ การแทนความ (Representation) นั้นมีองค์ประกอบสำคัญคือ ความคล้ายคลึง (Resemblance) และ กรอบจำกัด (limitation) เราจึงมักคิดกันว่า ภาพสามารถสื่อสารได้ตรงไปตรงมาภาษาพูดเขียนซึ่งมักแปรปรวนไปตามแต่ละวัฒนธรรมกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ มีแนวโน้มอย่างสูงที่คนเราจะไม่คิดถึงภาพในฐานะที่เป็นภาษาแบบหนึ่ง แต่มักคิดถึงภาพในฐานะสิ่งที่สื่อความได้ตรงไปตรงมาและมีความหมายที่เป็นสากล การที่ศิลปะมีความสัมพันธ์อย่างแนบแน่นกับแนวคิดเกี่ยวกับการแสดงออก (Expression) คนทั่วไปจึงมักคิดว่าทัศนศิลป์เป็นผลของ

การใช้สัญชาตญาณ (Intuitive) คิดว่าทัศนศิลป์เป็นผลของจิตไร้สำนึก (The Unconscious) และคิดว่าทัศนศิลป์มีลักษณะดิบ (basic) กว่าภาษา (พูด/เขียน); ด้วยเหตุนี้ คนทั่วไปจึงคิดว่าทัศนศิลป์ไม่อาจถูกจำกัดด้วยบริบททางวัฒนธรรมใดๆ ที่ศิลปะชิ้นนี้ถือกำเนิดขึ้นมา และแน่นอนว่า สิ่งที่คนทั่วไปคิดดังกล่าวข้างต้น “ไม่เป็นจริง”

จากมุมมองนี้ น่าจะมีประโยชน์ที่จะคิดถึง ภาพ ในลักษณะคล้ายกับ ข้อความ (Text) แต่ในการคิดแบบนี้ก็ต้องระวังไม่ให้เกิดการใช้ภาพจำลอง (Model) ของภาษามาครอบงำการทำความเข้าใจภาพแทนความ (Visual Representation) ในช่วงแรก (ที่เรามองเห็นภาพ) องค์ประกอบของภาพอาจดูประหนึ่งว่าเกิดขึ้นอย่างไม่มีกฎเกณฑ์มาบังคับว่าองค์ประกอบเหล่านั้นจะต้องสัมพันธ์อย่างไร ภาพจึงจะกลายเป็นสัญลักษณ์(คือทำให้ภาพมีความหมาย) ไม่เหมือนกับ คำ ซึ่งต้องนำมาร้อยเรียงกันอย่างไร มีกฎเกณฑ์ (ไวยากรณ์) จึงจะเกิดความหมายนอกจากนี้ ความสัมพันธ์ระหว่าง ภาพ กับ ความหมาย ก็อาจไม่เชื่อมกันอย่างชัดเจนเหมือนกับ คำกับ บัญญัติในพจนานุกรม ในขณะที่ภาพอาจถูกเชื่อมโยงกับความหมายจำเพาะเช่น ภาพบุคลาธิษฐาน (Allegory) หรือ ภาพของพระพุทธรูป ความหมายนั้นก็จำเป็นต้องอาศัยภาษาภาพที่จำเพาะ หรือการที่เราอาจอธิบายความหมายของภาพๆ หนึ่งด้วยคำพูดได้หลายๆ คำย่อมหมายความว่าเราอาจสร้างภาพจากคำเหล่านั้นได้อย่างหลากหลาย โดยที่ภาพเหล่านั้นอาจไม่ได้มีความหมายแน่นอน (เถลิง พัฒโนภาส. 2551: 42-43)

ศิลปะในรูปแบบ คริสต์ศิลป์ ซึ่งเป็นศิลปะที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับพระผู้เป็นเจ้าหรือเรื่องราวตามคำภีร์พระคริสตธรรม พระแม่ผู้นิรมล พระเยซูคริสต์และประวัตินักบุญต่างๆ ในการบอกเรื่องราวในงานศิลปะชนิดนี้ มีการใช้ สัญลักษณ์ (Sign and Symbols) เพื่อเป็นภาพแทนความ หรือใช้เป็นสื่อในการแสดงเรื่องราวนั้นๆ อย่างมากมายและต่อเนื่องเป็นเวลาหลายร้อยปี ทำให้สัญลักษณ์ในคริสต์ศิลป์ได้รับการเผยแพร่และเป็นที่ยอมรับในเรื่องของการรับรู้และเข้าใจในความหมายเดียวกันที่เป็นสากล ตัวอย่างเช่น ไม้กางเขน (Cross) เป็นสัญลักษณ์ในศาสนาคริสต์ที่เก่าแก่และแพร่หลายที่สุดสัญลักษณ์หนึ่ง ไม้กางเขนใช้เป็นสัญลักษณ์ของพระคริสต์ได้ดีที่สุด เพราะทรงถูกสังเวยบนไม้กางเขน นอกจากนี้ ไม้กางเขนยังเป็นเครื่องหมายของศาสนาคริสต์ การชดใช้บาป ความรอดจากบาป และการที่ศาสนาคริสต์ช่วยให้บาปให้แก่มนุษย์ (จอร์จ เฟอร์กูสัน. 1954: 114) นกดำ (Blackbird) เป็นสัญลักษณ์ของบาปอันมืดมนและการลวงล่อมนุษย์ ไปสู่กิเลสตัณหาเนื่องจากขนสีดำและเสียงร้องของมัน ด้วยเหตุนี้ นกดำจึงมักอยู่ในภาพที่ถ่ายทอดเหตุการณ์ในชีวิตของนักบุญเบเนดิกต์ ผู้พยายามต่อสู้ดิ้นรนเพื่อให้หลุดพ้นจากกิเลสตัณหา ตามตำนานเล่าว่า วันหนึ่งขณะที่นักบุญเบเนดิกต์กำลังสวดมนต์ พญามารมาปรากฏในร่างของนกดำเพื่อลวงล่อให้ท่านหันไปหากิเลสตัณหา แต่ท่านจำพญามารในร่างของนกดำได้ จึงทำเครื่องหมายกางเขนให้มันหายไป (จอร์จ เฟอร์กูสัน. 1954: 4) ลิง (Ape) ในคริสต์ศิลป์เป็นสัญลักษณ์ของบาป ความมั่วร้าย ความคด และตัณหาราษะ รวมทั้งจิตวิญญาณที่ชั่วร้ายของมนุษย์ (จอร์จ เฟอร์กูสัน. 1954: 1) แมลงวัน (Fly) เป็นพาหะนำโรค ในศาสนาคริสต์แมลงวันจึงเป็น

สัญลักษณ์ของบาป บางครั้งแมลงวันปรากฏอยู่ในภาพ “แม่พระกับพระกุมาร” เพื่อสื่อความคิดเรื่องบาปและการไถ่บาป และเนื่องจากแมลงวันเป็นพาหะนำโรคจึงอาจอยู่คู่กับนกโกลด์ฟินช์ในฐานะนกซึ่งช่วยเยียวยาให้หายจากโรค (จอร์จ เฟอ์กูสัน. 1954: 15) สีดำ (Black) เป็นสัญลักษณ์ของความตายและยมโลกที่ใช้กันอย่างแพร่หลายตั้งแต่ก่อนสมัยคริสตกาล พวกนอกรีตมีประเพณีเช่นสังเวยสัตย์สีดำแต่เทพเจ้าในยมโลก ศาสนาคริสต์ใช้สีดำเป็นสัญลักษณ์ของเจ้าชายแห่งความมืดหรือซาตาน ในสมัยกลาง สีดำมีความสัมพันธ์กับศาสตร์ของพวกแม่มด ซึ่งเรียกกันว่า “ศาสตร์มืด” (black art) โดยทั่วไปสีดำสื่อถึงความโศกเศร้า ความเจ็บป่วย การปฏิเสธ และความตาย ส่วนสีขาวและสีขาวยังอยู่ด้วยกัน เป็นสัญลักษณ์ของความถ่อมตัวและความบริสุทธิ์แห่งชีวิต ด้วยเหตุนี้สีดำหรือสีขาว-ดำจึงใช้เป็นสีเครื่องนุ่งห่มของบาทหลวงบางคน เช่น คณะออสตินิเียน (Augustinian Order) คณะเบเนดิกติน (Benedictine Order) และคณะโดมินิกัน และเนื่องจากสีดำเป็นสีแห่งความโศกเศร้าจึงเป็นสีที่ใช้ในพิธีสวดมนต์ในวันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์ อันเป็นวันตรึงกางเขนพระคริสต์ด้วย (จอร์จ เฟอ์กูสัน. 1954: 86) สีแดง (Red) เป็นสีแห่งโลหิตซึ่งมีความสัมพันธ์กับอารมณ์ ด้วยเหตุนี้จึงใช้เป็นสัญลักษณ์ของทั้งความรักและความเกลียดชัง ชาวโรมันถือกันว่าสีแดงเป็นสีของพลังอันยิ่งใหญ่ คตินี้เหมือนกับของทางคริสต์ซึ่งใช้สีแดงเป็นสีของเครื่องแต่งกายของพระคาร์ดินัล ภาพนักบุญจอห์นผู้เขียนพระวรสารมักสวมเสื้อผ้าสีแดงบอกให้รู้ว่าท่านเป็นผู้รักการปฏิบัติ ตามคติของคริสต์จักร สีแดงเป็นสีที่ใช้กับเหล่ามรณสักขีเพราะชาวคริสต์สมัยแรกหลายคนยินดีรับความทุกข์ทรมานจากการเช่นฆ่าของชาวโรมันหรือพวกคนเถื่อนต่อศาสนาอื่นๆ ยิ่งกว่าจะทิ้งศรัทธาในองค์พระคริสต์และเนื่องจากสีแดงเป็นสีของไฟจึงใช้ในวันเพ็นทีคอสต์หรือวันสมโภชพระจิตเจ้า อันเป็นวันรำลึกถึงการเสด็จมาของพระจิตเจ้าด้วย (จอร์จ เฟอ์กูสัน . 1954: 89) สีดำ (Black) เป็นสัญลักษณ์ของความตายและยมโลกที่ใช้กันอย่างแพร่หลายตั้งแต่ก่อนสมัยคริสตกาล พวกนอกรีตมีประเพณีเช่นสังเวยสัตย์สีดำแต่เทพเจ้าในยมโลก ศาสนาคริสต์ใช้สีดำเป็นสัญลักษณ์ของเจ้าแห่งความมืดหรือซาตาน ในสมัยกลาง สีดำมีความสัมพันธ์กับศาสตร์ของพวกแม่มด ซึ่งเรียกกันว่า “ศาสตร์มืด” (black art) โดยทั่วไปสีดำสื่อถึงความโศกเศร้า ความเจ็บป่วย การปฏิเสธ และความตาย (จอร์จ เฟอ์กูสัน. 1954: 86)

จากทฤษฎีและความหมายของสัญลักษณ์ / สัญลักษณ์ และภาพแทนความ ที่ได้กล่าวมาข้างต้นทำให้ได้เข้าใจถึงแนวทางความคิดของสัญลักษณ์ คือหลักการในการอ่านและทำความเข้าใจความหมายของ สิ่งที่เกิดขึ้นในสังคม ไม่ว่าจะเป็นภาพ ปรากฏการณ์หรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งมีความหมายที่ซ่อนอยู่ในหลายระดับชั้นการทำความเข้าใจกับทฤษฎีสัญลักษณ์หรือสัญลักษณ์นั้นทำให้ผู้ศึกษาได้ทำความเข้าใจโครงสร้างของสังคม มีส่วนช่วยในการสร้างสรรค์งานศิลปะ ในการใช้สื่อแทนความหมายหรือการสร้างภาพตัวแทนจากสิ่งต่างๆ ที่ศิลปินหยิบยกมาใช้ในงานศิลปะของตนเอง เพื่อที่จะสื่อความหมายหรือเล่าเรื่องราวจากความคิดของตนเองเป็นภาพเขียนหรืองานศิลปะในแขนงต่างๆ เพื่อให้คนดูเข้าใจถึง สื่อความหมายของผลงานนั้นๆ

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ศิลปะแนวทางเซอร์เรียลลิสม์

3.1 ทฤษฎีศิลปะแนวทางเซอร์เรียลลิสม์

3.1.1 ลัทธิเซอร์เรียลลิสม์ (Surrealism) เป็นลัทธิหนึ่งซึ่งให้อิทธิพลต่อศิลปะในปัจจุบัน (Contemporary Art) และศิลปะศึกษาอย่างมาก ลัทธิเซอร์เรียลลิสม์ เจริญงอกงามจาก ลัทธิดาดา (Dadaism) ดังนั้นควรจะศึกษาทำความเข้าใจลัทธิดาดา เสียก่อน

อาร์ สุธิพันธุ์ ได้กล่าวถึงประวัติความเป็นมาของลัทธิดาดา และลัทธิเซอร์เรียลลิสม์ ดังต่อไปนี้ ในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 1 ศิลปินกลุ่มหนึ่งได้พยายามต่อต้านสงคราม ศิลปินกลุ่มนี้ชื่อว่า กลุ่มดาดา (Dada) ศิลปินกลุ่มดาดาคัดค้านสงครามอย่างรุนแรง ดังนั้นเจตนาคตินี้จึงแผ่กระจายไปทั่วยุโรป กลุ่มดาดานี้มีทั้งจิตรกรและกวี รวมกลุ่มกันในซูริค (Zurich) ต่อต้านสงคราม ต่อต้านกฎเกณฑ์ ความงาม และต่อต้านทุกสิ่ง โดยใช้วิธีนามยอกเอาหนามบ่ง แทนที่จะแสดงออกให้เห็นถึงความงามของศิลปะกลับแสดงออกให้เห็นถึงความน่าเกลียด ตลก หยาบ ทั้งนี้เพื่อเตือนให้มนุษย์สำนึกถึงความโหดร้ายของสงคราม ศิลปินกลุ่มดาดา มีหลายคนเช่น ฮันส์ อาร์ป (Hans Arp) กวีและประติมากร ทริสแตน ซารา (Tristan Tzara) จิตรกรและกวี ฮิวโก บอล (Hugo Ball) และ มาเซล ดูชัมป์ (Marcel Duchamp) ศิลปินกลุ่มดาดา ได้ตกลงเขียนความเชื่อของลัทธิ (Manifestation) พอประมวลโดยสังเขป คือ

ทางจิตวิทยา ความรู้สึกของมนุษย์ต่อสังคมสำคัญมาก ถ้าท่านได้รับความสะเทือนใจจากสังคม ควรตอบสนองทันที อย่ารีรอ หรือระงับอารมณ์ หรือพยายามแสดงออกตามเหตุผลที่สังคมปฏิบัติ อย่าสกดกันไว้ ความรู้สึกนั้นจะฝังอยู่ในจิตได้สำนึกท่านและวันหนึ่งจะทำร้ายท่าน

ทางคุณค่าและหลักเกณฑ์ของศิลปะ ศิลปะไม่มีกฎเกณฑ์ ไม่มีเหตุผล ไม่มี ความงาม หรือไม่งาม ศิลปะเป็นบันทึกรายงานความรู้สึกของมนุษย์จากสิ่งแวดล้อม คนที่พยายามกำหนดความงาม กำหนดเหตุผลเป็นคนที่หลงและกำลังหลอกตัวเอง มนุษย์ได้ชื่อว่าเป็นผู้ที่มีเหตุผล มีศีลธรรม แต่เหตุใดจึงรบราฆ่าฟันกันโดยไม่พิจารณาเหตุผล ดาดา ไม่ใช่จุดเริ่มต้นของศิลปะแต่เป็นจุดเริ่มต้นของสิ่งที่น่ารังเกียจ น่าสะอิดสะเอียน ดาดาพยายามที่จะทำลายการหลอกลวงของเหตุผล และหากฎที่ไม่มีเหตุผล มนุษย์ยังคงดำรงชีวิตอยู่ภายใต้เหตุผลแต่ขบวนการของเหตุผลนั้น มนุษย์นำมาใช้แก้ปัญหาที่ไม่สำคัญ ความจริงแล้วเหตุผลนั้นถูกขจัดไปจากมนุษย์นานแล้ว

ลักษณะผลงานที่ไม่งาม อันแสดงถึงสภาพที่แท้จริงของสังคมสมัยนั้น แบบอย่างตามลัทธิดาดานี้ต่อมากลายเป็นลัทธิทางการแสดงออกอีกลัทธิหนึ่งเรียกว่า เซอร์เรียลลิสม์ (Surrealism)

คำว่าเซอร์เรียลลิสม์ ถูกตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1917 โดย อโพลินแอร์ มีความมุ่งหมายเพื่อให้สอดคล้องกับความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีต่อมาความหมายเพี้ยนไปเป็นเรื่องของจิตไร้สำนึกที่เป็นไปอย่างเสรีโดยอัตโนมัติ

ลัทธิเซอร์เรียลลิสม์ หมายถึงการแสดงออกอย่างเสรีของจิตไร้สำนึกอย่างบริสุทธิ์ ปราศจากสติควบคุม ซึ่งบุคคลแสดงออกทางการพูด การเขียน หรือด้วยวิธีการอื่นๆ เป็นหน้าที่ของจิตโดยตรง ที่ชักนำด้วยความคิด ปราศจากการปฏิบัติตามเหตุผล และนอกเหนือไปจากสุนทรียภาพ หรือ หมกมุ่นอยู่ในศีลธรรม

จากคำนิยามของลัทธิเซอร์เรียลลิสม์ที่กล่าวนี้ ทำให้ทราบว่าลัทธิเซอร์เรียลลิสม์เกี่ยวข้องกับจิตไร้สำนึก ซึ่งเป็นระยะพอดีกับที่นายแพทย์ ซิกมันด์ ฟรอยด์ (1856-1934) ได้ค้นพบว่า มนุษย์ทุกคนอยู่ภายใต้อิทธิพลของจิตไร้สำนึก ซึ่งเราฝึความอยากอันมิได้ขัดเกลาเอาไว้ จนเกิดทำให้รู้สึกถึงความป่าเถื่อนยังมิได้หายไปจากมนุษย์ หากแต่หลบอยู่ในส่วนลึกของจิตใจ

อังเดร บรุตอง (Andre Breton) ได้นำหลักแนวคิดทางจิตวิทยาของ ฟรอยด์ เป็นหลักยึดถือในการเขียนคำอธิบายร่วมกัน (Manifestation) ของลัทธิเซอร์เรียลลิสม์ ในคำอธิบายร่วมกันมีตอนหนึ่งกล่าวว่า “จินตนาการเป็นส่วนประกอบอันสำคัญในการแสดงออกและจินตนาการนี้ก็คือ จิตไร้สำนึก (Subconscious) นั่นเอง จิตไร้สำนึกเป็นภาวะของความฝัน ที่มีขบวนการต่อเนื่องกัน ซึ่งช่วยนำไปสู่การสร้างสรรค์ทางศิลปะได้ สิ่งที่เราเห็นจากโลกภายนอกทุกวันขณะตื่น เป็นเพียงปรากฏการณ์ทางการแทรกแซงเท่านั้น (Phenomenon of Interference) จากคำอธิบายร่วมกันนี้ ทำให้ลัทธิเซอร์เรียลลิสม์มีลักษณะในการแสดงออกทางศิลปะโดยเฉพาะดังนี้

1. เป็นเรื่องราวในอดีตที่มีความหมายต่อศิลปิน เช่น ความผิดหวัง ความรัก ความกลัว
2. เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น การแนะนำสั่งสอนในทางลบ คล้ายกลุ่มดาตา เป็นการมองในมุมกลับ
3. เป็นเรื่องราวที่ผสมกันระหว่างวัตถุที่มองเห็นด้วยตา รับรู้ด้วยจิตใจ นึกหลับตาเห็น ตลอดจนเรื่องราวที่คิด
4. เป็นเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์ของอดีตและปัจจุบัน ด้วย เวลา อายุ ความผูกพัน ความน่าเบื่อ
5. เป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นจากจินตนาการของศิลปินเอง เรื่องราวที่ศิลปินมีรอยประทับใจ อยู่มีความคิดผูกพันอยู่

ความมุ่งหมายของลัทธิเซอร์เรียลลิสม์นี้ กลับกันกับคุณค่า ทางการวิจารณ์ที่เคยมีมา เพราะว่าพวกเซอร์เรียลลิสม์ จะพยายามถ่ายทอดวัตถุที่มองเห็นตามความจริงอย่างที่ตาเห็น และจะไม่สร้างงานให้สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ทางศิลปะที่มีอยู่แต่ก่อน และก็ไม่ดำเนินกฎเกณฑ์หรือวิธีการเก่าๆ ด้วย ผลงานของพวกเซอร์เรียลลิสม์เปรียบเสมือนพายุหิมะ ซึ่งผู้ดูและศิลปินใช้ร่วมกัน เพื่อนำไปสู่ศูนย์กลางของโลกศิลปะอย่างแท้จริง โลกที่วัตถุและความคิดพบกัน ผลงานเป็นส่วนย่อยและส่วนรวมร่วมกัน เป็นความงามที่เกิดจากความสันตะเยื่อน ความปดรัวที่เกิดกับมนุษย์ (อารี สุทธิพันธุ์, 2535: 237-241)

กำจร สุนพงษ์ศรี ได้กล่าวถึงกระบวนแบบศิลปะของลัทธิเซอร์เรียลลิสม์ แบ่งได้ออกเป็นกลุ่มใหญ่ได้สองกระบวนแบบ (Style) คือ พวกเวริสติก เซอร์เรียลลิสม์ (Veristic Surrealism) และพวกแอ็บโซลูท เซอร์เรียลลิสม์ (Absolute Surrealism)

กลุ่มเวริสติก เซอร์เรียลลิสม์ หรือผู้สร้างงานให้เหมือนจริงที่สุด คล้ายผลงานในอดีตทั่วไป เป็นลักษณะรูปแบบที่สำคัญของลัทธิเซอร์เรียลลิสม์สากล และยังคงดำรงความสำคัญเป็นที่นิยมนับตลอดมาจนทุกวันนี้ เป็นกลุ่มที่แนวทางการแสดงออกก่อให้เกิดอารมณ์ บุคลิกภาพ และความเชี่ยวชาญในฝีมือ โครงเรื่องยังคงหยิบยืมวิธีการแบบเหมือนจริงตามธรรมชาติ แล้วนำมาขยายผสมผสานกับเรื่องฝัน ตัวอย่างเช่น นำความงดงามของภูมิประเทศบวกเข้ากับเรื่องราวที่ลึกลับของสิ่งต่างๆ ที่ถูกสร้าง รูปร่างเต็มไปด้วยอารมณ์จินตนาการของความฝันและความจริง กลางคือ ศิลปินได้นำภาพที่ปรากฏอยู่ในสายตาจากสภาพธรรมชาติมารับใช้ในฐานะ เพื่อแสดงเรื่องราวบรรยายประสบการณ์ในชีวิตศิลปิน โลกแห่งความจริงของสรรพสิ่งต่างๆ ตามธรรมชาติเปลี่ยนรูปมาเป็นความฝัน และถูกฝันแปรออกมาในรูปศิลปกรรมอีกต่อหนึ่งจิตรกรแสดงให้เห็นบรรยากาศของสภาพจิตใจซึ่งเข้ากับกับความคิดและความเข้าใจในความจริงของเขา สิ่งที่ศิลปินกลุ่มนี้มีความคล้ายคลึงกัน คือ มีจุดมุ่งหมายอยู่ที่การไม่เชื่อและชอบทำลายโลกแห่งความจริงที่ตามองเห็น ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าศิลปินต่างมีรากฐานความสงสัยต่อเรื่องของความจริง พวกเขามองโลกแห่งความจริงในสายตาว่าเป็นภาพมายาทั้งหมด มีพลังของสัญญาณที่ไร้การบังคับ ดังนั้น ศิลปินจึงรวมพลังของการแสดงออกมาให้มีแนวทางการมองโลกในแง่ร้ายของจิตใจ

กลุ่มแอ็บโซลูท เซอร์เรียลลิสม์ หรือพวกที่สร้างงานตามอำเภอใจคล้ายกับศิลปินแนวศิลปะนามธรรม ไม่ชอบวาดภาพเหมือนจริงเหมือนพวกเวริสติก เป็นแนวทางใหม่แนวทางหนึ่งซึ่งแตกแยกไปจากกลุ่มเวริสติก ในด้านรูปแบบการแสดงออก คือ มีรากฐานมาจากการค้นคว้าและค้นพบรูปแบบบางอย่างของศิลปินร่วมสมัย ดังเช่น พวกคิวบิสต์ และการวาดภาพของกลุ่มศิลปะนามธรรม ซึ่งพวกแอ็บโซลูท เซอร์เรียลลิสม์นำมาใช้ ลัทธิคิวบิสม์และพวกแอ็บสแตรกต์เป็นผู้บุกเบิกที่สำคัญต่อศิลปินกลุ่มเซอร์เรียลลิสม์ไม่น้อย เพราะลัทธิใหม่ๆ เหล่านั้นได้สังเคราะห์สิ่งใหม่และค้นคว้าเทคนิคต่างๆ ให้เกิดขึ้นเป็นประโยชน์ต่อการศิลปะอย่างมาก ทำให้อาณาจักรในการแสดงออกของศิลปินเปิดกว้างมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ทั้งสองกลุ่มมีพื้นฐานจากความฝัน จากจิตไร้สำนึกเช่นเดียวกัน แตกต่างกันเพียงด้านรูปแบบ กรรมวิธีและการแสดงออกเท่านั้น (กำจร สุนพงษ์ศรี. 2554: 354-355)

จากประวัติความเป็นมาศิลปินกลุ่มลัทธิเซอร์เรียลลิสม์ ทำให้สามารถสรุปได้ว่าศิลปินกลุ่มเซอร์เรียลลิสม์ เน้นการสร้างสรรคผลงานที่ออกมาจากจิตไร้สำนึก ปราศจากการควบคุมของเหตุผลหรือตรรกะ เนื้อหาส่วนใหญ่เป็นการสะท้อนสังคม ความรู้สึกภายในของศิลปินต่อเรื่องราวต่างๆ รอบตัว มีความอิสระในการนำเสนอแนวคิดและรูปแบบผลงาน คือไม่ยึดติดอยู่กับความเป็นจริงของโลก แต่มีจุดมุ่งหมายโดยต้องการถ่ายทอดแนวคิดของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการแสดงออกทางอารมณ์ จินตนาการและความฝัน การกระตุ้นคนดูให้คิดจากการชมผลงาน การสะท้อนสภาพสังคมในช่วงเวลานั้นๆ ซึ่งไม่ยึดติดกับแนวทางของศิลปะที่เคยมีมา

3.1.2 ศิลปินและผลงานที่สำคัญของลัทธิเซอร์เรียลลิสม์

ศิลปินในลัทธิเซอร์เรียลลิสม์ ที่มีอิทธิพลต่อวงการศิลปะและมีผลงานที่สำคัญ เช่น ซัลวาดอร์ ดาลี (Salvador Dali) มีผลงานชิ้นที่สำคัญได้แก่ 1.The Persistence of Memory 2.Premonition of Civil War 3.The temptation of Saint Anthony เจอร์โก เด กีริโก (Giorgio de Chirico) มีผลงานชิ้นสำคัญได้แก่ 1.Great Metaphysical Interior 2.The Red Tower 3.The Disquieting Muses แมกซ์ เอิร์นสท์ (Max Ernst) มีผลงานชิ้นสำคัญได้แก่ 1.Celebes 2.Ubu Imperator 3.L'Ange du Foyer, มาร์ก ชากาเล (Marc Chagall) มีผลงานชิ้นสำคัญได้แก่ 1.I and the Village 2. The Birthday 3. Paris Through The Window, โจอัน มิโร (Joan Miro), เรเน มากริตต์ (Rene Magritte) ซึ่งศิลปินเหล่านี้มีผลงานที่สำคัญต่อวงการศิลปะ ในปัจจุบัน (Contemporary Art) เป็นอย่างมาก ดังต่อไปนี้

1. ซัลวาดอร์ ดาลี มีผลงานชิ้นที่สำคัญได้แก่

The Persistence of Memory



ภาพประกอบ 2 The Persistence of Memory

ที่มา: http://www.moma.org/learn/moma_learning/1168-2

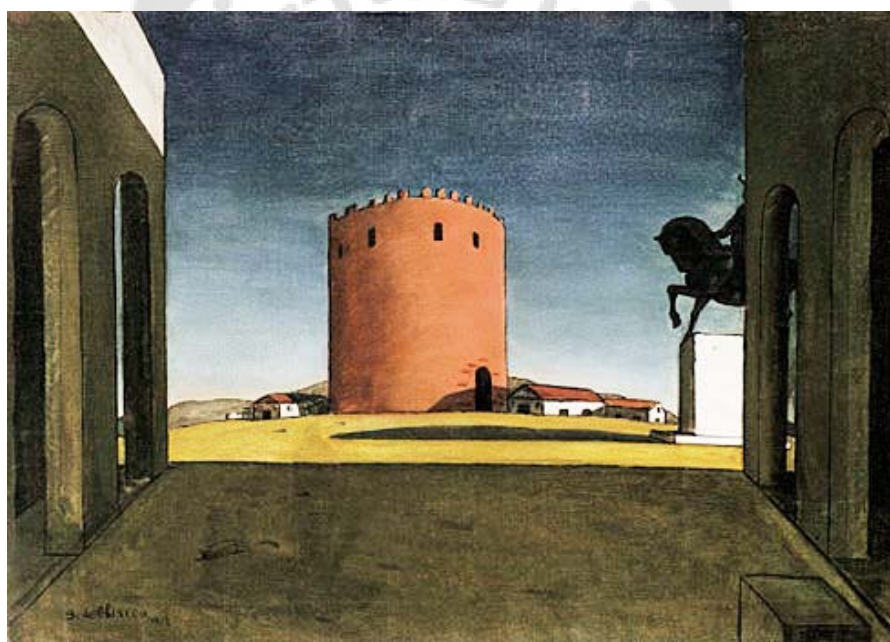
The Persistence of Memory ภาพเขียนสีน้ำมัน ขนาด 24 X 33 ซม. เขียนขึ้นในปี ค.ศ. 1931 เป็นผลงานชิ้นที่สำคัญมากของ ซัลวาดอร์ ดาลี ภาพเขียนเป็นภาพวิหของชายหาด ในบ้านเกิดของเขาที่แคว้น คาตาลเนีย (Catalonia) ประเทศสเปน มดและนาฬิกาที่ละลาย เป็นภาพที่

สามารถจดจำได้ในงานของดาลี เป็นเนื้อหาและวิธีการที่แปลกออกไปจากแนวนงานอื่นๆ ตรงส่วนกลางของภาพคือสิ่งมีชีวิตที่มีจมูกและลูกตาที่มีการบิดหรือผิดรูปจากธรรมชาติ ซึ่งวาดจากจินตนาการของดาลี ซึ่งบ่อยครั้ง ถูกตีความเป็นรูปภาพเหมือนของดาลี ขนตาที่ยาวมีลักษณะคล้ายแมลง ซึ่งอาจจะดูเหมือนลิ้นที่ไหลออกมาจากจมูก เหมือนกับตัวหอยทากที่ออกมาจากเปลือกของมัน

การเล่นในเรื่องเวลาเป็นหัวข้อหลักของงานชิ้นนี้ นาฬิกาที่ละลายอ่อนเหลวซึ่งบอกเป็นนัยโดยผู้ชม ดาลีให้คำนิยามว่าเป็นการ “การทำให้หยุดเพื่อหลอกการมอง” ดาลีวาดผลงานของเขาด้วยความละเอียดและถูกต้องแม่นยำ เพื่อเป็นการหลอกให้สับสนและเพื่อสร้างความสงสัยต่อโลกที่เป็นจริง อย่างไรก็ตามก็ยังมีภาพของความเป็นจริงของหน้าผาและชายหาดคานาในเลีย (moma.org. 2015: ออนไลน์)

2. เจอริโก เด กิรีโก มีผลงานชิ้นที่สำคัญได้แก่

The Red Tower



ภาพประกอบ 3 The Red Tower

ที่มา: <http://www.guggenheim.org/new-york/collections/collection-online/artwork/853>

The Red Tower ภาพเขียนสีน้ำมัน ขนาด 73.5 X 100.5 ซม. เขียนขึ้นในปี ค.ศ. 1913 ผลงานที่ยากที่จะเข้าใจได้ในช่วงปี ค.ศ. 1911-1917 ได้ให้แรงบันดาลใจอันสำคัญต่อศิลปินแนวทางเซอร์เรียลลิส บรรยายภาพเหมือนความฝันกับมู มมองที่แปลกตา ความไม่ผสมผสานกลมกลืนของทิศทางของ แสง เงาที่ทอดยาวและภาพหลอนของจุดสนใจของวัตถุ ลานสาธารณะกลางเมืองถูก

แวดล้อมด้วยทางเดิน ถูกเปลี่ยนให้เป็นบรรยากาศความเงิบ เหมือนความฝันที่มองไม่เห็น การขาดหายไปของกิจกรรมบางอย่างเป็นการกระตุ้นไว้ว่าบรรยากาศการรำลึกถึงความหลัง เหมือนกับเป็นเหตุการณ์การตื่นขึ้นชั่วขณะ อารมณ์ความประหม่า ความวิตกกังวล

เด กิริโก เชื่อว่า วัตถุทุกอย่างมี 2 นัยยะในตัวของมันเอง คือ 1. ปัจจุบัน คือสิ่งที่เราเห็นโดยทั่วไป 2. เป็นความลึกซึ้งหรือทางปรัชญาซึ่งสามารถรับรู้ได้ด้วยคนที่มีญาณในการรับรู้ เช่น ร่างกายของบางคนปกปิดโดยสสารที่แสงอาทิตย์ไม่สามารถผ่านเข้ามาได้แต่ถึงกระนั้นก็สามารถมองออกได้ เช่น การเอ็กซ์เรย์ ในภาพมีดวงๆของคนปรากฏอยู่ในภาพ มีภาพคนที่ซ่อนอยู่อีก 1 ที่บริเวณอนุสาวรีย์รูปม้าซึ่งอาจหมายถึงอนุสาวรีย์ของ กษัตริย์ คาโร อัลเบอर्टโต ใน ตูริน ซึ่งปรากฏอยู่ในผลงานอีกชิ้นหนึ่งของ เด กิริโก และภาพคนยังปรากฏอีกหนึ่งที่ในด้านหน้าของรูปภาพ เป็นภาพกลางๆ คล้ายคนสองคน หนึ่งในนั้นคล้ายๆ กับนักวาดรูปชาวสวิส อาร์โน โบคลิน อย่างไรก็ตามตีกลุ่มทรงคล้ายป้อมปราการ ที่ถูกวางไว้ตรงกลางอย่างชัดเจนอาจสื่อถึงเพศชายที่เป็นจุดใหญ่ในภาพนี้ (Guggenheim.org. 2015: ออนไลน์)

3. แม็กซ์ เอิร์นสท์ มีผลงานชิ้นที่สำคัญได้แก่

Celebes



ภาพประกอบ 4 Celebes

ที่มา: <http://www.tate.org.uk/art/artworks/ernst-celebes-t01988>

Celebes ภาพเขียนสีน้ำมัน ขนาด 125.5 X 108 ซม. เขียนในปี ค.ศ. 1921 ซึ่งมีอีกชื่อหนึ่งคือ The Elephant Celebs ภาพนี้เป็นการพัฒนาจากงานของ เอิร์นส์ ในการใช้เทคนิค การตัดแปะ (collage) เพื่อการสร้างองค์ประกอบที่แปลกประหลาดของภาพ ไม่มีภาพเสกต์ของงานชิ้นนี้แต่แรงบันดาลใจเกิดขึ้นในการวาดบนผ้าใบและการปรับเปลี่ยนในระหว่างการทำงาน

ภาพคล้ายสัตว์ประหลาดรูปถังต้มน้ำ ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับชื่อของภาพ ภาพมีความหมายที่กำกวม สามารถตีความได้หลายอย่าง ที่หัวมีเขาและลูกตา แต่มึงาอีก 1 คู่ด้านซ้ายมือ เหมือนกับบอกว่ามีอีก 1 หัวอยู่ทางด้านนั้น หรืออาจจะเป็นหัวจริงๆ ของสัตว์ตัวนี้ คอเหมือนกับงูซึ่งออกมาจากรูทางด้านบน ด้านบนมีวัตถุบางอย่างประกอบด้วยสี่สไลด์และมีลูกตาอยู่ด้วย สัตว์ตัวนี้เหมือนกับยืนอยู่บนพื้นที่กว้าง แต่ก็บอกได้ว่ามันถูกยึดติดเอาไว้กับพื้น ในขณะที่มีปลา 2 ตัว ว่ายอยู่กลางอากาศ มีวัตถุ 3 ชิ้นวางอยู่รอบๆ ในขณะที่มุมขวามือด้านล่างมีหุ่นหัวขาดยกแขนขึ้นเหมือนเป็นการส่งสัญญาณเรียกสัตว์ประหลาดตัวนี้ให้เข้ามา (tate.org.uk. 2015: ออนไลน์)

4. มาร์ก ซากาล มีผลงานชิ้นที่สำคัญได้แก่

The Birthday



ภาพประกอบ 5 The Birthday

ที่มา: <http://www.marcchagall.net/the-birthday.jsp>

The Birthday ภาพเขียนสีน้ำมันขนาด 80.6 X 99.7 ซม. เขียนเมื่อปี ค.ศ. 1915 ชากาล เรียกภาพนี้ว่า “Love” ความรักที่สำคัญในชีวิตของชากาล คือภรรยาของเขา “เบลลา” พวกเขาพบกันเมื่อเบลลายังเป็นเด็กอยู่ที่บ้านเกิดของเขา วิเทบส เบรารุส ค.ศ. 1915 และได้แต่งงานกันในเวลาต่อมา

The Birthday เขียนขึ้นแต่ไม่กี่สัปดาห์ก่อนการแต่งงานของพวกเขา ภาพเขียนแสดงออกถึงความรักที่พวกเขาให้แก่กันได้อย่างงดงามและน่าประทับใจ ภาพของชากาล ล่องลอยเหมือนฝัน ลอยอยู่เหนือเบลลา หัวของเขาโค้งลงมาโดยที่ไม่ยึดติดกับความเป็นจริง เขาหมุนกลับมาเพื่อจูบเบลลาที่ปาก เบลลา กำลังถือช่อดอกไม้และกำลังลอยอยู่กลางอากาศเช่นกัน เหมือนกับกำลังลอยขึ้น ทั้งคู่กำลังอยู่ในความรักในห้วงนงเล่นที่สดใส โดยมีพรสมสีแดงเป็นองค์ประกอบใหญ่ ภาพเขียนถูกสร้างความสมดุลจากด้านบนโดยใช้เฟอร์นิเจอร์และการตกแต่งกำแพง

งานของชากาล ใช้วิธีการและสไตล์ผลงานศิลปะแนวทาง คิวบิกส์ ภาพเขียนถ่ายทอดภาพความงดงามอารมณ์ความรู้สึกและความรักของคู่รักถึงแม้ว่าจะถูกจัดวางแบบง่ายแต่ก็ดูเหมือนว่าความรักได้อัดเต็มไว้ทุกตารางนิ้วของภาพ (marcchagall.net. 2011: ออนไลน์)

3.2 ฮีโรนีมัส บอสช์ (Hieronymus Bosch)

3.2.1 ประวัติความเป็นมาของศิลปิน

ฮีโรนีมัส บอสช์ เกิดประมาณปี ค.ศ. 1450 เมืองเซคโทเกนบอสช์ (s-Hertogenbosch) ประเทศเนเธอร์แลนด์ (Netherlands) ประวัติความเป็นมาของบอสช์ ไม่ชัดเจน เราไม่รู้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเขาน้อยมาก ประวัติชีวิตและการฝึกฝนเรื่องการเขียนรูปแทบจะไม่มีข้อมูลหลงเหลือมาถึงปัจจุบัน บอสช์เกิดในครอบครัวจิตรกร บิดาและพี่น้องของบอสช์เป็นช่างเขียนภาพทุกคน บอสช์ประสบความสำเร็จในอาชีพจิตรกรและในปี ค.ศ. 1488 เขาได้เข้าร่วมในกลุ่ม Brotherhood of Our Lady ซึ่งเป็นกลุ่มเกี่ยวกับศาสนา

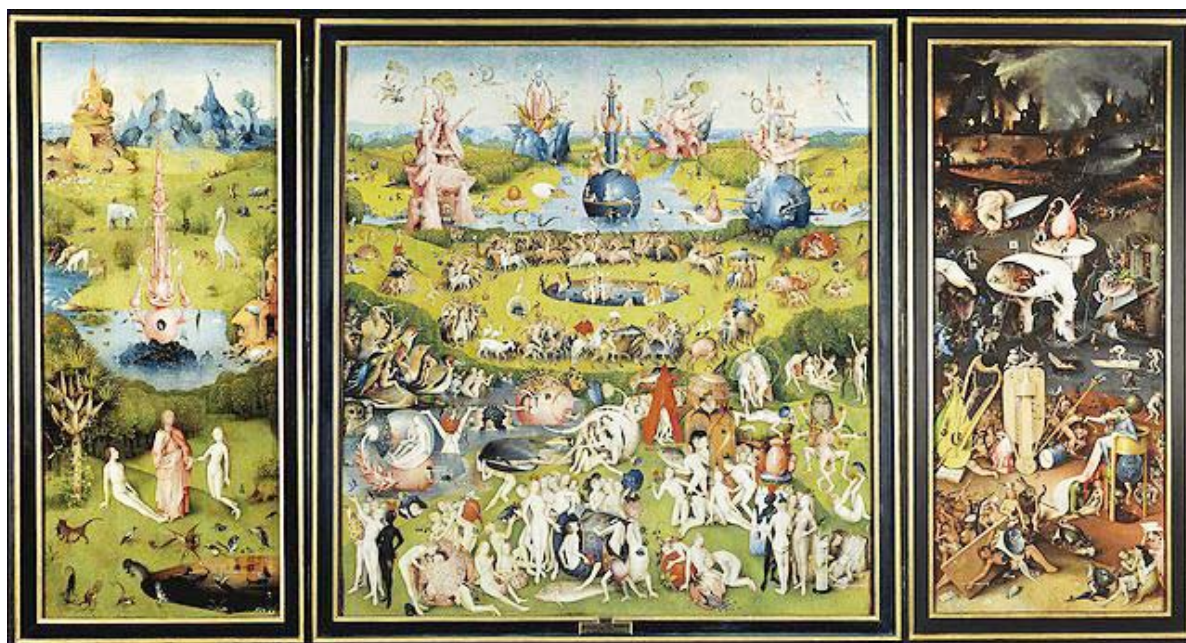
บอสช์เขียนรูปภาพฉากกัน (Triptychs) หลายรูป ภาพที่มีชื่อเสียงที่สุดคือ The Garden of Earthly Delights ซึ่งเป็นภาพสวนสวรรค์ อדםและอีฟ (Adam and Eve) และสัตว์รูปร่างหน้าตาประหลาด ภาพคนเปลือย ผลไม้ นก และอีกมากมาย บอสช์ไม่เคยลงวันที่ในงานเขียนของเขา ภาพเขียนของบอสช์ที่ยังคงหลงเหลือในปัจจุบันมีไม่มากนัก

ภาพเขียนของบอสช์เกี่ยวกับศาสนา ภาพวาดสื่อถึงบาปของมนุษย์ นรก และสวรรค์ ซึ่งนิยมเขียนในงานศิลปะยุคกลาง (Medieval) งานของบอสช์เป็นการนำเสนอ ภาพที่แปลความหมายหรือการอุปมาอุปไมยจากคำสอนในคัมภีร์ไบเบิลและนิทานพื้นเมืองในสมัยที่เขายังมีชีวิตอยู่ ผลงานชิ้นสำคัญของบอสช์ได้แก่ The Garden of Earthly Delights, Adoration of the Magi, The Haywain, The Temptation of St. Anthony, The Seven Deadly Sins and the Four Last Things, The

Conjurer, Ecce Homo, Allegory of Gluttony and Lust. (Hieronymus-bosch.org. 2002: ออนไลน์)

3.2.2 ผลงานที่สำคัญของศิลปิน

1. The Garden of Earthly Delights



ภาพประกอบ 6 The Garden of Earthly Delights

ที่มา: <http://www.learner.org/courses/globalart/work/100/index.html>

ภาพเขียนสีน้ำมัน 3 ชิ้น บนแผ่นไม้เป็นลักษณะบานพับในโบสถ์ของศาสนาคริสต์ (Triptych) เขียนประมาณปี ค.ศ. 1500-1505 ขนาด 220 X 389 ซม.

ภาพประกอบไปด้วย 3 ส่วน คือ ภาพเขียนส่วนกลางซึ่งประกอบได้ด้วยภาพเขียนอีก 2 ส่วนทั้งซ้ายและขวา ภาพแสดงถึงโลก ท้องฟ้า และทะเล ภาพด้านข้างประกอบไปด้วยสิ่งก่อสร้างที่ดูแปลกตาเป็นดินแดนที่ประหลาดไม่เป็นธรรมชาติ และประกอบได้ด้วยสัตว์ประหลาดมากมาย ภาพด้านหน้า (Foreground) ของภาพเขียนด้านซ้ายมือ พระเจ้ายืนอยู่ตรงกลางระหว่างอดัมและอีฟ (Adam and Eve) ที่เปลือยเปล่า แวดล้อมไปด้วย พืชและดอกไม้และสัตว์ ซึ่งน่าจะหมายถึง Garden of Eden ในระยะไกล สัตว์กำลังกัดกินเหยื่อของมันในขณะที่นกสีดำบินวนอยู่โดยรอบ

ภาพตรงกลาง ซึ่งความหมายบอกเล่าเรื่องราว “Garden of Earthly Delights” ภาพประกอบไปด้วยผู้คนทั้งหญิงและชายเปลือยเปล่า กระโดดโลดเต้นเต็มบริเวณ ซึ่งดูเหมือนจะเป็น

บริเวณที่อยู่อาศัยของนกยักษ์ ผลไม้ขนาดใหญ่ ผักบุ้งปรางหน้าตาประหลาด ภาพมีชีวิตชีวา สบสน มี การดื่มกินอย่างสนุกสนาน ถึงแม้ว่าการดูครั้งแรกภาพจะเต็มไปด้วยกิจกรรมทางเพศ แต่ความจริงแล้ว ให้ความรู้สึกที่ไม่ชัดเจนเป็นอย่างมาก นอกเหนือจากภาพเปลือยแล้ว ไม่มีภาพกิจกรรมทางเพศที่เรา สามารถเห็นได้ชัดเจน มีหลายคนได้พยายามตีความภาพนี้ เช่น เป็นความสุขอันบริสุทธิ์ เป็นกิจกรรม ที่เป็นบาปหรือในความหมายที่อยู่ระหว่างกลางของสองความหมายข้างต้นนี้

ภาพทางด้านขวา เป็นภาพที่ดูน่ากลัวที่สุด ภาพแสดงถึงความน่ากลัวของนรก สถานที่ คนบาปต้องถูกกักขังและลงโทษ ถูกทรมานด้วยเครื่องมือต่างๆ หรือถูกทรมานด้วยแมลงประหลาดเพื่อ รอคอยขับถ่ายออกมาจากสัตว์ประหลาด ไม่ว่าภาพนี้(Triptych) จะมีความหมายอย่างไร บอสช์ได้ยั่วให้ เราเห็นว่าการสาปแช่ง การถูกทำโทษ เป็นผลของการกระทำบาป (learner.org. 2015: ออนไลน์)

2. Adoration of the Magi (Triptych)



ภาพประกอบ 7 Adoration of the Magi

ที่มา: http://www.wga.hu/html_m/b/bosch/91adorat/01tripty.html

ภาพเขียนสีน้ำมัน 3 ชิ้น (Triptych) บนแผ่นไม้ขนาด 138 X 72 ซม. (ภาพกลาง 138 X 34 ซม. (ซ้ายและขวา) เขียนขึ้นประมาณปี ค.ศ. 1510 ภาพซ้ายและขวาเป็นรูปภาพเหมือนของผู้อุปถัมภ์ของ ภาพเขียนนี้ (Adoration of the Magi) ข้างหลังยืนอยู่ด้วย นักบุญปีเตอร์ (Peter) และนักบุญแอนเนส

(Angeles) จากเสื้อของพวกเขาสามารถบอกได้ว่าทั้งคู่เป็นสมาชิกของครอบครัวของฮอส (Bronckhorst) และบอสซูยซี (Bosshuyse) แต่ไม่สามารถบอกชื่อหรือวันที่ภาพนี้เขียนได้

ภาพกลาง(Central) แสดงการสักการะพระบุตรของพระเจ้าเป็นผู้เป็นเจ้าโดย กษัตริย์พระองค์ บุตรของพระเจ้าผู้เป็นเจ้านั่งอยู่บนตักของแม่ ผู้ที่มาเยี่ยมและนำของขวัญมามอบให้ (Magi) เขาเยี่ยม พระแม่และพระบุตรในชนบทของพิธีกรรมทางศาสนา กษัตริย์ที่สวมเสื้อคลุมสีแดงเข้าคุกเข่าอยู่ด้านหน้า ของพระแม่ผู้บริสุทธิ์ บอสซ์ต้องการแสดงให้เราเห็นถึงการแสดงความเคารพ ของขวัญจากกษัตริย์ที่ อายุมากที่สุดวางอยู่แทบเท้าของพระแม่ผู้บริสุทธิ์ คือ 1. เป็นรูปปั้นขนาดเล็กแสดงออกถึงการสังเวย ของไอแซค (Isaac) 2. การสังเวยของพระเจ้าต่อไม้กางเขน ซึ่งเกี่ยวกับ ตำนานในพระคัมภีร์ตอน ตำนานการถูกจับของกษัตริย์องค์ที่ 2

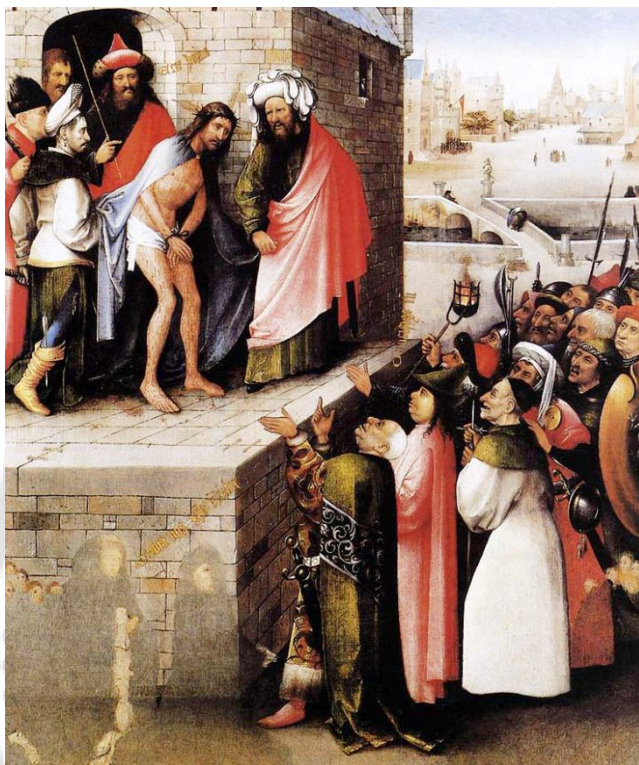
ชาวชนบทยืนรวมกันอยู่ทางด้านขวาของกระท่อม พวกเขาเฝ้าอยู่ด้านหลังกระท่อม และป็นขึ้นบนหลังคากำลังมองดูด้วยความสงสัยต่อผู้มาเยือน

สิ่งที่ประหลาดที่สุดของภาพนี้คือผู้ชายที่ยืนอยู่ด้านในกระท่อม ด้านหลังผู้มาเยือนทั้ง 3 คน เขาเปลือยเปล่ายกเว้นผ้าบางๆ สีแดงเข้าที่คลุมตัวเขาอยู่ เขาสวมมงกุฎทรงกลมคล้ายหัวหอม กำไลทองที่แขน และสวมปลอกใส่ๆ ที่บริเวณข้อเท้า เขามองพระบุตรด้วยรอยยิ้มที่แปลกประหลาด แต่หน้าตาของกลุ่มคนที่อยู่ข้างเขาดูไม่เป็นมิตร

พวกเขายืนอยู่ในกระท่อมที่ทรุดโทรม รูปร่างหน้าตาที่น่าเกลียดของพวกเขาอาจ หมายถึง แฮรอด (Harod) และสายลับของเขา พวกต่อต้านคริสต์ศาสนา ถึงแม้ว่าจะเป็นการยากที่จะ ยืนยันว่าพวกเขาเป็นใคร แต่พวกเขาก็อาจหมายถึงความชั่วร้ายหรือปีศาจ(Demons) ปีศาจเหล่านี้อาจสื่อ ถึงความหมายของอดีตของพวกเขาต่อต้านศาสนาของผู้มาเยือนทั้ง 3 นี้

กระท่อมและผู้อยู่อาศัยดูเหมือนจะเป็นอิทธิพลของสิ่งที่ชั่วร้ายในเกือบทุกๆ ส่วนของ ภาพๆ นี้ ปีศาจหลอกหลอนอยู่ทางประตูที่พังทางด้านซ้าย ที่ซึ่งนักบุญโจเซฟ (Joseph) นั่งอยู่ใกล้ๆ กองไฟ ใกล้กำแพงที่ผู้พังซากที่หลงเหลือจากยุคของกษัตริย์เดวิด (David) ชาวนาที่กำลังเดินอยู่บนทุ่งหญ้าทางด้านหลัง ภาพทางด้านขวามาปากำลังกัดคน และผู้หญิงกำลังวิ่งอยู่บนถนน ด้านหลังของ กระท่อมมีภาพของผู้มาเยือน 2 คน และกองทัพของเขา ส่วนกษัตริย์องค์ที่ 3 ดูเหมือนอยู่ที่ด้านหลัง ภูเขาด้านไกลออกไป มีภาพของกำแพง น้ำเงินเทา ของเมืองเยรูซาเล็ม (Jerusalem) อยู่ด้านหลัง บอสซ์ภาพของเมืองศักดิ์สิทธิ์อันเลือนรางเหมือนกับเป็นร่างร้าย (wgh.hu 2015: ออนไลน์)

3. Ecce Homo



ภาพประกอบ 8 Ecce Homo

ที่มา: <http://www.wga.hu/frames-e.html?/html/b/bosch/1early/05ecce1.html>

ภาพเขียนสีน้ำมันบนแผ่นไม้ ขนาด 71 X 61 ซม. เขียนประมาณ ค.ศ. 1475-1480 เป็นภาพเขียนในยุคเริ่มต้นของบอสช์ ภาพพระเยซูสวมมงกุฏหนาม ถูกทำร้ายด้วยแสจนบาดเจ็บ พระผู้เป็นเจ้ายืนอยู่กับคณะลูกขุนของชาวโรมัน ตรงหน้ากลุ่มคนที่กำลังโกรธ คณะลูกขุนกล่าวว่า “ดูก่อนท่านทั้งหลาย” (Ecce Homo, Behold the Man) เสียงร้องจากกลุ่มคนด้านล่างตะโกนว่า “ตรึงกางเขนเขา” (Crufige Eum, Crucify Him) ซึ่งสามารถได้จากสีหน้าและท่าทางของกลุ่มคนด้านล่าง เสียงร้องจากคน 2 คนจากมุมซ้ายด้านล่างแต่รูปถูกวาดทับเหลือเพียงรอยจางๆ “ได้โปรดช่วยพวกเราด้วย” (Salve nos Christe redemptor, Save us, Christ Redeemer) กลุ่มคนนอกศาสนาที่ยืนอยู่โดยรอบพระผู้เป็นเจ้า ถ้าดูจากการแต่งตัวและหมวกที่สวม รวมถึงผ้าโพกคัลล่ายๆ ชาวมุสลิม การจัด

วางภาพสามารถคาดเดาได้โดยลักษณะเครื่องหมายของปีศาจ นักสูทที่อยู่ในช่องโง่งเหนือลูกขุน คางคกตัวอยู่ที่อยู่บนโล่ที่ทหารถืออยู่ ทางด้านหลังเป็นเหมือนจตุรัสใจกลางเมือง มีธงตุรกี(Turkish) ห้อยลงมาจากหอคอยเหมือนเป็นสัญลักษณ์ของศัตรูของพระเจ้า บ่งบอกถึงศาสนาอิสลาม ซึ่งได้เข้าควบคุมดินแดนอันศักดิ์สิทธิ์ของคริสต์ศาสนา ตึกหอคอยลักษณะคล้ายศิลปะสมัยโกธิคตอนปลาย (Gothic) (wag.hu. 2015: ออนไลน์)

3.2.3 แนวคิดและวิธีการสร้างผลงาน

จากการศึกษาประวัติ และตัวอย่างผลงานของบอสช์สามารถกล่าวได้ว่า ตลอดระยะเวลาที่บอสช์สร้างผลงาน เขาได้ศึกษาและบอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับศาสนาผ่านผลงานของเขา เรื่องราวเกี่ยวกับ นรก สวรรค์ บาปและการลงโทษ แรงบันดาลใจที่ได้จากงานศิลปะยุคกลางซึ่งเนื้อหาส่วนใหญ่เกี่ยวกับพระเจ้าและเนื้อเรื่องจากคัมภีร์ไบเบิล (Bible) ผลงานของบอสช์สร้างสรรค์ได้ดูแปลกตา เป็นการนำเสนอจินตนาการของตนเองในการบอกเล่าเรื่องราวทางศาสนาโดยผ่าน ภาพมนุษย์ อสูรกาย สัตว์ประหลาดต่างๆ ภาพทิวทัศน์ที่แปลกตาเหนือจริง ภาพสอดแทรกเต็มไปด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ ซึ่งแทนความหมายที่ซ่อนอยู่ ซึ่งหลายๆครั้งยากต่อการตีความหรือทำความเข้าใจจุดประสงค์ของสัญลักษณ์เหล่านั้น แต่ด้วยเทคนิคและวิธีการวาดที่ประณีตและความสามารถที่โดดเด่นทำให้ผลงานของบอสช์เป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับในช่วงเวลาที่เขายังมีชีวิตอยู่ (ค.ศ. 1450-1516) ผลงานของบอสช์ได้ส่งอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงานของศิลปินในยุคต่อมาจนถึงปัจจุบัน

3.3 รีเน มากริตต์ (Rene Magritte)

3.3.1 ประวัติความเป็นมาของศิลปิน

รีเน มากริตต์เกิดเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน ค.ศ. 1898 ทางตอนใต้ของประเทศเบลเยียม (Belgium) แม่ของเขาฆ่าตัวตาย และในปี ค.ศ. 1912 รีเนได้เข้าศึกษาในโรงเรียนศิลปะ (Academie des Beaux-Art) ที่บรัสเซล (Brussels) ผลงานของเขาในช่วงแรกๆ ได้รับอิทธิพลจากปิกัสโซ (Pablo Picasso) แต่ในที่สุดเขาก็ได้ค้นพบการทำงานในแนวทางของลัทธิเซอร์เรียลลิสม์ ภาพ The Threatened Assassin เป็นผลงานชิ้นแรกๆ ที่ประสบความสำเร็จของเขา และภาพต่อมาคือ The Lost Jockey ในปี ค.ศ. 1925 และมีผลงานตามออกมาอีกหลายชิ้น ความสำเร็จของรีเน เกิดขึ้นในช่วงอายุหลัง 50 ปีไปแล้ว เขาเป็นที่รู้จักอย่างดีในศิลปินที่สร้างผลงานแนวทางเซอร์เรียลลิสม์ ผลงานของเขามีอิทธิพลต่อลัทธิเซอร์เรียลลิสม์เป็นอย่างมาก ด้วยผลงานที่เป็นเอกเทศ ผลงานส่วนใหญ่ของเขาใช้ของใช้ธรรมดาในชีวิตประจำวันเป็นสื่อในการสร้างงานศิลปะ เขาจัดวางสิ่งของเหล่านั้นในแบบที่ให้ผู้ชมผลงานต้องใช้ความคิดในการชมผลงานของเขาซึ่งจะต้องค้นหาคำตอบจากภาพเขียนของเขา ผลงานชิ้นสำคัญของรีเน ได้แก่ The Threatened Assassin, Attempting the Impossible, Golconda, La Clairvoyance,

The Treachery of Images, The Son of Man, Not to Be Reproduced, Elective Affinities, The Empire of Lights 1954. (renemagritte.org. 2009: ออนไลน์)

3.3.2 ผลงานที่สำคัญของศิลปิน

1. The Threatened Assassin



ภาพประกอบ 9 The Threatened Assassin

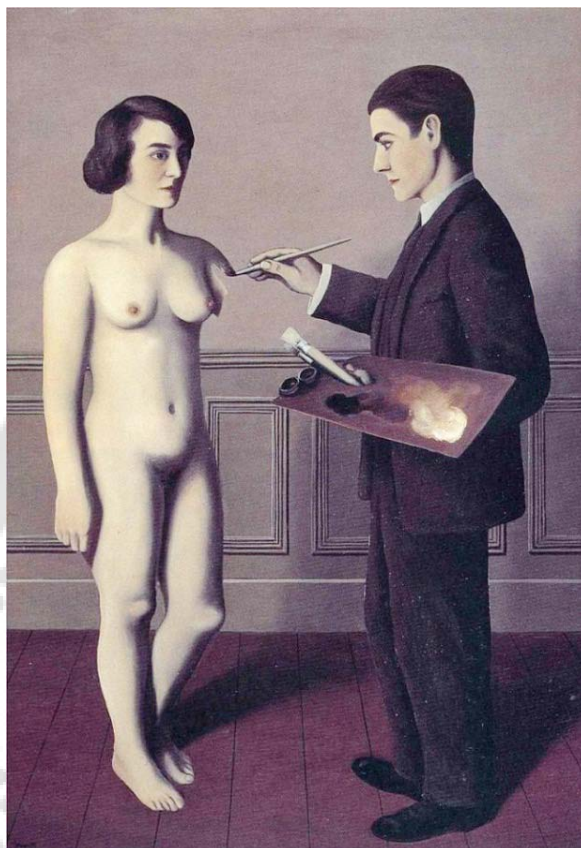
ที่มา: <http://www.renemagritte.org/the-threatened-assassin.jsp>

ภาพเขียนน้ำมันขนาด 150.4 ซม. X 195.2 ซม. เขียนเมื่อปี ค.ศ. 1926 -1927 เป็นภาพเขียนที่เรเน นำเสนอความลึกลับของตัวละครในบทละครของฝรั่งเศส เรื่อง Fantomas ภาพเขียนเป็นฉากในภาพยนตร์เรื่อง Fantomas ของ หลุยส์ ฟายาดดา ค.ศ. 1912 ภาพนำเสนอตัวละคร 2 คน ที่ถูกบังคับโดยกำแพง และถืออาวุธที่มีลักษณะแปลก ซึ่งกำลังเฝ้ามองการฆาตกรรมอยู่ ฆาตกรแต่งคล้ายนักธุรกิจ เรเนมีความประทับใจในตัวละครในภาพยนตร์เรื่อง Fantomas ที่สามารถเดินทางผ่านวัตถุสสาร ซึ่งทำลายและทำลายล้างกระบวนการ ขั้นตอนของมันเอง (renemagritte.org. 2009: ออนไลน์)

ภาพนี้มีชื่ออีกชื่อคือ The Menaced Assassin ภาพเขียนแสดงภาพความตาย แต่ยังแฝงไว้ด้วยความน่าสงสัยของฉากในการฆาตกรรม ส่วนกลางของภาพ มีผ้าพันคอวางอยู่บนคนของศพผู้หญิง หัวหลุดออกมาจากร่างกาย เราเห็นฆาตกร หยุดยืนฟังเครื่องเล่นดนตรีโบราณ(Gramophone) หน้าตาของเขาไม่ได้แสดงถึงความชั่วร้ายหรือประสพครุร้ายแต่อย่างใด และเขาไม่รู้ตัวว่ามีนักฆ่า 2 คน

รอคอยเขาอยู่ ซึ่งกำลังเตรียมพร้อมที่จะลงมือ ในความเป็นจริงและไม่เป็นจริง คือกฎแห่งสำคัญของ ความเหนือจริง (Surrealist) (tate.org. 2011: ออนไลน์)

2. Attempting the Impossible



ภาพประกอบ 10 Attempting the Impossible

ที่มา: <http://www.renemagritte.org/attempting-the-impossible.jsp>

ภาพเขียนสีน้ำมันขนาด 105.6 X 81 ซม. รีเน เขียนภาพตัวเองกำลังวาดภาพผู้หญิง เปลือยลงบนอากาศ ภาพผู้หญิงใช้สีที่จัดจ้านมากกว่าผลงานเก่าๆ ของเขา รีเนแสดงภาพวัตถุใน สถานการณ์ที่แปลกประหลาด เขาต้องการท้าทายโลกแห่งความเป็นจริง ความย้อนแย้งและความไม่ เข้ากันกลายเป็นลักษณะเด่นในผลงานของรีเน การนำ 2 คุณลักษณะเข้ามาผสมผสานกันจนเกิดเป็น คุณลักษณะใหม่ รีเนมีความหลงใหลในการสร้างภาพลวงและการสร้างปัญหาในสิ่งที่เราเห็น เราเห็น สิ่งต่างๆ อย่างไร? เราสามารถเชื่อในสิ่งที่เราเห็นหรือไม่? เขาใช้สัญลักษณ์ของ กระบอก ดวงตา ผ้าม่าน และรูปภาพในรูปภาพ เพื่อที่จะค้นหาคำตอบของสิ่งเหล่านี้ ในขณะที่ ดาลี วาดภาพจากจินตนาการ และความฝัน รีเน วาดสิ่งที่เห็นจริงที่เห็นบนโลกใบนี้ เขานำเสนอพวกเราในวัตถุในชีวิตประจำวันแต่

ด้วยความหมายใหม่ เขาเสนอเราให้เรามองในมุมใหม่รีเน ได้ให้มุมมองใหม่ๆ กับพวกเราในงานศิลปะของเขา (renemagritte.org. 2009: ออนไลน์)

3. La Clairvoyance

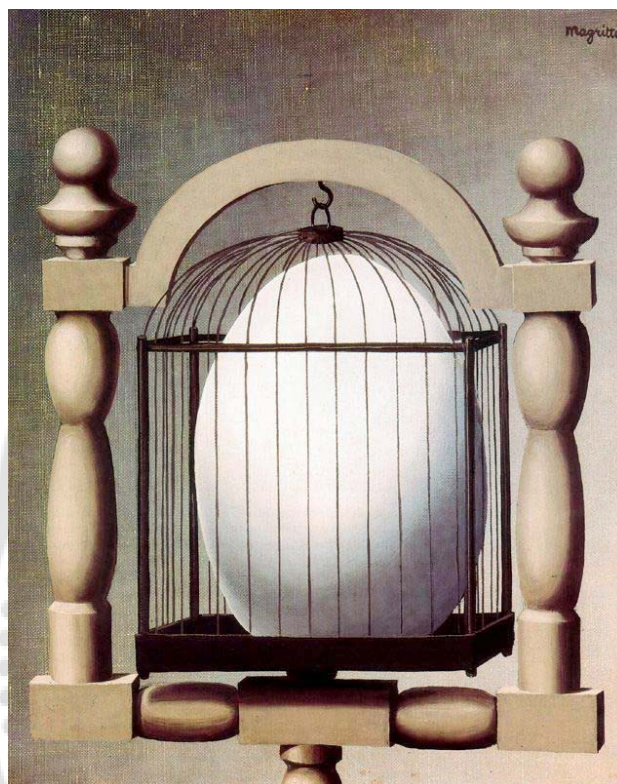


ภาพประกอบ 11 Clairvoyance

ที่มา: <http://www.renemagritte.org/la-clairvoyance.jsp#>

ภาพเขียนสีน้ำมันขนาด 54 X 65 ซม. รีเนวาดภาพเหมือนตัวเองกำลังวาดภาพนก ซึ่งในภาพของรีเน มีสิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นมากกว่าที่เราเห็น เขาไม่ได้เขียนแค่ภาพนก เขาใช้ไข่มุก เป็นแบบ ในการวาดภาพนก รีเนวาดภาพมากกว่าสิ่งที่เขาเห็นอยู่ตรงหน้าเขา เขาเขียนความเป็นไปได้ สิ่งที่น่าจะเกิดขึ้นได้ และอนาคต รีเนวาดภาพตัวของเขารอตระหนักรู้ของตัวเองต่ออนาคต โดยการวาดตัวของเขาเอง รีเนได้ส่งสาส์นว่าเขาเป็นคนวาดภาพ ตัวเขามีตาทิพย์ เขาสื่อตระหนักรู้ถึงอนาคตของงานศิลปะของเขา ดังนั้นภาพนี้เป็นภาพที่เกี่ยวกับตัวเขาวาดภาพและเป็นผลลัพธ์ที่ในงานศิลปะของเขา บางคนอาจรู้สึกว้าวกับภาพนี้ถ่ายทอดความทะนง โอหัง ของรีเน แต่รีเนสงบและได้แบ่งปันปรัชญาของเขา และรีเนก็มีความกล้าพอที่จะให้งานของเขาได้สนทนากับผู้ดู (renemagritte.org. 2009: ออนไลน์)

4. Elective Affinities



ภาพประกอบ 12 Elective Affinities

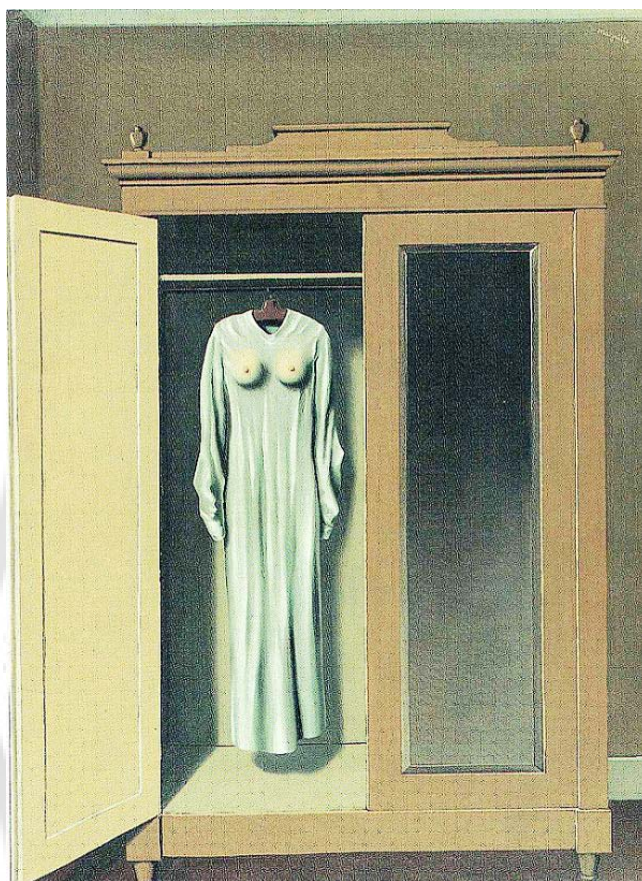
ที่มา: <http://www.renemagritte.org/elective-affinities.jsp>

ภาพเขียนสีน้ำมันขนาด 1X 33 ซม. เขียนขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1933 ภาพเขียนได้แรงบันดาลใจมาจาก ทฤษฎีทางเคมีของมนุษย์ โดย โยฮัน โกเท (Johann Goethe) แนวคิดของทฤษฎีนี้คือ พลังหรืออิทธิพลจากภายนอกมีผลกระทบต่อสภาพของบุคคล

ภาพแสดงถึงความคิดของคนที่ถูกกระทบจากกำแพงคอนกรีตที่ถูกห่อหุ้มจากพลังของโลกภายนอก จากคำนิยามของวิทยาศาสตร์ความสัมพันธ์ทางความร้อนกับพลังงาน (thermodynamics) ภาพนี้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นอิสระและแนวคิดของแนวคิดของการใกล้ชิดทางเคมี ซึ่งเป็นทฤษฎีที่ถูกนำเสนอโดย โยฮัน (Johan) นักวิทยาศาสตร์ชาวเยอรมัน ภาพนี้แสดงออกถึงแก่นของทฤษฎีนี้ซึ่งอธิบายเหตุผลเบื้องหลังความต้องการที่อิสระ ถึงแม้ว่าเรารู้สึกว่าเรามีอิสระเสรี แต่ในความจริงแล้วมีแรงหรือพลังบางอย่างที่เราไม่สามารถควบคุมได้อยู่ตลอดเวลา มนุษย์บางครั้ง

รู้สึกว่าคุณยังอยู่ในกรงเพราะว่าเราไม่สามารถควบคุมทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นกับชีวิตของเราได้ ด้วยความเป็นจริงเช่นนี้ ชีวิตของเราจึงถูกห่อหุ้มอยู่ตลอดเวลา (renemagritte.org. 2009: ออนไลน์)

5. Homage to Mack Sennett



ภาพประกอบ 13 Black Magic

ที่มา: <http://www.renemagritte.org/homage-to-mack-sennett.jsp>

ทุกคนเข้าใจและรู้สึกถึงเสื้อผ้าของคนที่เรารักสามารถสร้างความรู้สึกทางเพศให้เราได้ แต่ไม่ใช่ความรู้สึกทางเพศอย่างเดียวที่เรารู้สึกได้ แต่สำหรับเสื้อผ้าของคนตายมีพลังในการหลอกหลอน หรือให้ความรู้สึกในการคงอยู่ได้เช่นกัน ไม่มีใครบอกได้ว่าเป็นเพราะอะไร หรือเป็นเพราะเป็นภาพในความจำของเรา ซึ่งถูกจินตนาการออกมาในรูปของเสื้อผ้าหรือจะเป็นด้วยตัวของเสื้อผ้าเอง ในรูปลักษณะที่หลากหลายที่ถูกบรรจุในเสื้อผ้านั้นๆ ซึ่งสามารถเข้าถึงความรู้สึกของคนนั้นๆ

ภาพนี้แสดงถึงความเศร้าและเงียบเหงาประตูที่เปิดออกของตู้เสื้อผ้าที่แสนจะธรรมดา เหมือนกับเราสามารถพบความเศร้าที่ซ่อนอยู่ในตู้เสื้อผ้านั้น เสื้อผ้าที่แขวนอยู่แบบเบาบาง ทั้งปิดบัง

และเปิดเผยในเวลาเดียวกัน ความโปร่งใสของเสื้อผ้าที่สร้างความสงสัยอยากรู้ให้กับผู้คน ภาพบรรยากาศยามเย็นปกคลุมไปด้วยความลึกลับในภาพเขียนชิ้นนี้ (renemagritte.org. 2009: ออนไลน์)

3.3.3 แนวคิดและวิธีการสร้างผลงาน

รีเน มากริตต์ เป็นศิลปินที่ได้รับการยกย่องมากที่สุดคนหนึ่งของเบลเยียม ในการสร้างสรรค์ผลงานตามแนวทางลัทธิเซอร์เรียลลิสม์ ในขณะที่ศิลปินคนอื่นๆ ใช้ชีวิตแบบหรูหรา โอ้อวด รีเนเลือกที่จะใช้ชีวิตแบบเรียบง่าย การเป็นคนที่ชอบสวมหมวกทรงสูง (bowler hat) ได้กลายเป็นสัญลักษณ์แทนตัวของเขา และสร้างความนิยมในผลงานของเขา ชื่อเสียงและวิธีการทำงานของเขาได้ถูกกล่าวถึงอย่างมากในศิลปินแนวคอนเซ็ปชวล (Conceptual) ในยุคต่อมาซึ่งชื่นชมในแนวคิด การท้าทายต่อสิ่งที่เห็นหรือสิ่งที่คนทั่วไปคิด ซึ่งเป็นจุดเด่นในงานของรีเน

รีเนต้องการสร้างสรรค์ผลงานที่พยายามลดความเกินจำเป็นของการสร้างงาน ซึ่งเป็นสิ่งเหล่านั้นมีผลรบกวนในการดูงานศิลปะของเขา ในขณะที่ศิลปินเซอร์เรียลลิสม์ฝรั่งเศส ค้นหาเทคนิคและวิธีการใหม่ๆ ในการสร้างงาน ตรงกันข้าม รีเนใช้วิธีการที่เรียบง่าย ไร้ซึ่งอารมณ์ใดๆ ภาพวาดถูกนำเสนอด้วยวิธีการที่เรียบง่าย ชัดเจนในการนำเสนอเรื่องราวของมัน การทำซ้ำ (Repetition) คือหัวใจสำคัญในการสร้างงานของเขา รายละเอียดของงานคือลักษณะเด่นในงานแต่ละชิ้น การสร้างผลงานเดียวกันหลายชิ้นก็เป็นสิ่งที่รีเนกระทำ ความสนใจในเรื่องความคิดซึ่งอาจได้อิทธิพลจากแนวคิดจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ (Freud) การกระทำซ้ำๆ หรือการ เขียนรูปซ้ำ ซึ่งอาจเป็นสัญลักษณ์ของการบอบช้ำทางจิตใจ (Trauma)

ความประณีตในการทำงาน วาดภาพของรีเน หลายครั้งให้ผลในการรู้สึกที่ย้อนแย้ง ภาพวาดที่สวยงาม นำเสนอที่เรียบง่าย ชัดเจน แต่ในขณะเดียวกันก็กระตุ้นเตือนความคิดที่ไม่สามารถหาบทสรุปได้ ภาพดูเหมือนซ่อนความลับอะไรบางอย่างไว้ แต่ภาพเหล่านั้นก็สวยงามและแฝงไว้ด้วยความแปลกและพิศวง

รีเนให้ความสนใจในตัวหนังสือ ข้อความและสัญลักษณ์ต่างๆ (Visual Signs) รูปภาพของเขาหลายรูปประกอบไปด้วยข้อความและภาพ ซึ่งภาพเหล่านั้นได้ให้ความรู้สึกพิศวง ซึ่งแสดงถึงความเป็นเซอร์เรียลลิสม์ (Surrealist) ของเขา ซึ่งผลงานของเขาดูเหมือนว่าจะกระตุ้นความคิด การสืบหาความจริง ความน่าสงสัย และความสับสน ที่ถูกซ่อนอยู่ในภาพเหล่านั้น

ภาพผู้ชายใส่หมวกกลมทรงสูง ปรากฏอยู่ในภาพเขียนของรีเนหลายครั้ง ซึ่งอาจถูกตีความว่าเป็นภาพเหมือนของเขาเอง ภาพเหมือนของภรรยาของเขา ก็ถูกวาดหลายครั้งในผลงานของรีเน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับเขาในชีวิตประจำวัน คือแรงบันดาลใจในการทำงานของเขา เหมือนกับที่เราไม่จำเป็นที่จ้องหาความลึกลับจากที่ไกลๆ จากตัวเรา ซึ่งแท้จริงแล้ว รีเนพยายามบอกเราว่า มันอยู่รอบตัวเรานั้นเอง (theartstory.org. 2557: ออนไลน์)

3.4 ฟรีดา คาห์โล (Frida kahlo)

3.4.1 ประวัติความเป็นมาของศิลปิน

ฟรีดา คาห์โล เกิดเมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม ค.ศ. 1907 ปีดามีเชื้อสายเยอรมันฮังกาเรียน มารดาเชื้อสายสเปนกับอเมริกัน ฟรีดาป่วยเป็นโปลิโอตั้งแต่ 6 ขวบ ส่งผลให้ขาซ้ายลีบเล็ก เมื่ออายุ 18 ปีรถโดยสารที่เธอนั่งมาประสบอุบัติเหตุชนกับรถราง เธอบาดเจ็บสาหัสจนกระดูกสันหลังและกระดูกไหปลาร้าหัก ที่มเข้าไปในมดลูก ต้องนอนรักษาตัวในโรงพยาบาลนานถึง 9 เดือน และทำให้เธอต้องผ่าตัดถึง 35 ครั้ง ทั้งยังส่งผลต่อการตั้งครรภ์ ช่วงที่เธอนอนอยู่บนเตียงนี้เองที่เธอ ได้ฝึกฝนและทุ่มเทไปกับศิลปะ เธอได้รู้จักกับ ดีเอโก ริเวรา (Diego Rivera) ศิลปินที่มีชื่อของเม็กซิโกที่เธอชื่นชม ซึ่งมีอายุมากกว่าเธอถึง 20 ปี ทั้งคู่แต่งงานกันในปี ค.ศ. 1929 แต่ด้วยความที่มีอารมณ์รุนแรงด้วยกันทั้งคู่ พวกเขาจึงแยกทางกันแต่ในที่สุดก็กลับมาแต่งงานกันอีกครั้ง

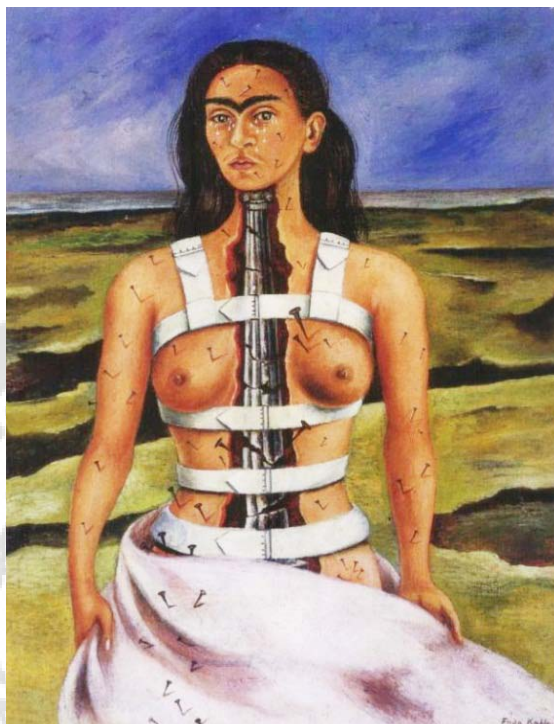
ศิลปินผู้นี้ต่างเลื่อมใสในลัทธิคอมมิวนิสต์ สร้างผลงานที่แสดงออกถึงแนวคิดฝ่ายซ้ายอย่างชัดเจน เป็นสหายใกล้ชิดกับ ลีออน ทรอตสกี (Leon Trotsky) ผลงานของฟรีดาในยุคแรกๆ เป็นแนวสมจริงแสดงให้เห็นถึงชีวิตที่ขมขื่นทั้งจากความสัมพันธ์กับสามี อุบัติเหตุที่เธอประสบ และความผันผวนของสังคมตลอดชีวิต เช่นภาพBroken Column, Henry Ford Hospital, Diego And I, Accident, Suicide of Dorothy Hale และ The Love Embrace of the Universe, the Earth (Mexico), Me, and Senor Xolotl

บั้นปลายชีวิตฟรีดามีอาการกล้ามเนื้อขาตาย เธอต้องนอนนิ่ง ๆ อยู่บนเตียงอีกครั้ง ริเวรารจัดแสดงผลงานศิลปะให้เธอและอยู่ดูแลเธออย่างใกล้ชิดกระทั่งเธอจากไปด้วยสาเหตุที่ไม่แน่ชัด เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 1954 มีผู้สันนิษฐานว่าฟรีดาอาจจะฆ่าตัวตาย

ในแง่ศิลปะแล้วผลงานศิลปะของเธอได้ถูกนิยามว่าเป็นภาพแนวเหนือจริง แต่เธอปฏิเสธพร้อมกับกล่าวว่า “พวกเขาคิดว่าฉันเขียนภาพแนวเหนือจริง แต่จริง ๆ แล้ว มันไม่ใช่ เพราะฉันไม่เคยเขียนภาพจากความฝันแต่เขียนจากความจริง” (sarakadee.com 2012: ออนไลน์)

3.4.2 ผลงานที่สำคัญของศิลปิน

1. The Broken Column



ภาพประกอบ 14 The Broken Column

ที่มา: <http://www.fridakahlo.org/the-broken-column.jsp>

ภาพเขียนสีน้ำมันขนาด 39.8 X 30.6 ซม. เขียนเมื่อปี ค.ศ. 1944 ภาพความเจ็บปวดและทรมานปรากฏบ่อยครั้งเป็นหัวข้อในการทำงานของฟรีดา ในภาพนี้ The Broken Column ฟรีดาแสดงออกถึง ความปวดร้าวและทรมาน ในทางที่ตรงที่สุดและน่ากลัวเป็นอย่างยิ่ง ตะปูตอกเข้าร่างกายของเธอ หน้าอกแยกออกจากกันเหมือนกับแผ่นดินไหว ภาพฉากหลังเป็นทิวทัศน์ ครั้งแรกที่เธอเขียนท่อนล่างของเธอเปลือยเปล่า แต่ถูกเขียนทับด้วยผ้าที่คล้ายกับผ้าในโรงพยาบาลในภายหลัง เสื้อที่แตกหักถูกจัดวางแทนที่กระดูกสันหลังของเธอ เสื้อดูหักและแตกร้าว เจาะทะลุเข้าไปในคางของเธอ เสื้อดูคล้ายกับอวัยวะเพศชาย ซึ่งอาจเป็นการแสดงนัยถึงเรื่องเพศ เนื่องจากหน้าอกอันสวยงามของเธอ

ภาพเขียนให้ความรู้สึกที่ฟรีดา งดงามและแข็งแกร่ง ร่างกายของเธอจะถูกพุงด้วยชุดชั้นในที่ทำให้สะโพกและอกเข้ารูปทรง ซึ่งอาจสื่อถึงการเข้าจิตวิญญาณอะไรบางอย่าง ใบหน้าเธออาบด้วยน้ำตาแต่ถึงกระนั้นเธอก็มองตรงเหมือนกับกำลังทำทุกอย่างทั้งตัวของเธอเองและผู้ชมผลงานชิ้นนี้

วิธีการวาดรูปนี้เป็นสิ่งที่พิเศษและเฉพาะอย่างยิ่ง เธอวาดภาพด้วยวิธีที่ธรรมดาแต่สื่อสารเนื้อหาได้อย่างชัดเจน (fridakahlo.org. 2011: ออนไลน์)

2. Henry Ford Hospital



ภาพประกอบ 15 Henry Ford Hospital

ที่มา: <http://www.fridakahlo.org/henry-ford-hospital.jsp>

ภาพเขียนสีน้ำมันขนาด 30.5 X 38 ซม. เขียนขึ้นเมื่อปี ค.ศ.1932 ภาพนี้ ฟรีดาคาห์โลนำเสนอตัวเธอที่นอนป่วยอยู่ในโรงพยาบาล นอนอยู่บนเตียงเปลือยเปล่า ซึ่งมีอาการตกเลือด ร่างกายของเธอบิดเบี้ยวกำลังจะตกเตียงซึ่งช่วยในเรื่องความรู้สึกของการไม่ สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ การเขียนภาพร่างกายของเธอแสดงอาการอึดอัด จากส่วนบนของลำตัวเธอหมุนตัวหาคนดู แต่จากส่วนล่างของลำตัวเธอบิดออกไปในทิศทางตรงกันข้าม

ภาพนี้เป็นการสะท้อนความรู้สึกของฟรีดาคาห์โลเมื่อเธอแท้งที่โรงพยาบาลฟอร์ด มีวัตถุประสงค์ 6 ชนิด ลอยอยู่รอบตัวเธอ ตัวอ่อนทารกชาย ซึ่งคือลูกชายของเธอกับดิเอโก ที่เธอพยายามจะมี ภาพตัวอ่อนทารกซึ่งวาดตามภาพประกอบทางการแพทย์ ดอกกล้วยไม้ซึ่งดูเหมือนมดลูก ท้องของเธอโยงด้วยผ้าสีแดงซึ่งคล้ายสายสะดือ หอยทากซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของการผ่าตัดที่ใช้เวลานาน ภาพนี้เป็นการ

ผสมกันระหว่างภาพความจริงและภาพจินตนาการ และนำเสนออย่างตรงไปตรงมา (fridakahlo.org. 2011: ออนไลน์)

3. The Two Fridas



ภาพประกอบ 16 The Two Fridas

ที่มา: <http://www.fridakahlo.org/the-two-fridas.jsp>

ภาพเขียนสีน้ำมันขนาด 173.5 X 173 ซม. เขียนขึ้นเมื่อปี ค.ศ.1939 ภาพนี้เขียนเสร็จภายหลังจากการหย่าร้างของเธอกับดิเอโก ภาพนี้แสดงให้เห็นฟริดา 2 คนซึ่งมีบุคลิกที่แตกต่างกัน หนึ่งคือ ฟริดาที่แต่งกายตัวตามแบบ ที่ฮัวนา (Tehuana) หัวใจเธอแตกสลาย นั่งอยู่ข้างๆ ฟริดาที่ทันสมัยเป็นคนสมัยใหม่ ในบันทึกของฟริดา เธอเขียนถึงภาพนี้ว่า เป็นความทรงจำที่เธอนึกถึงเพื่อนสมัยเด็กในจินตนาการของเธอ ภายหลังเธอยอมรับว่าเป็นการแสดงออกถึงความเหงาและเดิวยตายของเธอที่ต้องแยกจากดิเอโก

ในภาพนี้ ฟริดา 2 คนกุมมือกัน พวกเขามีหัวใจที่สามารถมองเห็นได้ หัวใจของฟริดาในชุดแต่งกายแบบดั้งเดิมถูกตัดและผ่าออกให้เห็น เส้นเลือดของหัวใจถูกวาดมาให้อยู่ที่ตำแหน่งมือขวา

ซึ่งถูกตัดด้วยกรรไกรที่ถือเอาไว้ในมือขวาซึ่งวางไว้บนหน้าตักของฟรีดา เลือดยังคงหยดออกมาและหยดลงบนชุดขาวของเธอ และเธอกำลังตกอยู่ในอันตรายที่จะเลือดไหลจนตาย ท้องฟ้าที่อึมครึมอาจแสดงถึงอารมณ์ที่ซ่อนอยู่ภายในของเธอ (fridakahlo.org. 2011: ออนไลน์)

4. My Nurse and I



ภาพประกอบ 17 My Nurse and I

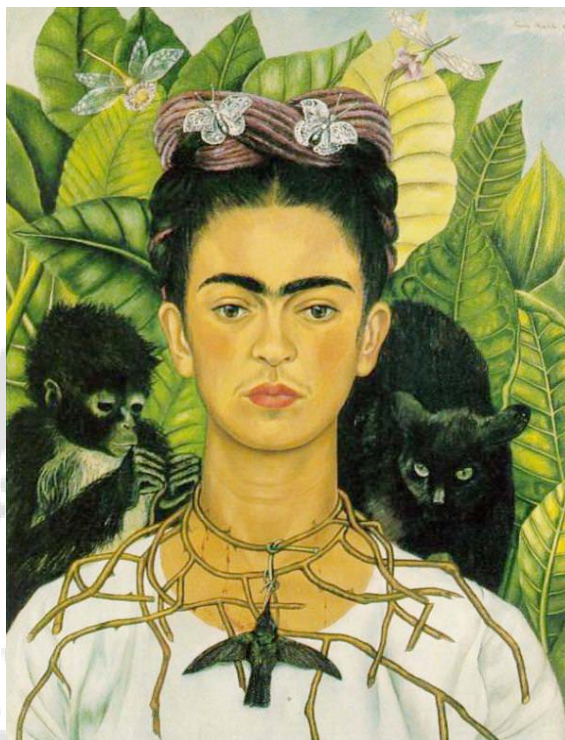
ที่มา: <http://www.fridakahlo.org/my-nurse-and-i.jsp>

ภาพเขียนสีน้ำมันขนาด 30.5 X 35 ซม. เขียนขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1937 ในภาพนี้ฟรีดาแสดงถึงตัวเธอเองกำลังดื่มนมจากแม่นม ซึ่งเป็นคนอินเดียพื้นถิ่น แม่ของเธอไม่สามารถที่จะให้นมเธอได้เนื่องจากเวลานั้นน้องสาวของเธออายุเพียง 11 เดือน ครอบครัวของเธอจึงจ้างแม่นมเพื่อให้นมฟรีดา ความสัมพันธ์ระหว่างฟรีดากับแม่นมดูเหมือนเย็นชาและห่างไกลกัน ไม่มีการหยอกล้อและความรักให้เห็น แม่นมดูเหมือนแค่การปฏิบัติหน้าที่ของการให้นม เด็กทารกแต่มีศีรษะเป็นฟรีดาและแม่นมสวมหน้ากากของชนเผ่าพื้นเมืองชาวโคลัมเบีย ซึ่งอาจจะมาจากเหตุที่ฟรีดาไม่สามารถจำหน้าของแม่นมได้

ภาพนี้บ่งชี้ให้เห็นถึงการที่ฟรีดาเสียแม่และการแยกจากแม่ของเธอ เธอไม่เคยรู้สึกถึงความสัมพันธ์ระหว่างเธอกับแม่ของเธอ และภาพนี้ก็ไม่มีสิ่งที่บ่งชี้ความสัมพันธ์ระหว่างฟรีดากับแม่นมของเธอ แม่นมเพียงแต่ให้นม ฟรีดาอยู่ในตำแหน่งคล้ายกับการกำลังจะถูกบูชา (Sacrifice)

ภาพนี้เป็นหนึ่งในชุดภาพเขียนที่ฟริดาบันทึกเหตุการณ์สำคัญในชีวิตของเธอ ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจจากดิเอโก (Diego) ฟริดาเชื่อว่าภาพนี้เป็นหนึ่งในผลงานที่ดีของเธอ (fridakahlo.org. 2011: ออนไลน์)

5. Self Portrait with Necklace of Thorns



ภาพประกอบ 18 Self portrait with necklace of thorns

ที่มา: <http://www.fridakahlo.org/self-portrait-with-necklace-of-thorns.jsp>

ภาพเขียนสีน้ำมันขนาด 63.5 X 49.5 ซม. หนามเกาวัลย์และความตายได้กลับมาอีกครั้งในภาพเขียนนี้(Self portrait with necklace of thorns) เกาวัลย์และหนามถูกใช้เป็นสร้อยคอที่ทิ่มแทงจนเลือดไหลจากคอของฟริดา โดยการสวมมงกุฎเหมือนพระเจ้า ในภาพนี้ฟริดานำเสนอภาพของเธอเป็นผู้ที่ยอมรับการทรมานจากความตายแต่ไม่ยอมทิ้งศาสนา มีกิ่งของเกาวัลย์ที่หักหลายอัน ซึ่งอาจแสดงให้เห็นว่าฟริดามีความรู้สึกอ่อนไหวต่อสิ่งที่แตกหัก เช่น เตียนนอนที่หัก เกาวัลย์ที่หัก หัวใจที่แตกสลาย เป็นต้น นกฮัมมิงเบิร์ดที่ตายแล้วถูกแขวนอยู่ด้านซ้ายของสร้อยคอเกาวัลย์ ปีกที่กางออกอาจจะสอนท่อนให้เห็นถึงคิ้วของฟริดา นกน่าจะเป็นภาพสะท้อนของฟริดาที่ถูกตัดขาดจากดิเอโก ในวัฒนธรรมของชาวแม็กซิกัน นกฮัมมิงเบิร์ดที่ตายแล้วถูกใช้เป็นเครื่องหมายของการนำมาซึ่งความรัก ในความเชื่อของชาวเผ่าดินเดียนแดง (Aztec) มีความเชื่อว่านกฮัมมิงเบิร์ดเป็นสัญลักษณ์ของการกลับ

ชาติมาเกิดใหม่ ในคริสตศาสนา นักถูกให้เป็นสัญลักษณ์ของวิญญาณที่มีปีก ภาพนี้ให้ความรู้สึกถึงความเชื่อในศาสนา ซึ่งฟรีดาคูเป็นคนที่เคร่งขรึม นักอาจจะเป็นสัญลักษณ์ของพระเจ้าก็ได้ (Herrera. 2002: 142)

6. The Wounded Table



ภาพประกอบ 19 The wounded table

ที่มา: <http://www.fridakahlo.org/the-wounded-table.jsp>

ภาพเขียนสีน้ำมันขนาด 122 X 244 ซม. เขียนขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1940 ภาพนี้เริ่มเขียนหลังจากการหย่าร้างกับสามี (Diego) ของเธอ ฟรีดาคูแสดงออกถึงความสิ้นหวังและโดดเดี่ยว เลือดที่หยดลงจากโต๊ะ เหมือนกับที่หยดลงออกมาจากใต้กระโปรงของฟรีดาคู ภาพนี้เป็นภาพเขียนขนาดใหญ่ และมีความซับซ้อนของเนื้อหาอย่างมาก ฟรีดาคูบอกว่าเธอทำงานอย่างหนักเพื่อที่จะเขียนภาพนี้ให้เสร็จ เพื่อที่จะให้ทันแสดงงาน “International Exhibition of Surrealism”

ในภาพนี้ โต๊ะมีขาเป็นขาคน และบนโต๊ะมีเลือดไหลหยดออกมา โต๊ะเป็นสัญลักษณ์ของการหย่าร้างของฟรีดาคู มีวัตถุหลายอย่างรอบๆ โต๊ะ ตรงกลางเป็นรูปฟรีดาคูนั่งอยู่ล้อมรอบด้วยสิ่งของและคนลักษณะต่างๆ ด้านหนึ่งเป็นลูกๆ ของน้องสาวเธอ (Cristina) ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการที่จะมีครอบครัวที่สมบูรณ์เป็นของเธอเอง อีกด้านหนึ่งมีกวางซึ่งเป็นสัตว์เลี้ยงของเธอ ซึ่งฟรีดาคูให้เป็นตัวแทนของลูกของเธอ ตัวละครประหลาด (Nayarit figure) ที่นั่งอยู่ข้างๆ เธอ ตัวละครประหลาดสูง (Judas) อีกตัวหนึ่งเป็นตัวแทนของดิเอโก (Diego Rivera) ซึ่งสื่อถึงการทรยศ ไม่ซื่อสัตย์ของเขา ซึ่งฟรีดาคูและดิเอโกหย่าร้างกัน และดิเอโกยอมรับว่าเขานั้นไม่ซื่อสัตย์ต่อฟรีดาคู การวางองค์ประกอบของภาพอ้างอิงจากภาพเขียนที่ชื่อว่า อาหารมื้อสุดท้าย (Last Supper) โดย ลีโอนาดดา ดา วินชี (Leonardo da Vinci)

หลังจากการแสดงที่Internation Exhibition of Surrealism ภาพเขียนนี้ (The Wounded Table) ได้แสดงในงานต่างๆ ทั้งที่ อเมริกาและยุโรป และสูญหายอย่างลึกลับในระหว่างการเดินทางไปแสดงที่มอสโก (Moscow) ในปี ค.ศ. 1955

แรงบันดาลใจจาก รูปปั้นนayarit (Nayarit Sculpture) แขนของฟริดาที่ยืดยาวและเชื่อมต่อกับรูปปั้นที่นั่งอยู่ข้างเธอ อาจหมายถึงการเน้นย้ำให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของฟริดาและวัฒนธรรมอินเดียนพื้นเมือง(pre-Columbian Culture) รูปปั้นดินที่กระตุกสะโพกผูกติดกับเก้าอี้เพื่อให้นั่งตรง ผมของฟริดาถูกผูกติดกับแขนของหุ่นนั้น หุ่นดูเหมือนมีความเชื่อมโยงใกล้ชิดกับฟริดา (fridakahlo.org. 2011: ออนไลน์)

3.4.3 แนวคิดและวิธีการสร้างผลงาน

ผลงานของฟริดา คาห์โล ได้รับอิทธิพลจากความเจ็บป่วยทางร่างกาย อันเนื่องมาจาก อุบัติเหตุในวัยเด็ก อาการกล้ามเนื้ออ่อนเปลี้ย อาการแพ้การรักษาตัวของเธอในโรงพยาบาลและจาก ปัญหาชีวิตส่วนตัวของเธอฟริดามักนำเสนอความลึกลับ เศร้าสร้อย เหม่อเลย และความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองในผลงานของเธอ ผลงานของเธอส่วนใหญ่ถูกมองว่าอยู่ในลัทธิเซอร์เรียลลิสม์ อันเนื่องมาจาก ความแปลกและการนำเสนอเนื้อเรื่องที่สะเทือนใจ แต่เธอไม่ได้สนใจในการนำเสนอความฝันเหมือน ศิลปินในลัทธิเซอร์เรียลลิสม์คนอื่นๆ งานของเธอนำเสนอเรื่องราวในชีวิตของเธอ ความเจ็บปวดของเธอ ฟริดากลายเป็นศิลปินหญิงที่มีความสำคัญอย่างมากของประเทศเม็กซิโก (Mexico) (theartstory.org. 2014: ออนไลน์)

จากการศึกษาประวัติและตัวอย่างผลงานของฟริดาทำให้เห็นว่าฟริดาใช้ความเจ็บปวด และความโชคร้ายในชีวิตของเธอเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างผลงาน เธอสร้างงานในลักษณะเหมือนจริง สร้างผลงานที่มีความดิบในเรื่องของอารมณ์และภาพที่สะเทือนอารมณ์ งานของเธอถูกถ่ายทอดออกมาในรูปแบบภาพเหมือนของตัวเอง(Self-portraits) ผลงานหลายๆภาพถูกนำเสนอเป็นภาพเปลือย (Nude) ภาพความรุนแรง (Violence) ที่เกิดขึ้นกับเพศหญิงและตัวของเธอเอง ซึ่งหลายๆ ภาพแสดงถึงความทุกข์ทรมานในชีวิตของเธอ

ฟริดา มีความสนใจในความรักที่เธอเป็นลูกผสมระหว่างเยอรมันกับเม็กซิกัน (German-Mexican) และอิทธิพลที่เธอได้รับงานสามีมของเธอ (Diego) ในเรื่องทางความคิดและความเชื่อทางการเมือง ซึ่งผลงานหลายชิ้นของเธอก็มีเนื้อหาเกี่ยวกับสังคมของประเทศเม็กซิโก

ถึงแม้ว่าฟริดาจะไม่ได้เป็นศิลปินที่มีความคิดหรือความเชื่อในการสร้างผลงานตาม ลัทธิเซอร์เรียลลิสม์ แต่ฟริดาก็มักจะถูกรวมอยู่ในกลุ่มนี้อยู่เสมอ ซึ่งอาจจะเป็นผลมาจากผลงานของเธอที่มีความประหลาดและสอดคล้องกับผลงานของศิลปินแนวลัทธิเซอร์เรียลลิสม์โดยบังเอิญ ฟริดา สร้างผลงานจากเรื่องราวความทุกข์ทรมานส่วนตัวของเธอ เธอสร้างมันโดยสติและรู้ตัวอยู่ตลอดเวลา

ซึ่งแตกต่างจากศิลปินลัทธิเซอร์เรียลลิสม์ที่ได้อิทธิพลในการสร้างงานจากความฝัน จิตไร้สำนึก และ
 เนื้อหาที่เย้ยหยันต่อสภาพสังคมในยุโรปในสมัยนั้น

4. การสร้างแบบสอบถาม

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลมีความสำคัญอย่างมากต่อการวิจัยเพราะเป็นสิ่งที่ใช้วัดตัวแปร
 ผลที่ได้จากการวัดเราเรียกว่าข้อมูล ดังนั้นผู้วิจัยจำเป็นต้องสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้
 อย่างถูกต้องและมีคุณภาพ

ข้อมูล หมายถึง ข้อเท็จจริงหรือข่าวสาร (Information) ต่างๆ ที่อาจเป็นตัวเลขหรือไม่เป็น
 ตัวเลข ก็ได้ ข้อมูลที่เป็นตัวเลขเรียกว่า ข้อมูลเชิงปริมาณ ส่วนข้อมูลที่ไม่เป็นตัวเลขเรียกว่า ข้อมูลเชิง
 คุณภาพ

ข้อมูลที่ใช้เพื่อการวิจัย หมายถึง ข้อเท็จจริงหรือข่าวสารที่เกี่ยวกับตัวแปรหรือสิ่งที่จะนำมา
 เป็นหลักฐานเพื่อใช้ในการบรรยายประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาวิจัย

ประเภทของข้อมูลจำแนกตามแหล่งที่มาของข้อมูลได้ 2 ประเภทคือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary source) เป็นข้อมูลที่เกิดขึ้นใหม่จากแหล่งกำเนิดของ
 ข้อมูลโดยตรงไม่มีการเปลี่ยนแปลง หรือเปลี่ยนความหมาย เช่น ข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม การสัมภาษณ์
 การสังเกตและข้อมูลที่ได้จากการทดลองในห้องปฏิบัติการ เป็นต้น

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary source) เป็นข้อมูลที่ไม่สามารถเก็บรวบรวมจากแหล่งกำเนิด
 ของข้อมูลได้โดยตรงแต่ได้จากแหล่งที่รวบรวมข้อมูลไว้ เช่น ข้อมูลสถิติต่างๆ ที่มีการบันทึกไว้แล้ว
 ข้อมูลจากรายงานการวิจัยบันทึกการนิเทศ เป็นต้น ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงหรือมีข้อเท็จจริงที่คลาดเคลื่อน
 ไปจากความเป็นจริงได้

ข้อมูลสามารถจำแนกตามลักษณะได้ 2 ประเภทคือ

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative data) เป็นข้อมูลที่บอกเป็นตัวเลขหรือเป็นปริมาณที่มี
 อยู่จริงของตัวแปรแต่ละตัวที่ผู้วิจัยกำลังสนใจศึกษาอยู่ เช่น จำนวนนักศึกษา คะแนน น้ำหนัก ระยะทาง
 เป็นต้น

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative data) เป็นข้อมูลที่ไม่สามารถบอกเป็นปริมาณหรือตัวเลข
 ได้แต่จะบอกในลักษณะคำพูดหรือข้อความบรรยายที่แสดงคุณลักษณะที่แตกต่างกันของตัวแปรต่างๆ
 โดยพยายามแยกเป็นกลุ่มตามคุณสมบัติ เช่น อาชีพ ศาสนา สภาพาสมรส เพศ เป็นต้น (พิชัย ฤทธิจร 2549: 211)

4.1 แบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใน การวิจัยที่สำคัญ ได้แก่ แบบทดสอบ (Test) แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบวัดเจตคติ (Attitude test) แบบสัมภาษณ์ (Interview form) และแบบสังเกต (Observation form)

พิชิต ฤทธิจุญ กล่าวว่ แบบสอบถามเป็นชุดของคำถามที่ใช้สอบถามข้อเท็จจริง หรือความคิดเห็นต่างๆ ของผู้ตอบทำให้ได้ข้อเท็จจริงทั้งในอดีต ปัจจุบัน และการคาด คเนเหตุการณ์ในอนาคต (พิชิต ฤทธิจุญ. 2549: 217)

สิน พันธุ์พินิจ กล่าวว่ แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวัดที่ประกอบด้วยชุดคำถามที่เตรียมไว้เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างตอบ เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูลเกี่ยวกับ บัณฑิตคติ ความเชื่อ ข้อเท็จจริง พฤติกรรมของบุคคล และข้อมูลอื่นๆ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ วัด และประเมินค่าของสิ่งที่ศึกษา ในการวิจัยเชิงสำรวจจะนิยมใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวัด ส่วนการวิจัยเชิงมานุษยวิทยาจะใช้การสังเกต และถ้าเป็นการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะใช้แบบทดสอบเป็นเครื่องมือวัด (สิน พันธุ์พินิจ. 2554: 161)

4.2 โครงสร้างของแบบสอบถาม

โครงสร้างแบบสอบถามมีส่วนประกอบสำคัญดังนี้

4.2.1 คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

เป็นส่วนแรกของแบบสอบถามที่จะชี้แจงโดยระบุว่าผู้ตอบแบบสอบถามนี้เป็นใคร จุดมุ่งหมายและความสำคัญที่ให้อตอบแบบสอบถาม หรือคำตอบที่ได้จะนำมาใช้ประโยชน์อะไร อธิบายส่วนประกอบของแบบสอบถามว่าแบ่งเป็นกี่ตอน อธิบายวิธีการตอบพร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ และ ส่วนสุดท้ายของคำชี้แจงควรกล่าวขอบคุณล่วงหน้า พร้อมทั้งระบุชื่อผู้วิจัยหรือเจ้าของแบบสอบถามด้วย

4.2.2 สถานภาพของผู้ตอบ

เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในส่วนนี้จะนำตัวแปรที่ผู้วิจัยจะศึกษามาสอบถาม ส่วนใหญ่จะเป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับตัวผู้ตอบ เช่น เพศ สถานภาพสมรส รายได้ อาชีพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน เป็นต้น

4.2.3 ข้อความที่เกี่ยวกับตัวแปรที่จะวัด

ส่วนใหญ่จะเป็นการถามรายละเอียดเกี่ยวกับตัวแปรตาม หรือตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งถามในประเด็นหลัก และประเด็นย่อยๆ โดยจัดคำถามประเภทเดียวกันไว้ด้วยกัน และในกรณีที่มีคำถามประเภทเดียวกันหลายข้อ นิยมแบ่งเป็นตอนๆ เพื่อสะดวกในการคิดคำตอบ และไม่ให้ผู้ตอบเบื่อหน่าย (พิชิต ฤทธิจุญ 2549: 218)

4.2 รูปแบบของคำถามในแบบสอบถาม

โดยทั่วไปลักษณะของคำถามในการสอบถามมี 3 รูปแบบคือ

4.2.1 คำถามปลายปิด (Closed form) เป็นคำถามที่มีคำตอบให้ ผู้ตอบเลือกตอบ แบ่งเป็นลักษณะย่อยๆ ได้ดังนี้

1. แบบให้เลือกคำตอบเดียว จากคำตอบที่กำหนดให้เลือก 2 คำตอบ
2. แบบให้เลือกคำตอบเดียวจากหลายคำตอบ
3. แบบให้เลือกมากกว่า 1 คำตอบจากคำตอบที่กำหนดให้หลายคำตอบ
4. แบบให้จัดลำดับ (Ranking) โดยให้เรียงลำดับ ก่อน – หลัง โดยใส่หมายเลข 1, 2, 3, ... ตามลำดับ

5. แบบใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) เป็นรูปแบบของการถามที่ใช้ประเมินค่าสิ่งที่ต้องการวัด ซึ่งไม่อาจวัดออกมาเป็นตัวเลขได้อย่างชัดเจน แต่บอกให้ทราบถึงระดับของความคิดเห็น ความรู้สึก หรือเจตคติว่ามีมากน้อยเพียงใด

4.2.2 คำถามปลายเปิด (Opened form) เป็นคำถามที่ไม่มีคำตอบให้เลือก ผู้ตอบสามารถตอบได้โดยอิสระ

4.2.3 คำถามแบบผสม (Mixed form) เป็นแบบที่มีทั้งข้อคำถามแบบปลายปิดและคำถามแบบปลายเปิดรวมกัน (พิชิต ฤทธิ์จรูญ. 2549: 218-221)

4.3 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัยที่มีประโยชน์หลายประการ แต่ในขณะเดียวกันก็มีข้อจำกัดด้วยเช่นกัน นักวิจัยจึงต้องนำข้อจำกัดต่างๆ มาพิจารณาในการออกแบบสอบถาม ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสร้างแบบสอบถาม สรุปได้ดังนี้

1. เขียนคำแนะนำการใช้แบบสอบถามให้สั้นและกระชับ
2. จัดทำแบบสอบถามให้สั้นที่สุดเท่าที่จะทำได้ ไม่มีจำนวนคำถามและจำนวนหน้ามากเกินไป
3. จัดทำแบบสอบถามให้สวยงาม น่าสัมผัส โดยใช้เทคนิคการทำให้มีสีสันที่สวยงาม ชัดเจน
4. จัดทำแบบสอบถามให้สั้น กระชับ อ่านและตอบง่าย
5. ไม่ใช้ศัพท์วิชาการ ภาษาที่กำกวม สับสน และถ้อยคำที่ยาก เพราะผู้ตอบอาจไม่เข้าใจ
6. เริ่มต้นด้วยคำถามที่น่าสนใจ ไม่เป็นอุปสรรคต่อการตอบ และใส่คำถามที่ตอบยากไว้ตอนท้าย
7. หลีกเลี่ยงการใช้คำถามเชิงปฏิเสธซ้อนปฏิเสธ เพราะผู้ตอบมักจะเข้าใจผิดและอาจให้คำตอบตรงกันข้ามกับความคิดเห็นที่แท้จริงของตนเอง
8. หลีกเลี่ยงคำถามที่มีหลายแนวคิด

9. หลีกเลี่ยงการลำเอียงหรือการถามนำการถามนำจะเป็นการชี้แนะ ผู้ตอบก็ตอบตามคำถามนำ
10. ไม่ใส่คำถามที่สำคัญไว้ตอนสุดท้ายของแบบสอบถามที่มีความยาวมาก เพราะผู้ตอบจะเบื่อและไม่ให้ความสนใจตอบคำถามที่สำคัญ
11. เมื่อคำถามทั่วไปสัมพันธ์กับคำถามเฉพาะหรือคำถามย่อย ควรจะถามคำถามทั่วไปก่อน เพื่อให้ครอบคลุมคำถามเฉพาะแล้วจึงเน้นคำถามเฉพาะต่อไป
12. เมื่อจะขึ้นคำถามใหม่ ขึ้นเรื่องหรือประโยคใหม่ หรือขึ้นหน้าหรือตอนใหม่ ควรทำเครื่องหมายที่จะช่วยให้ผู้ตอบเข้าใจ
13. ให้เหตุผลการตอบแบบสอบถาม เพื่อให้ผู้ตอบเข้าใจความเกี่ยวข้องของผู้ตอบกับการวิจัยเรื่องนั้น
14. ยกตัวอย่างประกอบการตอบคำถามบางข้อ เพื่อไม่ให้ผู้ตอบสับสนหรือเข้าใจยาก รวมทั้งถ้าคำถามได้หรือประโยคใดสำคัญและต้องการเน้นควรขีดเส้นใต้หรือทำสัญลักษณ์ประกอบ
15. ใส่ชื่อที่อยู่ของผู้ส่งแบบสอบถามไว้ในตอนท้ายแบบสอบถามด้วย แม้ว่าจะมีที่อยู่ปรากฏที่ซองส่งแบบสอบถามแล้วก็ตาม

นอกจากนี้ ยังมีนักวิจัยบางท่านให้หลักการเขียนข้อความในแบบสอบถามว่าควรหลีกเลี่ยงคำถามที่เป็นความลับหรือคำถามที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมส่วนตัว เช่น ท่านมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศหรือไม่ ควรถามเฉพาะเรื่องที่สำคัญหรือถามเฉพาะคำถามที่ทำให้วัดตัวแปรในกรอบแนวคิดของการวิจัย และควรเขียนคำถามให้สามารถนำมาแปลงเป็นตัวเลขเพื่อนำไปสังเคราะห์เชิงสถิติได้ (สิน พันธุ์พินิจ. 2554: 162-167)

4.4 ข้อดีและข้อจำกัดของแบบสอบถาม

ข้อดีของแบบสอบถาม

1. สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้เป็นจำนวนมาก
2. สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ที่อยู่ห่างไกล อยู่กระจัดกระจายกันได้โดยการส่งทางไปรษณีย์
3. สร้างง่าย ใช้สะดวก สามารถให้ผู้ตอบตอบพร้อมกันจำนวนมากๆ ได้
4. ประหยัดเวลา ค่าใช้จ่ายและแรงงานที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สามารถนำผลมาวิเคราะห์ และสรุปได้ง่าย
6. ผู้ตอบมีความสบายใจในการตอบ เพราะไม่มีใครเห็นผู้ตอบ และสามารถปกปิดชื่อของตัวเองได้ ทำให้มีอิสระในการตอบมากขึ้น และสามารถคิดพิจารณาปัญหาต่างๆ ได้อย่างละเอียด เพราะมีเวลาในการตอบ

ข้อจำกัดของแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามใช้ได้ดีเฉพาะผู้ตอบที่สามารถอ่านออกเขียนได้เท่านั้น
2. ผู้วิจัยต้องใช้เวลาในการรอคอยแบบสอบถามกลับคืนมา
3. ผู้วิจัยไม่สามารถได้ตอบ หรือชี้แจงผู้ตอบได้โดยตรงในกรณีที่มีข้อสงสัยในการตอบเพราะเป็นการสื่อสารทางเดียว
4. แบบสอบถามที่คำถามเป็นปลายเปิดผู้ตอบจะเสียเวลาในการตอบมากและอาจไม่ยอมตอบ หรือตอบไม่ชัดเจน ขณะเดียวกันผู้วิจัยก็วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลค่อนข้างยาก (พิชิต ฤทธิ์จรูญ. 2549: 223)

4.5 การตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามและเครื่องมือวิจัย

ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัยจะตรวจสอบคุณภาพในเรื่องต่อไปนี้

1. ความเที่ยงตรง (Validity)
2. ความเชื่อมั่น (Reliability)
3. ความเป็นปรนัย (Objectivity)
4. อำนาจจำแนก (Discriminant)
5. ความยาก (Difficulty)

เครื่องมือบางชนิดอาจตรวจสอบคุณภาพเพียงบางรายการ แต่บางชนิดต้องตรวจสอบครบทั้ง 5 รายการ รายละเอียดในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือมีดังต่อไปนี้

1. ความเที่ยงตรง (Validity) หมายถึง ความสามารถของเครื่องมือในการวัดสิ่งที่ต้องการจะวัดได้ หรือวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย คะแนนที่ได้จากเครื่องมือมีความเที่ยงตรงสูงสามารถบอกสภาพที่แท้จริงได้ถูกต้อง แม่นยำกว่าคะแนนที่ได้จากเครื่องมือที่มีความเที่ยงตรงต่ำกว่า ความเที่ยงตรงเป็นคุณสมบัติที่สำคัญที่สุดของเครื่องมือทุกชนิด ความเที่ยงตรงจำแนก ออกได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ ดังนี้

1.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หมายถึง ความสอดคล้องของเนื้อหาสาระในเครื่องมือกับเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัด หรือ เป็นคุณสมบัติของเครื่องมือที่สามารถวัดได้ตรงและครอบคลุมเนื้อหาสาระที่ต้องการจะวัด ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเป็นคุณสมบัติที่สำคัญที่สุด โดยเฉพาะแบบทดสอบการเรียนรู้ เพราะหากไม่สามารถวัดในสิ่งที่ต้องการจะวัดได้ คะแนนที่ได้มาย่อมขาดความเชื่อถือความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาทำได้โดยให้ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่ต้องการจะวัดเป็นผู้พิจารณาเครื่องมือ ถ้าเครื่องมือเป็นแบบทดสอบก็จะพิจารณาข้อคำถามของข้อสอบว่าสอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการจะวัดหรือไม่

1.2 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) หมายถึง ความสามารถของเครื่องมือที่จะวัดพฤติกรรม หรือคุณลักษณะ (Trait) ได้ตรงตามโครงสร้างทฤษฎี ความเที่ยงตรงประเภทนี้ ส่วนใหญ่ใช้วิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือวัดทางจิตวิทยา เนื่องจากพฤติกรรมหรือ

คุณลักษณะส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นนามธรรม เช่น ความเสียสละ อาจให้ความหมายในเชิงโครงสร้างทางทฤษฎีได้ว่า หมายถึง การไม่เอาเปรียบผู้อื่น การเห็นใจผู้อื่น การช่วยเหลือผู้อื่น

1.3 ความเที่ยงตรงเชิงเกณฑ์สัมพันธ์ (Criterion – Related Validity) หมายถึง ความสามารถของเครื่องมือที่วัดได้สอดคล้องกับเกณฑ์ภายนอกบางอย่างความเที่ยงตรงเชิงเกณฑ์สัมพันธ์แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ 1. ความเที่ยงตรงตามสภาพ (Concurrent Validity) เป็นเครื่องมือที่สามารถวัดได้ตรงกับสภาพที่เป็นจริงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน 2. ความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์ (Predictive Validity) เป็นคุณสมบัติของเครื่องมือที่สามารถวัดได้ตรงกับสภาพที่เป็นจริงที่เกิดขึ้นในอนาคต

2. ความเชื่อมั่น (Reliability) หมายถึง คุณสมบัติของเครื่องมือที่แสดงความคงที่ของผลการวัดไม่ว่าจะวัดกี่ครั้งก็ตามกับกลุ่มเดิม การตรวจสอบความเชื่อมั่นมีวิธีดังนี้

2.1 การวัดความคงที่ (Measure of Stability) วิธีนี้ทำได้โดยใช้เครื่องมือชุดเดิมทดสอบซ้ำกับกลุ่มตัวอย่างเดิม 2 ครั้ง โดยเว้นระยะเวลาให้ห่างกันไม่น้อยกว่า 1 สัปดาห์ และนำคะแนนการทดสอบทั้ง 2 ครั้งมาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ซึ่งค่าที่คำนวณได้เรียกว่า สัมประสิทธิ์ความคงที่ (Coefficient of Stability)

2.2 การวัดความสมมูลกัน (Measure of equivalence) วิธีนี้ใช้แบบทดสอบ 2 ฉบับที่คล้ายกันหรือคู่ขนานกัน (Parallel Form) มาใช้เพื่อแก้ปัญหาคำถามหาความเชื่อมั่นโดยวิธีสอบซ้ำที่พบปัญหาการเว้นระยะเวลา วิธีนี้ข้อสอบทั้ง 2 ฉบับจะต้องมีลักษณะที่สมมูลกัน (Equivalent) วัดในเรื่องเดียวกัน จำนวนข้อเท่ากัน ความยากง่ายเท่ากัน คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากัน โดยการนำคะแนนทั้ง 2 ชุดมาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เช่นเดียวกับวิธีการสอบคงที่ วิธีนี้ทำค่อนข้างยาก

2.3 การวัดความสอดคล้องภายใน (Measure of Internal Equivalence) เป็นการหาความเชื่อมั่นที่ใช้แบบทดสอบฉบับเดียว โดยพิจารณาความสอดคล้องของคำถามภายในแบบทดสอบว่าวัดในเรื่องเดียวกันหรือไม่ ถ้าวัดในเรื่องเดียวกันจะมีความสอดคล้องในการวัดสูง

3. ความเป็นปรนัย (Objectivity) หมายถึง ความชัดเจนของเครื่องมือซึ่งมีความหมายตรงกันข้ามกับความเป็นอัตนัย (Subjectivity) ซึ่งหมายถึงความไม่ชัดเจน ยึดถือในความคิดเห็น ความรู้สึก และเหตุผลของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ การวิเคราะห์ความเป็นปรนัยจะพิจารณาความชัดเจนของคำถาม คำตอบและการตรวจให้คะแนน

4. อำนาจจำแนก (Discriminant) เป็นคุณสมบัติของเครื่องมือที่สามารถจำแนกบุคคลออกเป็น 2 กลุ่มที่มีคุณลักษณะแตกต่างกันในเรื่องที่ศึกษา เช่น ข้อสอบจำแนกคนที่มีความรู้ออกจากคนที่ไม่มีความรู้ ถ้าเป็นความคิดเห็นก็จำแนกคนที่มีความคิดเห็นต่างกัน ถ้าเป็นเจตคติก็จำแนกเป็นเจตคติทางบวกกับเจตคติทางลบ

4.1 กรณีเครื่องมือเป็นแบบทดสอบ การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบทำได้หลายวิธี เช่น หาจากความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำที่ตอบข้อนั้นๆ ถูก หรือใช้

ดัชนีความไว (Index of Sensitivity) ใช้สูตรของ Berman หรือที่เรียกว่า B-Index หรือ Point Biserial Correlation เป็นต้น

4.2 กรณีเครื่องมือเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นหรือเป็นมาตราส่วนประมาณค่า การหาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้เทคนิค 25% กล่าวคือกลุ่มสูง 25% และกลุ่มต่ำ 25% นำคะแนนของแต่ละกลุ่มมาเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายข้อ โดยการทดสอบค่าที (t-test) ค่า t ข้อใดมีนัยนาคัญทางสถิติ แสดงว่าเป็นข้อความที่มีอำนาจจำแนกใช้ได้

5. ความยาก (Difficulty) เป็นคุณลักษณะเฉพาะของเครื่องมือที่เป็นแบบทดสอบที่บ่งบอกว่าข้อสอบข้อนั้นมีคนทำถูกมากน้อยเพียงใด ถ้าข้อนั้นมีค่าทำถูกน้อย ข้อสอบนั้นก็มีความยากมาก ถ้าข้อนั้นมีคนทำถูกมาก ข้อนั้นก็มีความยากน้อย หรือง่ายนั่นเอง และถ้าข้อสอบนั้นมีคนทำถูกปานกลาง ข้อสอบนั้นก็มีความยากปานกลาง การตรวจหาความยากทำได้ลักษณะคือ 1. การตรวจสอบความยากเป็นรายข้อ โดยหาได้จากสัดส่วนหรือร้อยละของผู้ที่ตอบข้อสอบข้อนั้นถูก 2. การตรวจสอบความยากทั้งฉบับ หาโดยใช้คะแนนเฉลี่ยของคะแนนผลการสอบ ถ้าได้คะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม ข้อสอบฉบับนั้นก็มีความยากมาก ถ้าได้คะแนนเฉลี่ยสูงกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม ข้อสอบนั้นก็ง่าย (พิชิต ฤทธิจรูญ. 2549: 241- 250)

เครื่องมือแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีความจำเป็นและสำคัญอย่างมากต่อการวิจัย เครื่องมือเป็นสิ่งที่ใช้ในการประเมินและวัดตัวแปรที่ต้องการศึกษาในงานวิจัย ผลที่ได้จากการวัดนั้นจะเป็นข้อมูลและข้อเท็จจริงในการตรวจสอบของการวิจัยนั้นๆ โดยเครื่องมืออาจเป็นสิ่งที่มีผู้วิจัยสร้างขึ้นใหม่หรือเป็นสิ่งที่ผู้อื่นสร้างขึ้นเอาไว้แล้ว จึงมีความจำเป็นที่ต้องนำเครื่องมือมาตรวจสอบคุณภาพเพื่อที่จะนำไปใช้งานจริงได้ต่อไป

5. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นิพนธ์ พัวพงศกร เดือนเด่น นิคมบริรักษ์ และ สุวรรณ ตูลยวคินพงศ์ ได้ศึกษาและพบว่าอัตราสินบนที่นักธุรกิจต้องจ่ายให้แก่พนักงานเมืองและข้าราชการสำหรับโครงการจัดจ้างจะอยู่ในอัตราร้อยละ 10-20 ของวงเงินงบประมาณจัดจ้าง ส่วนโครงการจัดซื้อจะต้องจ่ายประมาณร้อยละ 5-10 ของงบประมาณจัดซื้อ การมีอัตราสินบนที่ค่อนข้างแน่นอน นอกจากแสดงว่ากระบวนการทุกขบวนการนั้น “ลงตัว” แล้ว ยังส่งผลให้นักธุรกิจทราบต้นทุนของการทำธุรกิจที่แน่นอน นั่นหมายความว่าราคาสินค้าและบริการที่จะขายให้ราชการจะมีราคาสูงขึ้นเป็นจำนวนที่ค่อนข้างแน่นอน นอกจากนั้นสินค้าและบริการที่ส่งมอบก็จะมีคุณภาพที่แน่ชัด

แต่ขณะนี้เริ่มมีแนวโน้มว่าการจัดซื้อจัดจ้างในโครงการของหน่วยงานบางแห่งเริ่มมีอัตราสินบนที่ไม่แน่นอน และที่น่าตกใจคือในหน่วยราชการระดับท้องถิ่น และโครงการตามงบประมาณของ

สส. มีอัตราสินบนสูงกว่าร้อยละ 20 การที่อัตราสินบนมีตัวเลขสูงขึ้นและไม่มีอัตราที่ตายตัวมีผลกระทบต่อคุณภาพของสินค้าและบริการที่รัฐจะหาซื้อได้ นอกจากนั้นยังเป็นจะเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่ของรัฐสมคบกับนักธุรกิจบางคนในการคิดจัดทำโครงการที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อสังคม สาเหตุที่เงินสินบนมีอัตราสูงขึ้น ได้แก่ นักการเมืองท้องถิ่นบางคนอยู่ในตำแหน่งสั้น การวิ่งเต้นซื้อตำแหน่งรุนแรง สินค้าที่ซื้อขาดมาตรฐานอ้างอิงในตลาด ขั้นตอนการอนุมัติการจัดจ้างจัดซื้อยาวกว่าปกติ เป็นต้น

การศึกษาพบว่าส่วนแบ่งเงินสินบนระหว่างข้าราชการกับนักการเมืองมีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่ข้าราชการจะได้รับส่วนแบ่งน้อยลง เพราะนักการเมืองสามารถล้วงลูกมาได้ถึงระดับกอง นอกจากนั้นโครงการที่จะมีงบประมาณมากกว่า 50-100 ล้านบาทจะเป็นโครงการที่ถูกแทรกแซงโดยนักการเมืองในขั้นการจัดซื้อจัดจ้าง เกณฑ์ดังกล่าวถือเป็นการแบ่งอาณาเขตระหว่างนักการเมืองกับข้าราชการ แต่ก็มีนักการเมืองบางคนล้ำเส้นแบ่งเขต ทำให้เกิดความไม่พอใจสูงในหมู่ข้าราชการ ถ้าหากข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ชวยโครงการจำนวนมากลง ก็อาจมีผลกระทบต่อตำแหน่ง

การทุจริตในโครงการจัดซื้อจัดจ้างเป็นกระบวนการที่ต้องมีเครือข่ายที่ไว้วางใจได้ระหว่างกลุ่มบุคคลที่อยู่ในเครือข่ายจึงมีระบบที่แบ่งสรรผลประโยชน์อย่างลงตัว การซื้อขายตำแหน่งหน้าที่เป็นส่วนหนึ่งของการแบ่งสรรผลประโยชน์

เมื่อมีการซื้อขายตำแหน่ง ผู้ซื้อตำแหน่งก็ต้องแสดงผลงาน การวิจัยพบว่าหากข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ไม่สามารถดำเนินการจัดจ้างจัดซื้อโครงการขนาดใหญ่ได้สำเร็จจะมีโอกาสถูกย้ายสูง ผู้ที่มาดำรงตำแหน่งใหม่ต้องมีผลงานตรงตามเป้าหมายที่นักการเมืองบางคนกำหนดให้

การศึกษาพบว่าเครือข่ายการทุจริตมีได้จำกัดอยู่เฉพาะภายในหน่วยราชการ แต่มีการขยายเครือข่ายไปยังข้าราชการบางคนในหน่วยราชการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติโครงการ เช่น สำนักงบประมาณ เป็นต้น ประโยชน์คือ การได้รับอนุมัติโครงการ รวมทั้งการได้รับอนุมัติงบประมาณเพิ่มเติมในโครงการ (นิพนธ์ พัวพงศกร; และคณะ. 2543: บทคัดย่อ)

ผาสุก พงษ์ไพจิตร และคณะ ได้ทำการศึกษาในรายงานผลการวิจัย เสนอแก่ สำนักงาน ป.ป.ช. และสรุปได้ว่า

1. การร่วมมือกันระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับนักธุรกิจ หรือระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐ-นักธุรกิจ-นักการเมืองระดับรัฐมนตรี เพื่อการคอร์รัปชันมีอยู่จริงสร้างความเสียหายให้งบประมาณรัฐ ส่งผลกระทบทางลบต่อสังคม และยังเป็นต้นเหตุของความล่าช้าของโครงการ
2. การร่วมมือกันมีหลายรูปแบบ รวมไปถึงการลงขันซื้อตำแหน่งอธิบดีกรมสำคัญๆ ที่มีโครงการขนาดใหญ่มาก แล้วผ่อนส่งจ่ายค่าตำแหน่งจากเงินคอร์รัปชันโครงการ
3. การสมยอมนำไปสู่การดำเนินงานที่หละหลวมทุกชั้น ตั้งแต่การริเริ่มโครงการไปจนถึงขั้นการจ่ายเงินเป็นงวดๆ เปิดโอกาสให้ทำการคอร์รัปชันได้ง่าย

4. ประสบการณ์ของต่างประเทศชี้ให้เห็นมาตรการควบคุมที่มีประสิทธิภาพกว่า เช่น การมีหน่วยงานกลางที่ดูแลการประมูลการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อทำการประมูลให้กับทุกหน่วยงาน หรือควบคุมการจัดซื้อจัดจ้างของแต่ละหน่วยงานย่อยอีกทีหนึ่ง การมีกฎหมายตัดสิทธิ์ผู้เข้าประมูล(เป็นระยะเวลา) หากทำผิดกฎ เช่น เป็นหนี้ ค้างจ่ายภาษี แจ้งข้อมูลเท็จ ฯลฯ เพื่อลดปัญหา Structural Corruption การศึกษาประสบการณ์ต่างประเทศมีประโยชน์ทำให้เห็นช่องทางปรับมาตรการใหม่ที่มีประสิทธิภาพมาใช้กับเมืองไทย

5. สำหรับระดับการคอร์รัปชันในหน่วยงานภาครัฐจากมุมมองของนักธุรกิจ ได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักธุรกิจในกิจการรับเหมาก่อนสร้างว่า สำหรับโครงการขนาดใหญ่ ภาครัฐ (1,000 กว่า ล้านบาทขึ้นไป) เจ้าหน้าที่และนักการเมืองบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับโครงการได้รับเงินส่วนแบ่งคิดเป็นร้อยละ 10-20 ของมูลค่าโครงการโดยรวม ตัวเลขที่สอดคล้องกับข้อค้นพบในงานศึกษาของนิพนธ์และคณะ (ผาสุก พงษ์ไพจิตร; และคณะ. 2545: 1-2, 1-3)

เดือนเด่น นิคมบริรักษ์ และคณะ ได้ศึกษาและพบว่า การทุจริตในรูปแบบเดิม เช่น การยกยอกทรัพย์สิน การตกแต่งบัญชี ยังเป็นรูปแบบที่แพร่หลายในการทุจริตของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ในปัจจุบัน ส่วนพฤติกรรมการหลบเลี่ยงภาษียังมีอยู่อย่างแพร่หลาย โดยมักดำเนินการควบคู่ไปกับการถ่ายโอนกำไรหรือการโอนย้ายเงินเพื่อดำเนินธุรกิจแบบนอมนี กฎระเบียบที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันซึ่งมีความเข้มงวดไม่ สามารถป้องกันปัญหาได้เท่าที่ ควร การแก้ไขปัญหาจึงควรมีการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดอย่างรวดเร็วฉับไว และกำหนดบทลงโทษที่รุนแรงขึ้น การศึกษาแรงจูงใจในการทุจริตในตลาดหลักทรัพย์ฯ ชี้ให้เห็นว่าผลประโยชน์ที่ได้รับจากการทุจริตมีมูลค่าสูงกว่าบทลงโทษตามกฎหมายค่อนข้างมาก และในทางปฏิบัติ ผู้ที่ได้รับโทษตามกฎหมายมีสัดส่วนน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนผู้ถูกกล่าวโทษทั้งหมด การเข้าเป็นภาคีในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต พ.ศ. 2546 ไม่อาจที่จะแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในภาคธุรกิจเอกชนไทยได้เท่าใดนัก เนื่องจากปัญหาที่เกิดขึ้นโดยมากจะเป็นปัญหาที่เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินคดีภายในประเทศไทยเองที่ไม่มีประสิทธิภาพยุทธศาสตร์ในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทยนั้นจำเป็นที่จะต้องใช้รูปแบบ “ล่างขึ้นบน” โดยภาคส่วนต่างๆ จะต้องร่วมกันสร้างแรงกดดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับหน่วยงานป้องกันปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน โดยเน้นมาตรการในการ “ป้องกัน” มากกว่าการปราบปรามเพื่อลดแรงต้านจากฝ่ายบริหาร และภาคธุรกิจที่เป็นกลุ่มผลประโยชน์ (เดือนเด่น นิคมบริรักษ์; และคณะ. 2554: บทคัดย่อ)

สุทธิรัตน์ อ่อนเที่ยง ได้ศึกษากรณีศึกษากระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และได้พบว่า พฤติกรรมและวิธีการคอร์รัปชัน จากการจัดซื้อจัดจ้างในระบบราชการไทย สามารถจำแนกเป็นประเภทต่างๆ

6 ประเภทได้แก่

1. หลีกเลียงหรือบิดเบือนระเบียบข้อบังคับ
2. อาศัยอำนาจตำแหน่งหน้าที่ของตนแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ
3. สมคบกับผู้ขายเสนอราคาให้แก่ทางราชการสูงกว่าราคาที่แท้จริง
4. ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ปลอมแปลงหรือกระทำการใดๆ อันเป็นเท็จ
5. เรียกรับผลประโยชน์ (เปอร์เซ็นต์) จากผู้เสนอราคา
6. ใช้เทคนิคหาผลประโยชน์จากกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง (สุทธิรัตน์ อ่อนเที่ยง. 2544:

บทคัดย่อ)

คณพล จันทน์หอม และ ศุภศิษฏ์ ทวีแจ่มทรัพย์ ได้ทำการศึกษาและพบว่า การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐของประเทศไทยมีปัญหาในการดำเนินการทั้งสิ้น 3 ประการ ประการแรก ปัญหาการทุจริตเชิงนโยบาย อันเป็นกรณีที่หน่วยงานกำหนดนโยบายที่ไม่สุจริตตั้งแต่ก่อนจะมีการเข้าสู่กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งส่วนมากเป็นกรณีที่นักการเมืองและข้าราชการระดับสูงเข้ามาพัวพันและเกิดกรณีผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) ทำให้การแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยใช้กฎหมายเป็นสิ่งที่ยาก ประการที่สอง ปัญหาการจัดการโครงสร้างขององค์กรจัดซื้อจัดจ้างที่มีโครงสร้างแบบรวมศูนย์อำนาจ (Centralization) กล่าวคือ มีการดำเนินการด้วยคณะกรรมการชุดเดียวทำให้ไม่สามารถตรวจสอบและกำกับดูแลการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐได้อย่างทั่วถึง และง่ายต่อการทุจริต นอกจากนี้กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ยังมีลักษณะกระจัดกระจาย ไม่มีกฎเกณฑ์กลาง และมีลำดับศักดิ์ที่ต่ำกว่าพระราชบัญญัติทำให้ไม่สามารถกำหนดโทษทางอาญาได้ในตัวเองและอาจถูกแทรกแซงจากฝ่ายการเมืองได้ ประการที่สาม ปัญหาในชั้นกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง พบว่าถึงแม้ว่าจะมีการกำหนดกฎระเบียบว่าด้วยกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไว้อย่างละเอียดก็ตาม แต่ก็ยังมีช่องว่างและขาดมาตรการป้องกันการทุจริตที่ (คณพล จันทน์หอม; และ ศุภศิษฏ์ ทวีแจ่มทรัพย์. 2557: บทคัดย่อ)

ณัฐนันท์ อัสวเลิศศักดิ์ และคณะวิจัย ได้ทำการศึกษาจากกรณีศึกษาและพบว่าถึงแม้รูปแบบขององค์กรภาครัฐที่มุ่งเน้นการดำเนินการในเชิงธุรกิจที่ศึกษาจะมีลักษณะหรือโครงสร้างที่แตกต่างกัน แต่ปัญหารูปแบบ และช่องทางเกี่ยวกับการทุจริตที่เกิดขึ้นในองค์กรเหล่านั้นไม่อาจแยกความแตกต่างกันอย่างชัดเจน โดยปัญหาการทุจริตในแต่ละองค์กรที่เกิดขึ้นมีลักษณะร่วมและคล้ายคลึงกันและเป็นปัญหาที่สอดคล้องกับการศึกษาในภาคทฤษฎีและการสัมภาษณ์บุคคลหรือการรับฟังความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสัมมนา โดยปัญหาการทุจริตที่เกิดขึ้นในองค์กรภาครัฐที่มุ่งเน้นการดำเนินการในเชิงธุรกิจ ที่ได้จากกรณีศึกษา สามารถจัดกลุ่มปัญหาได้ ดังนี้

1. ปัญหาการแทรกแซงจากการเมืองหรือกลุ่มผลประโยชน์ชน การแต่งตั้งบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับนักการเมืองเข้ามาดำรงตำแหน่งกรรมการ ผู้บริหาร หรือพนักงานระดับสูงขององค์กร
2. ปัญหาการบังคับใช้กฎระเบียบขององค์กร เช่น การกำหนดกฎระเบียบเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ตนเอง หรือความไม่มีประสิทธิภาพของกฎระเบียบขององค์กร
3. ปัญหาการตรวจสอบถ่วงดุลที่ไม่เข้มแข็ง เช่น ระบบการตรวจสอบและคานอำนาจทั้งจากองค์กรภายในและองค์กรภายนอกขาดประสิทธิภาพ
4. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินคดี เช่น การเพิกเฉยหรือไม่ดำเนินคดีของผู้บริหารและคณะกรรมการเมื่อพบหรือมีข้อสงสัยว่ามีบุคคลเกี่ยวข้องกับการทุจริต (ณัฐนันท์ อัสวเลิศศักดิ์ ; และคณะวิจัย. 2553: 2-3)

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ว่าปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันระหว่างหน่วยงานราชการ นักการเมืองและเอกชนยังคงเป็นปัญหาหลักของประเทศไทย การดำเนินการแก้ไขปัญหายังคงไม่ได้ผลเท่าที่ควรเนื่องจากมีผลประโยชน์ที่มากมายและวิธีการในการกระทำทุจริตมีความซับซ้อนและตรวจสอบได้ยาก ข้าราชการ นักการเมืองและนักธุรกิจภาคเอกชน ร่วมมือกันกระทำทุจริตในโครงการของรัฐที่เป็นโครงการขนาดใหญ่ ด้วยกระบวนการที่ซับซ้อนและอาศัยช่องโหว่ทางกฎหมายใน การกระทำผิด อาศัยอำนาจหน้าที่ของตนเองในการกระทำผิด และบางครั้งกระทำในระดับการแก้กฎหมายเพื่อให้ได้ประโยชน์ต่อพวกพ้องของตนเอง

ประชาชนและประเทศชาติเสียประโยชน์จากเงินจำนวนมากที่ถูกกระทำทุจริตจากผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน ทำให้ไม่ได้รับประโยชน์และบริการจากโครงการของรัฐอย่างแท้จริง หรือขาดโอกาสที่ดีจากโครงการของรัฐ และทำให้ไม่สามารถแข่งขันอย่างยุติธรรมได้

จากรายงานการวิจัยทำให้เห็นถึงผลเสียหายอย่างรุนแรงจากการกระทำทุจริตของภาครัฐและเอกชน ผลกระทบในระยะยาวทำให้ประชาชนไม่สามารถได้รับประโยชน์ที่ควรจะได้ทำให้คุณภาพชีวิตและศักยภาพในการแข่งขันกับต่างประเทศลดลง ภาพรวมความน่าเชื่อถือของประเทศชาติเสียหาย ทำให้ไม่สามารถแข่งขันและพัฒนาประเทศไทยให้เท่าเทียมกับต่างประเทศที่เจริญแล้ว

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

จากการศึกษาสถานการณ์ของการทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทย ระหว่างภาครัฐ และภาคเอกชนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันทำให้เห็นได้ว่าปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันได้ทวีความรุนแรงมากขึ้น จำนวนเงินหรือผลประโยชน์ในการกระทำการทุจริตมีจำนวนในแต่ละโครงการสูงขึ้นหาผลประโยชน์จากโครงการจัดซื้อจัดจ้าง การให้สินบน ค่าน้ำร้อนน้ำชา การยกยอกทรัพย์สินของราชการหรือเอกชนก็มีจำนวนมากขึ้น การแก้ปัญหาโดยรัฐบาลและเอกชนยังไม่สามารถแก้ได้อย่างเด็ดขาดและเป็นรูปธรรมมากนัก ปัญหาทุจริตกลายเป็นปัญหาเรื้อรังของประเทศ ส่งผลกระทบต่อหลายภาคส่วนทั้งทาง สังคม เศรษฐกิจ คุณธรรมและจริยธรรมของประชาชน

ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันส่งผลเสียต่อประชาชนและประเทศชาติโดยตรง ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ประชาชนขาดโอกาสและประโยชน์จากโครงการและบริการของรัฐ ทำให้ไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ที่ควรจะได้ ประเทศชาติขาดความน่าเชื่อถือ

จากปัญหาเหล่านี้ผู้ศึกษาจึงได้หยิบยกประเด็นดังกล่าวมาถ่ายทอดให้เห็นถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริต ผลกระทบ และผลเสียของปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน ผ่านผลงานจิตรกรรม

กลวิธีในการสร้างสรรค์ผลงาน เป็นการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบของผลงานจิตรกรรมสีน้ำมัน ศิลปะแนวทางเซอร์เรียลลิสม์ (Surrealism) มีเนื้อหาเกี่ยวกับผลเสียและผลกระทบของการทุจริตคอร์รัปชันจากข้าราชการ นักการเมืองและนักธุรกิจ หรือจากภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกของผู้ชมให้ได้เห็นถึงความสำคัญและตระหนักถึงผลเสียของการกระทำทุจริตคอร์รัปชัน โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ศึกษาหาข้อมูลและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษาข้อมูลและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ

ข้อมูลและทฤษฎีทางศิลปะมีความสำคัญต่อการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชัน และศึกษาข้อมูล แนวคิดและทฤษฎีทางศิลปะ ดังนี้

- 1.1 เอกสาร งานวิชาการ งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในประเทศไทย
- 1.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ ความงามและสุนทรียศาสตร์
- 1.3 ทฤษฎีและกระบวนการทางความคิด จินตนาการและการสร้างสรรค์งานศิลปะ
- 1.4 ทฤษฎีสัญวิทยาและภาพแทนความในงานศิลปะ
- 1.5 เอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ศิลปะแนวทางเซอร์เรียลลิซึม (Surrealism) และเอกสารผลงานของศิลปินที่มีอิทธิพลต่อการทำงาน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้คือ อาจารย์ นิสิต นักศึกษา บุคลากรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวมถึงบุคคลทั่วไปที่สามารถเข้าชมงานนิทรรศการศิลปะได้
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้คือ อาจารย์ นิสิต นักศึกษา บุคลากรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวมถึงบุคคลทั่วไปที่เข้าชมงานนิทรรศการศิลปะ เพื่อเป็นผู้เลือกประเมินผลงานแบบสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Haphazard or Accidental Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

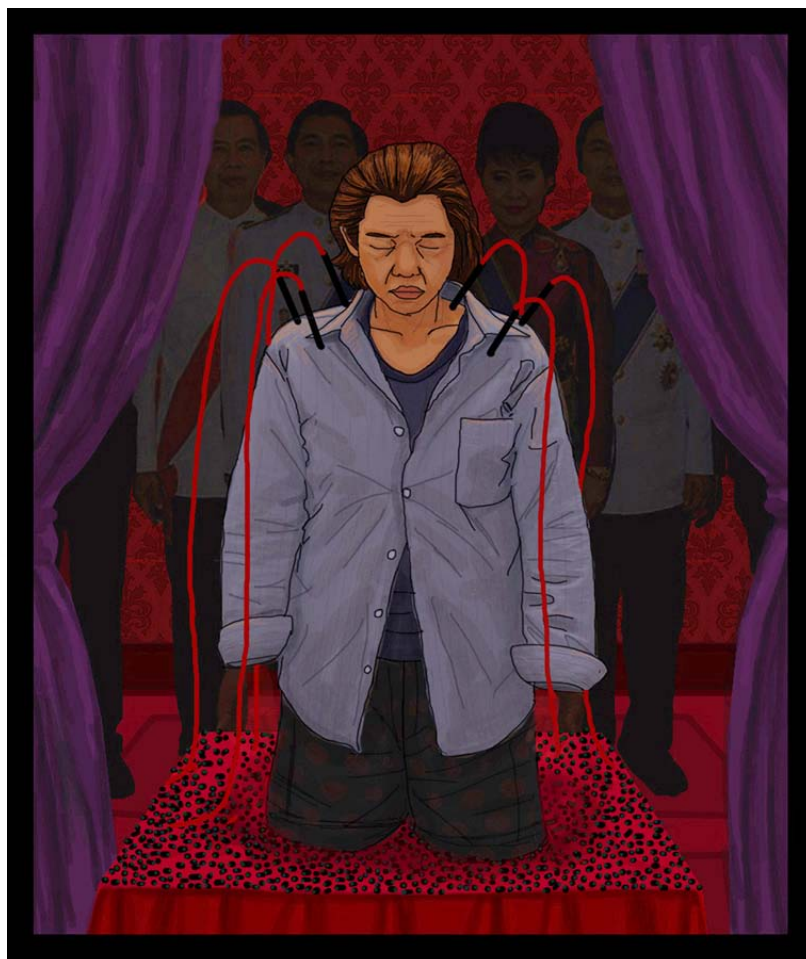
การศึกษาและการทำการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล แนวความคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทุจริตคอร์รัปชันระหว่างภาครัฐและเอกชน และวิธีการสร้างสรรค์ผลงานแนวทางศิลปะเซอร์เรียลลิซึม (Surrealism) ที่ปรากฏอยู่ในเอกสาร นำมาสร้างสรรค์ภาพร่างผลงานจำนวน 20 ชิ้น แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญได้วิจารณ์ วิเคราะห์และได้นำกลับไปแก้ไขปรับปรุง แล้วนำกลับมาให้ผู้เชี่ยวชาญเลือกสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากภาพร่างทั้งหมดจำนวน 5 ชิ้น เพื่อนำมาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสีน้ำมันเป็นผลงานจริง

โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้กล่าวโดยสรุปคือ

1. ที่มาและแนวความคิดเนื้อหาในผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมสีน้ำมัน ศิลปะแนวทางเหนือจริง (Surrealism) การศึกษาค้นคว้าในเรื่องการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน
2. ผลงานทัศนศิลป์และจิตรกรรมสีน้ำมัน ศิลปะแนวทางเซอร์เรียลลิซึม (Surrealism) ในเรื่องการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน จำนวน 5 ชิ้น ดังต่อไปนี้

1. ผลงานชิ้นที่ 1 “คอร์รัปชัน หมายเลข 1”

เป็นการนำเสนอเรื่องราวของการเอาเปรียบและแสวงหาผลประโยชน์จากประชาชนทั่วไปของเจ้าหน้าที่ข้าราชการและนักการเมือง โดยนำเสนอผลงานผ่านสัญลักษณ์ต่างๆ และการจัดวางองค์ประกอบในบรรยากาศของห้องจัดเลี้ยงสังสรรค์



ภาพประกอบ 20 ภาพร่าง “คอร์รัปชัน หมายเลข 1”

2. ผลงานชิ้นที่ 2 “คอร์รัปชัน หมายเลข 2”

เป็นการนำเสนอเรื่องราวของการเอาเปรียบและแสวงหาผลประโยชน์จากประชาชนทั่วไปของเจ้าหน้าที่ ข้าราชการและนักการเมืองจากภาครัฐและนักธุรกิจจากภาคเอกชน โดยนำเสนอผลงานผ่านสัญลักษณ์ต่างๆ โดยการจัดวางองค์ประกอบและเรื่องราวในบรรยากาศของห้องจัดเลี้ยงสังสรรค์



ภาพประกอบ 21 ภาพร่าง “คอร์รัปชัน หมายเลข 2”

3. ผลงานชิ้นที่ 3 “คอร์รัปชัน หมายเลข 3”

เป็นการนำเสนอเรื่องราวของเด็กนักเรียนไทยที่เสียประโยชน์ต่างๆ ที่ควรจะได้รับจากโรงเรียนและภาครัฐ การนำเสนอโดยผ่านการจัดวางองค์ประกอบของการใช้ ข้าราชการ นักการเมืองและนักธุรกิจ กำลังแสวงหาผลประโยชน์จากเด็กนักเรียนและระบบการศึกษาของไทย โดยนำเสนอเรื่องราวผ่านสื่อสัญลักษณ์ต่างๆ



ภาพประกอบ 22 ภาพร่าง “คอร์รัปชัน หมายเลข 3”

5. ผลงานชิ้นที่ 4 “คอร์รัปชัน หมายเลข 4”

เป็นการนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับการศึกษา เด็กนักเรียนที่เสียประโยชน์ต่างๆ ที่ควรจะได้รับจากโรงเรียนของภาครัฐและภาพเอกชน โดยการนำเสนอผ่านการจัดวางองค์ประกอบโดยใช้ข้าราชการ นักการเมืองและนักธุรกิจ กำลังดื่มสังสรรค์ โดยนำเสนอเรื่องราวผ่านสื่อสัญลักษณ์ต่างๆ



ภาพประกอบ 23 ภาพร่าง “คอร์รัปชัน หมายเลข 4”

5. ผลงานชิ้นที่ 5 “คอร์รัปชัน หมายเลข 5”

เป็นการนำเสนอเรื่องราวของการแสวงหาผลประโยชน์จากประชาชนในระบบสาธารณสุขของไทย โดยภาพแสดงถึงงานเลี้ยงสังสรรค์ของข้าราชการ นักการเมือง และนักธุรกิจ โดยมีผู้ป่วยนั่งอยู่บนรถเข็นในงานเลี้ยง ภาพแสดงเรื่องราวผ่านสื่อสัญลักษณ์ต่างๆ และการจัดวางที่แปลกตา



ภาพประกอบ 24 ภาพร่าง “คอร์รัปชัน หมายเลข 5”

3. แบบสอบถามจากผู้ชมผลงานซึ่งได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการศึกษาวิจัย ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

1. ด้านสถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะ (Exhibition)
 - 1.1 สถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะ
 - 1.2 วิธีการนำเสนอทางทัศนศิลป์
 - 1.3 บรรยากาศโดยรวมในห้องนิทรรศการที่จัดแสดงผลงานศิลปะ
 - 1.4 รูปแบบ ความเหมาะสม และวิธีการจัดวางผลงานศิลปะ
 - 1.5 การจัดแสงสว่างภายในห้องนิทรรศการ
 - 1.6 พื้นที่สำหรับเดินชมผลงานศิลปะ
2. ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)
 - 2.1 ความสวยงามของผลงานศิลปะ
 - 2.2 ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ
 - 2.3 ความโดดเด่นของผลงานศิลปะ
 - 2.4 ผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะ
3. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork)
 - 3.1 แนวความคิดโดยรวมของผลงานศิลปะ
 - 3.2 เนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะ
 - 3.3 ความน่าสนใจของรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะ
 - 3.4 รูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของหาทุจริตคอร์รัปชัน
 - 3.5 ผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการหาทุจริตคอร์รัปชัน
 - 3.6 ผลงานศิลปะสามารถสร้างจิตสำนึกในการต่อต้านการหาทุจริตคอร์รัปชัน
4. ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบจิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting)
 - 4.1 ความสมบูรณ์ของเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่นำมาสร้างผลงาน
 - 4.2 ความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆในผลงานศิลปะ
 - 4.3 เทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกถึงผลเสียของการหาทุจริตคอร์รัปชัน
 - 4.4 เทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกในการต่อต้านการหาทุจริตคอร์รัปชัน

5. ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

5.1 ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน

5.2 ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชัน

5.3 ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการให้ความรู้ถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน

ในประเทศไทย

5.4 ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการต่อต้านปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันใน

ประเทศไทย

6. ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 1-5 “คอร์รัปชัน หมายเลข 1-5”

6.1 ผู้ชมมีความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 1-5 “คอร์รัปชัน หมายเลข 1-5”

ทางด้านสุนทรียศาสตร์ แนวความคิด ตัวผลงานศิลปะและเทคนิคการทำงาน

วิธีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบแบบสอบถาม มีวิธีดำเนินการดังต่อไปนี้

1. นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไข
2. ปรับปรุงแก้ไข ตรวจสอบความถูกต้องจัดทำเป็นฉบับที่สมบูรณ์ และนำไปเก็บรวบรวม

ข้อมูล

4. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บข้อมูลของการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาของปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในประเทศไทย ทฤษฎีทางศิลปะ ทฤษฎีสัญญาวิทยา ทฤษฎีทางความคิดสร้างสรรค์ ทฤษฎีของศิลปะแนวทางเซอร์เรียลลิสม์ (Surrealism) จากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น หนังสือ เอกสาร งานวิจัยหรือเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง และบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาภายในงานวิจัยเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการทำวิจัยต่อไป

ในส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. นำผลงานที่สร้างสรรค์ไปจัดแสดง
2. แจกแบบสอบถามให้กับผู้เข้าชมผลงาน
3. รวบรวมแบบสอบถาม เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์จากปัญหาคอร์รัปชันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในกรอบของสิ่งที่มีอิทธิพลต่อเนื้อหาและแนวทางการสร้างสรรค์ผลงาน โดยผ่านการวิเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญจนได้ผลงานที่เหมาะสมสำหรับการสร้างสรรค์เพื่อสื่อความหมายถึงปัญหาคอร์รัปชันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในประเทศไทย ซึ่งสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะแนวทางเซอร์เรียลลิสม์ ผ่านภาพเขียนจิตรกรรมสีน้ำมัน จึงกำหนดขอบเขตของเนื้อหาและขั้นตอนในการดำเนินงานสร้างสรรค์ผลงานดังต่อไปนี้

1. ชุดข้อมูลที่มีผลต่อการสร้างสรรค์ผลงานในหัวข้อการต่อต้านคอร์รัปชันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน

2. ที่มาและความความคิดและเนื้อหาในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะแนวทางเหนือจริง
3. รูปแบบของการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม และโครงสร้างทางทัศนศิลป์
4. สรุปข้อมูล
5. ร่างภาพผลงาน
6. นำภาพร่างมาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสีน้ำมัน

วิเคราะห์จากแบบสอบถาม

การดำเนินการสร้างแบบสอบถามโดยแสดงในลักษณะมาตราส่วน โดยใช้หลักการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละจากจำนวนของผู้เข้าชมผลงานและจากแบบประเมินความเข้าใจและความรู้สึกมีต่อผลงานศิลปะ โดยกำหนดเกณฑ์มาตราส่วนประมาณ(Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ให้คะแนนเท่ากับ 5	มากที่สุด
ระดับความคิดเห็น	ให้คะแนนเท่ากับ 4	มาก
ระดับความคิดเห็น	ให้คะแนนเท่ากับ 3	ปานกลาง
ระดับความคิดเห็น	ให้คะแนนเท่ากับ 2	น้อย
ระดับความคิดเห็น	ให้คะแนนเท่ากับ 1	น้อยที่สุด

เมื่อได้ค่าคะแนนแล้วจึงนำคะแนนดังกล่าวคิดน้ำหนักของคะแนน และกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนเพื่อนำมาอภิปรายผลดังนี้

4.21 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.41 – 4.20	หมายถึง	มาก
2.61 – 3.40	หมายถึง	ปานกลาง
1.81 – 2.60	หมายถึง	น้อย
1.00 – 1.89	หมายถึง	น้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเพิ่มเติม และข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบประเมินโดยเป็นคำถามปลายเปิด (Open – ended)

หลักการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้าชมผลงานศิลปะ โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งประกอบด้วยสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานสถิติร้อยละ

1.1 ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ประเมินที่ชมผลงานศิลปะ ใช้การคำนวณค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ หรือค่ามัธยฐานเลขคณิต (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540: 137)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น
 $\sum x$ แทน ผลรวมของความคิดเห็นทั้งหมด
 n แทน ผู้ชมงานศิลปะในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540: 143)

$$SD = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ SD แทน ค่าความเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 n แทน ผู้ชมงานศิลปะในกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum x$ แทน ผลรวมของความคิดเห็นทั้งหมด
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมของความคิดเห็นแต่ละตัวยกกำลังสอง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง สำนวนความคิดเห็นของผู้เข้าชมนิทรรศการผลงานศิลปะ ที่สะท้อนความคิด ในบริบทของการต่อต้านคอร์รัปชันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาถึงปัญหาผลกระทบผลเสียและแนวทางในการบรรเทาปัญหาการคอร์รัปชัน 2) เพื่อศึกษาถึงรูปแบบและแนวทางในการสร้างสรรค์ศิลปะแนวทางเซอร์เรียลลิซึม (Surrealism) และศึกษาแนวทางการสร้างสรรค์งานของศิลปิน 3 คนคือ ฮีโรนีมัส บอสช์ (Hieronymus Bosch) รีเน มากริตต์ (Rene Magritte) ฟรีดา คาห์โล (Frida Kahlo) และเพื่อนำข้อมูลจากการศึกษามาสร้างสรรค์งานศิลปะเรื่องปัญหาการคอร์รัปชันและนำเสนอต่อสาธารณะชนเพื่อให้ได้รับรู้ถึงความสำคัญของปัญหาและใช้ผลงานศิลปะเป็นเครื่องมือในการบรรเทาปัญหาการคอร์รัปชันประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คืออาจารย์ นิสิต นักศึกษา บุคลากรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒรวมถึงบุคคลทั่วไปที่สามารถเข้าชมงานนิทรรศการศิลปะได้กลุ่มตัวอย่างคือ อาจารย์ นิสิต นักศึกษา บุคลากรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒรวมถึงบุคคลทั่วไปที่เข้าชมงานนิทรรศการศิลปะ เพื่อเป็นผู้เลือกประเมินผลงานแบบสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Haphazard or Accidental Sampling) จำนวน 83 คน แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 6 ส่วน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลที่เข้าชมงานนิทรรศการศิลปะประกอบด้วย เพศ อายุ และ ระดับการศึกษา และผลการประเมินด้านสถานที่ในการจัดแสดงผลการงานศิลปะ (Exhibition)

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลผลงานชิ้นที่ 1 คอร์รัปชัน หมายเลข 1 ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting) ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน และด้านความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 1 “คอร์รัปชัน หมายเลข 1”

ส่วนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลผลงานชิ้นที่ 2 คอร์รัปชัน หมายเลข 2 ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting) ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน และด้านความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 2 “คอร์รัปชัน หมายเลข 2”

ส่วนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลผลงานชิ้นที่ 3 คอร์รัปชัน หมายเลข 3 ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับ

ตัวผลงานศิลปะ(Artwork) ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน(Oil painting) ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน และด้าน ความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 3 “คอร์รัปชัน หมายเลข 3”

ส่วนที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูลผลงานชิ้นที่ 4 คอร์รัปชัน หมายเลข 4 ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ(Artwork) ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน(Oil painting) ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน และด้าน ความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 4 “คอร์รัปชัน หมายเลข 4”

ส่วนที่ 6 วิเคราะห์ข้อมูลผลงานชิ้นที่ 5 คอร์รัปชัน หมายเลข 5 ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ(Artwork) ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน(Oil painting) ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน และด้าน ความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 5 “คอร์รัปชัน หมายเลข 5”

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลที่เข้าชมงานนิทรรศการศิลปะประกอบด้วย เพศ อายุ และ ระดับการศึกษา และผลการประเมินด้านสถานที่ในการจัดแสดงผลการงานศิลปะ (Exhibition) โดยใช้สถิติพรรณนา แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าชมงานนิทรรศการศิลปะ

N=83		
ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	36	43.40
หญิง	47	56.60
อายุ		
ต่ำกว่า 18 ปี	7	8.40
19 – 30 ปี	51	61.40
31 – 45 ปี	17	20.50
46-60 ปี	6	7.20
61 ปีขึ้นไป	2	2.40

ตาราง 1 (ต่อ)

N=83		
ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่ามัธยมต้น	1	1.20
มัธยมต้น	3	3.60
มัธยมปลาย / ปวช.	3	3.60
อนุปริญญา	4	4.80
ปริญญาตรี	57	68.70
สูงกว่าปริญญาตรี	15	18.10
รวม	83	100.00

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ชมผลงานศิลปะส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 56.60 และเพศชาย จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 43.40

สำหรับอายุของผู้ชมผลงานศิลปะส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 19-30 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 61.40 รองลงมาอยู่ระหว่าง 31-45 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 20.50 สำหรับอายุ 61 ปีขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด เท่ากับ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.40 เป็นต้น

และระดับการศึกษา ของผู้ชมผลงานศิลปะส่วนใหญ่ ปริญญาตรี จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 68.70 รองลงมาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 18.10 และจำนวนน้อยที่สุดคือ ต่ำกว่ามัธยมต้น จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.20 เป็นต้น

สำหรับค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบประเมินความคิดเห็นที่มีต่อสถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะ (Exhibition) มีคะแนนระดับความคิดเห็นดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.21-5.00	มากที่สุด
3.41-4.20	มาก
2.61-3.40	ปานกลาง
1.81-2.60	น้อย
1.00-1.80	น้อยที่สุด

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบประเมินความคิดเห็นที่มีต่อสถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะ (Exhibition) กลุ่มตัวอย่าง 83 คน (n=83)

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD.	แปล ความหมาย
ด้านสถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะ (Exhibition)				
1.	สถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะ	4.45	.569	มากที่สุด
2.	วิธีการนำเสนอผลงานศิลปะ	4.20	.558	มาก
3.	บรรยากาศโดยรวมในห้องนิทรรศการที่จัดแสดงผลงานศิลปะ	4.02	.604	มาก
4.	รูปแบบ ความเหมาะสม และวิธีการจัดวางผลงานศิลปะ	3.87	.658	มาก
5.	การจัดแสงสว่างภายในห้องนิทรรศการ	2.86	.857	ปานกลาง
6.	พื้นที่สำหรับเดินชมผลงานศิลปะ	4.16	.707	มาก
รวมด้านสถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะ (Exhibition)		3.93	.443	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินจำนวน 83 คน มีความคิดเห็นที่มีต่อสถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะ (Exhibition) ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .443 ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า สถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .569 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ วิธีการนำเสนอผลงานศิลปะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .558 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และการจัดแสงสว่างภายในห้องนิทรรศการ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .857 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลผลงานชิ้นที่ 1 คอรัปชั่น หมายเลข 1 ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบจิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting) ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอรัปชั่น และด้านความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 1 “คอรัปชั่น หมายเลข 1” โดยใช้สถิติพรรณนา แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ผลงานชิ้นที่ 1



ภาพประกอบ 25 ภาพที่ 1 “คอรัปชั่น หมายเลข 1” ขนาด 100 X 120 ซม. เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ผลงานชิ้นที่ 1 ได้แนวความคิดมาจากการทุจริตคอรัปชั่นเป็นการกระทำของผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ เช่นนักการเมือง ข้าราชการ ซึ่งสามารถรู้ช่องว่างของระบบราชการและใช้ช่องว่างเหล่านี้ในการแสวงหาผลประโยชน์จากประชาชน ผลงานสร้างขึ้นตามแนวทางศิลปะเซอร์เรียลลิสม์ ที่เปิดโอกาสให้

ศิลปินสามารถใช้จินตนาการความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอผลงานสะท้อนสภาพสังคมได้อย่างอิสระถึงแม้ว่าศิลปะแนวทงเซอร์เรียลลิสม์ จะมุ่งเน้นการนำเสนอเรื่องราวผ่านจิตใฝ่ลึกอย่างบริสุทธิ์ก็ตามแต่การใช้รูปแบบศิลปะแนวทงเซอร์เรียลลิสม์ ก็ไม่จำเป็นต้องนำเสนอเรื่องที่มาจากจิตใฝ่ลึกเสมอไป ซึ่ง ฟรีดา คาโล ก็เป็นตัวอย่างที่ดีในการใช้รูปแบบศิลปะแนวทงเซอร์เรียลลิสม์ แต่แสดงออกเรื่องราวชีวิตจริงของเธอ นำเสนอเรื่องราวความเจ็บปวดในขณะที่เธอมีสติอยู่และรับรู้เรื่องราวทุกอย่างที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยใช้วิธีการนำเสนอภาพโดยการจัดฉากในห้องจัดเลี้ยงสังสรรค์ โดยการจัดวางข้าวราดแกงและน้กการเมือง ผู้ที่แสวงหาผลประโยชน์จากประชาชนอยู่ในเงามืดด้านหลัง และจัดวางประชาชนที่กำลังถูกแสวงหาผลประโยชน์ไว้ด้านหน้า โดยได้แนวคิดในการจัดฉากมาจากผลงานของฟรีดา คาโล ชื่อ The Wounded Table ภาพนี้มีการใช้ผ้าม่านผืนใหญ่สีแดงโดยจัดวางอยู่ด้านข้างทั้ง 2 ด้านของภาพเขียนเหมือนเป็นกรอบและเน้นให้คนผู้ชมได้ดูภาพที่ปรากฏอยู่ตรงกลางภาพ การใช้สัญลักษณ์เส้นสีแดงที่ถูกปักอยู่บนตัวของผู้หญิงที่ไม่มีแขนและขาแทนผลประโยชน์ที่กำลังถูกเอาเปรียบจากนักการเมือง โดยแนวคิดการใช้เส้นสีแดงนี้ได้มาจากผลงานของฟรีดา คาโล ชื่อ The Two Fridas ผลงานชิ้นนี้มีการใช้เส้นสีแดงเชื่อมโยงระหว่างฟรีดา ทั้งสอง คน เหมือนเป็นการเชื่อมโยงความผูกพันระหว่างฟรีดาทั้งสองคนในภาพ ผู้วิจัยได้นำเส้นสีแดงมาใช้แต่เป็นการแสดงออกในความหมายที่สื่อถึง “ผลประโยชน์” ของประชาชนซึ่งถูกเอาเปรียบจากผู้ที่มีอำนาจ แนวความคิดในการใช้เส้นสีแดงเป็นภาพตัวแทน ของผลประโยชน์ ยังได้รับแนวความคิดจากการศึกษาทฤษฎีสัญญัตินิยมและทฤษฎีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ โดยนำเส้นสีแดงมาใช้และให้ความหมายใหม่ ภาพผู้หญิงไม่มีแขนและขาถูกแทงเหล็กสืดำปักอยู่บนไหล่ มีของสีแดงไหลออกจากตัว ถูกจัดวางอยู่บนโต๊ะปูด้วยผ้าแดงและได้นำเสนอแมลงวันจำนวนมากเกาะอยู่บนผ้าปูโต๊ะสีแดง การใช้แมลงวัน (fly) ได้รับแนวคิดจากสื่อสัญลักษณ์ในคริสต์ศิลป์ซึ่งแมลงวัน เป็นสัญลักษณ์ของบาปและแมลงวันเป็นสัตว์นำโรคจึงเหมาะสมกับการสื่อถึงการทำความผิดกฎหมาย การจัดวางองค์ประกอบของสิ่งต่างๆ ที่นำมาใช้ในผลงานเพื่อในผู้ชมได้ดูและใช้จินตนาการและความคิดถึงความแปลกประหลาด ความผิดปกติของการอยู่ร่วมกันของสัญลักษณ์ต่างๆ ในภาพ องค์ประกอบของสิ่งต่างๆ ในภาพถูกนำมาใช้ร่วมกันเพื่อเป็นภาพตัวแทนและสื่อความหมายของการทุจริตคอร์รัปชันตามความมุ่งหมายของผู้วิจัย และเพื่อเป็นการท้าทายและให้สิทธิผู้ชมงานศิลปะได้ค้นหาคำตอบของตนเองจากการเข้าชมผลงาน

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบประเมินความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 1
คอร์รัปชัน หมายเลข 1 กลุ่มตัวอย่าง 83 คน (n=83)

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD.	แปล ความหมาย
ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)				
1	ความสวยงามของผลงานศิลปะ	4.18	.621	มาก
2	ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ	4.31	.492	มากที่สุด
3	ความโดดเด่นของผลงานศิลปะ	3.98	.604	มาก
4	ผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะ	3.99	.529	มาก
รวมด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)		4.11	.451	มาก
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork)				
5	แนวความคิดโดยรวมของผลงานศิลปะ	4.19	.594	มาก
6	เนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะ	4.19	.633	มาก
7	ความน่าสนใจของรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะ	4.45	.667	มากที่สุด
8	รูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชัน	4.41	.699	มากที่สุด
9	ผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชัน	4.27	.646	มากที่สุด
10	ผลงานศิลปะสามารถสร้างจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน	3.92	.666	มาก
รวมด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork)		4.24	.501	มากที่สุด
ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting)				
11	ความสมบูรณ์ของเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่นำมาสร้างผลงาน	4.42	.587	มากที่สุด
12	ความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆในผลงานศิลปะ	4.42	.544	มากที่สุด
13	เทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชัน	3.81	.756	มาก
14	เทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน	3.81	.756	มาก
รวมด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting)		4.11	.513	มาก

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD.	แปล ความหมาย
ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน				
15	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน	4.39	.621	มากที่สุด
16	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชัน	4.35	.652	มากที่สุด
17	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการให้ความรู้ถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัป ชันต่อประชาชนทั่วไป	4.06	.612	มาก
18	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการต่อต้านปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันใน ประเทศไทย	3.93	.620	มาก
รวมด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน		4.18	.521	มาก
ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ “คอร์รัปชัน หมายเลข1”				
19.	ผู้ชมมีความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ “คอร์รัปชัน หมายเลข1” ทางด้าน สุนทรีศาสตร์ แนวความคิด ตัวผลงานศิลปะ และเทคนิคการทำงาน	4.1 2	.42 5	มาก
ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ “คอร์รัปชัน หมายเลข1”		4.1 2	.42 5	มาก

สรุปผลข้อมูลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบประเมินจำนวน 83 คน มีความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 1 คอร์รัปชัน หมายเลข 1 ดังต่อไปนี้

จากตาราง3 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่1 คอร์รัปชัน หมายเลข1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ.425 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยด้านความสัมพันธะระหว่างแนวความคิด(Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ.501 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ.521 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านการรับรู้ทางสุนทรีศาสตร์ กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) และด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 4.11 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .451 และ .513 ตามลำดับ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายชื่อของ**ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)**

พบว่า ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .492 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือความสวยงามของผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .621 มีความพึงพอใจในระดับมากผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .529 มีความพึงพอใจในระดับมาก และความโดดเด่นของผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .604 มีความพึงพอใจในระดับมาก ตามลำดับ

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork)

พบว่า ความน่าสนใจของรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .667 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .699 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .646 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และผลงานศิลปะสามารถสร้างความจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .666 มีความพึงพอใจในระดับมาก เป็นต้น

ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting) พบว่า

ความสมบูรณ์ของเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่นำมาสร้างผลงาน และความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆ ในผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .587 และ .544 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชันและเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.81 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .756 มีความพึงพอใจในระดับมาก

ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริต

คอร์รัปชัน พบว่า ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .621 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือผู้ชมสามารถเข้าใจถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .652 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการต่อต้านการปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.93 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .620 มีความพึงพอใจในระดับมาก

ส่วนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลผลงานชิ้นที่ 2 คอรัปชัน หมายเลข 2 ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ(Aesthetics) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด(Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting) ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอรัปชัน และด้านความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 2 “คอรัปชัน หมายเลข 2”

2. ผลงานชิ้นที่ 2



ภาพประกอบ 26 ภาพที่ 2“ คอรัปชัน หมายเลข 2” ขนาด 110 X 130 ซม. เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ผลงานชิ้นที่ 2 ได้แนวความคิดมาจากการกระทำทุจริตคอรัปชันซึ่งเกิดจากความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมากต่อประเทศชาติและประชาชน การเสียประโยชน์และสิทธิต่างๆที่ควรจะได้รับจากสินค้าหรือบริการจากภาครัฐและเอกชนไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางสังคม คุณภาพชีวิตไม่ดีเท่าที่ควรจะเป็นหรือได้รับการถูกเอาเปรียบโดยไม่รู้ตัวหรือไม่สามารถที่จะโต้แย้งได้เหล่านี้จึงถูกนำมาเสนอในรูปแบบการจัดวางในห้องงานเลี้ยงสังสรรค์ของข้าราชการ นักการเมืองจากภาครัฐและกลุ่มทุนจากภาคเอกชน การสร้าง

ผลงานโดยใช้ศิลปะแนวทางเซอร์เรียลลิสม์ ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ และผลงานชิ้นนี้ยังได้รับแนวคิดในการจัดฉากมาจากผลงาน ฮีโรนีมัส บอสช์ ชื่อ Adoration of the Magi ในเรื่องของการวางองค์ประกอบของภาพแบบ สมมาตร การใช้สัญลักษณ์ของคริสต์ศิลป์ในผลงานเพื่อเป็นการสื่อความหมายและผลงานของฟรีดา คาโล ชื่อ Henry Ford Hospital และ The two Fridas ผลงานทั้ง 2 ชิ้นนี้มีการใช้เส้นสีแดงในการสื่อความหมายที่ต่างกัน จากแนวคิดในการใช้เส้นสีแดงในการสื่อความหมายในผลงานของฟรีดา ผู้วิจัยได้นำเส้นสีแดงมาสื่อความหมายเป็นตัวแทนของผลประโยชน์ของประชาชนที่ถูกผู้มีอำนาจเอาเปรียบ รวมถึงผลงานชื่อ The Wounded Table ในเรื่องของการวางองค์ประกอบและการใช้ผ้ามาพันที่ถูกวางอยู่ด้านข้างทั้งสองด้านของภาพ เพื่อเป็นการเน้นให้คนดูสิ่งที่เป็นสาระสำคัญของภาพวาด การใช้สิ่งได้รับแนวความคิดจากสัญลักษณ์ในคริสต์ศิลป์ ถึงเป็นสัญลักษณ์ของความชั่วร้ายในคริสต์ศาสนา นั่งอยู่บนโต๊ะที่ปูด้วยผ้าแดงกำลังดื่มกินผลประโยชน์ร่วมกับข้าราชการ นักการเมืองและนักธุรกิจ การใช้หนูซึ่งเป็นสัตว์ที่สกปรก ได้รับแนวความคิดจากทฤษฎีสัญวิทยา ภาพแทนความในงานศิลปะ (Representation) โดยอ้างอิงจากสิ่งที่ทุกคนรู้สึกได้ว่า หนูเป็นสัตว์ที่สกปรก กำลังเฝ้ามองชายผู้พิการแขนรับและขาขาด โดยได้แนวความคิดมาจากผลงานของฟรีดา ชื่อ The Broken Column ซึ่งฟรีดาได้วาดตัวเองเปลือยกาย เห็นเสาโรมันที่หักอยู่ภายในร่างกายของเธอ ซึ่งแสดงถึงความเจ็บปวดจากปัญหาสุขภาพของเธอ ผู้วิจัยจึงนำแนวความคิดนี้มาใช้กับผลงานโดยสื่อภาพชายพิการ แสดงถึงการถูกเอาเปรียบจากผู้มีอำนาจ หนูบนโต๊ะรอโอกาสที่กำลังจะมาถึงของพวกมันที่จะได้กัดกินชายที่อยู่บนโต๊ะ ซึ่งการใช้หนูในภาพครั้งนี้เป็นการสร้างความหมายในเรื่องของความชั่วร้ายและสกปรก ในภาพนี้มีการใช้ข้าราชการ นักการเมืองและนักธุรกิจกำลังดูตลกินผล ประโยชน์ผ่านเส้นสีแดงจากผู้ชายพิการโดยได้รับแนวความคิดจากผลงานของ รีเน มากริตต์ ชื่อ The threatened assassin ซึ่งเป็นการจัดการฉากการฆาตกรรมและมีการเฝ้าดูของฆาตกร ซึ่งผู้วิจัยได้รับแนวความคิดเรื่องความไม่ปกติในการจัดวางองค์ประกอบของบุคคลและวัตถุต่างๆ ในผลงานของรีเน จึงได้นำมาใช้ในการวางองค์ประกอบของผลงานชิ้นนี้ ทำให้เกิดการตั้งคำถามต่างๆ การจัดวางบุคคลวัตถุ สื่อสัญลักษณ์ต่างๆ เพื่อให้ผู้ชมได้ใช้จินตนาการ ได้คิดถึงความผิดปกติของการอยู่ร่วมกันของสิ่งต่างๆ ในภาพ เพื่อให้ได้ค้นหาคำตอบของผู้ชมเอง

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบประเมินความคิดเห็นที่มีต่อผลงาน
ชิ้นที่ 2 คอรัปชั่น หมายเลข 2 กลุ่มตัวอย่าง 83 คน (n=83)

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD.	แปล ความหมาย
ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)				
1	ความสวยงามของผลงานศิลปะ	4.12	.613	มาก
2	ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ	4.20	.579	มาก
3	ความโดดเด่นของผลงานศิลปะ	4.01	.653	มาก
4	ผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะ	3.94	.612	มาก
รวมด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)		4.07	.511	มาก
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork)				
5	แนวความคิดโดยรวมของผลงานศิลปะ	4.33	.569	มากที่สุด
6	เนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะ	4.25	.602	มากที่สุด
7	ความน่าสนใจของรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะ	4.59	.606	มากที่สุด
8	รูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชัน	4.55	.610	มากที่สุด
9	ผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชัน	4.33	.587	มากที่สุด
10	ผลงานศิลปะสามารถสร้างจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน	4.00	.663	มาก
รวมด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork)		4.34	.443	มากที่สุด
ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting)				
11	ความสมบูรณ์ของเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่นำมาสร้างผลงาน	4.46	.570	มากที่สุด
12	ความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆในผลงานศิลปะ	4.46	.570	มากที่สุด
13	เทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชัน	3.84	.707	มาก
14	เทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน	3.84	.689	มาก
รวมด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting)		4.15	.479	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD.	แปล ความหมาย
ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้าน การทุจริตคอร์รัปชัน				
15	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน	4.41	.625	มากที่สุด
16	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชัน	4.40	.624	มากที่สุด
17	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการให้ความรู้ถึงปัญหาการทุจริต คอร์รัปชันต่อประชาชนทั่วไป	4.12	.572	มาก
18	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการต่อต้านปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันใน ประเทศไทย	3.98	.563	มาก
รวมด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการ ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน		4.23	.502	มากที่สุด
ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ “คอร์รัปชัน หมายเลข2”				
19	ผู้ชมมีความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ “คอร์รัปชัน หมายเลข2” ทางด้าน สุนทรียศาสตร์ แนวความคิด ตัวผลงานศิลปะ และเทคนิคการทำงาน	4.16	.427	มาก
ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ “คอร์รัปชัน หมายเลข2”		4.16	.427	มาก

สรุปผลข้อมูลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบประเมินจำนวน 83 คน มีความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 2 คอร์รัปชัน หมายเลข 2 ดังต่อไปนี้

จากตาราง 4 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 2 คอร์รัปชัน หมายเลข 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .427 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .443 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .502 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .479 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 4.07 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .511 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายชื่อของด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)

พบว่า ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .579 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือความสวยงามของผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .613 มีความพึงพอใจในระดับมาก ความโดดเด่นของผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .653 มีความพึงพอใจในระดับมาก และผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .612 มีความพึงพอใจในระดับมาก และ ตามลำดับ

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork)

พบว่า ความน่าสนใจของรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.59 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .606 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .610 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด แนวความคิดโดยรวมของผลงานศิลปะ และผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .569 และ .587 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และผลงานศิลปะสามารถสร้างความจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .663 มีความพึงพอใจในระดับมาก เป็นต้น

ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting) พบว่า ความสมบูรณ์ของเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่นำมาสร้างผลงานและความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆ ในผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.46 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 570 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชันและเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.84 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 707 และ .689 มีความพึงพอใจในระดับมาก

ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

พบว่า ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.41 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .625 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือผู้ชมสามารถเข้าใจถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 624 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการให้ความรู้ถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันต่อประชาชนทั่วไปมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .572 มีความพึงพอใจในระดับมากและผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการต่อต้านการปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.98 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .563 มีความพึงพอใจในระดับมาก

ส่วนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลผลงานชิ้นที่ 3 คอรัปชั่น หมายเลข 3 ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบจิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting) ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอรัปชั่น และด้านความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 3 “คอรัปชั่น หมายเลข 3”

3. ผลงานชิ้นที่ 3



ภาพประกอบ 27 ภาพที่ 3 “คอรัปชั่น หมายเลข 3” ขนาด 110 X 130 ซม. เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ผลงานชิ้นที่ 3 ได้แนวความคิดมาจากการทุจริตคอรัปชั่นในระบบของการศึกษา เป็นการนำเสนอเรื่องราวของเด็กนักเรียนไทย ที่เสียประโยชน์ต่างๆ ที่ควรจะได้รับจากโรงเรียนและภาครัฐการนำเสนอโดยผลงานตามแนวทางศิลปะเซอร์เรียลลิสม์ โดยมุ่งเน้นการจัดวางภาพบุคคลและวัตถุต่างๆ ที่อยู่ร่วมกันในลักษณะที่ผิดปกติ โดยได้แนวความคิดจากผลงานของ รีเน มากิริตต์ จากผลงานชื่อ

The Threatened Assassin ซึ่งเป็นการจัดวางภาพและวางสัญลักษณ์ต่างๆ เอาไว้ในภาพเพื่อให้คนดูได้ค้นหาคำตอบ และผลงานของฟรีดา คาโล ชื่อ The Wounded Table ซึ่งฟรีดาจัดองค์ประกอบและใช้ผ้ามาเนเป็นองค์ประกอบในการช่วยให้คนดูมองในสิ่งที่ศิลปินต้องการสื่อความหมาย ในภาพ ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดเหล่านี้มาใช้ในการการจัดวางองค์ประกอบของการใช้ ชำราชการ นักการเมืองและนักธุรกิจกำลังดื่มกินผลประโยชน์จากนักเรียนชายทั้งสองคน ผ่านการใช้สื่อสัญลักษณ์เส้นสีแดง ซึ่งได้แนวความคิดมาจากผลงานของฟรีดา จากผลงานชื่อ The two Fridas และ Henry Ford Hospital ซึ่งฟรีดาใช้เส้นสีแดงในการสื่อความหมาย สายสัมพันธ์ ในภาพของเธอ จากแนวความคิดของฟรีดา ผู้วิจัยจึงนำเส้นสีแดงมาใช้สื่อความหมายถึง ผล ประโยชน์ ที่นักการเมืองและนักธุรกิจกำลังดื่มจากเด็กนักเรียนชายที่ขาลีบเล็กทั้งสองคน ซึ่งการใช้เด็กนักเรียนที่มีลักษณะขาลีบเล็ก พิกการ เพื่อสื่อถึงการถูกเอาเปรียบจากผู้ที่มีอำนาจในการบริหารด้านการ ศึกษา ซึ่งได้รับแนวความคิดมาจากผลงานของฟรีดา ชื่อ The Broken Column ซึ่งฟรีดา วาดภาพของตัวเองที่มีลักษณะพิการ เพื่อสื่อถึงความเจ็บปวดจากปัญหาสุขภาพของเธอ การใช้แมลงวันจำนวนมากได้รับแนวความคิดมาจากสัญลักษณ์ในคริสต์ศิลป์ ซึ่งแมลงวันเป็นสัญลักษณ์ของบาปและเป็นภะนาโรค ผู้วิจัยได้ใช้แมลงวันเกาะอยู่บนพื้นล้อมรอบเด็กชายทั้งสองคน โดยมีชำราชการ นักการเมืองและนักธุรกิจ ยืนอยู่บนฝูงแมลงวันเหล่านั้น กำลังดูกินผลประโยชน์ผ่านเส้นสีแดงจากตัวเด็กนักเรียนที่พิการทั้งสองคนเป็นเหมือนการแสดงถึงบุคคลเหล่านี้ยืน อยู่ในความสกปรกและบาป การวางหนังสืออยู่บนพื้น ซึ่งได้แนวความคิดจากทฤษฎีสัญวิทยาและภาพแทนความ โดยผู้วิจัยได้ให้ความหมายของหนังสือเป็นตัว แทนของความรู้ ซึ่งถูกวางอยู่บนพื้นระหว่างเด็กนักเรียนชายกับชำราชการนักการเมืองผู้ที่มีอำนาจ แต่ไม่มีใครจะต้องหนังสือเล่มนั้นเป็นการสื่อความหมายถึงผู้ที่มีอำนาจสนใจแต่การหาผลประโยชน์ เด็กนักเรียนที่พิการทั้งสองคนก็ไม่สามารถได้รับความรู้จากหนังสือเล่มนั้น การจัดวางองค์ประกอบเหล่านี้ต้องการกระตุ้นให้ผู้ดูให้ตระหนักถึงความผิดปกติของภาพ เพื่อที่จะได้ใช้จินตนาการและความคิดในการค้นหาคำตอบและความหมายของภาพ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบประเมินความคิดเห็นที่มีต่อผลงาน
ชั้นที่ 3 คอร์สรับชั้น หมายเลข 3 กลุ่มตัวอย่าง 83 คน (n=83)

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD.	แปล ความหมาย
ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)				
1	ความสวยงามของผลงานศิลปะ	4.70	.535	มากที่สุด
2	ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ	4.67	.543	มากที่สุด
3	ความโดดเด่นของผลงานศิลปะ	4.53	.591	มากที่สุด
4	ผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะ	4.42	.544	มากที่สุด
รวมด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)		4.58	.430	มากที่สุด
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork)				
5	แนวความคิดโดยรวมของผลงานศิลปะ	4.42	.566	มากที่สุด
6	เนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะ	4.48	.549	มากที่สุด
7	ความน่าสนใจของรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะ	4.75	.490	มากที่สุด
8	รูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชัน	4.80	.435	มากที่สุด
9	ผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชัน	4.48	.651	มากที่สุด
10	ผลงานศิลปะสามารถสร้างจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน	4.25	.560	มากที่สุด
รวมด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork)		4.53	.391	มากที่สุด
ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting)				
11	ความสมบูรณ์ของเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่นำมาสร้างผลงาน	4.63	.557	มากที่สุด
12	ความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆในผลงานศิลปะ	4.64	.531	มากที่สุด
13	เทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกลงถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชัน	3.99	.707	มาก
14	เทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกลงในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน	3.96	.671	มาก
รวมด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting)		4.30	.462	มากที่สุด

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD.	แปล ความหมาย
ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการ ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน				
15	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน	4.52	.549	มากที่สุด
16	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชัน	4.45	.590	มากที่สุด
17	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการให้ความรู้ถึงปัญหาการทุจริต คอร์รัปชันต่อประชาชนทั่วไป	4.25	.581	มากที่สุด
18	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการต่อต้านปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ในประเทศไทย	3.99	.529	มาก
รวมด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการ ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน		4.30	.467	มากที่สุด
ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ “คอร์รัปชัน หมายเลข3”				
19	ผู้ชมมีความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ “คอร์รัปชัน หมายเลข3” ทางด้าน สุนทรียศาสตร์ แนวความคิด ตัวผลงานศิลปะ และเทคนิคการทำงาน	4.42	.521	มากที่สุด
ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ “คอร์รัปชัน หมายเลข8”		4.42	.521	มากที่สุด

สรุปผลข้อมูลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบประเมินจำนวน 83 คน
มีความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 3 คอร์รัปชัน หมายเลข 3 ดังต่อไปนี้

จากตาราง 5 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีความคิดเห็นที่มีต่อ ผลงานชิ้นที่ 3 คอร์รัปชัน
หมายเลข 3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .521 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ
มากที่สุด โดยด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด
เท่ากับ 4.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .470 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
รองลงมาด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) มีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 4.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .391 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดและด้าน
กลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting) และด้านความเข้าใจถึงผลกระทบ
ของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 4.30
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .462 และ .467 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณารายข้อของด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)
พบว่า ความสวยงามของผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .535
มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ

มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 543 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ความโดดเด่นของผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 591 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด เท่ากับ 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 544 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) พบว่า รูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เท่ากับ 4.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 435 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ความน่าสนใจของรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 490 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด เนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะและผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 549 และ 651 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด แนวความคิดโดยรวมของผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 566 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และผลงานศิลปะสามารถสร้างความจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุดเท่ากับ 4.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 560 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting) พบว่า ความสมบูรณ์ของเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่นำมาสร้างผลงาน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.64 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 531 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆ ในผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 557 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด เทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกลงมาถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 707 มีความพึงพอใจในระดับมาก และเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกลงมาถึงการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.96 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 671 มีความพึงพอใจในระดับมาก

ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน พบว่าผู้ชมสามารถเข้าใจถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 549 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือผู้ชมสามารถเข้าใจถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 590 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการให้ความรู้ถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันต่อประชาชนทั่วไปมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 581 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการต่อต้านการปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทย มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุดเท่ากับ 3.99 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 529 มีความพึงพอใจในระดับมาก

ส่วนที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูลผลงานชิ้นที่ 4 คอรัปชั่น หมายเลข 4 ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบจิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting) ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอรัปชั่น และด้านความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 4 “คอรัปชั่น หมายเลข 4”

4. ผลงานชิ้นที่ 4



ภาพประกอบ 28 ภาพที่ 4 “คอรัปชั่น หมายเลข 4” ขนาด 110 X 130 ซม. เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ผลงานชิ้นที่ 4 ได้รับแนวความคิดมาจากการกระทำทุจริตคอรัปชั่นในระบบการศึกษาของไทยเป็นนำเสนอผลงานเรื่องราวของนักเรียนไทยที่เสียประโยชน์ต่างๆ ทางด้านการศึกษาที่ควรจะได้รับจากรัฐบาลหรือโรงเรียน การสร้างสรรค์ผลงานตามแนวทางของศิลปะเซอร์เรียลลิสม์ ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอภาพบุคคลหรือวัตถุต่างๆ เป็นตัวบอกเล่าเรื่องราวได้อย่างอิสระ ใช้งานเลี้ยงสังสรรค์ของข้าราชการ นักการเมืองจากภาครัฐและภาค เอกชน กำลังร่วมสังสรรค์ แต่ตรงกลางภาพมีเด็กนักเรียนชายหญิงที่

ชาติถูกจัดวางอยู่บนโต๊ะ การวางองค์ประกอบของภาพผู้วิจัยได้รับแนวความคิดมาจากผลงานของ
 ฟรีดา คาโล ชื่อ The Wounded Table ในเรื่องใช้ผ้ามาเน การจัดวางส่วนที่สำคัญของภาพ การเน้นให้
 ผู้ชมได้ดูในส่วนที่สำคัญของภาพ และยังได้รับแนวความคิดมาจากผลงานของ ฮีโรนีมัส บอชซ์ ผลงาน
 ชื่อ Ecce Homo ภาพแสดงเรื่องราวของคณะลูกขุนตัดสินความผิดของพระเยซูและมีประชาชนจำนวน
 มากยื่นคู่มือการตัดสิน ผู้วิจัยได้นำแนวความคิดจากภาพนี้มาใช้ในเรื่องการจัดวางกลุ่มคนในงานเลี้ยง
 สังสรรค์และวางเด็กนักเรียนที่กำลังถูกเอาเปรียบไว้ตรงกลางภาพ ผู้วิจัยได้ใช้แมลงสาป เป็นสื่อ
 สัญลักษณ์ของความสกปรกโดยได้แนว ความคิดมาจากทฤษฎีสัญวิทยาและภาพแทนความ โดย
 อ้างอิงความรู้พื้นฐานว่าแมลงสาปเป็นแมลงที่สกปรกเต็มไปด้วยเชื้อโรคและได้ใช้แมลงวันซึ่งเป็น
 สัญลักษณ์ของบาปในคริสต์ศิลป์ โดยใช้แมลงทั้งสองชนิดเป็นตัวแทนของความสกปรกของการเอา
 เปรียบนักเรียน การใช้เส้นสีแดงคล้ายเลือดที่ออกมาจากตัวนักเรียนทั้งสองคนได้รับแนวความคิดมา
 จากผลงานของฟรีดา ชื่อ The two Fridas ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เส้นสีแดงเป็นสื่อถึงผลประโยชน์ที่เด็กนักเรียน
 ถูกเอาเปรียบ ผู้วิจัยได้สร้างความขัดแย้งโดยการจัดวางเด็กนักเรียนเอาไว้ตรงกลางห้อง เด็กนักเรียน
 ทั้งสองหลับตา ถูกจัดวางอยู่บนโต๊ะเหมือนกับมองไม่เห็นหรือไม่รู้ตัว กำลังถูกเอาเปรียบจากผู้ที่มี
 อำนาจ มีแมลงวันและแมลงสาบอยู่รอบตัว โดยส่วนด้านหน้าของภาพมีข้าราชการนักการเมืองกำลัง
 สังสรรค์อย่างมีความสุข การจัดวางองค์ประกอบของวัตถุเหล่านี้อยู่ในลักษณะที่ผิดปกติ เพื่อกระตุ้นให้
 ผู้ชมได้ใช้ความคิดและจินตนาการของตนเองเพื่อค้นหาคำตอบและความหมายจากภาพนี้

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบประเมินความคิดเห็นที่มีต่อผลงาน
ชั้นที่ 4 คอร์สรับชั้น หมายเลข 4 กลุ่มตัวอย่าง 83 คน (n=83)

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD.	แปล ความหมาย
ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)				
1	ความสวยงามของผลงานศิลปะ	4.76	.508	มากที่สุด
2	ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ	4.76	.508	มากที่สุด
3	ความโดดเด่นของผลงานศิลปะ	4.49	.612	มากที่สุด
4	ผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะ	4.43	.567	มากที่สุด
รวมด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)		4.61	.454	มากที่สุด
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork)				
5	แนวความคิดโดยรวมของผลงานศิลปะ	4.49	.549	มากที่สุด
6	เนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะ	4.49	.527	มากที่สุด
7	ความน่าสนใจของรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะ	4.75	.514	มากที่สุด
8	รูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชัน	4.76	.508	มากที่สุด
9	ผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชัน	4.49	.592	มากที่สุด
10	ผลงานศิลปะสามารถสร้างจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน	4.18	.608	มาก
รวมด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork)		4.53	.400	มากที่สุด
ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting)				
11	ความสมบูรณ์ของเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่นำมาสร้างผลงาน	4.67	.521	มากที่สุด
12	ความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆในผลงานศิลปะ	4.60	.604	มากที่สุด
13	เทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกลงถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชัน	3.88	.670	มาก
14	เทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกลงในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน	3.92	.648	มาก
รวมด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting)		4.27	.450	มากที่สุด

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD.	แปล ความหมาย
ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้าน การทุจริตคอร์รัปชัน				
15	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน	4.53	.549	มากที่สุด
16	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชัน	4.46	.704	มากที่สุด
17	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการให้ความรู้ถึงปัญหาการทุจริต คอร์รัปชันต่อประชาชนทั่วไป	4.18	.587	มาก
18	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการต่อต้านปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันใน ประเทศไทย	4.05	.439	มาก
รวมด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการ ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน		4.30	.469	มากที่สุด
ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ “คอร์รัปชัน หมายเลข4”				
19	ผู้ชมมีความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ “คอร์รัปชัน หมายเลข4” ทางด้าน สุนทรียศาสตร์ แนวความคิด ตัวผลงานศิลปะ และเทคนิคการทำงาน	4.49	.549	มากที่สุด
ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ “คอร์รัปชัน หมายเลข4”		4.49	.549	มากที่สุด

สรุปผลข้อมูลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบประเมินจำนวน 83 คน
มีความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 4 คอร์รัปชัน หมายเลข 4 ดังต่อไปนี้

จากตาราง 6 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีความคิดเห็นที่มีต่อ ผลงานชิ้นที่ 4 คอร์รัปชัน
หมายเลข 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .549 มีระดับความคิดเห็นอยู่ใน
ระดับมากที่สุด โดยด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด
เท่ากับ 4.61 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .454 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
4.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .400 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความเข้าใจ
ถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.30
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .469 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดและด้านกลวิธีสร้างสรรค์
ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 4.27 ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐานเท่ากับ .450 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณารายชื่อของด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)

พบว่า ความสวยงามของผลงานศิลปะและความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .508 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ความโดดเด่นของผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .612 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .567 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork)

พบว่า รูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .508 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ความน่าสนใจของรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .514 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด แนวความคิดโดยรวมของผลงานศิลปะ เนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะและผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .549 .527 และ .592 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และผลงานศิลปะสามารถสร้างความจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .608 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting) พบว่า

ความสมบูรณ์ของเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่นำมาสร้างผลงานมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .521 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆ ในผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .604 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด เทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกลงในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .648 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกลงถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.88 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .670 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

พบว่าผู้ชมสามารถเข้าใจถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .549 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือผู้ชมสามารถเข้าใจถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .704 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการให้ความรู้ถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันต่อประชาชนทั่วไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .587 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการต่อต้านการปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.05 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .439 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 6 วิเคราะห์ข้อมูลผลงานชิ้นที่ 5 คอรัปชัน หมายเลข 5 ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบจิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting) ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอรัปชัน และด้านความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 5 “คอรัปชัน หมายเลข 5”

5. ผลงานชิ้นที่ 5



ภาพประกอบ 29 ภาพที่ 5 “คอรัปชัน หมายเลข 5” ขนาด 110 X 130 ซม. เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ผลงานชิ้นที่ 5 ผู้วิจัยได้รับแนวความคิด ในการสร้างสรรค์ผลงาน มาจากการกระทำทุจริตคอรัปชันจากคดีทุจริตราคากลางยา พ .ศ. 2541 โดยผู้กระทำทุจริตคือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขก่อให้เกิดความเสียหาย โดยการนำเสนอภาพของข้าราชการ นักการเมืองและนักธุรกิจกำลังอยู่ในงานเลี้ยงสรรค์โดยได้แนวความคิดของการวางองค์ประกอบและการใช้ภาพบุคคลเป็น

ตัวเล่าเรื่องราวของภาพมาจากฮีโรนิมัส บอช จากผลงานชื่อ Ecce Homo ซึ่งภาพเล่าเรื่องการตัดสินลงโทษพระเยซู โดยมีการใช้ฝูงชนเป็นผู้เฝ้าดูและผู้วิจยได้ใช้ภาพผู้ป่วยนั่งอยู่บนรถเข็นโดยมีแท่งเหล็กสีดำและเส้นสีแดงปักอยู่บนหัวไหล่และข้อมือ โดยได้แนวความคิดมาจากผลงานของฟรีดา คาโล ชื่อ Henry Ford Hospital และ The two Fridas ซึ่งใช้เส้นสีแดงเป็นสื่อถึงความสัมพันธ์ของตัวละครในภาพของเธอ จากแนวความคิดนี้ผู้วิจยได้นำเส้นสีแดงมาสื่อในความหมายของผลประโยชน์ ของประชาชนที่กำลังถูกเอาเปรียบ ในผลงานมีการใช้ภาพเมดิยาจำนวนมากกระจายอยู่บนพื้น โดยได้รับแนวความคิดมาจากทฤษฎีสัญวิทยาและภาพแทนความ ผู้วิจยได้สื่อถึงเมดิยาที่ตกอยู่บนพื้น หมายถึงความเสียหายทางสาธารณสุขที่เกิดขึ้นจากการกระทำของผู้ที่มีอำนาจ ส่วนการใช้แมลงสาปในภาพเป็นสื่อถึงความสกปรก ซึ่งแมลงสาปโดยทั่วไปผู้คนต่างรับรู้อยู่แล้วว่าเป็นพาหะนำโรคเป็นแมลงที่สกปรก การจัดวางภาพข้าราชการ นักการเมืองและนักธุรกิจกำลังพูดคุยอย่างมีความสุขอยู่ในที่สว่างเป็นการสื่อถึงความรุ่งเรือง แต่ผู้วิจยได้สร้างความขัดแย้งของภาพโดยวางคนป่วยนั่งอยู่บนรถเข็นในความมืดโดยสื่อถึงความมืดมน การถูกลืม โดยได้แนวความคิดมาจากทฤษฎีสัญวิทยา ในการใช้ความมืดและสว่างสื่อความหมายที่ขัดแย้งกันในภาพ การจัดวางองค์ประกอบของภาพโดยวางวัตถุต่างๆ อยู่ในความมืดปกติ เพื่อเป็นการท้าทายผู้ชมผลงานให้ได้คิดและพยายามหาคำตอบของตนเองในภาพ

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบประเมินความคิดเห็นที่มีต่อผลงาน
ชิ้นที่ 5 คอร์รับชั่น หมายเลข 5 กลุ่มตัวอย่าง 83 คน (n=83)

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD.	แปล ความหมาย
ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)				
1	ความสวยงามของผลงานศิลปะ	4.36	.531	มากที่สุด
2	ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ	4.37	.578	มากที่สุด
3	ความโดดเด่นของผลงานศิลปะ	4.31	.603	มากที่สุด
4	ผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะ	4.24	.508	มากที่สุด
รวมด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)		4.32	.449	มากที่สุด
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork)				
5	แนวความคิดโดยรวมของผลงานศิลปะ	4.42	.566	มากที่สุด
6	เนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะ	4.01	.542	มาก
7	ความน่าสนใจของรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะ	4.72	.477	มากที่สุด
8	รูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชัน	4.71	.530	มากที่สุด
9	ผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชัน	4.46	.631	มากที่สุด
10	ผลงานศิลปะสามารถสร้างจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน	4.16	.594	มาก
รวมด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork)		4.48	.400	มากที่สุด
ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting)				
11	ความสมบูรณ์ของเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่นำมาสร้างผลงาน	4.60	.583	มากที่สุด
12	ความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆในผลงานศิลปะ	4.63	.578	มากที่สุด
13	เทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกลงถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชัน	3.94	.687	มาก
14	เทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกลงในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน	3.89	.625	มาก
รวมด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting)		4.27	.454	มากที่สุด

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD.	แปล ความหมาย
ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้าน การทุจริตคอร์รัปชัน				
15	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน	4.52	.592	มากที่สุด
16	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชัน	4.45	.610	มากที่สุด
17	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการให้ความรู้ถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ต่อประชาชนทั่วไป	4.14	.566	มาก
18	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการต่อต้านปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันใน ประเทศไทย	4.05	.466	มาก
รวมด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการ ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน		4.29	.464	มากที่สุด
ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ “คอร์รัปชัน หมายเลข5”				
19	ผู้ชมมีความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ “คอร์รัปชัน หมายเลข4” ทางด้าน สุนทรียศาสตร์ แนวความคิด ตัวผลงานศิลปะ และเทคนิคการทำงาน	4.36	.508	มากที่สุด
ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ “คอร์รัปชัน หมายเลข5”		4.36	.508	มากที่สุด

สรุปผลข้อมูลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบประเมินจำนวน 83 คน
มีความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 5 คอร์รัปชัน หมายเลข 5 ดังต่อไปนี้

จากตาราง 7 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีความคิดเห็นที่มีต่อ ผลงานชิ้นที่ 4 คอร์รัปชัน
หมายเลข 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .549 มีระดับความคิดเห็นอยู่ใน
ระดับมากที่สุด โดยด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด
เท่ากับ 4.61 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .454 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
4.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .400 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความเข้าใจ
ถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.30
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ.469 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านกลวิธีสร้างสรรค์
ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 4.27 ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐานเท่ากับ .450 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณารายชื่อของด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)

พบว่า ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .578 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ความสวยงามของผลงานศิลปะ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .578 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ความโดดเด่นของผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .603 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .508 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork)

พบว่า ความน่าสนใจของรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .477 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดรองลงมา คือ รูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .530 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .631 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดแนวความคิดโดยรวมของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .566 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .594 มีความพึงพอใจในระดับมาก และ เนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.01 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .542 มีความพึงพอใจในระดับมาก

ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting) พบว่า

ความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างในผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .578 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือความสมบูรณ์ของเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่นำมาสร้างผลงานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .583 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด เทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.94 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .687 มีความพึงพอใจในระดับมาก และเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .625 มีความพึงพอใจในระดับมาก

ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

พบว่า ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .592 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .610 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการให้ความรู้ถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันต่อประชาชนทั่วไปมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .566 มีความพึงพอใจในระดับมาก และผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการต่อต้านการปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.05 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .466 มีความพึงพอใจในระดับมาก



บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาและวิจัยในหัวข้อเรื่อง การศึกษาเพื่อการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ กรณีศึกษาเพื่อต่อต้านคอร์รัปชันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูล การวิจัย และตำราต่างๆ ในเรื่องการทุจริตคอร์รัปชัน และได้ศึกษาทฤษฎีทางศิลปะ ทฤษฎีศิลปะแนวทางเหนือจริง (Surrealism) ศึกษาทฤษฎีสัญวิทยา และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ นำเสนอผ่านผลงานศิลปะ ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสำคัญของปัญหาและการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน โดยผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาถึงปัญหา ผลกระทบ ผลเสียและแนวทางในการบรรเทาปัญหาการคอร์รัปชัน
2. เพื่อศึกษาถึงรูปแบบและแนวทางในการสร้างสรรค์ศิลปะแนวทาง เซอร์เรียลลิซึม (Surrealism) และศึกษาแนวทางการสร้างสรรค์งานของศิลปิน 3 คน คือ
 - 2.1 ฮีโรนีมัส บอสช์ (Hieronymus Bosch)
 - 2.2 รีเน มากริตต์ (Rene Magritte)
 - 2.3 ฟรีดา คาห์โล (Frida Kahlo)
3. เพื่อนำข้อมูลจากการศึกษามาสร้างสรรค์งานศิลปะเรื่องปัญหาการคอร์รัปชัน และนำเสนอต่อสาธารณชน เพื่อให้ได้รับรู้ถึงความสำคัญของปัญหา และใช้ผลงานศิลปะเป็นเครื่องมือในการบรรเทาปัญหาการคอร์รัปชัน

ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้ผลการวิจัยในครั้งนี้ได้บรรลุผลตามความมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิชาการ ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการคอร์รัปชันในประเทศไทย
2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้คือ อาจารย์ นิสิต นักศึกษา บุคลากรของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ รวมถึงบุคคลทั่วไปที่สามารถเข้าชมงานนิทรรศการศิลปะได้
3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้คือ อาจารย์ นิสิต นักศึกษา บุคลากรของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ รวมถึงบุคคลทั่วไปที่เข้าชมงานนิทรรศการศิลปะ เพื่อเป็นผู้เลือกประเมินผลงานแบบสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Haphazard or Accidental Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและนำข้อมูลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทុจริตคอร์รัปชัน ระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน รวมถึงแนวศิลปะทฤษฎีทางศิลปะ ทฤษฎีศิลปะแนวทฤษฎีเรียลลิสม์ ทฤษฎีสัญญาวิทยา และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจินตนาการและการสร้างสรรค์ นำมาวิเคราะห์และสร้างสรรค์ เป็นภาพร่างจำนวน 20 ภาพ และให้ผู้เชี่ยวชาญเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงาน โดยมีเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. ผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil Painting) จำนวน 5 ภาพ
2. แบบสอบถามจากผู้ที่เกี่ยวข้องนิทรรศการเพื่อประกอบการวิจัย
ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม
 1. ด้านสถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะ (Exhibition)
 - 1.1 สถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะ
 - 1.2 วิธีการนำเสนอผลงานศิลปะ
 - 1.3 บรรยากาศโดยรวมในห้องนิทรรศการที่จัดแสดงผลงานศิลปะ
 - 1.4 รูปแบบ ความเหมาะสม และวิธีการจัดวางผลงานศิลปะ
 - 1.5 การจัดแสงสว่างภายในห้องนิทรรศการ
 - 1.6 พื้นที่สำหรับเดินชมผลงานศิลปะ
 2. ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)
 - 2.1 ความสวยงามของผลงานศิลปะ
 - 2.2 ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ
 - 2.3 ความโดดเด่นของผลงานศิลปะ
 - 2.4 ผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้เข้าชมศิลปะ
3. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork)
 - 3.1 แนวความคิดโดยรวมของผลงานศิลปะ
 - 3.2 เนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะ
 - 3.3 ความน่าสนใจของรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะ
 - 3.4 รูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการทុจริตคอร์รัปชัน
 - 3.5 ผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการทុจริตคอร์รัปชัน
 - 3.6 ผลงานศิลปะสามารถสร้างจิตสำนึกในการต่อต้านการทុจริตคอร์รัปชัน
4. ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil Painting)
 - 4.1 ความสมบูรณ์ของเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่นำมาสร้างผลงาน

4.2 ความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆในผลงานศิลปะ

4.3 เทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชัน

4.4 เทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

5. ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

5.1 ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน

5.2 ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชัน

5.3 ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการให้ความรู้ถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันต่อประชาชนทั่วไป

5.4 ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการต่อต้านปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทย

6. ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของผลงาน

6.1 ผู้ชมมีความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 1-5 “คอร์รัปชัน หมายเลข 1-5” ทางด้านสุนทรียศาสตร์ แนวความคิด ตัวผลงานศิลปะ และเทคนิคการทำงาน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. จัดแสดงผลงานศิลปะที่ผู้เชี่ยวชาญด้านทัศนศิลป์คัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 ภาพ ณ หอศิลป์ g23 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยใช้ชื่อนิทรรศการว่า “ແກດຕາ art thesis” ระหว่างวันที่ 22-27 กันยายน พ.ศ. 2558

2. แจกแบบสอบถามให้กับผู้ชมที่เข้าร่วมงานนิทรรศการศิลปะ เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้ชมที่มีต่อผลงานศิลปะในหัวข้อเรื่อง การศึกษาเพื่อการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ กรณีศึกษาเพื่อต่อต้านคอร์รัปชันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน

3. รวบรวมแบบสอบถาม ระหว่างวันที่ 22-27 กันยายน พ.ศ. 2558 โดยได้จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 83 คน เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล (แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้าชมนิทรรศการศิลปะ) ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานใช้สถิติร้อยละในการวิเคราะห์
2. ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ประเมินที่เข้าชมนิทรรศการศิลปะโดยใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย
3. หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามแบบเลือกตอบเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ ระดับอายุ และ ระดับการศึกษา และผลการประเมินด้านสถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะ (Exhibition) ผลจากแบบสอบถามพบว่า

1. เพศชาย จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 43.40
2. เพศหญิง จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 56.60
3. อายุต่ำกว่า 18 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 8.40
4. อายุ 19-30 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 61.40
5. อายุ 31-45 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 20.50
6. อายุ 46-60 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 7.20
7. อายุ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.40
8. ระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมต้น จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.20
9. ระดับมัธยมต้น จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.60
10. ระดับมัธยมปลาย / ปวช. จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.60
11. ระดับอนุปริญญา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.80
12. ระดับปริญญาตรี จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 68.70
13. ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 18.10

จากแบบสอบถามพบว่า เพศหญิงตอบแบบสอบถามมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.60 ระดับอายุตั้งแต่ 19-30 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.40 และระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.70

ในส่วนของคุณความคิดเห็นต่อสถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะ (Exhibition) ผลจากผู้ตอบแบบประเมินจำนวน 83 คน พบว่า ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .443 ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าสถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .569 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ วิธีการนำเสนอผลงานศิลปะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .558 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และการจัดแสงสว่างภายในห้องนิทรรศการ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .857 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง (ตาราง 3)

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลผลจากแบบสอบถามของผลงานชิ้นที่ 1 “คอร์รัปชัน หมายเลข 1” พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 1 คอร์รัปชัน หมายเลข 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .425 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .501 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .521 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แลด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) และด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 4.11 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .451 และ .513 ตามลำดับ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายข้อของ ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) พบว่า ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .492 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือความสวยงามของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .621 มีความพึงพอใจในระดับมาก ผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .529 มีความพึงพอใจในระดับมาก และความโดดเด่นของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .604 มีความพึงพอใจในระดับมาก ตามลำดับ

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) พบว่า ความน่าสนใจของรูปทรงแรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .667 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .699 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .646 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และ ผลงานศิลปะสามารถสร้างความจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .666 มีความพึงพอใจในระดับมาก เป็นต้น

ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting) พบว่า ความสมบูรณ์ของเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่นำมาสร้างผลงาน และความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆ ในผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .587 และ .544 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้าง

ความรู้สึกถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชัน และเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.81 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .756 มีความพึงพอใจในระดับมาก

ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน พบว่า ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .621 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือผู้ชมสามารถเข้าใจถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .652 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการต่อต้านการปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.93 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .620 มีความพึงพอใจในระดับมาก (ตาราง 4)

ส่วนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลผลจากแบบสอบถามของผลงานชิ้นที่ 2 “คอร์รัปชัน หมายเลข 2” พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 2 คอร์รัปชัน หมายเลข 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .427 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .443 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .502 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting) มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.15 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .479 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 4.07 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .511 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายข้อของการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) พบว่า ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .579 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือความสวยงามของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .613 มีความพึงพอใจในระดับมาก ความโดดเด่นของผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .653 มีความพึงพอใจในระดับมาก และผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .612 มีความพึงพอใจในระดับมาก และ ตามลำดับ

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) พบว่า ความน่าสนใจของรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เท่ากับ 4.59 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ.606 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือรูปทรง และสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .610 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด แนวความคิดโดยรวมของผลงาน ศิลปะ และผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ.569 และ .587 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดและผลงานศิลปะสามารถ สร้างความจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.00 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ.663 มีความพึงพอใจในระดับมาก เป็นต้น

ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting) พบว่า ความ สมบูรณ์ของเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่นำมาสร้างผลงาน และความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆ ใน ผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.46 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 570 มีความพึงพอใจในระดับ มากที่สุด รองลงมาคือเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกถึงผลเสียของ การทุจริตคอร์รัปชัน และเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกในการ ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.84 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .707 และ .689 มีความพึงพอใจในระดับมาก

ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน พบว่า ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.41 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ.625 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือผู้ชมสามารถเข้าใจถึงผลเสียของ การทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 624 มีความพึงพอใจในระดับ มากที่สุด ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการให้ความรู้ถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันต่อประชาชน ทัวไปมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .572 มีความพึงพอใจในระดับมาก และผู้ชม สามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการต่อต้านการปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทย มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุดเท่ากับ 3.98 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ.563 มีความพึงพอใจในระดับมาก(ตาราง 5)

ส่วนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลผลจากแบบสอบถามของผลงานชิ้นที่ 3 “คอร์รัปชัน หมายเลข 3” พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 3 คอร์รัปชัน หมายเลข 3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .521 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านการรับรู้ ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 4.58 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ .470 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาด้านความสัมพันธ์ระหว่าง แนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เท่ากับ .391 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting) และด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการ ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .462 และ .467 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณารายข้อของการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) พบว่า ความสวยงามของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .535 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .543 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ความ โดดเด่นของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .591 มีความพึงพอใจ ในระดับมากที่สุด และผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .544 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) พบว่า รูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เท่ากับ 4.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .435 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือความ น่าสนใจของรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .490 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดเนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะ และผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ .549 และ .651 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด แนวความคิดโดยรวมของผลงาน ศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .566 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และผลงานศิลปะสามารถสร้างความจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 4.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .560 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting) พบว่า ความ สมบูรณ์ของเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่นำมาสร้างผลงาน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.64 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ .531 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ความสมบูรณ์ของรายละเอียด ต่างๆ ในผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .557 มีความพึงพอใจใน ระดับมากที่สุด เทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกถึงผลเสียของการ ทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .707 มีความพึงพอใจในระดับมาก และเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.96 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .671 มีความพึงพอใจในระดับมาก

ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน พบว่า ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .549 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือผู้ชมสามารถเข้าใจถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .590 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการให้ความรู้ถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันต่อประชาชนทั่วไปมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .581 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการต่อต้านการปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.99 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .529 มีความพึงพอใจในระดับมาก (ตาราง 6)

ส่วนที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูลผลจากแบบสอบถามของผลงานชิ้นที่ 4 “คอร์รัปชัน หมายเลข 4” พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 4 คอร์รัปชัน หมายเลข 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .549 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 4.61 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .454 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .400 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .469 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และ ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .450 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณารายข้อของ ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) พบว่า ความสวยงามของผลงานศิลปะและความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .508 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ความโดดเด่นของผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .612 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .567 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) พบว่า รูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 4.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .508 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือความน่าสนใจของรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 ส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ.514 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดแนวความคิดโดยรวมของผลงานศิลปะ เนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะและผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ.549 .527 และ .592 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และผลงานศิลปะสามารถสร้างความจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .608 มีความพึงพอใจในระดับมาก

ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน(Oil painting) พบว่า ความสมบูรณ์ของเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่นำมาสร้างผลงานมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .521 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆ ในผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ.604 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด เทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกลงในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .648 มีความพึงพอใจในระดับมาก และเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกลงถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.88 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ.670 มีความพึงพอใจในระดับมาก

ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน พบว่า ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ.549 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือผู้ชมสามารถเข้าใจถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ.704 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการให้ความรู้ถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันต่อประชาชนทั่วไปมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .587 มีความพึงพอใจในระดับมากและผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการต่อต้านการปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.05 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ.439 มีความพึงพอใจในระดับมาก(ตาราง 7)

ส่วนที่ 6 วิเคราะห์ข้อมูลผลจากแบบสอบถามของผลงานชิ้นที่ 5 “คอร์รัปชัน หมายเลข 5” พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 4 คอร์รัปชัน หมายเลข 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .549 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 4.61 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .454 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .400 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เท่ากับ .469 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .450 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณารายข้อของ ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) พบว่า ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .578 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ความสวยงามของผลงานศิลปะ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .578 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ความโดดเด่นของผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .603 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .508 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) พบว่า ความน่าสนใจของรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .477 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดรองลงมา คือรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .530 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .631 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดแนวความคิดโดยรวมของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .566 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .594 มีความพึงพอใจในระดับมาก และเนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.01 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .542 มีความพึงพอใจในระดับมาก

ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting) พบว่า ความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆในผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .578 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือความสมบูรณ์ของเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่นำมาสร้างผลงานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .583 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด เทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.94 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .687 มีความพึงพอใจในระดับมาก และเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .625 มีความพึงพอใจในระดับมาก

ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน พบว่า ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .592 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือผู้ชมสามารถเข้าใจถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 610 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการให้ความรู้ถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันต่อประชาชนทั่วไปมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .566 มีความพึงพอใจในระดับมาก และผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการต่อต้านการปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.05 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .466 มีความพึงพอใจในระดับมาก(ตาราง 8)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาเพื่อการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ กรณีศึกษาเพื่อต่อต้านคอร์รัปชันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำทุจริตคอร์รัปชันของข้าราชการ นักการเมืองและนักธุรกิจของประเทศไทยจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น งานวิจัย หนังสือ และข่าวสารจากสื่อต่างๆ และได้ศึกษาทฤษฎีทางศิลปะ ทฤษฎีการสร้างงานศิลปะแนวทาง เซอร์เรียลลิซึม (Surrealism) รวมถึงได้ศึกษาและวิเคราะห์ผลงานของศิลปินที่เกี่ยวข้อง 3 คนได้แก่ ฮีโรนีมัส บอสช์ (Hieronymus Bosch) รีเน มากริตต์ (Rene Magritte) ฟรีดา คาห์โล (Frida Kahlo) ทฤษฎีสัญญา ทฤษฎีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อศึกษาและทราบถึงความสำคัญของปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน เพื่อใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting) ให้เป็นอีกหนึ่งช่องทางในการกระตุ้น และเป็นภาพสะท้อนเพื่อให้ผู้เข้าชมนิทรรศการผลงานศิลปะ และประชาชนทั่วไปได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาและการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

ด้านสถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะ (Exhibition) ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .443 ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยด้านสถานที่ในการจัดงานมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งหอศิลป์ g23 เป็นสถานที่เหมาะสมในการจัดงาน แต่ในด้านแสงสว่างภายในห้องนิทรรศการ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 2.86 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .857 โดยสามารถวิเคราะห์ถึงปัญหาในการจัดแสดงภาพ ที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอ ทำให้รู้ว่าการวางแสงไม่เหมาะสมเท่าที่ควร แต่ในด้าน วิธีการนำเสนอ บรรยากาศโดยรวม วิธีการจัดวาง และพื้นที่เดินชมผลงานมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จึงมีผลทำให้ภาพรวมด้านสถานที่ในการจัดนิทรรศการอยู่ในระดับมากเช่นกัน

ผลงานชิ้นที่ 1 “คอร์รัปชัน หมายเลข 1”

ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .451 มีความพึงพอใจในระดับมาก ด้านความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.31 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องตามหลักทฤษฎีดุลยภาพ (Balance) คือลักษณะสมมาตร เป็นวิธีสร้างความสมดุลให้กับผลงานและหลักทฤษฎี ภาวะแนบเนียน (Consistent) หลักทฤษฎีภาวะบรรสาน (Harmony) โดยเน้นความสอดคล้องและสมดุลย์ขององค์ประกอบ จัดวางน้ำหนักได้อย่างเหมาะสมพอดี น้ำหนักอ่อนแก่ของแสงเงาทางทัศนศิลป์ (Tone) รองลงมาคือด้านความสวยงาม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ซึ่งอยู่ในระดับมาก สอดคล้องหลักทฤษฎีพลังดึงดูด (Attractive) คือความงาม ความพอใจ ดึงดูดผู้ชม ส่วนด้านความโดดเด่นของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.98 ถึงแม้ว่าจะได้คะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด แต่ก็มีค่าความพึงพอใจในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับหลักทฤษฎีสไตล์ (Style) ผลงานได้แสดงออกถึงลักษณะพิเศษเฉพาะ ทำให้ผู้ชมเกิดความสนใจในผลงาน จากผลการวิเคราะห์เห็นได้ว่า ผลงานมีความเป็นเอกภาพและความสวยงาม การวางจุดเด่นที่เป็นผู้หญิงและโต๊ะสีแดงอยู่ตรงกลางและการควบคุมภาพจากหลังให้มีดีกว่าตัวผู้หญิง เป็นการเน้นให้ผู้ชมได้มองในสิ่งที่เป็นจุดสนใจของภาพ การควบคุมโทนสีให้อยู่ในโทนแดงและดำ สีแดง ในคริสต์ศิลป์ เป็นสีของโลหิต เป็นสัญลักษณ์แห่งอารมณ์ทั้งความรักและความเกลียดชัง สีดำ เป็นสัญลักษณ์ของความตาย ความโศกเศร้า ความเจ็บป่วย การเน้นส่วนที่มีดและสว่างในตำแหน่งที่เหมาะสม เป็นการช่วยสร้างความเป็นเอกภาพของผลงาน โดยอาศัยหลักทฤษฎีดุลยภาพ การเน้น (Emphasis) จังหวะลีลา (Rhythm) ภาวะบรรสาน (Harmony) จากผลการวิเคราะห์เห็นได้ว่า การสร้างความเป็นเอกภาพ ความงามของผลงานศิลปะมีผลอย่างมากต่อความพึงพอใจของผู้ชมผลงานศิลปะ

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงาน (Artwork) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .501 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ด้านความน่าสนใจของรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.45 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีนิยมจินตนาการ (Imaginationalism Theory) โดยเน้นคุณค่าศิลปะด้านจินตนาการ (Fantasy) เป็นการที่ศิลปินนำเสนอผลงานเหมือนจริงแต่สร้างความไม่ปกติของความสัมพันธ์กันของวัตถุต่างๆ ในภาพซึ่งคล้ายคลึงกับงานประเภทเซอร์เรียลลิสม์ รองลงมาคือด้านรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ซึ่งมีความพอใจในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีศิลปะแนวทางเซอร์เรียลลิสม์ที่ผลงานสร้างความหมายใหม่ของวัตถุที่นำมาใช้ในผลงานและสอดคล้องกับทฤษฎีสัญวิทยา ซึ่งเป็นการศึกษาความเป็นไปของสังคมจากสิ่งที่ปรากฏในช่วงเวลานั้นๆ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเหล่านี้มาใช้ในการค้นหาความหมายและการสร้างความหมายใหม่ของวัตถุที่นำมาใช้ในผลงาน ส่วนด้านผลงาน

ศิลปะสามารถสร้างจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 3.92 แต่ก็มีค่าความพึงพอใจในระดับมาก จากผลการวิเคราะห์พบว่า การใช้รูปทรงและสัญลักษณ์ สามารถสร้างความน่าสนใจให้กับผู้เข้าชม การใช้สัญลักษณ์ด้วยผู้หญิงธรรมดาเป็นตัวแทนของประชาชนทั่วไป การใช้แมลงวันซึ่งเป็นตัวแทนของบาปในคริสต์ศาสนา จัดวางร่วมกันในห้องจัดเลี้ยงสังสรรค์ การวางภาพของข้าราชการนักการเมืองยืนอยู่ในความมืดอยู่ในฉากหลังสร้างความไม่ชอบด้วยเหตุผลในงานศิลปะ ซึ่งจะผลการวิเคราะห์เห็นได้ชัดว่าสามารถสร้างความน่าสนใจและความสงสัยให้กับผู้ชม ในส่วนนี้สอดคล้องกับการสร้างสรรค์ผลงานของ ฟรีดา คาโล ชื่อ The wounded table และ The two Fridas

ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบจิตรกรรมสีน้ำมัน(Oil painting) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .513 มีความพึงพอใจในระดับมาก ด้านความสมบูรณ์ของเทคนิคและด้านความสมบูรณ์ของรายละเอียดในผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากันคือ 4.42 ส่วนด้านเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันส่งผลต่อการสร้างความรู้สึถึงผลเสียและรู้สึกถึงการต่อต้านการคอร์รัปชัน นั้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 ซึ่งอยู่ในระดับมาก จากผลการวิเคราะห์เห็นได้ว่า ผลงานจิตรกรรมมีความสมบูรณ์ทางด้านเทคนิค และเทคนิคสีน้ำมันที่ใช้ มีผลช่วยในการสร้าง ความรู้สึกต่อการต่อต้านการคอร์รัปชัน

ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน .521 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ด้านผู้ชมสามารถเข้าใจถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.39 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับทฤษฎีศิลปะเซอร์เรียลลิสม์ สัญลักษณ์ ซึ่งผลงานมีการใช้วัตถุ สัญลักษณ์ จัดวางให้อยู่ในความผิดปกติ เป็นการสร้างภาพแทนความใหม่ ทำให้ผู้ชมผลงานเกิดคำถามถึงความผิดปกติเหล่านั้นจึงมีผลในด้านความเข้าใจในสิ่งที่ผลงานต้องการบอกเล่าเรื่องราว รองลงมาคือด้านผู้ชมสามารถเข้าใจถึงผล เสียของการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 ส่วนด้านผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการต่อต้านปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.93 แต่ก็ยังคงมีความพึงพอใจในระดับมาก จากผลการวิเคราะห์เห็นได้ว่า ผู้ชมผลงานศิลปะมีความเข้าใจถึงความสำคัญของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านปัญหาการคอร์รัปชัน นั้นหมายความว่าผลงานศิลปะสามารถสื่อความหมายและทำให้ผู้ชมมีความเข้าใจในผลงานศิลปะได้เป็นอย่างดี

ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 1 “คอร์รัปชัน หมายเลข 1” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .425 ซึ่งมีความพึงพอใจในระดับมาก จากผลการวิเคราะห์เห็นได้ว่า ผลงานสามารถสื่อความหมายทำให้ผู้ชมเข้าใจได้ว่าผลงานสามารถสื่อสารกับคนดูและบอกเล่าเรื่องราวการทุจริตคอร์รัปชันตามความมุ่งหมายของผู้วิจัยได้เป็นที่น่าพอใจ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีศิลปะแนวทาง เซอร์เรียลลิสม์ ทฤษฎีสัญลักษณ์ จินตนาการ ทฤษฎีทางความงามในด้าน ดุลยภาพ ภาวะแนบแน่นหรือคงเส้นคงวา และจังหวะลีลา

ผลงานชิ้นที่ 2 “คอร์รัปชัน หมายเลข 2”

ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .511 มีความพึงพอใจในระดับมาก ด้านความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.20 มีความพึงพอใจในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องตามหลักทฤษฎีดุลยภาพ (Balance) คือลักษณะสมมาตร เป็นวิธีสร้างความสมดุลให้กับผลงานและหลักทฤษฎี ภาวะแนบเนียน (Consistent) โดยเน้นความสอดคล้องและสมดุลงอกประกอบ น้ำหนักอ่อนแก่ของแสงเงาทางทัศนศิลป์ (Tone) รองลงมาคือด้านความสวยงาม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องหลักทฤษฎีพลังดึงดูด (Attractive) คือความงาม ความพอใจ ดึงดูดผู้ชม ส่วนด้านความโดดเด่นของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.94 แต่ก็มีค่าความพึงพอใจในระดับมาก มาก ซึ่งสอดคล้องกับหลักทฤษฎีสไตล์ (Style) ผลงานได้แสดงออกถึงลักษณะพิเศษเฉพาะ ทำให้ผู้ชมเกิดความสนใจในผลงาน จากผลการวิเคราะห์เห็นได้ว่า ผลงานมีความเป็นเอกภาพและความสวยงาม การวางจุดเด่นที่เป็นผู้ชายที่มีลักษณะพิการ หันหลังถูกวางอยู่บนโต๊ะสีแดงอยู่ตรงกลาง บนโต๊ะมีลิงและหนู การจัดวางรูปภาพนกการ เมืองและนักธุรกิจอยู่ในฉากหลังยื่นหน้าหาผู้ชมและยืนอยู่ในความมืด ช่วยเน้นให้ผู้ชมได้มองในสิ่งที่สนใจของภาพซึ่งอยู่ด้านหน้าในแสงสว่างและการควบคุมโทนสีให้อยู่ในโทนแดงและดำ สีแดง ในคริสต์ศิลป์ เป็นสีของโลหิต เป็นสัญลักษณ์แห่งอารมณ์ ทั้งความรักและความเกลียดชัง สีดำเป็นสัญลักษณ์ของความตาย ความโศกเศร้า ความเจ็บป่วย การเน้นส่วนที่ควรมืดและสว่างในตำแหน่งที่เหมาะสมสอดคล้องกับทฤษฎีดุลยภาพ การเน้น (Emphasis) จังหวะลีลา (Rhythm) เป็นการช่วยสร้างความเป็นเอกภาพของผลงานชิ้นนี้ จากผลการวิเคราะห์เห็นได้ว่า การสร้างความเป็นเอกภาพและความสวยงามของผลงานศิลปะมีผลอย่างมากต่อความพึงพอใจของผู้ชมผลงานศิลปะ

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงาน (Artwork) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .443 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ด้านความน่าสนใจของรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.59 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีสัญญาวิทยา ทฤษฎีนิมิตจินตนาการ (Imaginationalism Theory) โดยเน้นคุณค่าศิลปะด้านจินตนาการ (Fantasy) เป็นการที่ศิลปินนำเสนอผลงานเหมือนจริง แต่สร้างความไม่ปกติของความสัมพันธ์กันของวัตถุต่างๆ ซึ่งคล้ายคลึงกับงานประเพณีเซอร์เรียลลิสม์ รองลงมาคือด้านรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ซึ่งมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีศิลปะแนวทางเซอร์เรียลลิสม์ ผลงานสามารถสร้างความหมายใหม่ให้วัตถุที่นำมาใช้ในผลงาน และสอดคล้องกับทฤษฎีสัญญาวิทยา ซึ่งเป็นการศึกษาความเป็นไปของสังคมจากสิ่งที่ปรากฏในช่วงเวลานั้นๆ ผู้วิจัยได้นำ

แนวคิดเหล่านี้มาใช้ในการค้นหาความหมายและการสร้างความหมายใหม่ของวัตถุที่นำมาใช้ในผลงาน ส่วนด้านผลงานศิลปะสามารถสร้างจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 4.00 แต่ก็มีค่าความพึงพอใจในระดับมาก จากผลการวิเคราะห์พบว่า การใช้รูปทรงและสัญลักษณ์ สามารถสร้างความน่าสนใจให้กับผู้เข้าชม การใช้ สัญลักษณ์เป็นผู้ชายพิการ เป็นสื่อตัวแทนของประชาชนที่ถูกเอาเปรียบ การใช้สิ่งซึ่งเป็นตัวแทนของบาปในคริสต์ศาสนา กำลังดูของเหลวสีแดงจากคน หนูกำลังเฝ้ามองอย่างจดจ่อ การจัดวางสิ่งเหล่านี้ร่วมกันในห้องจัดเลี้ยงสังสรรค์ การวางภาพของข้าราชการนักการเมืองยืนดูของเหลวสีแดงจากคนผู้ชาย สร้างความไม่ชอบด้วยเหตุผลและความอึดอัดในงานศิลปะซึ่งมีผลต่ออารมณ์และความรู้สึกของผู้ชมซึ่งสอดคล้องกับผลงานของฟรีดา คาโล ชื่อ The Wounded table จากผลการวิเคราะห์เห็นได้ชัดว่า การใช้สื่อสัญลักษณ์สามารถดึงดูดความสนใจ ความสงสัยและการตั้งคำถามให้กับผู้ชม

ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบจิตรกรรมสีน้ำมัน(Oil painting) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .479 มีความพึงพอใจในระดับมาก ด้านความสมบูรณ์ของเทคนิคและด้านความสมบูรณ์ของรายละเอียดในผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.46 ส่วนด้านเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันส่งผลต่อการสร้างความรู้สึถึงผลเสียและรู้สึกถึงการต่อต้านการคอร์รัปชันนั้นมีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 3.84 ซึ่งอยู่ในระดับมาก จากผลการวิเคราะห์เห็นได้ว่า ผลงานจิตรกรรมมีความสมบูรณ์ทางด้านเทคนิคมีส่วนช่วยในการสร้างความรู้สึถึงการต่อต้านการคอร์รัปชัน

ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .502 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านผู้ชมสามารถเข้าใจถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.41 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ซึ่งผลการ วิจัยสอดคล้องกับทฤษฎีศิลปะเซอร์เรียลลิสม์และทฤษฎีสัญญาวิทยา ผลงานมีการใช้ภาพบุคคล วัตถุ และสัญลักษณ์ต่างๆ จัดวางให้อยู่ในความผิดปกติ เป็นการสร้างภาพแทนความใหม่ ผู้ชมผลงานเกิดคำถามถึงความผิดปกติเหล่านั้นจึงมีผลในด้านความเข้าใจในสิ่งที่ผลงานต้องการบอกเล่าเรื่องราว รองลงมาคือด้านผู้ชมสามารถเข้าใจถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 ส่วนด้านผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการต่อต้านปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.98 แต่ก็ยังคงมีค่าความพึงพอใจในระดับมากจากผลการวิเคราะห์เห็นได้ว่า ผู้ชมผลงานศิลปะมีความเข้าใจถึงความสำคัญของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านปัญหาการคอร์รัปชัน นั่นหมายความว่าผลงานศิลปะสามารถสื่อความหมายและทำให้ผู้ชมมีความเข้าใจในผลงานศิลปะได้เป็นอย่างดี

ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 2 “คอร์รัปชัน หมายเลข 2” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .427 ซึ่งมีความพึงพอใจในระดับมาก จากผลการวิเคราะห์ เห็นได้ว่าผลงานสามารถทำให้ผู้เข้าชมเข้าใจได้ว่าผลงานสามารถสื่อสารกับคนดูและบอกเล่าเรื่องราว การทุจริตคอร์รัปชันตามความมุ่งหมายของผู้จัดได้เป็นที่น่าพอใจ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีศิลปะแนว เซอร์เรียลลิสม์ ทฤษฎีสัญวิทยา จินตนาการ ทฤษฎีทางความงามในด้าน ดุลยภาพ การเน้น ภาวะแนบแน่นหรือคงเส้นคงวาและจังหวะลีลา

ผลงานชิ้นที่ 3 “คอร์รัปชัน หมายเลข 3”

ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .430 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ด้านความสวยงามของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.70 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ด้านความเป็นเอกภาพและความกลม กลืนของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งทั้งสองด้านสอดคล้องตามหลักทฤษฎีภาวะบรรสาน (Harmony) โดยเน้นความสอดคล้องและสมดุลขององค์ประกอบ จัดวางน้ำ หนักได้อย่างเหมาะสมพอดี น้ำหนักอ่อนแก่ของแสงเงาทางทัศนศิลป์ หลักทฤษฎีดุลยภาพ (Balance) คือลักษณะสมมาตร เป็นวิธีสร้างความสมดุลให้กับภาพเขียน ส่วนด้านผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 4.42 แต่ก็มีค่าความพึงพอใจในระดับมากที่สุดเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับหลักทฤษฎีสไตล์ (Style) ผลงานได้แสดงออกถึงลักษณะพิเศษเฉพาะทำให้ผู้ชมเกิดความสนใจในผลงาน นอกจาก นั้นยังสอดคล้องกับทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ทางความงาม (Creative in Beauty) คือการรู้จักการสร้างความงามที่แปลกใหม่ แปลกจากที่เรพบเห็นอยู่ทุกวัน จากผลการวิเคราะห์เห็นได้ว่า ผลงานมีความเป็นเอกภาพและความสวยงาม การวางจุดเด่นที่เป็นเด็กนักเรียนชายที่มีลักษณะพิการยืนอยู่ตรงกลาง บนพื้นมีแมลงวันเกาะเต็มพื้นที่และการจัดวางรูปภาพ นักการเมืองและนักธุรกิจอยู่ในฉากหลังยืนมองเด็กนักเรียนทั้งสองคนและยืนอยู่ในความมืด ช่วยเน้นให้ผู้ชมได้มองในสิ่งที่เป็นจุดสนใจของภาพซึ่งอยู่ด้านหน้าในแสงสว่างและการควบคุมโทนสีให้อยู่ในโทนแดงและดำ สีแดง ในคริสต์ศิลป์ เป็นสีของโลหิต เป็นสัญลักษณ์แห่งอารมณ์ ทั้งความรักและความเกลียดชัง สีดำ เป็นสัญลักษณ์ของความตาย ความโศกเศร้า ความเจ็บป่วย การเน้นส่วนที่ควรมืดและสว่างในตำแหน่งที่เหมาะสม ตามหลักทฤษฎี ภาวะบรรสาน ดุลยภาพ เป็นการช่วยสร้างความเป็นเอกภาพของผลงานชิ้นนี้ จากผลการวิเคราะห์เห็นได้ว่า ความสวยงามและความเป็นเอกภาพของผลงานศิลปะมีผลอย่างมากต่อความพึงพอใจของผู้ชมผลงานศิลปะ

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงาน (Artwork) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .391 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ด้านรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 ความพอใจในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีสัญญาวิทยา ทฤษฎีนิยมจินตนาการ (Imaginationalism Theory) โดยเน้นคุณค่าศิลปะด้านจินตนาการ (Fantasy) เป็นการที่ศิลปินนำเสนอผลงานเหมือนจริง แต่สร้างความไม่ปกติของความสัมพันธ์กันของวัตถุต่างๆ ที่นำมาใช้ ซึ่งคล้ายคลึงกับงานประเภท เซอร์เรียลลิสม์ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับทฤษฎี ความคิดสร้างสรรค์ทางความงาม (Creative in Beauty) คือการรู้จักสร้างสรรค์ความงามใหม่แปลกจากที่เราเห็นทุกวัน ซึ่งสามารถสะท้อนแนวความคิดของผลงาน รองลงมาคือด้านความน่าสนใจของรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สร้างผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีศิลปะแนวทางเซอร์เรียลลิสม์ ที่ผลงานสร้างความหมายใหม่ของวัตถุที่นำมาใช้ในผลงานสอดคล้องกับทฤษฎีสัญญาวิทยา ซึ่งเป็นการศึกษาความเป็นไปของสังคมจากสิ่งที่ปรากฏในช่วงเวลานั้นๆ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเหล่านี้มาใช้ในการค้นหาความหมายและการสร้างความหมายใหม่ของวัตถุที่นำมาใช้ในผลงาน ส่วนด้านผลงานศิลปะสามารถสร้างจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 4.25 แต่ก็มีค่าความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ทางความงามอีกด้วย จากผลการวิเคราะห์พบว่า การใช้รูปทรงและสัญลักษณ์สามารถสร้างความน่าสนใจให้กับผู้เข้าชม การใช้สื่อ สัญลักษณ์เป็นเด็กนักเรียนชายพิการสองคน เป็นสื่อตัวแทนของเด็กนักเรียนและการศึกษาของประเทศ การใช้แมลงวันซึ่งเป็นตัวแทนของบาปในคริสต์ศาสนา แมลงสาปซึ่งเป็นตัวแทนสิ่งสกปรก การใช้แบบเรียนภาษาไทยจัดวางอยู่บนพื้นด้านหน้าของเด็ก การจัดวางสิ่งเหล่านี้ร่วมกันในหัตถ์เลี้ยงสังสรรค์ การวางภาพของข้าราชการนักการเมืองยื่นดูของเหลวสีแดงจากเด็กนักเรียนพิการทั้งสองคน สร้างความไม่ชอบด้วยเหตุผลในผลงาน ความอัดอั้นในงานศิลปะซึ่งมีผลต่ออารมณ์และความรู้สึกของผู้ชม ซึ่งสอดคล้องกับการแนวทางการสร้างสรรค์ศิลปะแนวทางเซอร์เรียลลิสม์ และทฤษฎีสัญญาวิทยา ในเรื่องของการสร้างสรรค์ความแปลกใหม่ท้าทายผู้ชมให้ได้คิดและวิเคราะห์สิ่งที่ศิลปินนำเสนอ จากผลการวิเคราะห์เห็นได้ชัดว่า การใช้สื่อสัญลักษณ์สามารถดึงดูดความสนใจ สร้างความหมายให้กับผลงานศิลปะและการตั้งคำถามให้กับผู้ชม

ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบจิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .462 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ด้านความสมบูรณ์ของรายละเอียดในผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.64 รองลงมาคือด้านความสมบูรณ์ของเทคนิค มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 ส่วนด้านเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกในการต่อต้านการคอร์รัปชันนั้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด จากผลการวิเคราะห์เห็นได้ว่า ผลงานจิตรกรรมมีความสมบูรณ์ทางด้านเทคนิคและรายละเอียด มีผลช่วยในการสร้างความรู้สึกต่อต้านการคอร์รัปชัน

ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .521 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านผู้ชมสามารถเข้าใจถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.52 ซึ่งผลที่ได้มีความสอดคล้องกับทฤษฎีการสร้างงานแบบศิลปะเซอร์เรียลลิสม์ ทฤษฎีสัญวิทยา ซึ่งผลงานมีการใช้ภาพบุคคล วัตถุ สัญลักษณ์ต่างๆ จัดวางให้อยู่ในความผิดปกติ เป็นการสร้างภาพแทนความใหม่ ให้ความหมายใหม่ เพื่อผู้ชมผลงานเกิดคำถามถึงความผิดปกติเหล่านั้น จึงมีผลในด้านความเข้าใจในสิ่งที่ผลงานต้องการบอกเล่าเรื่องราวรองลงมาคือด้านผู้ชมสามารถเข้าใจถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ส่วนด้านผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการต่อต้านปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.99 แต่ก็ยังคงมีความพึงพอใจในระดับมากจากผลการวิเคราะห์ เห็นได้ว่า ผู้ชมผลงานศิลปะมีความเข้าใจถึงความสำคัญของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านปัญหาการคอร์รัปชัน นั้นหมายความว่าผลงานศิลปะสามารถสื่อความหมายและทำให้ผู้ชมมีความเข้าใจในผลงานศิลปะได้เป็นอย่างดี

ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 3 “คอร์รัปชัน หมายเลข 3” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .521 ซึ่งมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด จากผลการวิเคราะห์เห็นว่าผลงานสามารถสื่อความหมายให้ผู้ชมได้เข้าใจถึงผลเสียที่เกิดจากปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งสอดคล้องสอดคล้องกับทฤษฎีศิลปะแนวทางเหนือจริง สัญวิทยา จินตนาการ ทฤษฎีทางความงามในด้าน ดุลยภาพ การเน้น ภาวะแนบแน่นหรือคงเส้นคงวา จังหวะลีลาและการสร้างผลงานในแนวทางเซอร์เรียลลิสม์

ผลงานชิ้นที่ 4 “คอร์รัปชัน หมายเลข 4”

ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .454 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ด้านความสวยงามและความเป็นเอกภาพของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากันคือ 4.76 มีค่าความพึงพอใจในระดับมากที่สุด สอดคล้องตามหลักทฤษฎีภาวะบรรสาน(Harmony) และสอดคล้องตามหลักทฤษฎีดุลยภาพ(Balance) คือลักษณะสมมาตร โดยเน้นความสอดคล้องและสมดุลขององค์ประกอบ จัดวางน้ำหนักได้อย่างเหมาะสมพอดี ทิศทางแสงเงาทางทัศนศิลป์มีการจัดวางที่น่าสนใจโดยสามารถเน้นให้ผู้ชมได้มองในส่วนที่สำคัญของภาพ ส่วนด้านผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 4.43 แต่ก็มีค่าความพึงพอใจในระดับมากที่สุดเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับหลักทฤษฎีสไตล์ (Style) ผลงานได้แสดงออกถึงลักษณะพิเศษเฉพาะของผลงาน ทำให้ผู้ชมเกิดความสนใจในผลงาน นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ทางความงาม (Creative in Beauty) คือการรู้จักการสร้างความงามที่แปลกใหม่ แปลกจากที่เราพบเห็นอยู่ทุกวัน จากผลการวิเคราะห์เห็นว่า ผลงานมีความ

เป็นเอกภาพและความสวยงาม การวางจุดเด่นที่เป็นเด็กนักเรียนชายและหญิงหลับตาขาขาด ซึ่งถูกจัดวางอยู่บนโต๊ะปูด้วยผ้าแดงและ จัดวางอยู่ใน แสงสว่าง ขัดแย้งกับการ จัดวางรูปนักรบเมืองและนักธุรกิจอยู่ด้านหน้าทางด้านซ้ายและขวาของภาพแต่ถูกวางอยู่ในความมืดช่วยเน้นให้ผู้ชมได้มองในสิ่งที่เป็นจุดสนใจของภาพซึ่งอยู่ในส่วนที่สว่างของภาพ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเน้น (Emphasis) เป็นเทคนิคในการเน้นในเส้น สี รูปทรงหรือด้วยความเข้มของสีและแสง ภาพถูกควบคุมโทนสีให้อยู่ในโทนแดงและดำ สีแดง ในคริสต์ศิลป์ เป็นสีของโลหิต เป็นสัญลักษณ์แห่งอารมณ์ ทั้งความรักและความเกลียดชัง สีดำ เป็นสัญลักษณ์ของความตาย ความโศกเศร้า เจ็บป่วย การเน้นส่วนที่มืดและสว่างในตำแหน่งและปริมาณที่เหมาะสม เป็นการช่วยสร้างความเป็นเอกภาพของผลงานชิ้นนี้ จากผลการวิเคราะห์เห็นได้ว่า ความสวยงามและความเป็นเอกภาพของผลงานศิลปะมีผลอย่างมากต่อความพึงพอใจของผู้ชมผลงานศิลปะ

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงาน (Artwork) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .400 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ด้านรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 ความพอใจในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีสัญวิทยา คือการเลือกภาพแทนความและสัญลักษณ์ต่างๆ เพื่อใช้ในการบอกเล่าเรื่องราว ทฤษฎีนิยมจินตนาการ โดยเน้นคุณค่าศิลปะด้านจินตนาการ เป็นการที่ศิลปินนำ เสนอผลงานเหมือนจริงแต่สร้างความไม่ปกติของความสัมพันธ์กันทางวัตถุ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ทางความงาม คือการรู้จักสร้างสรรค์ความงามใหม่แปลกจากที่เห็นอยู่ทุกวัน ซึ่งสามารถสะท้อนแนวความคิดของผลงาน รองลงมาคือด้านความน่าสนใจของรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สร้างผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีสัญวิทยา ซึ่งเป็นการศึกษาความเป็นไปของสังคมจากสิ่งที่ปรากฏในช่วงเวลานั้นๆ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเหล่านี้มาใช้ในการค้นหาความหมายและการสร้างความหมายใหม่ให้กับวัตถุ สื่อสัญลักษณ์ที่นำมาใช้ในผลงาน ส่วนด้านผลงานศิลปะสามารถสร้างจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ได้ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 4.18 แต่ยังคงอยู่ในระดับมาก การใช้สัญลักษณ์ด้วยแมลงวัน ซึ่งเป็นตัวแทนของบาปในคริสต์ศิลป์ แมลงสาบซึ่งเป็นแมลงที่สกปรกเกาะอยู่บนโต๊ะรอบๆ ตัวเด็กนักเรียนทั้งสองคน การใช้ท่อเหล็กและของเหลวสีแดงที่ปักอยู่บนตัวของนักเรียนทั้งสองคนเป็นสื่อแทนความหมายของผลประโยชน์ที่กำลังถูกเอาเปรียบ การจัดวางสิ่งเหล่านี้ร่วมกันในห้องจัดเลี้ยงสังสรรค์ การวางภาพของข้าราชการซึ่งกำลังเลี้ยงสังสรรค์ สร้างความขัดแย้งและสร้างความอึดอัดในงานศิลปะซึ่งมีผลต่ออารมณ์และความรู้สึกของผู้ชม ซึ่งสอดคล้องการแนวทางการสร้างสรรค์ศิลปะแนวทางเซอร์เรียลลิสม์ ในเรื่องของการสร้างสรรค์ความแปลกใหม่ท้าทายผู้ชมให้ได้คิดและวิเคราะห์สิ่งที่ศิลปินนำเสนอ จากผลการวิเคราะห์เห็นได้ชัดว่า การใช้สื่อสัญลักษณ์สามารถดึงดูดความสนใจ สร้างความหมายให้กับผลงานศิลปะและการตั้งคำถามให้กับผู้ชม

ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบจิตรกรรมสีน้ำมัน(Oil painting) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .450 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ด้านความสมบูรณ์ของเทคนิค มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 รองลงมาคือด้านความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆ ในผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 ส่วนด้านเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชันได้ค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.88 แต่ยังคงอยู่ในระดับมาก จากผลการวิเคราะห์เห็นได้ว่า ผลงานจิตรกรรมมีความสมบูรณ์ทางด้านเทคนิคและรายละเอียด มีผลช่วยในการสร้างความรู้สึกต่อต้านการคอร์รัปชัน

ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .469 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านผู้ชมสามารถเข้าใจถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.53 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ซึ่งผลที่ได้มีความสอดคล้องกับทฤษฎีการสร้างงานแบบศิลปะเซอร์เรียลลิสม์ ทฤษฎีสัญญาวิทยา ผลงานใช้ภาพบุคคล วัตถุ สัญลักษณ์ต่างๆ จัดวางให้อยู่ในความผิดปกติ เป็นการสร้างภาพแทนความใหม่ ให้ความหมายใหม่ เพื่อให้ผู้ชมผลงานเกิดคำถามถึงความผิดปกติเหล่านั้น จึงมีผลในด้านความเข้าใจในสิ่งที่ผลงานต้องการบอกเล่าเรื่องราว รองลงมาคือด้านผู้ชมสามารถเข้าใจถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 มีความพอใจในระดับมากที่สุด ส่วนด้านผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการต่อต้านปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 4.05 แต่ก็ยังคงมีความพึงพอใจในระดับมาก จากผลการวิเคราะห์เห็นได้ว่า ผู้ชมผลงานศิลปะมีความเข้าใจถึงความสำคัญของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านปัญหาการคอร์รัปชัน นั้นหมายความว่าผลงานศิลปะสามารถสื่อความหมายและทำให้ผู้ชมมีความเข้าใจในผลงานศิลปะได้เป็นอย่างดี

ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 4 “คอร์รัปชัน หมายเลข 4” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .549 ซึ่งมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด จากผลการวิเคราะห์เห็นได้ว่าผลงานสามารถสื่อความหมายให้ผู้ชมได้เข้าใจและบอกเล่าเรื่องราวการทุจริตคอร์รัปชัน ตามความมุ่งหมายของผู้วิจัย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีศิลปะแนวทางเหนือจริง สัญญาวิทยา จินตนาการ ทฤษฎีทางความงามในด้าน ดุลยภาพ การเน้น ภาวะแนบเนียนหรือคงเส้นคงวา จังหวะลีลาและการสร้างผลงานในแนวทางเซอร์เรียลลิสม์

ผลงานชิ้นที่ 5 “คอร์รัปชัน หมายเลข 5”

ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .449 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ด้านความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.37 มีค่าความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือด้านความสวยงามของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ทั้งสองด้านสอดคล้องตามหลักทฤษฎีภาวะบรรสาน (Harmony) และหลักทฤษฎีดุลยภาพ (Balance) คือลักษณะสมมาตร อสมมาตร คือการเอนเอียงไปด้านหนึ่ง โดยเน้นความสอดคล้องของจัดวางน้ำหนักได้อย่างเหมาะสมพอดี ทิศทางแสงเงาทางทัศนศิลป์มีการจัดวางที่น่าสนใจโดยสามารถเน้นให้ผู้ชมได้มองในส่วนที่สำคัญของภาพ ส่วนด้านผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 4.24 แต่ก็มีค่าความพึงพอใจในระดับมากที่สุดเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับหลักทฤษฎีสไตล์ (Style) ผลงานได้แสดงออกถึงลักษณะพิเศษเฉพาะ ทำให้ผู้ชมเกิดความสนใจในผลงาน นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ทางความงาม (Creative in Beauty) คือการรู้จักการสร้างความงามที่แปลกใหม่ แตกต่างจากที่พบเห็นอยู่ทุกวัน จากผลการวิเคราะห์เห็นได้ว่า ผลงานมีความเป็นเอกภาพและความสวยงาม การวางจุดเด่นรูปนักการเมืองและนักธุรกิจอยู่ด้านหน้าทางด้านซ้ายซึ่งในผลงานชิ้นนี้ถูกจัดวางให้อยู่ในด้านแสงสว่าง แต่วางคนป่วยที่นั่งอยู่บนรถเข็นนั่งอยู่ด้านหลังในความมืด ช่วยเน้นให้ผู้ชมได้มองในสิ่งที่เป็จุดสนใจของภาพซึ่งอยู่ในส่วนที่สว่างของภาพ ซึ่งสอดคล้องกับหลักแนวคิดเจตนา (Intention) หมายถึงการตัดสินใจในการทำสิ่งต่างๆ ในศิลปะเจตนาบ่งชี้ถึงความต้องการของศิลปิน การควบคุมโทนสีให้อยู่ในโทนแดงและดำ สีแดง ในคริสต์ศิลป์เป็นสีของโลหิต เป็นสัญลักษณ์แห่งอารมณ์ ทั้งความรักและความเกลียดชัง สีดำ เป็นสัญลักษณ์ของความตาย ความโศกเศร้า เจ็บป่วย การเน้นส่วนที่ควรมืดและสว่างในตำแหน่งและปริมาณที่เหมาะสม เป็นการช่วยสร้างความเป็นเอกภาพของผลงานชิ้นนี้ จากผลการวิเคราะห์เห็นได้ว่า ความสวยงามและความเป็นเอกภาพของผลงานศิลปะมีผลอย่างมากต่อความพึงพอใจของผู้ชมผลงานศิลปะ

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงาน (Artwork) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .400 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ด้านความน่าสนใจของรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สร้างผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 ความพอใจในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับกับทฤษฎีสัญวิทยา ซึ่งเป็นการศึกษาความเป็นไปของสังคมจากสิ่งที่ปรากฏในช่วงเวลานั้นๆ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเหล่านี้มาใช้ในการค้นหาความหมายและการสร้างความหมายใหม่ให้กับวัตถุ สัญลักษณ์ที่นำมาใช้ในผลงาน รองลงมาคือด้านรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 มีค่าความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีสัญวิทยา คือการเลือกภาพแทนความและสัญลักษณ์ต่างๆ เพื่อใช้ในการบอกเล่าเรื่องราว

ทฤษฎีนิยามจินตนาการ โดยเน้นคุณค่าศิลปะด้านจินตนาการ เป็นการที่ศิลปินนำเสนอผลงานเหมือนจริงแต่สร้างความไม่ปกติของความ สัมพันธ์กันทางวัตถุ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ทางความงาม คือการรู้จักสร้าง สรรค์ความงามใหม่แปลกจากที่เห็นอยู่ทุกวัน ซึ่งสามารถสะท้อนแนวความคิดของผลงาน ส่วนด้านเนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะ ได้ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 4.01 แต่ยังคงอยู่ในระดับมาก การใช้ สัญลักษณ์เมตาดา ตระจายอยู่บนพื้นเพื่อสื่อถึงการทิ้ง หรือเป็นของที่ไม่ต้องการแล้วเป็นการสร้างความหมายใหม่ให้กับเมตาดา แทนความหมายของการเปลี่ยนแปลงไร้ประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีสัญญาวิทาและภาพแทนความ การใช้ท่อนของเหลวสีแดงเป็นตัวแทนของผลประโยชน์ การจัดวางคนป่วยอยู่ด้านหลังสุดและอยู่ในความมืดเป็นการสื่อถึงการถูกลืม การวางภาพของข้าราชการที่กำลังเลี้ยงสัตว์สัตว์ด้านหน้าและอยู่ในแสงสว่าง เพื่อให้ผู้ชมงานมองกลุ่มคนเหล่านี้แทนที่จะมองรูปคนป่วยที่อยู่ด้านหลังของภาพ สร้างความขัดแย้งในงานศิลปะซึ่งมีผลต่ออารมณ์และความรู้สึกของผู้ชม ซึ่งสอดคล้องกับการแนวทางการสร้างสรรค์ศิลปะแนวทางเซอร์เรียลลิสม์ ในเรื่องของการสร้างสรรค์ความแปลกใหม่ท้าทายผู้ชมให้ได้คิดและวิเคราะห์สิ่งที่ศิลปินนำเสนอและทฤษฎีสัญญาวิทยา คือการสร้างสร้างความหมายใหม่ให้กับวัตถุโดยอาศัยหลักการของการตีความ จากสิ่งต่างๆ ในสังคม จากผลการวิเคราะห์เห็นได้ชัดว่า การใช้สื่อสัญลักษณ์สามารถดึงดูดความสนใจและสร้างสามารถความหมายให้กับผลงานศิลปะและการตั้งคำถามให้กับผู้ชม

ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบจิตรกรรมสีน้ำมัน(Oil painting) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .454 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ด้านความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆ ในผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 รองลงมาคือความสมบูรณ์ของเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 ส่วนด้านเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชันได้ค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.89 แต่ยังคงอยู่ในระดับมาก จากผล การวิเคราะห์เห็นได้ว่า ผลงานจิตรกรรมมีความสม บูรณ์ทางด้านเทคนิคและรายละเอียดมีผลช่วยในการสร้างความรู้สึกต่อต้านการคอร์รัปชัน

ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .464 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านผู้ชมสามารถเข้าใจถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.52 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด สอด คล้องกับทฤษฎีการสร้างงานแบบศิลปะเซอร์เรียลลิสม์ ทฤษฎีสัญญาวิทยา ผลงานใช้ภาพบุคคล สัญลักษณ์วัตถุต่างๆ จัดวางให้อยู่ในความผิดปกติ เป็นการสร้างภาพแทนความใหม่ให้ความหมายใหม่ เพื่อให้ผู้ชมผลงานเกิดคำถามถึงความผิดปกติเหล่านั้น จึงมีผลในด้านความเข้าใจในสิ่งที่ผลงานต้องการบอกเล่าเรื่องราว รองลงมาคือด้านผู้ชมสามารถเข้าใจถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ส่วนด้านผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการต่อต้านปัญหา

การทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 4.05 แต่ก็ยังคงมีค่าความพึงพอใจในระดับมาก จากผลการวิเคราะห์เห็นได้ว่า ผู้ชมผลงานศิลปะมีความเข้าใจถึงความสำคัญของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านปัญหาการคอร์รัปชัน นั้นหมายความว่าผลงานศิลปะสามารถสื่อความหมายและทำให้ผู้ชมมีความเข้าใจในผลงานศิลปะได้เป็นอย่างดี

ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 5 “คอร์รัปชัน หมายเลข 5” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .508 ซึ่งมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด จากผลการวิเคราะห์เห็นได้ว่า ผู้ชมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ทำให้เข้าใจได้ว่าผลงานสามารถสื่อสารกับคนดูและบอกเล่าเรื่องราวการทุจริตคอร์รัปชันตามความมุ่งหมายของผู้วิจัย สอดคล้องกับทฤษฎีศิลปะแนวทางเซอร์เรียลลิสม์ ทฤษฎีสัญญาวิทยา จินตนาการ ทฤษฎีทางความงามในด้าน ดุลยภาพ การเน้นภาวะแนบแน่นหรือคงเส้นคงวา จังหวะลีลาและการสร้างผลงานในแนวทางเซอร์เรียลลิสม์

จากผลการวิเคราะห์ผลงานศิลปะทั้ง 5 ชิ้น คือ คอร์รัปชัน หมายเลข 1-5 นั้นมีความเห็นในทุกๆด้านอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด เนื่องจากผลงานศิลปะสามารถแสดงออกถึงเนื้อหา สร้างความเข้าใจและทำให้ผู้เข้าชมได้ตระหนักถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทย ผลงานศิลปะทุกชิ้นใช้สัญลักษณ์ต่างๆ ที่สามารถสร้างความสงสัยและทำให้เกิดการตั้งคำถามต่อผู้ชม จึงเกิดกระบวนการค้นหาคำตอบเพื่อค้นหาความหมายของภาพหรือสัญลักษณ์เหล่านั้นผ่านประสบการณ์ของผู้ชมซึ่งเกิดขึ้นในระหว่างชมผลงาน และระหว่างตอบแบบสอบถาม ซึ่งตรงกับจุดมุ่งหมายของผู้วิจัยที่ต้องการให้ผู้ชมได้ชมผลงานภาพวาดและให้ได้คิด ได้หาความหมายในภาพเขียนเหล่านั้น

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

1. ผู้เข้าชมผลงานศิลปะมีความตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาและผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนมากยิ่งขึ้น
2. ปัญหาการกระทำทุจริตคอร์รัปชันเป็นปัญหาที่สำคัญ ควรได้รับการส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ให้ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับรู้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญในการต่อต้านปัญหาคอร์รัปชันในประเทศไทย
3. งานวิจัยครั้งนี้ได้รับประโยชน์ 2 ด้าน คือ 1. เป็นประโยชน์ต่อการสร้างจิตสำนึกให้กับผู้เข้าชมผลงานศิลปะได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นในประเทศไทย 2. เป็นประโยชน์ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะโดยการศึกษาทฤษฎีศิลปะแนวทาง เซอร์เรียลลิสม์ และทฤษฎีสัญญาวิทยารวมถึงการใช้สัญลักษณ์ต่างๆ เพื่อเป็นสื่อแทนความหมายในผลงานศิลปะ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ผลงานศิลปะจากงานวิจัยที่สร้างสรรค์ขึ้นในรูปแบบจิตรกรรมสีน้ำมัน ซึ่งเป็นเทคนิคที่มีความละเอียดอ่อนเป็นอย่างมาก การทำงานในครั้งนี้มีการวางแผนและศึกษาเทคนิคยังไม่เพียงพอ เช่น ชนิดและคุณภาพของสีน้ำมัน สื่อผสมสีน้ำมัน (Medium) ชนิดต่างๆ ซึ่งมีคุณสมบัติต่างกันตามการใช้งาน และมีผลโดยตรงต่อภาพเขียนภาพเทคนิคสีน้ำมัน ระยะเวลาในการแห้งของสีและสื่อผสมสีน้ำมันแต่ละชนิด และผลที่ได้ของสีน้ำมันและสื่อผสมสีน้ำมันแต่ละชนิดที่แตกต่างกัน ดังนั้น การสร้างสรรค์ผลงานครั้งต่อไป จึงควรศึกษาถึงสิ่งเหล่านี้อย่างละเอียดเพื่อให้การวาดภาพด้วยเทคนิคสีน้ำมันมีความสมบูรณ์มากที่สุด

2. การเขียนภาพสีน้ำมันเหมือนจริงที่ใช้ในการสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ จะได้ผลดีที่สุด ถ้าผู้วิจัยได้เขียนภาพจากคนจริง สถานที่จริงและมีการจัดฉากควบคุม แสงไฟ องค์ประกอบของกลุ่มบุคคลและวัตถุที่ใช้เขียนในผลงานจริง ซึ่งในการสร้างเครื่องมือวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องใช้ภาพถ่ายที่พอจะหาได้จากอินเทอร์เน็ตและนำมาตัดต่อในโปรแกรมโฟโต้ช้อป ซึ่งทำให้ขาดความสมจริงและทำให้ผลงานที่สร้างไม่ได้ดีเท่าที่ควร เพราะฉะนั้นการทำงานครั้งต่อไปจึงควรมีความพร้อมในการทำงานมากกว่านี้

3. ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ผู้สร้างควรศึกษาทฤษฎีสัญญะวิทยาอย่างลึกซึ้ง เพื่อที่จะสามารถเข้าใจสภาพของสังคม ทราบถึงเหตุและผลของสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัว ที่มาและที่ไปของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เมื่อผู้ทำงานศิลปะมีความเข้าใจทฤษฎีสัญญะวิทยาอย่างถ่องแท้ก็จะสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่มีความหมายหรือได้ผลตามที่ผู้สร้างต้องการ



บรรณานุกรม

- กล้านรงค์ จันทิก. (2551, 1 มกราคม). ข้อคิดในการจัดทำยุทธศาสตร์ภารกิจหลักของชาติในงาน
ป้องกันและปราบปรามการทุจริต. วารสารวิชาการ ป.ป.ช. 1(1): 23-24.
- กัจจกร สุนพงษ์ศรี. (2556ก). สุนทรียศาสตร์ หลักปรัชญาศิลปะ ทฤษฎีทัศนศิลป์ ศิลปวิจารณ์
หน้า 145-152. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2556ข). สุนทรียศาสตร์ หลักปรัชญาศิลปะทฤษฎีทัศนศิลป์ ศิลปวิจารณ์ หน้า 160-161.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัจจกร สุนพงษ์ศรี. (2554). ศิลปะสมัยใหม่. หน้า 354-355. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณพล จันทน์หอม; และ ศุภศิษฐ์ ทวีแจ่มทรัพย์. (2557). โครงการศึกษาประเด็นทางกฎหมายที่เป็น
ช่องทางให้เกิดการทุจริตที่มีผลกระทบในภาพรวมโดยเฉพาะภาคเอกชน. กรุงเทพฯ:
สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ บทความย่อ.
- คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาสอบสวนและศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการทุจริต วุฒิสภา. (2549ก).
กระบวนการโกงชาติ. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาสอบสวนและศึกษาเรื่อง
เกี่ยวกับการทุจริต. หน้า. 18.
- (2549ข). กระบวนการโกงชาติ. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาสอบสวน
และศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการทุจริต. หน้า. 57.
- (2549ค). กระบวนการโกงชาติ. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาสอบสวน
และศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการทุจริต. หน้า. 98.
- (2549ง). กระบวนการโกงชาติ. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาสอบสวน
และศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการทุจริต. หน้า. 151-152.
- (2549จ). กระบวนการโกงชาติ. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาสอบสวน
และศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการทุจริต. หน้า. 177-178.
- จารุวรรณ สุขุมลพพงษ์. (2556). แนวโน้มคอร์รัปชันในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการ
สภาผู้แทนราษฎร.
- งามพรรณ เวชชาชีวะ. (2558). เปิดแฟ้ม 10 คดีทุจริต บทเรียนราคาแพงของคนไทย. หน้า 35.
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พริ้นติ้ง.
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. (2555). สัญวิทยา โครงสร้างนิยม หลังโครงสร้างนิยม กับการศึกษา
รัฐศาสตร์. หน้า 20-21. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: วิชาษา.

ณัฐนันท์ อัครเลิศศักดิ์; และคณะวิจัย. (2553). การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในองค์การ
ภาครัฐที่มุ่งเน้นการดำเนินการในเชิงธุรกิจ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามทุจริตแห่งชาติ. หน้า 2-3.

เดียนเด่น นิคมบริรักษ์; วีรลลย์ ไพบูลย์จิตต์อารี; พรชัย พิลหาเวสส; และศิริกาญจน์ เลิศอำไพพนธ์.
(2554). ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในวงการธุรกิจเอกชนไทยกับแนวทางแก้ไขและป้องกัน.
กรุงเทพฯ: มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย บทคัดย่อ.

เถกิง พัฒโนภาษ. (2551ก). สถิติศาสตร์ และ ภาพแทนความ. วารสารวิชาการ คณะสถาปัตยกรรม
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฉบับที่ 1/2551. หน้า 36-38.

----- (2551ข). สถิติศาสตร์ และ ภาพแทนความ. วารสารวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ฉบับที่ 1/2551. หน้า 42-43.

ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์. (2549ก). นักการเมืองไทย: จริยธรรม ผลประโยชน์ทับซ้อน การคอร์รัปชัน:
สภาพปัญหา สาเหตุผลกระทบ แนวทางแก้ไข. หน้า 117-118. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ:
สายธาร.

----- (2549ข). นักการเมืองไทย: จริยธรรม ผลประโยชน์ทับซ้อน การคอร์รัปชัน: สภาพปัญหา
สาเหตุผลกระทบ แนวทางแก้ไข. หน้า 136-137. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สายธาร.

----- (2549ค). นักการเมืองไทย: จริยธรรม ผลประโยชน์ทับซ้อน การคอร์รัปชัน: สภาพปัญหา
สาเหตุผลกระทบ แนวทางแก้ไข. หน้า 139-140. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สายธาร.

นิพนธ์ พัวพงศกรเดียนเด่น นิคมบริรักษ์และสุวรรณา ตุลยวสินพงษ์(2543). คอร์รัปชันในวงราชการไทย
กรณีศึกษาและยุทธศาสตร์การต่อต้านคอร์รัปชันในเชิงเศรษฐศาสตร์ ใน ยุทธศาสตร์การ
ต่อต้านคอร์รัปชันในประเทศไทย กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย บทคัดย่อ

บรรยง พงษ์พานิชย์. (2555). มายาคติ คอร์รัปชัน อนาคตประเทศไทย – ปัญหาและทางออก.

สืบค้นเมื่อ 4 ธันวาคม 2557, จาก <http://thaipublica.org/2012/04/banyong-ethics-solution-thailand/>

ปานเทพ กล้านรงค์ธำณ. (2551ก, 1 มกราคม). ข้อคิดในการจัดทำยุทธศาสตร์ภารกิจหลักของชาติ
ในงานป้องกันและปราบปรามการทุจริต. วารสารวิชาการ ป.ป.ช. 1(1): 17.

----- (2551ข, 1 มกราคม). ข้อคิดในการจัดทำยุทธศาสตร์ภารกิจหลักของชาติในงานป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต. วารสารวิชาการ ป.ป.ช. 1(1): 17-19.

ประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์; ธีรเดช เอี่ยมสำราญ; มนต์รี จุยม่วงศรี. (2551). ตุลาการวิวัฒน์ ปฏิวัติการ
เมืองไทย. หน้า 82-86. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: มติชน.

ผาสุก พงษ์ไพจิตร. (2546). *คอร์รัปชันสองรูปแบบ ใน ธรรมชาติกับคอร์รัปชันในสังคมไทย*.

สถาบันวิชิตรศน์. หน้า 161-162. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

ผาสุก พงษ์ไพจิตร; และคณะ. (2545). *รายงานผลการวิจัย ธุรกิจ รัฐ และคอร์รัปชัน*. กรุงเทพฯ:

สำนักงานป้องกันและปราบปรามทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ. หน้า 1-2, 1-3.

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. (2544). *ความหมายของคอร์รัปชัน*. สืบค้นเมื่อ 6 ธันวาคม 2557,

จาก <http://government.polsci.chula.ac.th/Article/article.html>

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 7.

กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พิชิต ฤทธิจุฑา. (2549ก). *ระเบียบวิจัยทางสังคมศาสตร์*. หน้า 211. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ:

แฮสส์ ออฟ เคอร์มีสท์.

----- (2549ข). *ระเบียบวิจัยทางสังคมศาสตร์*. หน้า 217. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: แฮสส์ ออฟ เคอร์มีสท์.

----- (2549ค). *ระเบียบวิจัยทางสังคมศาสตร์*. หน้า 218. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: แฮสส์ ออฟ เคอร์มีสท์.

----- (2549ง). *ระเบียบวิจัยทางสังคมศาสตร์*. หน้า 218-211. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: แฮสส์ ออฟ เคอร์มีสท์.

----- (2549จ). *ระเบียบวิจัยทางสังคมศาสตร์*. หน้า 223. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: แฮสส์ ออฟ เคอร์มีสท์.

เฟอร์กูสัน, จอร์จ. (1954). *เครื่องหมายและสัญลักษณ์ในคริสต์ศิลป์*. แปลโดย กุลวดี มกรภิรมย์.

พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: อมรินทร์.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2539). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525*. ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 6.

กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์ อจท.

โรลลิ่ง บาร์ตส์. (1957). *มายาคติ*. แปลโดย วรณพิมล อังคศิริสรรพ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ:

โครงการจัดพิมพ์คปไฟ.

วันเพ็ญ สุฤกษ์. (2551, 1 มกราคม). *แนวคิดการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย*. วารสารวิชาการ
ป.ป.ช. 1(1): 9-10.

วันวี รุ่งแสง. (2546). *อภิปรายโครงการกับ Good Governance ใน ธรรมชาติกับคอร์รัปชันในสังคมไทย*. สถาบันวิชิตรศน์. หน้า 172-196. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

ศิริวรรณ มนัธตรณกุล. (2555, 1 มกราคม-มิถุนายน). สถานการณ์คอร์รัปชันของประเทศไทย.

วารสารวิชาการวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์. 2(1): 5-6.

สถาพร เริงธรรม. (2546, พฤษภาคม-สิงหาคม). มาตรการต่อต้าน การคอร์รัปชัน กับการคอร์รัปชัน

เชิงนโยบาย. วารสารสถาบันพระปกเกล้า. 1(2).

สังคีต พิริยะรังสรรค์. (2549). คอร์รัปชันที่ “คุณทักษิณ” ไม่เคยรู้จัก. สืบค้นเมื่อ 4 ธันวาคม 2557,

จาก [www.bloggang.com/mainblog.php?id=balanceofsociety&month=12-01-](http://www.bloggang.com/mainblog.php?id=balanceofsociety&month=12-01-2006&group=16&gblog=3)

2006&group=16&gblog=3

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2551). ยุทธศาสตร์ชาติ ว่าด้วย

การป้องกันและปราบปรามการทุจริต. กรุงเทพฯ: ป.ป.ช. หน้า. 62-67.

สุทธิรัตน์ อ่อนเที่ยง. (2544). คอร์รัปชันในระบบราชการไทย : ศึกษากรณีกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง.

วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (รัฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.

สิน พันธุ์พินิจ. (2554ก). เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์. หน้า 161. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:

วิทย์พัฒน์.

----- (2554ข). เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์. หน้า 162-167. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:

วิทย์พัฒน์.

อารี สุทธิพันธุ์. (2535ก). ศิลปนิยม. หน้า 237-241. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

----- (2535ข). ศิลปนิยม. หน้า 22. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

----- (2535ค). ศิลปนิยม. หน้า 77-78. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

----- (2535ง). ศิลปนิยม. หน้า 29. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

facstaff.swu.ac.th. (2556). สืบค้นเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2557,

จาก <http://facstaff.swu.ac.th/suchartth/Aesthetic.htm>.

fridakahlo.org (2011). สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2558,

จาก <http://www.fridakahlo.org/the-broken-column.jsp>

----- (2011). สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2558,

จาก <http://www.fridakahlo.org/henry-ford-hospital.jsp>

----- (2011). สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2558, จาก <http://www.fridakahlo.org/the-two-fridas.jsp>

----- (2011). สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2558,

จาก <http://www.fridakahlo.org/my-nurse-and-i.jsp>

----- (2011). สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2558,

จาก <http://www.fridakahlo.org/the-wounded-table.jsp>

- guggenheim.org. (2015). สืบค้นเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2558,
จาก <http://www.guggenheim.org/new-york/collections/collection-online/artwork/853>
- Herrera, Hayden. (2002). *Frida Kahlo: the paintings*. New York: HarperPerennial.
- Hieronymus-bosch.org. (2002). สืบค้นเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2558,
จาก <http://www.hieronymus-bosch.org/biography.html>
- Kpi2.kpi.ac.th. (2546). สืบค้นเมื่อ 28 มิถุนายน 2558,
จาก http://kpi2.kpi.ac.th/wiki/index.php/มาตรการต่อต้าน_การคอร์รัปชัน_กับการคอร์รัปชันเชิงนโยบาย
- Learner.org. (2015). สืบค้นเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2558,
จาก <http://www.learner.org/courses/globalart/work/100/index.html>
- marcchagall.net. (2011). สืบค้นเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2558,
จาก <http://www.marcchagall.net/the-birthday.jsp>
- moma.org. (2015). สืบค้นเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2558,
จาก http://www.moma.org/learn/moma_learning/1168-2
- renemagritte.org. (2009). สืบค้นเมื่อ 11 กุมภาพันธ์ 2558,
จาก <http://www.renemagritte.org/>
- (2009). สืบค้นเมื่อ 11 กุมภาพันธ์ 2558,
จาก <http://www.renemagritte.org/the-threatened-assassin.jsp>
- (2009). สืบค้นเมื่อ 11 กุมภาพันธ์ 2558,
จาก: <http://www.renemagritte.org/la-clairvoyance.jsp>
- (2009). สืบค้นเมื่อ 11 กุมภาพันธ์ 2558,
จาก: <http://www.renemagritte.org/elective-affinities.jsp>
- (2009). สืบค้นเมื่อ 11 กุมภาพันธ์ 2558,
จาก: <http://www.renemagritte.org/homage-to-mack-sennett.jsp>
- sarakadee.com. (2012). สืบค้นเมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2558,
จาก <http://www.sarakadee.com/2012/02/03/frida-kahlo/>
- tate.org.uk. (2015). สืบค้นเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2558,
จาก <http://www.tate.org.uk/art/artworks/ernst-celebes-t01988/text-catalogue-entry>

- tate.org (2011). สืบค้นเมื่อ 11 กุมภาพันธ์ 2558,
 จาก <http://www.tate.org.uk/context-comment/blogs/rene-magritte-menaced-assassin>
- Theartstory.org. (2014). สืบค้นเมื่อ 16 กุมภาพันธ์ 2558,
 จาก <http://www.theartstory.org/artist-kahlo-frida.htm>
- (2014). สืบค้นเมื่อ 16 กุมภาพันธ์ 2558,
 จาก <http://www.theartstory.org/artist-magritte-rene.htm>
- Transparency.org. (2556). สืบค้นเมื่อ 30 พฤศจิกายน 2557,
 จาก <http://www.transparency.org/cpi2013/results>
- Transparency-thailand.org. (2556). สืบค้นเมื่อ 30 พฤศจิกายน 2557,
 จาก <http://www.transparency-thailand.org/thai/index.php/sample-sites-2/284-2556>
- Wga.hu. (2015). สืบค้นเมื่อ 14 กุมภาพันธ์ 2558,
 จาก http://www.wga.hu/html_m/b/bosch/91adorat/01tripty.html
- (2015). สืบค้นเมื่อ 14 กุมภาพันธ์ 2558,
 จาก <http://www.wga.hu/frames-e.html?/html/b/bosch/1early/05ecce1.html>





ภาควิชาคณิตศาสตร์

รายวิชาผู้เข้าศึกษา

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

- | | |
|--------------------------|-----------------------------------|
| 1. ดร.เด่นพงษ์ วงศาโรจน์ | คณะศิลปกรรมศาสตร์ |
| | สาขาวิชาทัศนศิลป์ : ศิลปจิณตทัศน์ |
| 2. ดร.พิศรวัส ภูทอง | คณะศิลปกรรมศาสตร์ |
| | สาขาวิชาทัศนศิลป์ : ศิลปจิณตทัศน์ |





ภาคผนวก ข

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ชมงานศิลปะ

แบบประเมินสำรวจความคิดเห็นของผู้ชมผลงานศิลปะ

คำชี้แจง แบบประเมินนี้จัดทำขึ้นเพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้เข้าชมนิทรรศการผลงานศิลปะ ที่สะท้อนความคิด ในบริบทของการต่อต้านคอร์รัปชันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์และประเมินเพื่อพัฒนาทางด้านศิลปะต่อไป

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย X ในช่อง ☐ ที่ตรงกับความจริงของท่านมากที่สุด

1.1 เพศ

☐

1. ชาย

☐

2. หญิง

1.2 อายุ

☐

1. ต่ำกว่า 18 ปี

☐

2. 19 – 30 ปี

☐

3. 31 – 45 ปี

☐

4. 46-60 ปี

☐

5. 61 ปีขึ้นไป

1.3 ระดับการศึกษา

☐

1. ต่ำกว่ามัธยมต้น

☐

2. มัธยมต้น

☐

3. มัธยมปลาย / ปวช.

☐

4. อนุปริญญา

☐

5.ปริญญาตรี

☐

6. สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ประเมินที่เข้าชมผลงานศิลปะ

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้ประเมิน				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านสถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะ (Exhibition)						
1.	สถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะ					
2.	วิธีการนำเสนอผลงานศิลปะ					
3.	บรรยากาศโดยรวมในห้องนิทรรศการที่จัดแสดงผลงานศิลปะ					
4.	รูปแบบ ความเหมาะสม และวิธีการจัดวางผลงานศิลปะ					
5.	การจัดแสงสว่างภายในห้องนิทรรศการ					
6.	พื้นที่สำหรับเดินชมผลงานศิลปะ					

ผลงานชิ้นที่ 1 คอรัปชั่น หมายเลข 1

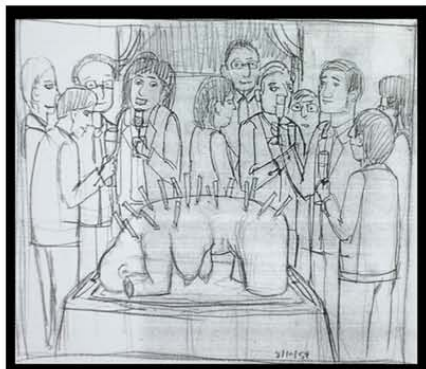
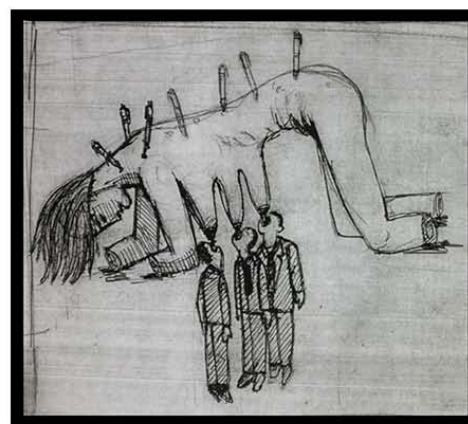
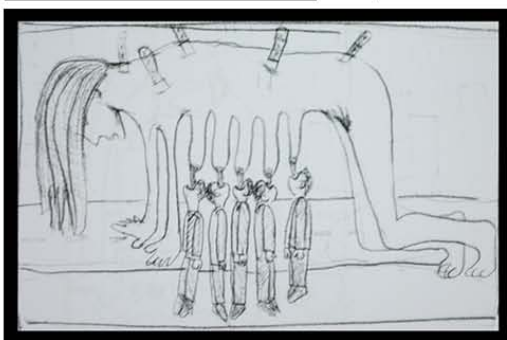
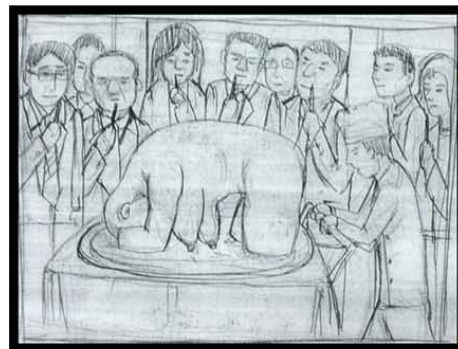
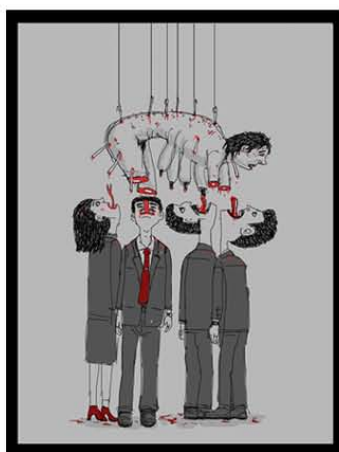
ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้ประเมิน				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)						
1.	ความสวยงามของผลงานศิลปะ					
2.	ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ					
3.	ความโดดเด่นของผลงานศิลปะ					
4.	ผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะ					
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork)						
5.	แนวความคิดโดยรวมของผลงานศิลปะ					
6.	เนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะ					
7.	ความน่าสนใจของรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะ					
8.	รูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชัน					
9.	ผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการทุจริตคอร์รัปชัน					
10.	ผลงานศิลปะสามารถสร้างจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน					
ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ จิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil painting)						
11.	ความสมบูรณ์ของเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่นำมาสร้างผลงาน					
12.	ความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆในผลงานศิลปะ					
13.	เทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชัน					
14.	เทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันที่ใช้สร้างผลงานส่งผลต่อการสร้างความรู้สึในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน					

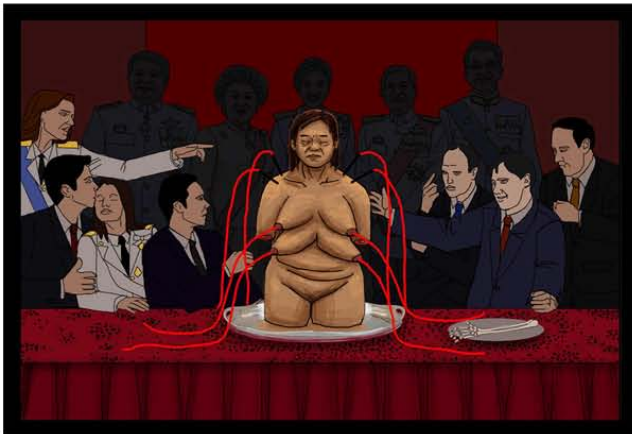
ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้ประเมิน				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน						
15.	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน					
16.	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชัน					
17.	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการให้ความรู้ถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันต่อประชาชนทั่วไป					
18.	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงความจำเป็นในการต่อต้านปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทย					
ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 1 “คอร์รัปชัน หมายเลข 1”						
19.	ผู้ชมมีความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 1 “คอร์รัปชัน หมายเลข 1” ทางด้าน สุนทรียศาสตร์ แนวความคิด ตัวผลงานศิลปะ และเทคนิคการทำงาน					

ภาคผนวก ค

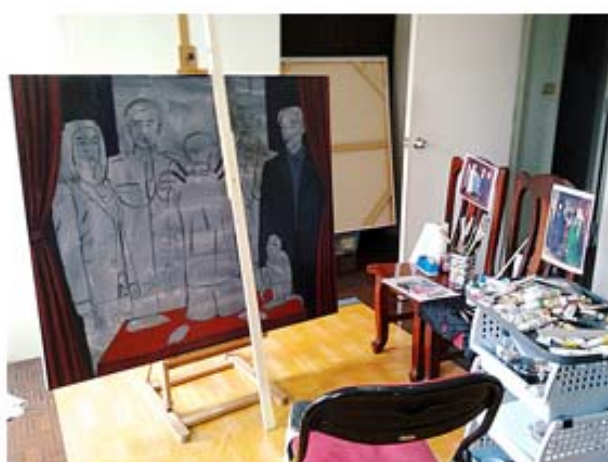
ภาพร่างผลงานและ

ภาพกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ









ภาคผนวก ง

ภาพผลงานจิตกรรมสีน้ำมัน คอรัปชัน หมายเลข 1-5

จำนวน 5 ภาพ

จากงานวิจัย การศึกษาเพื่อการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ กรณีศึกษาเพื่อต่อต้านคอรัปชัน
ระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน



ผลงานชิ้นที่ 1 “คอร์รัปชันหมายเลข 1”



ผลงานชิ้นที่ 2 “คอร์รัปชันหมายเลข 2”



ผลงานชิ้นที่ 3 “คอร์รัปชันหมายเลข 3”



ผลงานชิ้นที่ 4 “คอร์รัปชันหมายเลข 4”



ผลงานชิ้นที่ 5 “คอร์รัปชันหมายเลข 5”

ภาคผนวก จ

ภาพนิทรรศการแสดงผลงานศิลปะ

แหกตา art thesis

ณ หอศิลป์ g23

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ระหว่างวันที่ 22-27 กันยายน พ.ศ. 2558





ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล

นายจักรี ประธานเกียรติ

วันเดือนปีเกิด

7 เมษายน 2516

สถานที่เกิด

จังหวัดตราด

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

11/43 หมู่บ้านสราสินี พหลโยธิน 48 แขวง 5

แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10220

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2534

มัธยมศึกษา

จาก โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา

พ.ศ. 2538

คณะศิลปกรรม (ศป.บ.) ภาควิชาวิจิตรศิลป์

จาก มหาวิทยาลัยรังสิต

พ.ศ. 2558

คณะศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (ศป.ม.)

ทัศนศิลป์ : ศิลปะจินตทัศน์

จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร